

ÉVES BESZÁMOLÓ JELENTÉS

2004/2005

BRÜSSZEL

DR. SZENDRŐDI LÁSZLÓ

tudományos és technológiai (Tét) attasé

**Beszámolási időszak:
2004. július 1-től 2005. június 30-ig**

Készítette:

**Dr. Szendródi László
tanácsos**

Látta:

**Dr. Dienes-Oehm Egon
nagykövet**

Tartalom

Összefoglaló

1. Az Európai Unió gazdasági-politikai viszonyainak alakulása a beszámolási időszakban
2. Az Európai Unió kutatáspolitikájának főbb irányai
3. A 6. Kutatási Keretprogram végrehajtásának tapasztalatai
4. A 7. Kutatási Keretprogram előkészítése
5. Az Európai Tanács és a Versenyképességi tanács üléseinek kutatási tárgyú határozatai
6. A Kutatási Munkacsoportok döntés előkészítő munkája
7. Az Európai Parlament ITRE Bizottságának kutatáspolitikai tevékenysége
8. Az Európai Unió saját kutatásai a Közös Kutatóközpontjának (JRC) tevékenysége
9. Az Európai Unió nukleáris kutatásai az EURATOM egyezmény keretében, az ITER tárgyalások helyzete
10. Az Európai Unió kutatási együttműködése harmadik országokkal (INCO)
11. Európai tudományos együttműködési szervezetek
12. Az innovációs politika evolúciója
13. A Tét attasé egyéb tevékenysége és a munkavégzés feltételei
14. Javaslatok, ajánlások

Összefoglaló

Az Alkotmányszerződés ratifikálása megkezdődött a számolási időszakban: a III. fejezet 248-255. cikkei kiegészítésekkel és bővítéssel gyakorlatilag átvették Szerződés kutatáspolitikára vonatkozó előírásait. A beszámolási időszakban 11 ország ratifikálta az Alkotmányszerződést, két országban sikertelenül zárult a referendum, további 12 országban folyamatban van a ratifikálás. A szerződés ratifikációjának sikertelensége nem lehetetleníti el az Európai Unió működését, de nem lehet megvalósítani a feltétlenül szükséges reformokat.

Az Európai Tanács megújította a lisszaboni folyamatot a Bizottság - *Wim Kok jelentésére épülő* - javaslata alapján, egyetértésben a Parlamenttel. A Tanács határozata alapján a tagországok saját nemzeti programokat készítenek elő, és a jövőben rendszeresen beszámolnak majd a teljesítés helyzetéről. A lisszaboni folyamat megújítása ismét ráirányította a figyelmet a kutatás-fejlesztés és innováció fontosságára.

A következő pénzügyi perspektíva (2007-2013) tervezete a beszámolási időszak elején készült el, amelyben a Bizottság javaslatot tett, hogy a következő pénzügyi perspektíva idején a közös költségvetés mindösszesen a GNI 1,24%-a legyen. A Bizottság tervezetének 1A rovata lehetővé tette volna, hogy a kutatási ráfordításokat megduplázzák az előző időszakhoz képest. A nettó befizető országok – az un. „1% Club” tagjai – azonban csak a GNI 1%-át szánják a közös kiadásokra. Bár a luxembourgi elnökség kudarcként élte meg, a tudományos társadalom sikerként könyvelte el, hogy a Tanács végül is nem fogadta el a luxembourgi elnökség kompromisszumos javaslatát, amelynek értelmében a következő pénzügyi előirányzat idején reálértékben alig növekedett volna a kutatásra fordított összeg az előző időszakhoz képest.

A 6. Kutatási Keretprogram (2002-2006) végrehajtása terv szerint halad a Bizottság értékelése szerint. A Keretprogram egyedi programjainak munkaterveit több ízben aktualizálták: az aktualizálások tartalomváltozást eredményeztek, és minden esetben új pályázati felhívások jelentek meg. Összességében 120 pályázati felhívást tettek közzé 2004 végéig. Az érdeklődés nagyon nagy, az egyes pályázati felhívások finanszírozására rendelkezésre álló keretösszeget sokszorosan „túlpályázzák” a pályázók. Szakértők véleménye szerint a keretprogram új eszközei beváltak, de egyes elemet racionalizálni kell. A belső értékelések és a független külső szakértők által készített ajánlások alapján a Bizottság az eljárásrend egyszerűsítést tervezi.

Megkezdődött a 7. Kutatási Keretprogram (2007-2013) előkészítése. A Bizottság 2005. április 6-án fogadta el és bocsátotta nyilvános vitára az Európai Közösség kutatási, technológiafejlesztési és demonstrációs tevékenységére vonatkozó hetedik keretprogramjának (2007-2013), valamint az Európai Atomenergia-közösség (Euratom) nukleáris kutatási és képzési tevékenységére vonatkozó hetedik keretprogramjának (2007-2011) tervezetét. Európának kutatási ráfordításait a GDP 3%-ára kell növelnie 2010-ig. Ez elsősorban a tagországok feladata, de jelzés értékű, hogy az új keretprogram tervezett költségvetése 72,7 milliárd euró. Ez az előző keretprogram költségvetésnek megduplázása, és bizonyítja a Közösség lisszaboni folyamat melletti elkötelezettségét.

A Versenyképességi és Innovációs Keretprogram (CIP) tervezetét a Bizottság 2005. április 15-én fogadta el és bocsátotta vitára. A keretprogram célja a vállalkozások versenyképessé-

ségének előmozdítása; az innováció támogatása, a versenyképes, innovatív és integrált információs társadalom fejlődésének felgyorsítása, az energiahatékonyság, valamint az új és megújuló energiaforrások támogatása. A keretprogram tervezett költségvetése 4,2 milliárd euró, de a következő pénzügyi előirányzat sarokszámainak függvényében ez még változni fog.

Megújították a z EURATOM Tudományos és Műszaki Tanácsát. A 39 tagú testületbe két magyar tudós, Dr. Szatmáry Zoltán és Dr. Zoletnik Sándor is bekerült, ami nemcsak a magyar tudósok kiemelkedő megbecsülését jelzi, hanem a magyar tudományos diplomácia sikereként is elkönnyvelhető.

Megkezdődött az Európai Kutatási Tanács (ERC) megalakításának előkészítése: a Lord Patten által vezetett független jelölőbizottság több mint 200 jelölt érdemeinek értékelése alapján javaslatot tett az ERC tagjainak névsorára, mivel teljes konszenzus alakult ki az alapkutatások támogatást illetően a következő keretprogram időszakában. Az ERC-nek a hírek szerint 22 tagja lesz, a névsort még nem hirdették ki.

A termonukleáris kísérleti atomreaktor (ITER) Európában lesz felépítve: a ciklus nagy sikereként könnyvelhető el, hogy a több éve folyó hat párti előkészítő tárgyalások 2005. június 28-i tárgyalási fordulóján Moszkvában megegyezés született arról, hogy a nemzetközi termonukleáris fúziós atomreaktor Franciaországban, Cadaracheban lesz felépítve.

1. Az EU gazdaság-politikai viszonyainak alakulása a beszámolási időszakban

A 2004. év a nagy fordulat éve lehetett volna az Európai Unió történelmében. A bővítéssel 2004. május 1-től 25 teljes jogú tagországa lett az Uniónak, ezzel területe, népessége és gazdasági potenciálja jelentősen megnőtt. Az új tagországok többsége azonban még mindig identitászavarokkal küzd a rendszerváltás óta, gazdaságuk teljesítőképessége messze lemarad saját potenciáljuktól, és a politikai közélet is meglehetősen disszonáns legtöbb új tagországban. A tizenöt régi tagországban pedig a gazdaság már régóta stagnál: nem képesek a szükséges szerkezeti átalakításokat végrehajtani, és ezzel új lendületet adni gazdasági fejlődésüknek. Az EU-15 a bővítés során elég kemény feltételeket szabott az új belépőknek, és ezen kívül sok átmeneti korlátozással is késleltette a tényleges integrációt. Olyan objektív akadályai is voltak az azonnali beilleszkedésnek, mint például a schengeni egyezmény feltételeinek megteremtése vagy a közös valuta bevezetése az új országokban. Emiatt a régi tagországokból kialakult az „*előkelők klubja*”, az új tagországok pedig szándékuk ellenére egy „*másodosztályú*” övezetet alkotnak, és – *bár elviekben ádázul küzdenek ellene* – a gyakorlatban elkerülhetetlenné vált számukra egy kétsebességes európai fejlődési modell szerint az elől haladók oldalvizein evezni. Természetesen az előkelők klubja sem egységes, számos különböző – *de részben azért átfedő* – érdekkör alakult ki az elmúlt évtizedekben, mint pl. az euró övezet országai, a mediterrán országok, az északi országok vagy az „*1% klub*”¹. Méretük, gazdasági helyzetük, politikai viszonyaik, földrajzi elhelyezkedésük, tradícióik és kultúrájuk miatt még ennél is sokkal jobban megosztottak az új tagországok. Az egységes fellépés kialakítása érdekében nekik is voltak kezdeményezéseik: pl. a visegrádi országok és Szlovénia időről-időre megpróbálták közös platformokat kialakítani, de legtöbb esetben kiderült, hogy sokkal nagyobb az érdeklődés a nagy és a kis országok között, mint az érdekezésség.

A bővítés után szinte azonnal sor került a parlamenti választásokra, és ennek bázisán az Európai Bizottságot is újjáválasztották. Az Európai Parlament közvetlen és általános választójog alapján történő megválasztása hatodik alkalommal június 10-e és 13-a között zajlott le a kibővített Unió egész területén, 44,6%-os átlagos részvételi aránnyal. A bővítés következtében a Parlament újonnan megválasztott képviselőinek száma 732 lett, a képviselők 30%-a nő. Az Európai Szocialista Pártot (PSE) megelőzve továbbra is az Európai Néppárt (PPE) teszi ki a legnagyobb politikai csoportot, továbbá a Zöldek, a Liberálisok és az Egységes Európai Baloldal politikai csoportjai is jelentős erőt képviselnek. A Parlament júliusi alakuló ülészaka során Borrell Fontelles-t, a PSE spanyol tagját választotta meg elnökének két és fél éves időszakra.

A Bizottság összetétele két egymást követő, de eltérő jellegű változáson ment keresztül, két szakaszban. Először is a csatlakozási szerződés május 1-i hatálybalépését követően az 1999 óta Prodi által elnökölt Bizottság az új tagállamok biztosaival húsztagúról harminctagúvá bővült. Azután a Prodi-Bizottság mandátumának október 31-i lejártára való tekintettel a Tanács júniusban a portugál miniszterelnököt, Barrosót jelölte a jövőbeli Bizottság elnökének. Az újonnan megválasztott Parlament júliusban jóváhagyta a jelölést. Ezt követően a Tanács az elnök-jelölttel közös megegyezéssel felállított egy, az új Bizottságot alkotó, huszonöt főből álló listát a tagállamok javaslatainak megfelelően. Miután a javasolt személyek némelyikének

¹ Az „1% klub” tagországai a nettó befizetők: csak a GNI 1%-nak megfelelő közös költségvetést hajlandóak elfogadni.

parlamentari meghallgatása során problémák merültek fel, Barroso októberben úgy határozott, hogy a listát módosítani kell, mielőtt parlamentari szavazásra kerülne sor. November 18-án a Parlament jóváhagyta az új Bizottság összetételét. A Tanács ezt követően kinevezte a Bizottságot², mely november 22-én lépett hivatalba.

A beszámolási időszak első felében tehát a Prodi-Bizottság (1999-2004) mandátuma lejárt. A Prodi-Bizottság legfontosabb eredményei között tartják számon, hogy ebben az időszakban kidolgozták az új alkotmányos szerződést, az eurót bevezették tizenkét tagállamban, meghirdették a Lisszaboni Stratégia néven ismert gazdasági és társadalmi reformprogramot, az EU tíz új tagországgal bővült és további két ország került közel a csatlakozáshoz, az EU segélyező politikáját racionalizálták, az európai kormányzás új formáit kezdeményezték, az energia-piacot megnyitották, a pénzügyi szolgáltatásokhoz kapcsolódó joganyagot továbbfejlesztették, megtörtént a közös agrárpolitika reformja és az élelmiszerbiztonság érdekében intézkedéseket hoztak, továbbá a Bizottság fokozott szerepvállalása segítette az előrehaladást a bel- és igazságügyi együttműködés terén. A Prodi-Bizottság azonban nem tudott kiemelkedni „*legitimációs deficit*” okozta gyengültség állapotából (*a fontos döntések meghozatalánál a Bizottságot ugyanis kizárják a döntéshozatali folyamatból*), a horizontális együttműködés javítása terén többet vártak volna el tőle, és nem tudott hatékony és egységes kommunikációt kialakítani az Unió vezető szervei és a tagországok között.

A Barroso-Bizottság legfontosabb célkitűzései az Alkotmányszerződés ratifikációjának elősegítése, új lendületet kívánnak adni a Lisszaboni Stratégia megvalósításának, és az előregedő európai népességgel összefüggésben szociális- és oktatási rendszerek fejlesztését tüzték ki célul úgy, hogy európai szociális modellt megőrizzék. Az első félév egyik legfontosabb eredménye, hogy 2005. január 26-án a Bizottság elfogadta 5 éves stratégiai programját, melyet összességében az Európai Parlament és a tavaszi Európai Tanács is pozitívan értékelt. Ugyanígy elnyerte a Parlament és a Tanács támogatását később a Lisszaboni stratégia újraindítására vonatkozó programját is, amelyet 2005. február 2-án fogadott el a Bizottság.

A Bizottság elkötelezte magát a bővítési folyamat folytatása mellett: 2004 végén javaslatot tett a Romániával és Bulgáriával folyó tárgyalások lezárására. A decemberi Európai Tanács ezt jóváhagyta, 2005. április 25-én aláírásra került a csatlakozási szerződés, és azóta Románia és Bulgária tanácskozási joggal de szavazati jog nélkül – *mint csatlakozó ország* – részt vesznek az Unió közös tevékenységében. Horvátországgal a Bizottság javaslata alapján 2005. március 17-én kellett volna elkezdni a csatlakozási tárgyalásokat, erre azonban a Tanács döntése értelmében nem került sor, ugyanis véleményük szerint a kérelmező együtt működése a Hágai Nemzetközi Bírósággal nem kielégítő (*Gotovina-ügy*). A Tanács 2004 decemberben úgy döntött, hogy 2005 október 3-án elkezdődhetnek a csatlakozási tárgyalások Törökországgal³: ehhez a Bizottság már előkészítette azt a jegyzőkönyvet, ami kiterjeszti az ankarai megállapodást minden tagállamra, így a tárgyalások tényleges megkezdése már csak a Tanács elhatározásán múlik. Az új Bizottság kezdeményező szerepet vállalt a szomszédságpolitika fejlesztésében is: 2005. április 12-én javaslatot tett arra, hogy Szerbia–Montenegróval kezdjenek tárgyalásokat a Stabilitási és Társulási Megállapodásról. Jelenleg azon a tárgyalási mandátumon dolgozik, amit a Tanácsnak kell majd elfogadnia.

² A Barroso-Bizottság: http://europa.eu.int/comm/commission_barroso/index_en.htm

³ Elemzők szerint több más ok mellett Törökország felvételétől való félelem is közrejátszott abban, hogy Franciaország népszavazáson utasította el az Alkotmányszerződés ratifikálását (*lásd később*)

A beszámolási időszak elején, 2004. július 14-én készült el a 2007–2013-as időszakot szabályozó pénzügyi perspektíva tervezete⁴, amelyben a Bizottság javaslatot tett, hogy a következő pénzügyi perspektíva idején a közös költségvetés mindösszesen a GNI 1,24%-a legyen. A Bizottság júliusban bemutatta a szociálpolitika és foglalkoztatás, a gazdasági és társadalmi kohézió, a közlekedés, a mezőgazdaság és vidékfejlesztés, a halászat, az oktatás és kultúra területét érintő programokkal és eszközökkel kapcsolatos jogszabály javaslatának első csomagját is. A közösségi külső segítségnyújtás meglévő rendszerének a vonatkozó eszközök ésszerűsítése által történő egyszerűsítésére 2004. szeptemberében tett javaslatot, továbbá kiegészítette első jogszabályjavaslat-csomagját a környezetre, az atomenergiára, az előcsatlakozásra, a szomszédságpolitikára és a fejlesztési együttműködésre vonatkozó újabb tervezetekkel. A kifejezetten pénzügyi tartalom túl a tervezetek részletesen felvázolták az Európai Unió várható új felépítését 2010-ben, valamint hivatkoznak a folyamatban levő stratégiai kezdeményezésekre (pl.: a lisszaboni stratégia, a közlekedés- és energiapolitika, stb.) is.

A Bizottság 2005 tavaszán elfogadta és vitára bocsátotta a 7 éves időszakban végrehajtandó programokra vonatkozó jogszabálycsomagok (pl. *Fiscalis-2007, Customs-2007, Solidarity Fund, 7. Kutatási Keretprogram, Versenyképességi és Innovációs Keretprogram, stb.*) tervezetnek újabb csoportját. A tervezeteket az Európai Tanácsnak és az Európai parlamentnek közös döntési eljárás⁵ keretében kell elfogadnia. A Bizottság következetesen ellenzi a költségvetés 1%-ra történő lefaragására tett kísérleteket, amit a nettó befizető országok erős érdekcsoportba tömörülve szeretnének elérni. Bár a luxembourgi elnökség kudarcként élte meg, a tudományos társadalom sikerként könyvelte el, hogy a Tanács végül is nem fogadta el a luxembourgi elnökség legutóbbi kompromisszumos javaslatát, amely szerint a következő pénzügyi előirányzat idején reálértékben alig növekedett volna a kutatásra fordított összeg az előző időszakhoz képest.

Az Unió elégséges működése ugyan biztosított volt, de a kormányzás hatékonysága minősíthetetlenül alacsony volt már a bővítés előtt is. A 25 tagú – és rövidesen tovább bővülő – Uniónak a kormányzás hatékonysága és az eredményesség javítása érdekében új alapokra kell helyeznie működését. A Giscard d'Estaing által vezetett konvent 2003. július 10-én fejezte be az új Alkotmány szerződés tervezetének megszövegezését, amelyet azután négy alkalommal összehívott kormányközi konferencia véglegesített, mielőtt az állam- és kormányfők aláírták azt. Az Alkotmány szerződés tervezete négy részből áll:

- az első rész azon rendelkezéseket tartalmazza, melyek meghatározzák az Uniót, annak célkitűzéseit, hatásköreit, döntéshozatali eljárásait és intézményeit;
- második rész az Unió Alapjogi Chartája, amelyet már 2000-ben elfogadtak, de most beemelték az Alkotmányba;
- a harmadik rész az Unió politikáiról és tevékenységeiről szól, és átveszi a hatályban lévő korábbi szerződések rendelkezéseinek jelentős részét;
- a negyedik rész tartalmazza a záró rendelkezéseket, melyek magukban foglalják az Alkotmány elfogadására és felülvizsgálatára vonatkozó eljárásokat.

⁴ http://europa.eu.int/eur-lex/en/com/cnc/2004/com2004_0487en01.pdf

⁵ co-decision procedure

Az Európai Alkotmányt létrehozó szerződés 2006. november 1-jén lépne hatályba, amennyiben eddig az időpontig minden tagállam ratifikálja azt. A ratifikációt minden tagállamban annak saját alkotmányos követelményei alapján hajtják végre (*pl. parlamenti ratifikáció és/vagy népszavazás útján*). A ratifikációs folyamat eddigi eredményeit az **1. táblázat** foglalja össze.

1. táblázat Helyzetkép az alkotmány ratifikálásáról

Ország	Eljárás	A ratifikáció állása
Németország	Parlamenti	Lezárult
Ausztria	Parlamenti	Lezárult
Belgium	Parlamenti	folyamatban van
Ciprus	Parlamenti	Lezárult
Dánia	Referendum	2005 szeptember 27.
Spanyolország	parlamenti és konzultatív ref.	Lezárult – pozitív
Észtország	Parlamenti	még nincs időpont
Finnország	Parlamenti	2005 vége-2006 eleje
Franciaország	Referendum	Megbukott
Görögország	Parlamenti	Lezárult
Magyarország	Parlamenti	Lezárult (2004. dec.20.)
Írország	parlament + referendum	még nincs időpont
Olaszország	Parlamenti	Lezárult
Lettország	Parlamenti	2005. június
Litvánia	Parlamenti	elsőként hagyta jóvá
Luxemburg	parlamenti + konzultatív ref.	2005. július 10.
Málta	Parlamenti	2005. július
Hollandia	parlamenti + konzultatív ref.	2005. június 1. - megbukott
Lengyelország	referendum valószínű	ha igen, 2005. október 9.
Portugália	Referendum	2005. október 2. vagy 9.
Csehország	nincs döntés	nincs döntés
Nagy-Britannia	parlamenti +referendum	ratifikáció 2006. elején
Szlovénia	Parlamenti	Lezárult
Szlovákia	Parlamenti	Lezárult
Svédország	Parlamenti	2005. december?

forrás: Bruxinfo

Mint tudjuk, Franciaországban és Hollandiában a beszámolási időszakban megrendezett referendumok negatív eredménye miatt az Alkotmányszerződés ratifikációja megakadt. Ez komoly elbizonytalanodást okozott az európai közéletben, és nagyon erős kritikával illették Franciaországot, hiszen nemcsak a folyamat elindításában, hanem a tervezet tartamának kialakításában is meghatározó szerepe volt. Sokan úgy ítélték meg, hogy a francia kormány belpolitikai tökélet akart kovácsolni a referendumból, de rosszul mérte fel a közvéleményt. Az állampolgárok tulajdonképpen nem a tervezetet magát szavazták le, hanem elsősorban a kormány és az elnök politikájával kapcsolatos nemtetszésüknek adtak hangot. Félttek továbbá olyan távolabbi következményektől, mint pl. Törökország felvétele az Unióba, stb., ami azonban nincs közvetlen kapcsolatban az alkotmánytervezet szövegével. Mások úgy vélik, hogy kár volt alkotmányozásnak nevezni a folyamatot, mert az európai integráció még nem érett meg erre, és az elkészült Alkotmányszerződés tervezet egyébként sem felel meg mindenben az alkotmánnyal szemben támasztott jogi követelményeknek. E tábor képviselői szerint a ku-

darac eleve elkerülhető lett volna, ha a korábbi gyakorlatnak megfelelően a Szerződéseket több apró lépésben módosítják, és az a szó, hogy „*alkotmány*” fel sem merül.

Mindenesetre a folyamat nem zárult le, az Európai Bizottság és az Európai Parlament is arra kérte a tagországokat, hogy a két negatív eredménnyel zárult referendum ellenére folytassák és fejezzék be saját ratifikációs eljárásukat, mert így tisztább képet lehet nyerni arról, hogy mely országok és miért ellenzik az alkotmányszerződés hatálybalépését. Ez az információ nagyban segítheti a következő lépések előkészítését, hiszen az EU működőképességének hosszú megőrzése megköveteli az eljárásrend korszerűsítését. Az Unió ugyan a jelenlegi Szerződések alapján működőképes maradt, de eredményességét nagymértékben befolyásolja a kormányzás hatékonysága.

A politikai nehézségek ellenére az Unió minden eszközzel megpróbálja a gazdasági újraéleszteni a gazdasági növekedést, és javítani a versenyképességet. Sajnos, a korábbi erőfeszítések egyáltalán nem voltak elegendőek ahhoz, hogy az európai versenyképességet érdemben javítsák, ezért tovább nőtt a szakadék Európa és a globális gazdasági versenyben vezető térségek között. Ebben nagy szerepe volt annak, hogy a Lisszaboni Stratégia meghirdetése óta a tagországok többsége szinte semmit sem tett annak érdekében, hogy az elhatározott célok meg is valósuljanak. Így pl. Lisszaboni Stratégia implementálását szolgáló barcelonai határozat megvalósítása irányába – *mely szerint 12010-ben a GDP 3%-át kell kutatás-fejlesztésre fordítani az Európai Unióban* – csak néhány tagország mozdult el, és a bővítés következményeképpen a GDP arányában kifejezett kutatási ráfordítás a korábbi 1,96%-ról 1,83%-ra süllyedt vissza az EU egészében.

A 2000-ben elindított Lisszaboni Stratégia félidős ellenőrzésével a Bizottság a Wim Kok – *volt holland miniszterelnök* – által vezetett magas szintű munkacsoportot bízta meg. A novemberi jelentés két megállapítást tett: egyrésztől felgyorsulás szükségességét említi, másrésztől pedig arra hívja fel a figyelmet, hogy Európának a stratégia elindítása óta újabb kihívásokkal is szembe kell néznie. Az elemzés öt olyan területet sorol fel, ahol minden tagállamtól haladást vár el a közös, lisszaboni cél elérése érdekében:

- a tudásalapú társadalom és gazdaság továbbfejlesztése
- a belső piac kiteljesítése és a piaci verseny előmozdítása
- a cégek és vállalkozások számára kedvező üzleti környezet kialakítása
- alkalmazkodó képes munkaerőpiac létrehozása
- a környezeti-gazdasági stratégiák előremozdítása

A Kok jelentés javaslatai alapján a Tanács elhatározta, hogy újraéleszti a lisszaboni folyamatot, és felkérte a Bizottságot, hogy útmutatók segítségével orientálja a tagországokat saját lisszaboni munkaprogramjuk kialakítása érdekében.

A Bizottság – *okulva az elődeiket ért kritikákból, valamint a ratifikáció eddigi kudarcaiból* – egy átfogó, új kommunikációs stratégiát készít elő, amely az Európai Uniót „*közelebb kívánja hozni a polgárokhoz*”⁶, és ezt a programot elnökhelyettes felügyeli Margot Wallström biztos személyében.

⁶ reconnecting with the people

2. Az Európai Unió kutatáspolitikájának főbb irányjai

2.1 A közös európai kutatáspolitiká kialakulása és jogi alapjai

A második világháború után az Egyesült Államokhoz és Japánhoz képest egyre inkább technológiai hátrányba és gazdasági elmaradásba kerülő európai országok már az együttműködés kezdeti szakaszában is indítottak közös kutatási programokat, de ezek szűk ágazati⁷ kutatási projektek voltak, ezért ebben az időszakban még nem beszélhetünk közös kutatáspolitikáról. Ezek a korai közös kutatási programok nem voltak igazán sikeresek, mert a nemzetállamok még erősen saját nemzeti energiakutatási programjaikra koncentráltak. Felismerve azonban a közös kutatásokban rejlő előnyöket kormányközi együttműködési megállapodással – *tehát még nem közösségi formációban* – már 1971-ben létrehozták az Európai Tudományos és Műszaki Együttműködés⁸ szervezetét az egyes államokban párhuzamosan folyó – *elsősorban nem energetikai célú* – kutatási programok koordinálása céljából. Ennek tapasztalatait is felhasználták később a közös kutatáspolitiká kialakításánál.

A nyolcvanas évek elején már világosan megmutatkozott az Egyesült Államok és Japán gazdasági fölénye, amelynek dinamizmusa egy-egy hatalmas gazdaságra, megfelelő nagyságú belső piacra, kiterjedt tevékenységre a világpiacon, valamint koncentrált kutatási potenciálra épült. Míg a nyolcvanas évek végén Japán export termékeinek felét, az USA export termékeinek pedig közel kétharmadát a csúcstechnológiák körébe tartozó áruféleségek tették ki, addig ez az Európai Közösség országaiban együttesen alig haladta meg a 25%-ot. Egyértelművé vált, hogy a kisméretű európai országok – *amelyek ráadásul külön-külön is és együttesen is nemzeti jövedelmük jóval kisebb hányadát költötték kutatás-fejlesztésre és innovációra, mint tengerentúli vetélytársaik* – nem képesek a gazdasági verseny kihívásainak megfelelni. A fragmentált nemzeti kutatási programok sok felesleges párhuzamosságot tartalmaztak, de mégsem voltak koherensek, így a kutatási ráfordítások hasznosulása is messze elmaradt a gazdaságilag legfejlettebb országokétól. Sajnos az Európai Gazdasági Közösséget megalapító Római szerződés nem teremtett kellő jogalapot egy közös kutatáspolitiká kialakításhoz és végrehajtásához, de a gazdasági elemzések alapján megfogalmazódott a politikai igény egyre erőteljesebben követelte ezt. A közös kutatáspolitiká kialakításának – *valamint a kutatáspolitiká megvalósítását szolgáló több éves kutatási keretprogramok* – jogi alapjait tulajdonképpen az Egységes Európai Okmány⁹ teremtette meg végül, de már ezt megelőzően 1983-1987 között meghirdették az 1. Kutatási Keretprogramot.

Az Egységes Európai Okmány életbelépése óta már többször módosított Szerződés 163-173. cikkei tartalmazzák a kutatásra és a technológiafejlesztésre vonatkozó, jelenleg hatályos előírásokat.

A Közösség célja az ipar tudományos és technológiai alapjainak megerősítése és a nemzetközi versenyképességének javítása, valamint az egyes közös ágazati politikák (*pl. agrárpolitika, környezetpolitika, stb.*) kutatási igényeinek kielégítése. A Közösség a kutatási és technológiafejlesztési tevékenység terén együttműködésre ösztönzi a vállalkozásokat — *a kis- és középvállalkozásokat is beleértve* —, a kutatási központokat és az egyetemeket. A nemzeti közbeszerzések megnyitása, a közös szabványok kialakítása és az együttműködés jogi és adóügyi

⁷ Például az 1952. július 25-én hatályba lépett Európai Szén és Acélközösség bázisán, valamint az Európai Atomenergia Közösséget megalakító 1958. január 1-én hatályba lépett Római Szerződés alapján

⁸ European Co-operation in the field of Technical and Scientific Research (COST)

⁹ Single European Act, hatályba lépett 1987. január 1-én

akadályainak felszámolása útján támogatni kívánja azokat az erőfeszítéseket, amelyek célja elsősorban az, hogy a vállalkozások európai együttműködésben elért új tudományos eredményekre támaszkodva teljes mértékben kihasználhassák a belső piac lehetőségeit. E célok megvalósítása érdekében a Közösség kutatási, technológiafejlesztési és demonstrációs programokat hajt végre, együttműködik harmadik országokkal és nemzetközi szervezetekkel a közösségi kutatás, technológiai fejlesztés és demonstráció területén, erőfeszítéseket tesz az uniós kutatási, technológiafejlesztési és demonstrációs tevékenységek eredményeinek elterjesztése és hasznosítása érdekében, továbbá ösztönzi az uniós kutatók képzését és mobilitását.

A Közösség és a tagállamok a nemzeti politikák és az uniós politika kölcsönös összhangjának biztosítása érdekében felhatalmazzák a Bizottságot, hogy a tagállamokkal szorosán együttműködve tegyen meg minden hasznos kezdeményezést az összehangolás előmozdítása érdekében.

A Tanács a Gazdasági és Szociális Bizottsággal folytatott konzultációt követően többéves kutatási keretprogramot fogad el, amelyben

- meghatározza a tudományos és technológiai célokat és rögzíti az ezekkel kapcsolatos prioritásokat,
- kijelöli a kutatási, fejlesztési és demonstrációs tevékenységek főbb irányvonalait,
- meghatározza a Közösség keretprogramban való pénzügyi részvételének legmagasabb teljes összegét,
- előírja az egyes előirányzott tevékenységekre vonatkozó részösszegeket,
- meghatározza a keretprogramban való részvétel általános szabályait,
- a vállalkozások, kutatóközpontok és egyetemek részvételére vonatkozó szabályokat, és
- a kutatási eredmények elterjesztésére vonatkozó szabályokat.

A többéves kutatási keretprogramot a helyzet változásának megfelelően – *szükség esetén* – ki lehet igazítani, illetve ki lehet egészíteni.

A keretprogram végrehajtása az egyes tevékenységeken belül kialakított egyedi – *specifikus* – programok útján történik. Minden egyedi programban meghatározzák végrehajtásának részletes szabályait, rögzítik időtartamát, és rendelkeznek a szükségesnek vélt eszközökről. Az egyedi programokban rögzített, szükségesnek ítélt összegek nem léphetik túl a keretprogramra és az egyes tevékenységekre megállapított teljes összeg felső határát. Az egyedi programokat a Tanács a Bizottság javaslata alapján, valamint az Európai Parlamenttel és a Gazdasági és Szociális Bizottsággal folytatott konzultációt követően minősített többséggel fogadja el.

A Tanács a többéves keretprogram végrehajtása során a Gazdasági és Szociális Bizottsággal folytatott konzultációt követően egyszerű többséggel dönthet olyan kiegészítő programokról is, amelyekben csak bizonyos tagállamok vesznek részt, és amelyeket — *az esetleges közösségi részvételre is figyelemmel* — a részt vevő tagállamok finanszíroznak. A kiegészítő programokra – *különösen az ismeretek terjesztésére és a más tagállamok általi hozzáférésre* – vonatkozó szabályokat is Tanács fogadja el. A többéves keretprogram végrehajtása során a Közösség — *az érintett tagállamokkal egyetértésben* — előírhatja a több tagállam által indított kutatási és fejlesztési programokban való részvételt, beleértve az e programok végrehajtására kialakított struktúrákban való részvételt is. A kiegészítő programok elfogadásához mindig az érintett tagállamok egyetértése is szükséges.

A Közösség harmadik országokkal vagy nemzetközi szervezetekkel történő együttműködést irányozhat elő az uniós kutatás, technológiafejlesztés és demonstráció területén. Az ilyen együttműködésre vonatkozó részletes szabályokat a Közösség és az érintett harmadik felek között megkötött megállapodásokban rögzítik.

A 171. cikk szerint Tanács a Bizottság javaslata alapján, valamint az Európai Parlamenttel és a Gazdasági és Szociális Bizottsággal folytatott konzultációt követően minősített többséggel meghozott döntéssel olyan közös vállalkozásokat vagy egyéb struktúrákat hozhat létre, amelyek kutatási, technológiafejlesztési és demonstrációs programok szabályszerű végrehajtásához szükségesek.

A kutatási keretprogramok végrehajtásáról a Bizottság minden év elején jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak, amely kiterjed a megelőző évi kutatási és technológiafejlesztési tevékenységekre, e tevékenységek eredményének elterjesztésére, valamint a folyó év munkaprogramjára.

A Közösség – az állami vezetők által 2004-ben aláírt, több ország által nem ratifikált – alkotmány szerződés tervezete III. fejezet 248-255. cikkei kiegészítésekkel átvették a jelenleg hatályos Szerződés kutatáspolitikára vonatkozó előírásait. Lényeges változás, hogy az alkotmány szerződés tervezet

- nevesíti az Európai Kutatási Térséget¹⁰, amelyben a tudományos ismeretek és technológiák szabadon áramlanak, és a kutatók mobilitása akadálytalan
- a korábbiaknál is nagyobb konzultatív szerepet biztosít az Európai Parlamentnek, valamint a Gazdasági és Szociális Bizottságnak
- nem írja elő a minősített többséget a specifikus programokról és a közös vállalkozásokról szóló döntéseknél, tehát majd azokat is egyszerű többséggel lehet elfogadni,
- kiemeli az európai űrpolitikát, mint olyan tudományterületet, amely különösen kedvező hatást gyakorolhat a tudományos haladásra és az ipari versenyképességre, továbbá engedélyt ad egy európai űrprogram kidolgozására, és rendelkezik megfelelő kapcsolatok kialakításáról az Európai Űrkutatási Ügynökséggel¹¹

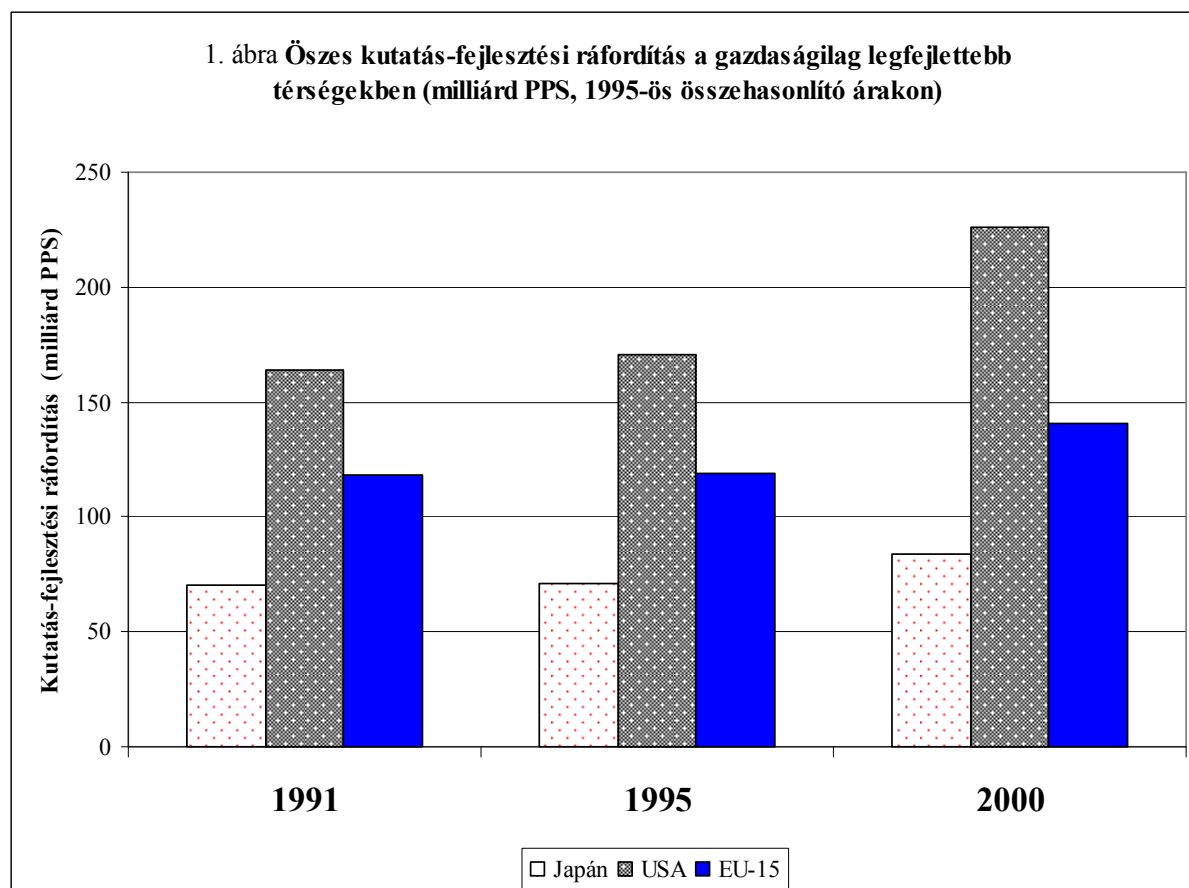
A közösségi kutatás nem helyettesíti a tagállamokban végzett kutatási tevékenységet, hanem kiegészíti azt. Már csak azért sem helyettesítheti, mert a kilencvenes években a kutatási keretprogramok költségvetése az EU-15 országaiban mindösszesen kutatásra és fejlesztésre fordított összegnek 5%-át (!) sem érte el. Az Európai Unió tagországainak együttes kutatásfejlesztési ráfordítása 2000-ben 141 milliárd PPS¹² volt. Ez az összeg számottevően kevesebb, mint az Amerikai Egyesült Államok az évi K+F költségvetése, de jelentősen meghaladja Japán K+F potenciálját (1. ábra)¹³. Az 1991-től 2000-ig tartó évtizedben Az Európai Unió

¹⁰ European Research Area (ERA)

¹¹ European Space Agency (ESA)

¹² 1995-ös összehasonlító áron egy PPS (Purchasing Power Standard) \cong 1,274 eurónak felel meg

¹³ A „Third European Report on Science & Technology Indicators 2003” kiadvány adatai alapján, átdolgozva

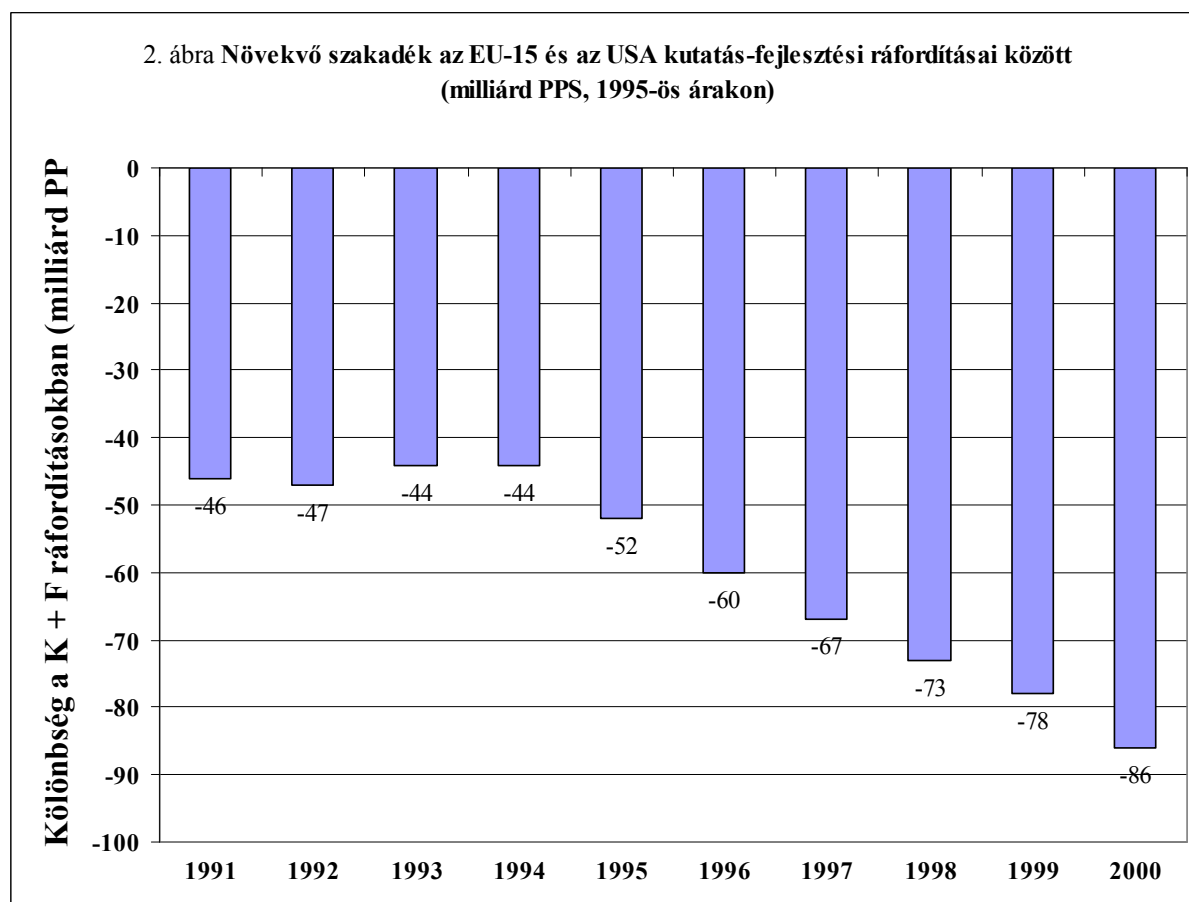

valamelyest növelte K+F ráfordításait, de az összeg nagyságát tekintve a növekedés sokkal mérsékeltebb volt, mint az USA-ban. Az USA és Japán már a 90-es évek közepétől kezdve dinamikusabban növelte K+F ráfordításait, mialatt az Európai Unióban a ráfordítások a GDP 1,87-1,93%-a között stagnáltak. Ez azt eredményezte, hogy az EU országok évenkénti K+F ráfordításainak összegei jelentősen elmaradtak az amerikai adatoktól (2. ábra)¹⁴. A hátrány halmozódik, ezért ma már jelentős szakadék tátong az amerikai és az európai kutatás-fejlesztési kapacitások között. Az Európai Unió a vizsgált tíz év alatt összesen 597 milliárddal kevesebbet költött kutatásra, mint az USA. Ez az összeg az EU 2000-dik évi teljes K+F költségvetésének 4,2-szerese!

Ha a 2000-től 2010-ig tartó évtizedben mindhárom régióban változatlanul folytatódna tovább a korábbi kutatás-fejlesztési politika, akkor az Európai Unió szinte behozhatatlanul lemaradna a másik két gazdaságilag fejlett térség mögött (3. ábra)¹⁵. Az Európai Unió Tanácsa – *felismerve a gazdasági fejlődést súlyosan veszélyeztető folyamatokat* – lisszaboni csúcserőkezletén 2000-ben deklarálta, hogy Európát a világ egyik legdinamikusabban fejlődő térségévé kívánja fejleszteni. Ennek érdekében 2002-ben a barcelonai csúcson elhatározták, hogy 2010-ben már a GDP 3%-t kell kutatás-fejlesztésre fordítani majd az EU országokban. A 3. ábrán ábrázoltuk, hogy a 2010-ig még hátralévő hét évben ehhez milyen jelentős költségvetési növeledést kell végrehajtani, és az ábrán az is jól látszik, hogy ez az erőfeszítés mire elég.

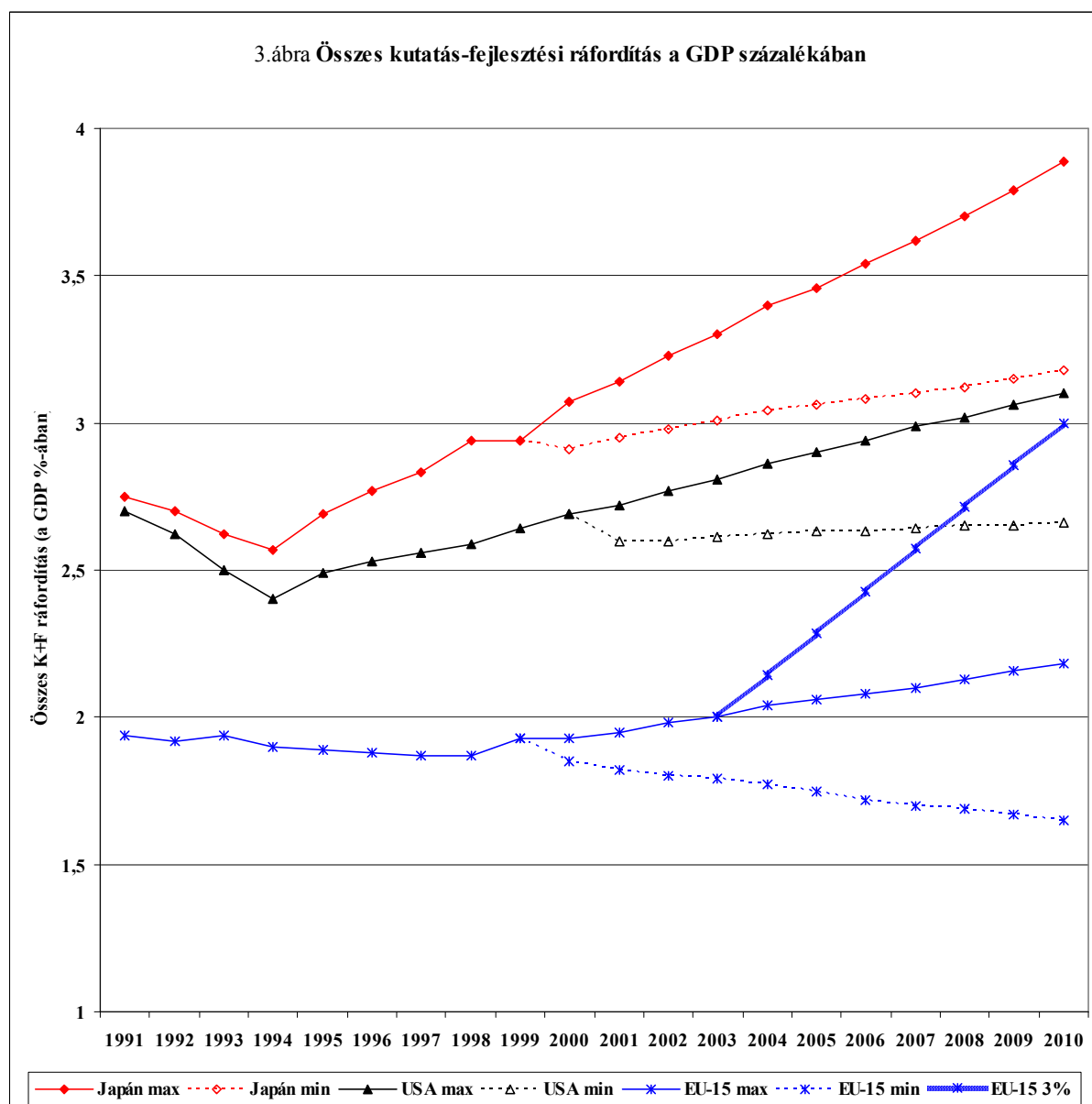
¹⁴ Forrás: Third European Report on Science & Technology Indicators 2003

¹⁵ A „Third European Report on Science & Technology Indicators 2003” adatai alapján, átdolgozva

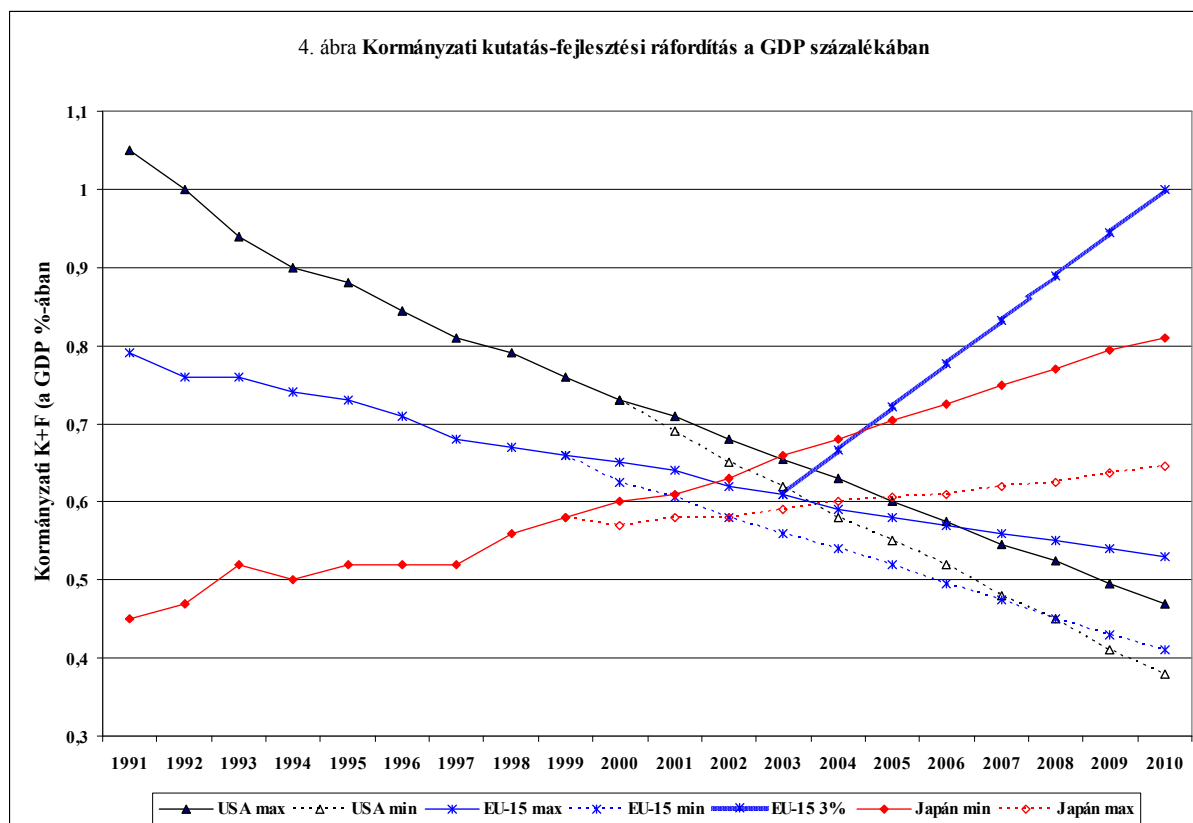
Ha feltételezzük, hogy az USA és Japán meg lesz elégedve gazdasági fejlődésével, és nem kíván további erőfeszítéseket tenni a tudásbázis és innovációs potenciál gyorsabb növelésére (*business as usual*), akkor az EU a GDP arányában kifejezett K+F ráfordítások terén valóban meg fogja közelíteni az USA optimista módon előre vetített adatait. Természetesen ettől az európai K+F költségvetés összecszerülésében azért még mindig jóval kevesebb lesz, mint az amerikai, de legalább a szakadék nem növekszik tovább. Ha Japán az évtized végéig fenntartja az 1995-ben indított dinamikus fejlesztési programját, akkor az európai 3% nem lesz elegendő Japán „befogására”. A 3. ábra azt is jól mutatja, hogy a barcelonai határozat végrehajtásához az európai országoknak nagyon jelentős és nagyon gyors költségvetés-növelést kellene végrehajtaniuk, és koránt sem biztos, hogy ez a jelenlegi politikai-gazdasági környezetben egyáltalán megvalósítható.

A barcelonai határozat értelmezése során nyilvánvalóvá vált, hogy a kormányok a magántőke jelentős hozzájárulásával kívánják megvalósítani a kutatási és innovációs potenciál tervezett növelését. Tervek szerint 2010-ben a K+F ráfordítások kétharmad részét az iparnak és a gazdasági szférának kellene biztosítani, ez a GDP 2%-át teszi ki. A kormányzati hozzájárulás a K+F ráfordítások egyharmadát fedezné, ez a GDP 1%-a. Ehhez hasonló arány spontán módon kialakult Japánban és az USA-ban, de az európai kutatási szféra tradicionálisan sokkal nagyobb mértékben támaszkodik a központi kutatás-fejlesztési pénzeszközökre.

A trendek értékelésénél azt is figyelembe kell venni, hogy 1991-től napjainkig a központi K+F finanszírozás aránya a GDP százalékában az USA-ban is és az EU-15 országaiban is folyamatosan csökkent (4. ábra)¹⁶, ami egyáltalán nem hat bátorítólag a magántőke K+F beruházásaira. A 4. ábrán felvázoltuk, hogy az európai országok kormányainak milyen mértékben kellene növelniük központi kutatás-fejlesztési ráfordításaikat ahhoz, hogy a kutatási költségvetés 2010-ig elérje a GDP 1%-át. Jól látható, hogy ennek megvalósulása érdekében igen gyorsan és igen nagy elhatározásokra van szükség, mert ha a jelenlegi trend akár csak egy-két éven keresztül is tovább folytatódik, a tervezett lépésváltás ellehetetlenül. A magántőke pedig – bár hivatalos szervezeteik deklarálták egyetértésüket a lisszaboni és a

¹⁶ A „Third European Report on Science & Technology Indicators 2003” adatai alapján, átdolgozva

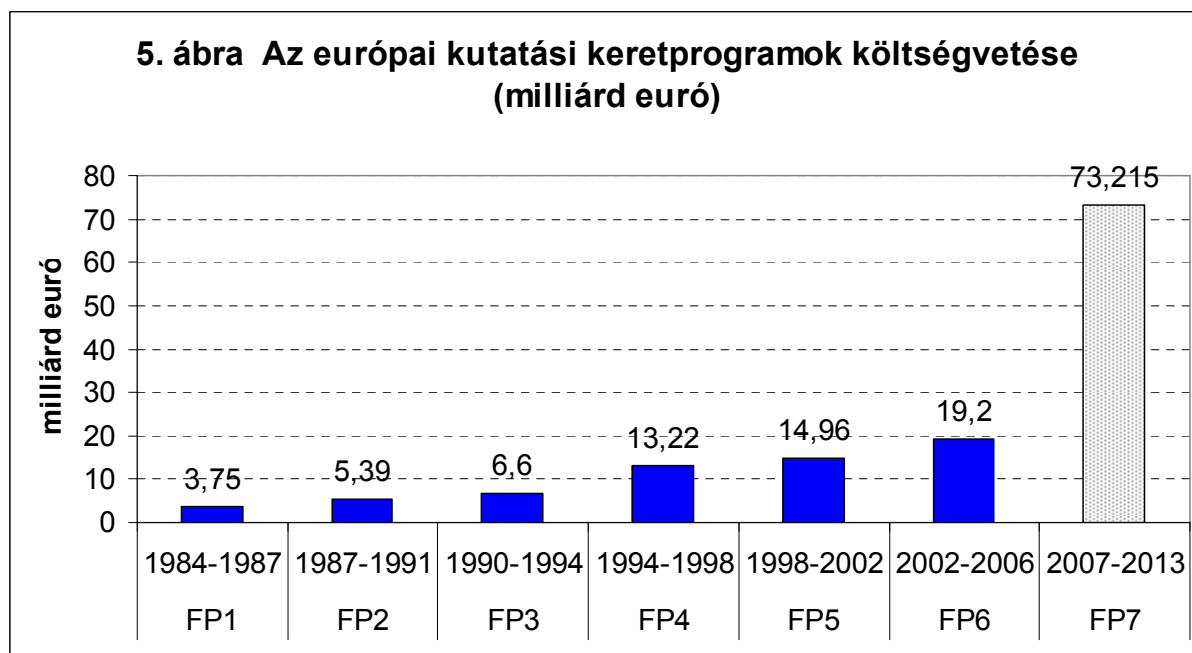
barcelonai célkitűzésekkel – óvatos, és csak bizonyos késéssel fogja követni a központi kutatás-fejlesztési ráfordítások trendjeinek (*remélt*) pozitív megváltozását. Kérdés, hogy a tagországok és a csatlakozó országok kormányai és parlamentjei képesek lesznek-e a konzekvenciák levonására, és az elengedhetetlenül szükséges lépések mielőbbi megtételére.

2.2 Az Európai Unió kutatási keretprogramjainak evolúciója és szerkezete

A keretprogramok szerkezete az idők folyamán sokat változott (*1. táblázat*), a költségvetés pedig alaposan megnövekedett (*5. ábra*). A mezőgazdasági kiadások, valamint a strukturális és kohéziós ráfordítások után ma már a kutatás rendelkezik a harmadik legnagyobb hányaddal az Unió költségvetésében, tehát jelentősége erőteljesen megnőtt. Az 1. Kutatási Keretprogramban (1983-1987) a költségvetésnek még mintegy 50%-át fordították energiakutatásokra, a másik meghatározó prioritás az információs és kommunikációs technológiák (ICT) voltak, erre 25%-ot költöttek. A 2. Keretprogramban (1987-19..) az energiakutatás jelentősége relatíve a felére csökkent, és az ICT kutatások váltak dominánssá: a költségvetés mintegy 40%-át költöttek erre a célra. A jelenleg megvalósítás alatt lévő 6. Kutatási Keretprogramban (2002-2006) még mindig az ICT költségvetése szerepel a legnagyobb hányaddal (20,7%), ezenkívül az élettudományoknak (*beleértve az egészségügyet is*), az energiakutatásoknak és az ipari technológiák kutatásának (*az anyagtudományokkal együtt*) van még kiemelt szerepe.

1. táblázat Az Európai Közösség kutatási keretprogramjainak szerkezete és költségvetése

Keretprogram 1990-1994		4. Keretprogram 1994-1998		5. Keretprogram 1998-2002		6. Keretprogram 2002-2006		7. Keretprogram (tervezet) 2007-2013	
1. ICT: Információs Technológiák	1517	Információs technológiák, IT	2062	2. Felhasználóbarát információs társadalom	3600	2. Információs és kommunikációs technológiák	3625	3. Információs és kommunikációs technológiák	12670
Kommunikációs technológiák	548	Alkalmazott kommunikációs technológiák és szolgáltatások	671						
Közérdekű telematikus rendszerek	426	Telematikus alkalmazások	913						
2. Ipari és gyártási technológiák	762	Ipari és gyártási technológiák	1737	3. Versenyképes és fenntartható növekedés	2705	3. Nanotechnológiák, nanotudomány	1300	4. Nano – anyagok és technológiák	4832
Mérés, tesztelés	66	Szabványok, mérések, tesztek	184						
3. Környezet	316	Környezet és klíma	573,5	4. Energia, környezet, fenntartható fejlődés	2125	6.3 Az ökoszisztéma globális változásai	700	6. Környezet, klímaváltozás	2535
Tenger-tudományok és technológiák	117	Tenger-tudományok és technológiák	243						
4. Élettudományok, biotechnológia	184	Biotechnológia	596	1. Eletminőség és élő erőforrások	2413	1. Élettudományok - génkutatás és biotechnológia az egészség szolgálatában,	2 255	1. Egészség	8317
Bio-orvostudományi, egészségkutatás	149	Biomedicina és egészség	374			5. Élelmiszer minőség és biztonság	685	2. Biotechnológiák, élelmiszer, mezőgazdaság	2455
Mezőgazdaság, mg. ipar, halászat	373	Mezőgazdaság és halászat	658			6.1 Fenntartható energiaforrások	810	5. Energia	2931
5. Energia: Nem-nukleáris energia	259	Nem-nukleáris energia	1039			6.2 Felszíni (surface) közlekedés	610	7. Közlekedés – aeronautika	5940
		Közlekedés	263			4. Repülés és űrkutatás	1075	9. Űrkutatás és biztonság	3960
		Szocio-gazdasági kutatások	112	HP 3 A humán kutatási potenciál és szocio-gazdasági tudásalap	1280	7. Tudásalapú társadalom	225	8. Szocio-gazdasági tudományok, társadalomtudományok	792
Élettudományok és Technológiák a fejlődő országok számára	125	Tevékenységek 2 Együttműködés a 3. országokkal és nemzetközi szervezetekkel (INCO)	575	HP1 A közösségi kutatás nemzetközi szerepének megerősítése	475	Nemzetközi kooperációt támogató specifikus intézkedések	315	Nemzetközi együttműködés (INCO)	358
		Tevékenységek 3 Az eredmények terjesztése és kihasználása (innováció)	312	HP 2 Az innováció támogatása, KKV-k bevonása	363	ERA - Kutatás és innováció	290	Tudásközpontok létrehozása	158
						Horizontális kutatások – KKV-k	430	KKV-k	1901
						ERA Kutatási infrastruktúrák	655	Kutatási infrastruktúrák	3961
								Kutatási potenciál EU-25	554
						ERA Tudomány és társadalom	80	Tudomány a társadalomban	554
6. Emberi tényező/tőke és mobilitás (HCM)	556	Tevékenységek 4 A kutatói mobilitás és a tréningek ösztönzése	792			ERA Emberi források és mobilitás M. Curie akciók	1580	III. Emberek - M. Curie akciók	7129
						Specifikus programok Irányelvek támogatása, előrelátható TT szükségletek	555		
		Versenyképes T+T támogatások a közösségi politikákhoz	136			ERA – megerősítése Koordináció támogatása K+F politikák továbbfejlesztése	270 50		
								II. Ötletek: ERC – alap kutatások	11862
Ellenőrzött termonukleáris fúzió	521	Fúzió	846	Nukleáris energia	979	Termonukleáris fúzió	890		
Nukleáris (atomhasadás) biztonság	69	Nukleáris (atomhasadás) biztonság	171			Nukleáris biztonság	50		
Közös Kutatóközpont – JRC programok	545	Közös Kutatóközpont – JRC programok	959	JRC	1020	JRC – nem nukleáris tevékenységei	760	JRC – nem nukleáris tevékenységei	1817
						JRC – nukleáris kutatások	290		
Összesen	6600		13215		14960		17500		72726

A kutatáspolitikai kialakításában és megvalósításában – *szakosodott munkacsoportjain*¹⁷ keresztül – felelősségteljes szerepe van az Európai Tanácsnak, de előterjesztési joggal csak a Bizottság rendelkezik. A Szerződés előírásai szerint az európai kutatáspolitikai megvalósítása céljából a Tanács 1983 óta ún. kutatási keretprogramokat fogad el, amelyeknek időtartama általában négy vagy öt év. Az Európai Parlament Ipari, Kutatási és Energiaügyi (ITRE) Bizottságának, valamint a Gazdasági és Szociális Bizottságnak konzultatív szerepe van a többéves kutatási keretprogramok előkészítésében is, amelyeket a Tanács és a Parlament közös döntési eljárás keretében fogad el végül. A keretprogramok – bár csekély mértékben saját kutatási programokat is finanszíroznak belőle a Közös Kutatóközpont intézeteiben – legfontosabb feladata, hogy a tagországok kutatóintézeteiben és egyetemein meglévő kutatási kapacitások együttműködésének feltételeit teremtsék meg európai szinten, ezért költségvetésének jelentős részét együttműködésben végzett kutatásokra fordítják a technológiai-műszaki fejlődés szempontjából kulcsfontosságú tudományterületeken.

A keretprogramok ún. specifikus programjai és munkaprogramjai részletezik azokat a kutatási témákat és célokat, amelyekre irányítani kívánják a kutatók figyelmét. A specifikus programok alapján a Bizottság időről-időre pályázati felhívásokat jelentet meg az Interneten és a hivatalos közlönyben, amelyekre a megadott határidőn belül különböző országok kutatócsoportjai közös kutatási pályázatokat nyújthatnak be. A pályázatok elkészítését segítik a részvétel szabályait rögzítő dokumentumok, útmutatók és információcsomagok. A határidőig megfelelő kidolgozásban benyújtott pályázatokat először 3-5 fős csoportokban független szakértők bírálják el egy előre meghatározott kritériumrendszer alapján. Minimum feltétel többek között az ún. *európai hozzáadott érték*: a kutatóknak bizonyítaniuk kell, hogy a közös kutatás előnyösebb az egyes tagországokban folyó szétaprózott kutatásoknál. A szakmai bírálók által kiválóan minősített kutatási projektek közül pedig a kutatócsoportok képviselőivel történt megvitatás után a Kutatási Főigazgatóság választja ki azokat a pályázatokat, amelyek konzor-

¹⁷ ezek a Kutatási Munkacsoport, az Egyesített Kutatási és Atomkutatási Munkacsoport, valamint a Tudományos és Műszaki Bizottság (CREST)

ciumi szerződés alapján kutatási támogatást kapnak végül az Európai Közösségtől. A kutatási keretprogramokban a tematikus prioritások keretében folyó együttműködésben végzett kutató-sokon kívül ún. horizontális aktivitások segítik például az innovációt, a kutatók képzését és mobilitását, közös kutatási infrastruktúrák létesítését és fenntartását, stb.

A közösségi hozzájárulás mértéke kutatási projektek esetében legfeljebb a projekt költségvetésének 50%-a lehet – *demonstrációs projektek esetében pedig nem haladhatja meg a 35%-ot* – a többi a részvevőknek kell fedezniük. Egyes kiemelt esetekben (*pl. kutatók mobilitása, infrastruktúrák működtetése, humán erőforrások képzése, konzorciumok működési költségei, stb.*) a közösségi támogatás a projekt költségvetésének akár 100%-át is elérheti. Az európai kutatási programok a meglehetősen bonyolult pályázati eljárás ellenére nagyon népszerűek: nem ritka a tízszeres túlpályázás, és a szakértők által kiválóan minősített projektek közül is csak minden második finanszírozására jut pénz a költségvetésből.

A Közösség tagországain kívül az Európai Gazdasági Térség (EEA) és az Európai Szabadkereskedelmi Övezet (EFTA) országainak – *valamint az 5. Kutatási Keretprogram óta a csatlakozó országok és Izrael* - kutatói a kormányokkal megkötött megállapodás alapján teljes jogú tagként vehetnek részt a kutatási keretprogramokban. A megállapodás feltétele többek között, hogy tiszteletben tartják a szellemi tulajdonjogokat, valamint vállalják az arra kifejlesztett képlet segítségével GDP arányosan kiszámított pénzügyi hozzájárulás befizetését a keretprogram költségvetésébe.

3. A 6. Kutatási Keretprogram (2002-2006) végrehajtásával kapcsolatos eddigi tapasztalatok

A 6. Kutatási Keretprogramot meglehetősen későn, 2002. június 3-án fogadta el a Tanács. A Keretprogram eredeti költségvetése négy évre 17,5 milliárd euró volt. A tíz új tagország csatlakozása következtében a Közösség bevételeinek megnövekedése 1,7 milliárddal növelte a Keretprogram költségvetését is, így az mindösszesen 19,2 milliárd euró lett. A növekményt majdnem teljes egészében lineárisan osztották fel az eredeti költségelőirányzatok között. A keretprogramot hivatalosan 2002. novemberében nyitották meg Brüsszelben, az első pályázati felhívások 2002. decemberében jelentek meg az Interneten és a hivatalos közlőnyben. Az ezután sorozatban megjelent közel 100 pályázati felhívásra 2004. március 15-ig mindösszesen több mint 150 000 kutatót – *több, mint 50 ország állampolgárait* - tömörítő mintegy 28 000 pályázat érkezett be.

A Kutatási Főigazgatóság értékelése szerint a pályázatok átlagos színvonala jó volt. Elsősorban az új eszközöknek¹⁸ köszönhetően átlagban nőtt az egyes pályázatokban résztvevő kutatók száma, tehát az elaprózottság csökkent. Az egyes tematikus témák és horizontális akciók túlpályázási mutatói és sikeraránya között jelentős különbség volt. Ez szerencsés esetekben annak volt betudható, hogy az adott területen túl sok kiváló pályázat érkezett be, ezért a ponthatár feletti pályázatok között is válogatni kellett a limitált anyagi források miatt. Más esetekben éppen ellenkezőleg: túl sok pályázat nem felelt meg a bírálati szempontoknak, mert esetleg nem volt elég világos az orientáció a pályázati munkaprogramokban.

Továbbra is nagyon népszerűek voltak a hagyományos eszközök, a STREP¹⁹ pályázati felhívások különösképpen vonzották a pályázókat. Az új eszközök között az integrált projekt pályázati forma aratott nagyobb sikert, a kiválósági hálózatoknál sok esetben félreértést okozott az integráció megkívánt foka, illetve a koordináció célszerű módjának kialakítása. Az új eszközök által a konzorciumoknak biztosított nagyobb önállóság és bizonyos fokú autonómia általában jó fogadtatásra talált a kutatói közösségekben. Ugyanakkor olyan visszajelzések is érkeztek már, hogy ez túlságosan megnöveli a felelősséget, és a konzorciumok működtetése aránytalanul sok munkát igényel.

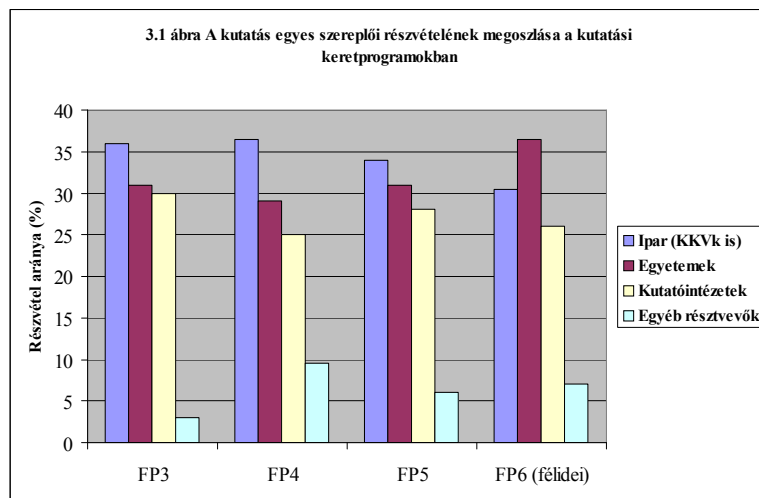
A csatlakozó és a társult országok részvételének sikeraránya átlagban alul maradt a várakozásoknak. Különösen nagy volt az elmaradás az integrált projektek és a kiválósági hálózatok terén, valamint konzorciumi vezetők tekintetében. Más értékelések szerint a csatlakozó és kandidátus országok között Csehország, Szlovénia és Magyarország a várakozásoknak megfelelően szerepelt. A harmadik országok kutatóinak érdeklődése is messze elmarad a várakozástól, ezért a nemzetközi kooperáció elősegítésére elkülönített keretösszeg jelentős részét nem sikerült lekötönniük.

Az ipar részvétele a 6. Kutatási Keretprogram első felében szintén nem tekinthető sikeresnek (3.1 ábra). A Főigazgatóság tisztviselőinek nem kis fejfájást okozott, hogy mivel keltsék fel az ipar érdeklődését a keretprogramban – *ezen belül is elsősorban a kiválósági hálózatokban* – való részvétel iránt, továbbá hogyan bírják rá az ipart a kutatási ráfordítások növelésére, ami kulcskérdés a barcelonai határozat megvalósítása terén. Ugyanígy passzívok maradtak a kis- és középvállalkozások, bár a Keretprogram tervezésekor a költségvetés 15%-át nekik dedikal-

¹⁸ Integrated Projects (INT) and Networks of Excellence (NoE)

¹⁹ STREP: Specific Targeted Research Project

ták. A következő pályázati felhívásokban külön erőfeszítéseket kellett tenni az ipar, valamint a kis- és középvállalkozások eredményesebb bevonására a kutatásba.

A 6. Keretprogram sikereként tartják számon, hogy végre megbízhatóan működött az Elektronikus Pályázati Rendszer (EPSS)²⁰, és a pályázatok mintegy 70%-át már ezen keresztül nyújtották be a Kutatási Főigazgatóságnak pályázók. (Mint tudjuk, az előző Keretprogram idején kísérletképpen bevezetett szoftverek nem teljesen feleltek meg a követelményeknek, ezért biztonságosabb volt postai

úton továbbítani a pályázatokat.)

A tagországok értékelése és álláspontja nem minden esetben egyezett a Kutatási Főigazgatóság tisztviselőinek értékítéletével. Összességében azzal jellemezhetnénk a tagországok véleményét, hogy „pozitív fenntartással” tekintettek a 6. Kutatási Keretprogram félidei eredményeire. Sokan úgy vélték, hogy a Kutatási Főigazgatóság túl kevés információval látta el a pályázókat, és akadozott a koordináció a kutatási programban közreműködő többi főigazgatósággal (*DG ENTR, DG TREN, DG INFSO, stb.*). A pénzügyi előírásokat és szerződésmintákat túl későn tették közzé, ez sok potenciális pályázót elbizonytalanított, illetve csökkentette a benyújtott pályázatok eredményességét. A kutatóintézetek és az egyetemi kutatóhelyek eredményessége javulni látszott az előző keretprogramhoz képest, de ez nem vigasz az ipar, valamint a kis- és középvállalkozások távolmaradásáért. A tagországok kétkedve fogadták, hogy a túlságosan nagy – és túl nagy költségvetéssel működő, ún. európai léptékű – projektek és kiválósági hálózatok valóban minden tudományterületen növelik a kutatások eredményességét és hatékonyságát.

Egyértelműen sikeresnek ítélték a tagországok az ERA-NET hálózat eddigi eredményeit, valamint a *Marie Curie* mobilitási programot, bár utóbbi esetében kifogásolják, hogy a sikerarány túl alacsony. Véleményük szerint vagy jobban kellene fókuszálni a felhívásokat, hogy a felhívás szövege ne kecssegtessen eleve kudarcra ítélt pályázókat, vagy – *amennyiben bebizonyosodik, hogy a mobilitás jól és költséghatékony módon szolgálja az európai kutatások eredményességét* – a jövőben növelni kellene a rovaton rendelkezésre álló keretösszeget.

Egyelőre felemás volt a megítélése a technológiai platformoknak és a nyitott koordináció módszerének. A tagországok elvben elfogadták ezeket az eszközöket, de nem volt még elegendő tapasztalat az eszközök hatékonyságáról. Bár még nem történt meg az áttörés, egyre többen támogatták azt a koncepciót is, hogy a Strukturális Alapok prioritásai között növeljék a kutatások szerepét – *elsősorban a kutatási infrastrukturális beruházások támogatásával a régiókban* – összhangban a Keretprogram céljaival.

²⁰ Electronic Proposal Submission System (EPSS)

A tagországok között szinte teljes volt az egyetértés abban, hogy a keretprogramok nem vállalhatják fel az olyan kormányközi együttműködésen alapuló nemzetközi kutatási szervezetek feladatait, mint az EUREKA vagy a COST. Tehát ezekre továbbra is szükség van, és erősíteni kívánják a szinergiát és az együttműködést a Keretprogram és az európai kutatási szervezetek tevékenysége között.

A gyors belső értékelés mellett objektív vélemény kialakítása céljából a Kutatási Főigazgatóság egy kilenctagú, magas szintű, független szakértői csoportot is megbízott a Keretprogram új eszközeinek – az *integrált projekteknek, valamint a kiválósági hálózatoknak* – hatékonyságát. A szakértői csoport értékelte a FP6 addigi felhívásaira beérkezett pályázatok rendelkezésre álló statisztikai adatait, valamint kérdőíves felméréssel kikérte a tagországok és társult országok kutatóinak véleményét. Az elemzések és a felmérés eredményei alapján 12 javaslatot²¹ fogalmaztak meg, amelyek közül a következő megállapításokat emeljük ki:

- A 6. Kutatási Keretprogram új eszközei – az *integrált projektek (INT)* és a *kiválósági hálózatok (NoE)* - hatékonyan támogatták a nemzetek közötti együttműködésben végzett kutatásokat az Európai Kutatási Térségben, hátrányos azonban, hogy nem kapcsolódtak szervesen a központi és privát kutatási ráfordítások más formáihoz. A kiválóságok hálózatát (NoE) nagyon sok kritikával illették, de az Európai Kutatási Térségnek szerkezetet adó, és azt megerősítő általános koncepcióját azért széles körben elfogadták. Az integrált projekteket (INT) széles körben elfogadták, de – *csakúgy, mint a kiválóságok hálózatánál* – a konzorciumok kiépítésnek folyamatát, a pályázatok benyújtásának feltételeit, a pályázatok elbírálásnak módját, valamint a szerződéskötés módszereit fejleszteni javasolták.
- Általános tévedés volt, hogy az új eszközöknek nagyon nagyoknak kell lenniük. A „*kritikus tömeg*” függ a témától, a tudományterülettől, a résztvevőktől és a hozzáadott értéktől. A mindenki számára egyformán alkalmas méret elvét²² nem szabad alkalmazni minden tudományterületre az új eszközök esetében. Pályázatokban a pályázóknak a jövőben igazolniuk kell koncepciójukat, ahogyan konzorciumuk számára legmegfelelőbb nagyságot kialakították.
- A speciális célzott kutatási projekteknek (STREP), valamint a kisebb méretű integrált projekteknek (INT) nagyobb szerepet kell szánni a jövőben, mivel ezek jobban megfelelnek a kockázatvállalás feltételeinek, továbbá a kisebb szereplők, az ipar, és általában az új tagországok igényeinek. A kis- és középvállalkozások (KKVk) részvétele és pozíciója az új eszközökben nem volt kielégítő. Ezek részvétele a kiválósági hálózatokban majdnem lehetetlen, és a nagy szervezetek által uralt nagy méretű integrált projektekben is hátrányos helyzetben voltak. A tudás-intenzív kis- és középvállalkozások részvételét általánosságban üdvözölni kell az új eszközök terén is, de nem szabad elfelejteni, hogy ezek jobban kedvelik az olyan tradicionális eszközöket, mint a STREP, a CRAFT, vagy a kollektív kutatások.

²¹ The Marimon Report: Evaluation of the effectiveness of the New Instruments of Framework Programme VI. Brussels, 21 June 2004. pp73 (http://www.cordis.lu/fp6/instruments_review/)

²² One size fits all

- Az adminisztrációt, valamint a pénzügyi szabályokat tovább kell fejleszteni, és szignifikánsan egyszerűsíteni kell, hogy rugalmasabban és hatékonyabban szolgálják a pályázati eszközök megvalósítását. A hatékonyság növelése, valamint a résztvevők költségeinek csökkentése érdekében egy jól kimunkált kétlépcsős bírálati rendszert kell bevezetni.

Az Európai Bizottság 2004. augusztus végére alakította ki a Marimon Jelentés megállapításaival kapcsolatos álláspontját²³. Általánosságban elégedettek voltak a szakértői jelentés színvonalával, valamint az elemzés módszerével és megállapításaival, és a szakértői csoport javaslatainak többségét elfogadták. A Bizottság örömmel üdvözölte, hogy a szakértői csoport – *módosításokkal bár, de* – javasolta az új eszközök alkalmazását a jövőben is. Megtették az előkészületeket a FP6 egyes szabályainak módosítására, és megrendeltek egy tanulmányt is, amelyben a pénzügyi mechanizmusok egyszerűsítésének lehetőségeit fogják elemezni.

Az Európai Bizottság 2005. június 14-én fogadta el éves jelentését²⁴ az Európai Unió 2003-as kutatási és technológiafejlesztési tevékenységeiről. Ebben megállapítják, hogy az Európai Kutatási Térség létrehozásában jelentős előrelépés történt 2003-ban, a hatodik keretprogram első teljes éve során. A program ez egyik legnagyobb nemzetközi K+F program a világon, a 2002–2006-os időszakra szóló 17,5 milliárd euró összegű költségvetését 19,2 milliárd euróra növelték az Unió bővítésekor. A program nemcsak az Európai Unió országai számára nyitott, hanem együttműködési megállapodásokon keresztül más országok kutatói számára is. A 6. Keretprogram nagyon nagy érdeklődést váltott ki: 2003-ban több mint 16 000 – több mint 50 országból közel 160 000 résztvevőt érintő – pályázatot nyújtottak be. A benyújtott pályázatok közül körülbelül 2600-at finanszíroztak, ezekben több mint 27 000 pályázó vett részt.

„*A közösségi kutatás összpontosítása és integrálása*” fejezet keretében több mint 10 000 pályázatot nyújtottak be, amelyek közül körülbelül 24 000 résztvevővel mintegy 1600 pályázatot választottak ki finanszírozásra. Ezek döntő többsége, több mint 1100 pályázat a Keretprogram hét tematikus prioritásába tartozik, míg jelentős számú pályázat KKV-kat is bevonó horizontális tevékenységek körébe, valamint a nemzetközi együttműködést támogató egyedi intézkedések körébe tartozott. A közös politikák támogatásának körébe, valamint az új tudományos és technológiai területek kutatást célzó (NEST) pályázatok is számottevő sikereket könyvelhettek el 128 finanszírozásra kiválasztott pályázattal, beleértve a SARS-járvánnyal összefüggésben kibocsátott egyedi ajánlattételi felhívás nyomán kiválasztott 11 ajánlatot is.

„*Az Európai Kutatási Térség szerkezetének kialakítása*” fejezet keretében meghirdetett felhívásokra 2003-ban közel 6000 pályázat érkezett be, amelyek nagy többsége az emberi erőforrások és a mobilitás körébe tartozott. Ezekből körülbelül 880-at választottak ki finanszírozásra, amelyekből több mint 700 az emberi erőforrások és a mobilitás területére vonatkozott, a többi pedig a „*Kutatás és innováció*”, a „*Kutatási infrastruktúrák*” és a „*Tudomány és társadalom*” körébe sorolható be. Ezenkívül létrehoztak egy kutatói mobilitási portált, amely munkahelyekről és finanszírozási lehetőségekről, valamint az európai kutatói pályafutás gyakorlati oldalairól nyújt tájékoztatást.

„*Az Európai Kutatási Térség alapjainak megerősítése*” elnevezésű címszó alatt egy új tevékenységet vezettek be a hatodik keretprogramba: az ERA-Net kezdeményezést a nemzeti és

²³ COM(2004) 574 final: COMMUNICATION FROM THE COMMISSION responding to the observations and recommendations of the high-level Panel of independent experts concerning the new instruments of the 6th Framework Programme {SEC(2004) 1057}. Brussels, 27.8.2004

²⁴ COM(2005) 233 végleges, 2005.06.03.

regionális kutatási programok hálózatba szervezésére és kölcsönös megnyitására. A kezdeményezés sikeresen indult 2003-ban, 74 pályázat érkezett az első felhívásra, amelyből 30-at választottak ki finanszírozásra.

Az eredmények elterjesztése tekintetében a hatodik keretprogram kutatási és innovációs cselekvései – *beleértve az Innováció Közvetítő Központok hálózatát is* – támogattak a kutatási eredmények innovációs célokra történő felhasználását, miközben a KKV-k részvételével végzett horizontális kutatási tevékenységek lehetővé tették kisebb vállalkozásoknak a számukra fontos kutatások megvalósítását. A CORDIS internetes szolgáltatás arra összpontosított, hogy szabad hozzáférést biztosítson az európai projektekről szóló információkhoz, valamint hogy lehetőséget nyújtson a technológia börzén az eredmények hasznosítását. A kutatási eredmények politikai döntéshozók általi hasznosítása a politika tudományos támogatására kialakított rendszer fő feladata, míg a szélesebb körű nyilvánosság bevonása a kutatásba a „*Tudomány és társadalom*” fejezet célja. Az egyéni projektek szintjén szabályokat vezettek be és jelentési rendszereket határoztak meg az eredmények felhasználásának és elterjesztésének elősegítésére. Az év során végzett értékelések megerősítették, hogy a közösségi kutatási tevékenységek igen jelentős mértékben járultak hozzá az európai tudományos és technológiai ismeretalaphoz, a magán- és közsférában dolgozó európai kutatók közötti átfogó hálózatépítés és együttműködés útján, és kiemelkedő hozzáadott értéket teremtettek.

A program végrehajtása és pénzügyi kivitelezése a megadott keretek között maradt, ami jelentős teljesítmény, figyelembe véve a hatalmas érdeklődést. A 2003. év végére 489 szerződést írtak alá mindösszesen 1,64 milliárd euró pénzügyi kötelezettségvállalással.

A hatodik keretprogram jelentős újítása volt olyan új eszközök (*integrált projektek és kiválósági hálózatok*) bevezetése, amelyek nagyobb – *kritikus tömegű* – kutatási kapacitásokat vontak össze és sok partnert mozgósítottak. Ezek a projektek végrehajtásában is nagyobb önállóságot kaptak. A 2003 során benyújtott ajánlatok közül több mint 400 olyan nagy projektet választottak ki finanszírozásra, amelyek ezeket az eszközöket alkalmazták. A 2003. év végére több mint 80 integrált projekt szerződést és 30 kiválósági hálózat szerződést írtak alá. Az új eszközök így a 2003-ban aláírt szerződések pénzügyi kötelezettségvállalásának 53%-át, illetve 11%-át fedik le. Az új eszközök hatékonyságát 2003 végén egy független szakértői csoport vizsgálta Marimon professzor vezetésével, jelentésüket 2004 júliusában nyújtották be.

Új elem, hogy 2003-ban megállapodás született a Szerződés 169.§-a első tényleges alkalmazásáról: az Európai és Fejlődő Országok Klinikai Kísérletek Területén Létrejött Partnersége (EDCTP) néven több tagállam által közösen indított, a HIV/AIDS, tuberkulózis és malária elleni orvosságok és vakcinák kifejlesztéséhez szükséges klinikai kísérletek kutatási programjában lehetővé vált a Közösség részvétele.

A Keretprogram megvalósításán kívül az Európai Kutatási Térség (ERA) megteremtése érdekében:

- a Bizottság javaslatot dolgozott ki az emberi erőforrások fejlesztése érdekében a kutatói karrier jobb megbecsülése végett²⁵, beleértve az európai charta és a magatartási kódex létrehozását;

²⁵ COM (2003) 436., 2003.07.18.

- európai szintű vita indult az európai egyetemek jövőjéről: konzultációs dokumentumot tettek közzé 2003 januárjában, valamint 2004 áprilisában egy jelentős konferenciát tartottak Liegeben, Belgiumban;
- az ERA nemzetközi dimenziójának növelése érdekében tárgyalásokat folytattak kétoldalú tudományos és technológiai együttműködési megállapodások megkötéséről a földközi-tengeri régió országaival, Svájcjal, Mexikóval, Brazíliával, Chilével, az Egyesült Államokkal, Oroszországgal és Ukrajnával;
- a „*Tudomány és társadalom*” elnevezésű cselekvési terv keretében megvalósították a nők az iparban, a nők és a bővítés, valamint a kutatás és prognózis programokat;
- az európai úrpolitika megteremtésében figyelemre méltó előrehaladást értek el a „*zöld könyv*” és a „*fehér könyv*” 2003 folyamán való közzétételével, valamint az Európai Unió és az Európai Űrügynökség közötti együttműködési megállapodás aláírásával;
- az európai alapkutatás támogatásáról és az Európai Kutatási Tanács létrehozásáról szóló vitát politikai szintre emelték a Bizottság 2004. januári közleménye révén;
- megkezdődött a technológiai platformok szervezése az érdekelt felek összevonásával a kulcsfontosságú technológiák stratégiai kutatási céljainak meghatározására, olyan fontos kutatási területeken, mint a hidrogén energia és üzemanyagcellák, valamint a nanoelektronika;
- kidolgozták 2003 márciusában az élettudományok és a biotechnológia európai stratégiáját.
- elindították a biztonsági kutatások három éves előkészítő akcióját azzal a szándékkal, hogy ennek tapasztalatai alapján majd egy teljes programot hirdessenek meg a következő kutatási keretprogramban 2007-től;
- elindították a „*Tudás Régiói*” elnevezésű kísérleti programot a regionális tudásalapú gazdaság megteremtésének kutatással való ösztönzése érdekében.

A barcelonai határozat megvalósítását a tagországokban a Bizottság a nyitott koordináció módszerének a kutatáspolitikai területén való alkalmazásával próbálta elősegíteni, ezért 2003 áprilisában egy európai, nemzeti és regionális szinten hozandó intézkedéseket javasoló cselekvési tervet indított el. Ezt követően tagállamok szakértőiből hat munkacsoportot hoztak létre a Tudományos és Műszaki Kutatási Bizottság (CREST) keretében, amelyek feladata a nyitott koordináció módszerének gyakorlati alkalmazását elősegítő javaslatokat kidolgozni a 3%-os célkitűzés megvalósítása érdekében.

A Bizottság értékelése szerint a 6. Keretprogram végrehajtása terv szerint halad. A folyamatosan nagy érdeklődés mutatja a program fontos szerepét az európai kutatási tevékenységek ösztönzésében. A keretprogram egyedi programjainak munkatervét több ízben aktualizálták: pl. az „*Integrálás és az ERA megerősítése*” elnevezésű program munkaprogramját 14-szer, a „*Az ERA szerkezetének kialakítása*” elnevezésű program munkaprogramját nyolcszor, a nukleáris kutatásra vonatkozó program (*Euratom szerződés*) munkaprogramját kétszer módosították 2004. év végéig. Az aktualizálások tartalomváltozást eredményeztek, és minden esetben új pályázati felhívások jelentek meg. Összességében 120 pályázati felhívást tettek közzé 2004 végéig.

A Bizottság a program végrehajtását folyamatosan javítja annak érdekében, hogy a hatékonyság és az eredményesség javuljon. Ennek során figyelembe veszik a tudományos közösség véleményét, valamint a felülvizsgálatok és értékelési eljárások alapján megfogalmazott javaslatokat, beleértve a magas szintű szakértői csoport a hatodik keretprogram új eszközeinek hatékonyságáról írt jelentését is. A Bizottság a magas szintű szakértői csoport ajánlásaira adott válaszában bemutatta a tervezett intézkedéseket, továbbá cselekvési tervet dolgozott ki eljárásainak ésszerűsítése végett.

A Bizottság a Programbizottságok tagjainak 2005. júniusában CD lemezen átadta a FP6 szerződések 2005. március 11-i határig aktualizált adatbázisát „*FP6: Contracts & Participants*” címmel. Az adatbázis rengeteg hasznos információt tartalmaz, de ennek statisztikai elemzése meghaladja a tudományos attasé kapacitásait.

4. A 7. Kutatási Keretprogram előkészítése

Az európai kutatáspolitikai megújításának vezérelveit tárgyaló vitaanyag²⁶ – *amelyet a Bizottság 2004. június 16-án fogadott el* – hat fejezetbe sorolt 53 pontban foglalta össze azokat a megállapításokat és javaslatokat, amelyeket a Bizottság figyelembe kívánt venni a kutatáspolitikai jövőbeni formálásánál, valamint a 7. Kutatási Keretprogram előkészítésénél. A vitaanyag olyan fontos korábbi dokumentumokra építkezett, mint például a következő pénzügyi előirányzat tervezete²⁷, a kutatási ráfordítások növelését célzó akcióterv²⁸, az egyetemek szerepéről készített elemzés a tudásbázisú Európában²⁹, a kutatók helyzetéről szóló elemzés az Európai Kutatási Térségben³⁰, stb. A vitaanyagot tárgyalta az Európai Tanács Kutatási Munkacsoportja, az Álladó Képviseletek Vezetőinek Értekezlete (COREPER-1), valamint a Versenyképességi Tanács is napirendre tűzte 2004. szeptember 24-i brüsszeli ülésén. Ezen túl az Európai Bizottság – *kihasználva az információs társadalom adta lehetőségeket* – általános társadalmi vitára bocsátotta a vitaanyagot: az Interneten közzétett kérdőív³¹ kitöltésével 2004. október 15-ig bárki eljuttathatta véleményét a szerkesztőkhöz. Ezenkívül figyelembe vették a kutatási ügyeket felügyelő európai biztos tudományos tanácsadó testületének³² elsősorban az alapkutatások támogatása, illetve egy független európai kutatási tanács megalakítása tárgyában tett ajánlásait, valamint olyan szakértői bizottságok véleményét, mint Ramon Marimon professzor vezette, a keretprogram új eszközeinek hatékonyságát értékelő, vagy az Erkki Ormala, a Nokia elnökhelyettese által vezetett, a keretprogram végrehajtásának öt éves tapasztalatait érkelő³³ szakértői csoport.

A 7. Kutatási Keretprogram előkészítése jegyében az Európai Parlament Ipari, Kutatási és Energiaügyi (ITRE) Bizottsága 2005. március 10-én minősített többséggel – *majdnem egyhangúlag* - fogadta el Pia Locatelli képviselő asszony által készített jelentést, amelynek témája az Európai Unió kutatástámogató politikája volt. Az EP szakbizottsága többek között arra hívta fel a figyelmet, hogy a hatodik és a hetedik keretprogram között fenn kell tartani a folytonosságot, de egyszerűbbé kell tenni a végrehajtás során alkalmazott eljárásokat. A fő kutatási célkitűzéseknek összhangban kell lenniük a lisszaboni stratégia céljaival, a keretprogram kialakításánál pedig az uniós és nemzeti intézmények véleménye mellett figyelembe kell venni a tudományos közvélemény és a gazdasági szereplők elvárásait is. A képviselők legalább a duplájára emelnék az európai kutatási szektor számára folyósított uniós támogatás mértékét. A jelentés üdvözölte, hogy a Bizottság az űrkutatást, valamint a biztonságpolitikai kutatásokat kiemelt prioritásként kezeli. A képviselők ezen kívül szerették volna elérni azt is, hogy nagyobb szerepet kapjanak például a nanotechnológiák, valamint a megújuló, illetve gazdaságos

²⁶ Communication from the Commission: Science and technology, the key to Europe's future – Guideline for future European Union policy to support research. COM (2004) 353 of 16.06.2004

²⁷ Communication from the Commission: Building our common future – Policy changes and budgetary means of the enlarged Union 2007-2013. COM (2004) 101 of 10.02.2004

²⁸ Communication from the Commission: Investing in research: an action plan for Europe. COM (2003) 226 of 04.06.2004

²⁹ Communication from the Commission: The role of the universities in the Europe of knowledge. COM (2003) 58 of 05.02.2003

³⁰ Communication from the Commission: Researchers in the European Research Area: one profession, multiple careers. COM (2003) 436 of 18.07.2003

³¹ <http://europa.eu.int/yourvoice/forms/dispatch.jsp?form=330&lang=EN>.

³² European Research Advisory Board (EURAB): <http://www.....>

³³ Five-year Assessment of the European Union Research Framework Programmes (1999-2003) pp 36

energiaforrások és a széndioxid-kibocsátást elkerülő energiaforrások kutatása. Szükségesnek tartották, hogy az európai kutatópolitika terjedjen ki a természeti katasztrófák és a fejlődő országokban pusztító betegségek kutatására is. A EU versenyképességének növelése érdekében az EP minél előbb létrehozná az alapkutatást támogató, független Európai Kutatási Tanácsot.

A Bizottság 2005. április 6-án fogadta el és bocsátotta nyilvános vitára az Európai Közösség kutatási, technológiafejlesztési és demonstrációs tevékenységére vonatkozó hetedik keretprogramjának (2007-2013), valamint az Európai Atomenergia-közösség (Euratom) nukleáris kutatási és képzési tevékenységére vonatkozó hetedik keretprogramjának (2007-2011) tervezetét³⁴. A javaslat politikai háttérét és céljait „A tudás Európai Kutatási Térségének építése a növekedés érdekében” című bizottsági közlemény³⁵ foglalta össze. Európának annak érdekében, hogy az európai modell fenntartása mellett a világ legversenyképesebb és legdinamikusabb fejlődő tudásalapú gazdaságává váljon kutatási ráfordításait a GDP 3%-ára kell növelnie. Ez elsősorban a tagországok feladata, de az új keretprogram tervezett költségvetése 73 215 milliárd euró hét évre, ami az előző keretprogram költségvetésnek megduplázását jelenti, és ez bizonyítja a Közösség lisszaboni folyamat melletti elkötelezettségét. A költségvetés még nem végleges, a kutatásra fordítható összeg a következő pénzügyi előirányzat (2007-2013) függvénye, amit legkorábban 2005. júniusában fog elfogadni a Tanács.

A Bizottság elkötelezte magát a keretprogram működésnek lényeges leegyszerűsítése mellett is. Az egyszerű, de tömeges ügyviteli feladatok ellátására egy végrehajtó ügynökséget fognak létrehozni. A korábbi keretprogramok nem támogatták az alapkutatásokat, a jövőben erre fordítanak a költségvetés mintegy 15%-át, és az alapkutatások független menedzselésére megalapítják az autonóm Európai Kutatási Tanácsot. A Keretprogramot négy nagy programra bontják le, ezek az „Együttműködés”, az „Ötletek”, „Emberek” és „Kapacitások” címet viselik.

Az „Együttműködés” program a transznacionális együttműködés keretében végzett közös európai kutatási projekteket, az európai kutatási hálózatokat, valamint a nemzeti kutatási programok koordinációját finanszírozza, továbbá támogatja a harmadik országokkal való tudományos együttműködést is. A programot kilenc tematikus prioritásra különítik el.

Az egészségügyi kutatások célja az európai állampolgárok általános egészségi állapotának további javítása és a kapcsolódó európai iparágak versenyképességének javítása. Az élelmiszeripari, mezőgazdasági és biotechnológiai kutatások célja egy európai tudásalapú biogazdaság megteremtése. Információs és kommunikációs technológiák címszó alatt az Európai Információs Társadalom kiteljesítése érdekében végzett kutatásokat tervezik az európai kormányzatok, a gazdaság és az állampolgárok érdekében. A nano-tudományok és nanotechnológiák, anyagok és új termelési eljárások terén végzett kutatások az európai tudásalapú ipar fejlődését segítik elő. Az energiakutatások elsődleges célja egy hosszú távú átalakulás előkészítése a versenyképes és fenntartható energia rendszerek irányába. A környezetvédelem és klímaváltozás terén végzett kutatások a természeti erőforrások jobb menedzselését, valamint a klímára és a környezetre nehezedő nyomás csökkentését szolgálják majd. A közlekedési (*beleértve a légi-közlekedést is*) kutatások egy kulcsfontosságú területen folynak

³⁴ COM(2005) 119 fin: Javaslat az Európai Parlament és a Tanács határozata az Európai Közösség kutatási, technológiafejlesztési és demonstrációs tevékenységére vonatkozó hetedik keretprogramjáról (2006-2013), valamint Javaslat a Tanács határozata az Európai Atomenergia-közösség (Euratom) nukleáris kutatási és képzési tevékenységére vonatkozó hetedik keretprogramjáról (2006-2011)

³⁵ COM(2005) 118

majd a környezet védelme és az európai ipar versenyképességének fenntartható fejlesztése érdekében. A társadalomtudományok és közgazdaságtudomány területén végzett kutatások elengedhetetlenek ahhoz, hogy meg tudjunk felelni az európai tudásalapú társadalom kihívásainak. Előbbi kutatási irányok – *időben változó súllyal és költségvetéssel* – már jelen voltak a 6. és az azt megelőző keretprogramokban is.

Új prioritásként jelennek meg a 7. Kutatási Keretprogram tervezetében az úrkutatás és biztonságpolitikai kutatások. Ezek elsődleges célja az európai úrpolitika megvalósításnak támogatása, illetve a szélesebb értelemben vett biztonság növelése Európában.

Az „*Ötletek*” program az alapkutatásokat fogja szolgálni, amelyek a korábbi keretprogramokból hiányoztak. Az alapkutatások irányítására megalapítják majd az Európai Kutatási Tanácsot, amelynek tagjai Európa legkiemelkedőbb tudósai lesznek. A pályázatok kiválasztásának egyetlen kritériuma a tudományos kiválóság lesz, és akár egyéni kutatók is pályázhatnak: nem követelik meg, hogy több ország tudósaiból álljon a pályázó kutatócsoport. Az alapkutatások programjában frontokat áttörő, radikálisan új kutatási irányokban várnak majd pályázatokat a tudomány és a technológia minden területén, beleértve a mérnöki tudományokat, a társadalomtudományokat és a közgazdaságtant is.

Az „*Emberek*” program a kutatás emberi erőforrásainak fejlesztésére irányul. Tulajdonképpen a már ismert *Marie Curie* program folytatása és kiszélesítése, amely szolgálja a kutatók képzését, mobilitását, és életpályájának kiteljesedését.

A „*Kapacitások*” program célja az európai kutatási infrastruktúrák fejlesztése, a kis- és középvállalkozások által, illetve érdekükben folytatott kutatások támogatása, a regionális fejlődés elősegítése, az un. konvergencia-régiókban lévő tudásbázis jobb hasznosítása, a tudás társadalmi elismertségének javítása, valamint a nemzetközi kooperációban rejlő előnyök kiaknázása.

A 7. Kutatási Keretprogram tervezetének véglegesítése szempontjából kulcskérdés a következő pénzügyi előirányzat (2007-2013) elfogadása, amelyre 2005. júniusában nem került sor. Bár a luxembourgi elnökség kudarcként élte meg, a tudományos társadalom sikerként könyvelte el, hogy a Tanács végül is nem fogadta el a luxembourgi elnökség kompromisszumos javaslatát, amelynek értelmében a következő pénzügyi előirányzat idején reálértékben alig növekedett volna a kutatásra fordított összeg az előző időszakhoz képest. A Bizottság eredeti javaslata szerint a következő pénzügyi perspektíva idején a közös költségvetés mindösszesen a GNI 1,24%-a lenne. A Bizottság tervezetének 1A rovata pedig lehetővé tette volna, hogy a kutatási ráfordításokat megduplázzák az előző időszakhoz képest. A nettó befizető országok – az un. „*1% Club*” tagjai – azonban csak a GNI 1%-át szánják a közös kiadásokra. A luxembourgi elnökség kompromisszumos javaslatára a FP7 költségvetését a tervezett 72,7 milliárd euróról mintegy 48 milliárd euróra csökkentették volna le. A Tanács Kutatási Munkacsoportja egyetértésben a Bizottsággal elhatározta, hogy addig, amíg a következő pénzügyi előirányzat elfogadásra nem kerül, az eredeti tervezet szerint folytatja az előkészítő munkát. Amennyiben a kutatás részére egy erősen redukált költségvetés kerülne elfogadásra, ez nagy mértékben veszélyeztetné a lisszaboni folyamat megvalósítását, és rossz üzenet lenne a tagországok felé is, akiktől a Közösség elvárja, hogy a barcelonai határozatnak megfelelően a GDP 3%-át fordítsák kutatás-fejlesztésre 2010-ben, amelynek két-harmada a privát szféra kutatási beruházásaiból származna. Diplomácia körök véleménye szerint azonban a brit elnökség idején – 2005. december 31-ig – alig van esély a pénzügyi előkészítő tárgyalások be-

fejlesztésére, hiszen az Egyesült Királyság több oldalról is érintett a költségvetés megreformálásában.

A Bizottság 2005. szeptemberében tervezi vitára bocsátani a specifikus programokról és a részvétel szabályairól szóló előterjesztését. Ezután a Kutatási Munkacsoport számos alkalommal fogja tárgyalni a tervezeteket, az Állandó Képviseltek Vezetőinek Értekezlete (COREPER-1) a vitatott kérdésekben politikai iránymutatást ad majd. A Versenyképességi Tanács is figyelemmel kíséri a folyamatot, és véleménycserével, állásfoglalásaival segíti a konszenzus kialakítását. A konzultációs eljárás során az Európai Parlament ITRE Bizottsága, valamint a Gazdasági és Szociális Bizottság ismerteti saját álláspontját, ezzel segíti a tervezet végső formájának kialakítását. Az Európai Tanács és az Európai Parlament közös döntési eljárással várhatóan 2006 végén dönt a 7. Kutatási Keretprogram elfogadásáról.

Jogi konzekvenciák miatt az Euratom kutatási keretprogramot csak 2011-ig lehet most elfogadni, de ezt megfelelő időpontban meg fogják hosszabbítani 2013-ig, hogy szinkronban legyen a FP7 keretprogrammal. Az Euratom programon belül a fúziós energiakutatások célja kifejleszteni egy merőben új technológiát egy biztonságos, fenntartható, környezetbarát és gazdaságos energiaforrás kihasználása érdekében. A hasadó energiával kapcsolatos kutatások, valamint a sugárzás elleni védelem a maghasadással előállítható energia biztonságos használatát és kiaknázását, valamint a sugárzó anyagok ipari és egészségügyi célú felhasználását szolgálja.

5. Az Európai Tanács és a Versenyképességi Tanács fontosabb kutatási tárgyú határozatai

Az Európai Tanács és a Versenyképességi Tanács üléseinek fontosabb kutatási tárgyú határozatait a beszámolási időszakban az **5.1 táblázatban** foglaltam össze.

Ebben az időszakban kiemelkedő jelentőségű volt, hogy az Európai Tanács megerősítette a 2000 márciusában, Lisszabonban újtára indított folyamat jelentőségét és érvényességét, és új lendületet adott a lisszaboni stratégiának. A Tanács üdvözölte Wim Kok, a Bizottság számára tett javaslatokról szóló beszámolóját, és egyetértett a Bizottság azon szándékával, hogy a lisszaboni stratégia végrehajtását továbbra is az európai politika kulcstényezőjének tekinti. Felkérte a Bizottságot, hogy 2005. január végéig terjessze elő a félidős értékelésre vonatkozó átfogó javaslatokat, melynek figyelembe kell vennie a Magas-szintű Munkacsoport jelentését és a tagállamok álláspontját.

Az Európai Tanács 2005. március 22-23-i ülésén elhatározta a lisszaboni stratégia megújítását, mert a tagadhatatlan előrelépések mellett hiányosságok és egyértelmű késedelmek is mutatkoznak. Ezért haladéktalanul új lendületet kell adni a lisszaboni stratégiának, Európának meg kell újítania versenyképessége alapjait. E célok eléréséhez az Uniónak a stratégia három (*gazdasági, szociális és környezetvédelmi*) területén még nagyobb mértékben mozgósítania kell valamennyi nemzeti és közösségi eszközt, beleértve a kohéziós politikát is. Ehhez a 2007–2013 közötti időszakra vonatkozó pénzügyi tervnek megfelelő pénzügyi forrásokat kell biztosítania az Unió számára: a stabil makrogazdasági feltételek rendkívül fontosak. A Stabilitási és Növekedési Paktummal kapcsolatos módosítások hozzájárulnak ehhez, ugyanakkor lehetővé teszik a tagállamok számára, hogy a legteljesebb mértékben részt vegyenek a hosszú távú növekedés fellendítésében.

Az Európai Tanács üdvözölte a félidős értékelés során bemutatott, „*Közös munkával a növekedésért és a munkahelyekért — A lisszaboni stratégia új kezdete*” című bizottsági közleményt. Az Európai Tanács felkérte a szociális partnereket, hogy nyújtsanak be a növekedésre és foglalkoztatásra vonatkozó közös munkaprogramot saját hatáskörük keretein belül. Arra ösztönözte másfelől az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságot, hogy a tagállamok gazdasági és szociális bizottságaival és egyéb partnerszervezetekkel együtt hozzon létre egy, a civil társadalom kezdeményezéseit összefogó interaktív hálózatot, amelynek célja, hogy elősegítse a stratégia végrehajtását.

Az európai tudásalapú térségnek a vállalkozások számára lehetővé kell tennie, hogy új versenyképességi tényezőket alakítsanak ki. A fogyasztók számára, hogy új termékekből és szolgáltatásokból választhassanak. A munkavállalók számára pedig, hogy új szakismereteket szerezhessenek. Ezt tartva szem előtt fontos a kutatás, az oktatás és az innováció valamennyi formájának fejlesztése, amennyiben ezek hozzájárulnak az ismeretek hozzáadott értékkelé váló átalakításához, és további, jobb minőségű munkahelyek teremtéséhez. Ezen túlmenően az elkövetkező években ösztönözni kell a tudásalapú társadalom köz- és magánszférájának érdekelt szereplői közötti valós párbeszédet.

A K+F területén továbbra is fennáll a 3%-os ráfordítás általános célkitűzése, a magánberuházások és az állami beruházások közötti megfelelő arányú felosztással. Nemzeti szinten kell meghatározni az egyedi köztes szinteket. Ez a cél többek között a magánberuházások számára

biztosított adóengedmények, az állami beruházások megfelelőbb kiegyenlítő hatása, illetve a kutatóintézetek és egyetemek igazgatásának modernizálása révén érheti el.

A 7. kutatási és fejlesztési keretprogram új lendületet ad a valamennyi tagállam érdekét szolgáló európai kutatási térségnek. Meg kell erősíteni Európa vonzerejét a kutatók számára azáltal, hogy jelentősen javulnak mobilitásuknak, illetve szakmájuk gyakorlásának feltételei. E téren fontos lenne egy Kutatási Európai Tanács létrehozása, amelynek célja az élvonalbeli kutatások és az alapkutatások támogatása. Az európai úrprogrammal kapcsolatos munkák lehetővé teszik az innovációs lehetőségek és az e szektorban rejlő jelentős potenciál kiaknázását.

A tagállamoknak saját jellegzetességeik alapján kell kialakítaniuk innovációs politikájukat. Az új versenyképességi és innovációs közösségi programnak az Európai Unió egészében nagy lendületet kell adnia az innovációnak azáltal, hogy új mechanizmust hoz létre a magas növekedési potenciállal rendelkező innovatív KKV-k finanszírozására, racionalizálja és megerősíti a vállalkozásokban az innovációval kapcsolatos technikai támogatási hálózatot, és támogatja a regionális innovációs központok és innovációs európai hálózatok fejlesztését.

Az Európai Tanács tudomásul vette a Bizottságnak az Európai Technológiai Intézet létrehozásával kapcsolatos javaslata benyújtására irányuló szándékát. Magyarország kifejezet szándékát, hogy szívesen adna otthont egy ilyen intézet létesítésének.

Az Európai Beruházási Banknak ki kell terjesztenie strukturált finanszírozási mechanizmusát a K+F projektekre is, és a Bizottsággal együtt meg kell vizsgálnia, milyen új módok állnak rendelkezésre ahhoz, hogy a közösségi alapokat az EBB-kölcsönök ösztönzőjeként lehessen felhasználni.

Rendkívül fontos egy olyan, mindenkit magában foglaló információs társadalom kiépítése, amely az információs és kommunikációs technológiáknak a közszolgáltatásokban, a kis- és középvállalkozásokban és a háztartásokban való széles körű felhasználásán alapul. Ezért az i2010 kezdeményezés az információs és kommunikációs technológiák (IKT) területén végzett kutatásokra és innovációra, a multimédia-ipar fejlesztésére, a hálózatok és az információk biztonságára, valamint a határok nélküli információs térség létrehozását célzó konvergenciára és interoperabilitásra helyezi a hangsúlyt.

Az Európai Tanács emlékeztetett arra továbbá, hogy nagy jelentőséget tulajdonít a szabályozási keret javításának, és ösztönzi a további határozott erőfeszítéseket. Felkérte a Bizottságot és a Tanácsot, hogy vizsgálják meg az adminisztratív terhek mérésére vonatkozó közös módszertan kialakításának lehetőségét, abból a célból, hogy 2005 végéig megállapodás jöjjön létre. Ez a megállapodás hasznosíthatná a Bizottság kísérleti projektjeinek 2005 folyamán várható eredményeit; az Európai Tanács felkérte a Bizottságot arra, hogy fejlessze tovább hatásvizsgálati rendszerét a közleményének megfelelően, működjön együtt a Tanáccsal az egyszerűsítés terén történő gyorsabb előrehaladás biztosítása érdekében. Az Európai Tanács végül hangsúlyozta, hogy a szabályozási keret javítása terén tett kezdeményezéseknek nem szabad adminisztratív terhekké válniuk.

A Versenyképességi Tanács több alkalommal tárgyalta a 7. Kutatási Keretprogram (2007-2013) tervezetét, amelynek tervezett költségvetése 72,7 milliárd euró. A tagországok üdvözölték a tervezetet, és egyetértés alakult ki az alapkutatások támogatásának szükségességével és az Európai Tudományos Tanács megalakításával kapcsolatban. A Versenyképességi Tanács

2005. április 18-i ülésén Potočnik biztos nehezményezte, hogy a következő pénzügyi előirányzat tervezetének legutóbbi kompromisszumos változata az eredeti előterjesztéshez képest 40% csökkentést tartalmaz a lisszaboni stratégia megvalósítását finanszírozó rovaton, mialatt a mezőgazdasági támogatások előirányzata csak 5%-kal, a strukturális alapok előirányzata 10%-kal csökkenne. Az eredeti előirányzathoz képest a lisszaboni stratégia rovatát a teljes költségvetés 12,2%-áról 8,5% csökkentenék, mialatt a mezőgazdasági támogatások aránya 40%-ról 43%-ra nő. A kutatási előirányzat 40%-os csökkentése esetén a redukált költségvetés csak a FP7 tervezetének 9 tematikus prioritására lenne elég, és olyan fontos terveket kellene feladni, mint az Európai Kutatási Tanács (ERC) megalakítása és az alap kutatások támogatása, a kis- és középvállalkozások (SMEs) részvételének elősegítése, a kutatók mobilitását segítő *Marie Curie* program, az európai kutatási infrastruktúrák fenntartása és fejlesztése, valamint az új tagországok kutatási potenciáljának integrálása.

Az Európai Tanács 2005. június 16-i ülésén – *bár a luxembourgi elnökség kudarcként élte meg, a tudományos társadalom sikerként könyvelte el, hogy* – a Tanács végül is nem fogadta el a luxembourgi elnökség kompromisszumos javaslatát, amelynek értelmében a következő pénzügyi előirányzat idején reálértékben alig növekedett volna a kutatásra fordított összeg az előző időszakhoz képest. A Bizottság egyelőre folytatja a FP7 előkészítését az eredeti költségelőkészítési tervek szerint.

A Versenyképességi Tanács folyamatosan figyelemmel kísérte a nemzetközi termonukleáris kísérleti atomreaktor (ITER) programot előkészítő hat párti tárgyalások helyzetét. A Versenyképességi Tanács nyilatkozatot fogadott el arról, hogy kevesebb résztvevővel akkor is Európában valósítja meg a programot, ha mások a japán helyszín mellett döntenek. Ezzel a nyilatkozattal és a tárgyalási mandátum módosításával végül is nagy támogatást adott a Bizottság vezette európai tárgyaló küldöttségnek. A beszámolási időszak nagy sikereként könyvelhető el, hogy a több éve folyó hat párti előkészítő tárgyalások 2005. június 28-i tárgyalási fordulóján Moszkvában végül is megegyezés született arról, hogy a nemzetközi termonukleáris fűzős atomreaktor Franciaországban, Cadaracheban lesz felépítve.

5.1 táblázat az Európai Tanács és a Versenyképességi Tanács üléseinek fontosabb kutatási témájú határozatai a beszámolási időszakban.

Időpont Dokumentumok	Kutatási tárgyú napirendi pontok
2004. július 1.	<p>A Versenyképességi Tanács informális ülésén Maastrichtban a Bizottság ismertette az európai kutatáspolitikai megújításának vezérelveit tárgyaló vitaanyag³⁶ fontosabb megállapításait. A megvitatás után a legfontosabb megállapításokat következőkben foglalták össze:</p> <ul style="list-style-type: none"> - A miniszterek mindannyian egyetértettek a lisszaboni és a barcelonai célok megvalósításának szükségességével, és a tudásalapú társadalom megvalósításával 2010-ig. - A tudásbázis kialakításához nélkülözhetetlen az emberi erőforrások fejlesztése, korszerű kutatási infrastruktúra kialakítása, valamint a tudományos kiválóságot szolgáló mechanizmusok kifejlesztése. - Kiváló környezetet kell teremteni a kutatók számára, és támogatni kell a kutatók karrierjét. Harmadik országbeli kutatók beutazását meg kell könnyíteni. - Hangsúlyozták az oktatáspolitikai és a kutatáspolitikai kölcsönhatását, különös tekintettel a bolognai folyamatra. A tudományos képzést az általános iskolában kell kezdeni. - Hangsúlyozták az ipar és a kutatóintézetek közötti kölcsönhatás, valamint a nagyobb mobilitás fontosságát. - A kutatók mobilitásának további bátorítását szorgalmazták a Marie Curie program segítségével, valamint a ERA-MORE központok hálózatát említették, mint példát. - A kutatási infrastruktúrák összehangolt fejlesztésére van szükség, el kell kerülni az elaprózottságot, kooperációban kell hasznosítani a kutatási kapacitásokat. - A kutatási infrastruktúrák fejlesztésének stratégiáját ki kell dolgozni, ebben nagyobb szerepe lehet az Európai Kutatási Infrastruktúra Stratégiai Fórumnak (ESFRI). - Új, nagy kapacitású és drága kutatási infrastruktúrák csak az Unió, a tagországok és az Európai Beruházási Bank (EIB) közös finanszírozásával valósulhatnak meg. - Hangsúlyozták, hogy egyes közepes méretű kutatási infrastruktúrára is szükség van, és a közepes kapacitású eszközök felfejlesztése is elképzelhető. - A holland elnökség aláhúzza a kutatási adatok hosszú távú megőrzésének fontosságát, valamint az adatokhoz való kutatási célú hozzáférés biztosítását. - A tudomány fejlesztése és a kutatás elengedhetetlenül szükséges a gazdasági és szociális fejlődéshez, az alapkutatások terén a kiválóság növelése a legfontosabb. - Megerősítették, hogy szükség lehet egy Európai Kutatási Tanács felállítására az alapkutatások hatékonyságának növelése érdekében. - A miniszterek még 2004 vége előtt szeretnék tanulmányozni a nemzetközi bírálattal kiválasztott kiváló alapkutatások finanszírozásának új mechanizmusát, különös tekintettel a következő alapelvekre: (i) megbízhatóság és hitelesség, (ii) autonómia, (iii) hatékonyság, (iv) átláthatóság, (v) belső dinamika, (vi) ellenőrizhetőség. - A miniszterek felkérték a Bizottságot, hogy a tudományos közösségekkel folytatott széleskörű konzultáció alapján definiálja a szükséges alapelveket. <p>Busquin biztos tájékoztatta a minisztereket a nemzetközi termonukleáris fúziós kísérleti atomreaktor program (ITER) előkészítő tárgyalásiról. Tökéletes patthelyzet alakult ki, a tárgyaló felek nem tudták eldönteni, hogy a kísérleti létesítmény <i>Cadarache</i>-ban (F) vagy <i>Rokkasho-Mura</i>-ban (JP) legyen felépítve. Az európai és a japán tárgyaló fél pénzügyi ajánlata tökéletesen fedi egymást. Rossz jel, hogy nem állapodtak meg a tárgyalások újabb fordulójának időpontjában. A főbiztos szerint új partnereket kell találni. Ezt egyesek úgy értelmezik, hogy Európának akár az amerikai és japán fél nélkül kellene megvalósítania a programot Európában. Az elnök azzal foglalta össze a témát, hogy minden tagországnak egyaránt fontos, hogy a létesítmény Európába kerüljön. A Versenyképességi Tanács szeptemberi ülésén az ITER ismét napirendre, kerül, de a Bizottság soron kívül tájékoztassa az elnökséget, ha egy újabb amerikai vagy japán ajánlatra reagálni kell.</p> <p>Az ülés második napján Ramon Marinon professzor ismertette a Magas-szintű Szakértői Panel jelentését a 6. Kutatási Keretprogram eddigi eredményeinek felülvizsgálatáról, valamint javaslataikról a keretprogram hatékonyságának növelésére. A jelentést rövidesen megküldik a tagországoknak, és a tanácsi munkacsoportok is megvitatják majd. A leg-</p>

³⁶ A Bizottságcommunication from the A Bizottságmission: Science and technology, the key to Europe's future – Guideline for future European Union policy to support research. A BIZOTTSÁG (2004) 353 of 16.06.2004

	fontosabb javaslatok, hogy (i) a 7. Kutatási Keretprogramban az új eszközöket meg kell őrizni, de fejleszteni kell azokat, (ii) az eszközök mérete igazodjon az egyes szakterületek igényeihez, (iii) a hagyományos programokat is meg kell tartani, mert ezek jobban igazodnak az ipar, különösen a SME-k igényeihez, (iv) két lépcsős kiválasztással csökkenteni kell a pályázók terheit, (v) a FP7-nek kellőképpen flexibilisnek kell lennie, (vi) a Bizottságnak jobb szolgáltatásokat kell nyújtania.
szept. 24. 8875/04 12453/04 12053/04 10740/04 12455/04 9621/04 12456/04 12384/04	<p>A Versenyképességi Tanács 2605. ülésén a miniszteri ebéden a Bizottság tájékoztatta a minisztereket a termonukleáris kísérleti atomreaktor program (<i>ITER</i>) előkészítésével kapcsolatos tárgyalásokról, és javasolta, hogy a Versenyképességi Tanács 2004. november 25-26-i ülésén szülessen megállapodás a nemzetközi egyezmény főbb elemeiről. Az elnökség emlékeztetőjében támogatásáról biztosította a Bizottság erőfeszítéseit és <i>Cadarache</i>-t, mint helyszínt. A programot a lehetséges legszélesebb körű nemzetközi összefogással kell megvalósítani. Előnyös lenne, ha egyes járulékos programok (<i>pl. anyagtudományi kutatások, stb.</i>) kezelésére is születne gyors megoldás. A Tanács felkéri a Bizottságot, hogy (i) készítsen világos ütemtervet a tárgyalások utolsó fázisára, (ii) lehetőség szerint őrizze meg a program globális jellegét, (iii) vizsgálja meg a különböző forgatókönyvekhez tartozó pénzügyi vonzatokat – <i>különös tekintettel arra, hogy a közösséget terhelő hányad ne lépje túl a tervezett</i> – és erről mielőbb tájékoztassa a Tanácsot, valamint (iv) megfelelő időben terjessze elő javaslatát, hogy a Tanács 2004 novemberi ülésén határozatot hozhasson.</p> <p>Az európai kutatáspolitikát megújításról szóló bizottsági tájékoztató után a hozzászólók (i) jelentős része egyetértett a kutatás költségvetésnek megduplázásával a FP7 idején, (ii) szükségesnek tartották egy kutatási alap létesítését és az Európai Kutatási Tanács magalakítását az alapkutatások támogatása érdekében, (iii) helyeselték az új és a hagyományos eszközök közötti pénzügyi egyensúly megteremtését a FP6-ban elsősorban az ipar, valamint a kis- és középvállalkozások részvételének elősegítése érdekében, (iv) a Marimon Jelentés ajánlásai alapján módosítani kell a FP6 végrehajtását és a javaslatokat figyelembe kell venni a FP7 előkészítésénél, (v) a támogatott alapkutatási témák kiválasztása nemzetközi versenyben, szakértői bírálatok alapján és a kiválóság bázisán történjen, (vi) a FP7 idején csökkenteni kell a bürokráciát: jobb eljárásrendet kell kialakítani és egyszerűsíteni kell a szabályozási környezetet, (vii) a kutatási infrastruktúrákat fejleszteni kell, (viii) többet kell investálni olyan perspektivikus területek kutatásába, mint <i>pl. a biotechnológia, a nanotechnológiák és az információs technológiák</i>, (ix) kiemelten kell támogatni a kiváló tudományos műhelyeket, de átlagban is javítani kell a kutatások színvonalát, (x) a lisszaboni stratégia megvalósítása nélkülözhetetlen a versenyképesség javításához, (xi) a tudomány és a társadalom összefüggéseit egy öregedő népesség igényei és lehetőségei szerint kell kezelni. A vita után a Tanács változtatás nélkül fogadta el az előterjesztett határozati javaslatot.</p> <p>A Bizottság nanotechnológiai stratégia kidolgozását kezdeményező bevezetője után a hozzászólók (i) kivétel nélkül szükségesnek tartották egy európai stratégia kidolgozását a nanotechnológiák kiemelt fejlesztése érdekében, (ii) hangsúlyozták a nanotechnológiák várható pozitív hatását a termelésre, a környezetre és az emberi egészség megőrzésére, (iii) kiemelték a téma multi-diszciplináris jellegét, (iv) felhívták a figyelmet az új tudományterület veszélyeinek elővigyázatos és etikus kezelésére, (v) fontosnak tartották a nanotechnológiák kutatása terén az együttműködést és a kutatói mobilitást, (vi) szoros nemzetközi együttműködést javasoltak a globális partnerekkel (<i>pl. USA, JP, CN, stb.</i>), valamint (vii) fontosnak tartották, hogy a teljes innovációs láncban rejlő lehetőségek kihasználásával európai vállalkozások profitáljanak az új tudományos eredményekből. A hozzászólások után a Tanács változtatás nélkül elfogadta a határozati javaslat szövegét.</p>
2004. november 5. 14292/04	<p>Az Európai Tanács megerősítette a 2000 márciusában, Lisszabonban útjára indított folyamat jelentőségét és érvényességét. Hangsúlyozta, hogy 2005. évi tavaszi ET féldős értékelést fogadjon el, amely új lendületet adhat a lisszaboni stratégiának. Üdvözölte Wim Kok, a Bizottság számára tett javaslatokról szóló beszámolóját. Üdvözölte a Bizottság azon szándékát, hogy a lisszaboni stratégia végrehajtását továbbra is politikájának kulcsfontosságújaként tekintse. Felkérte a Bizottságot, hogy 2005. január végéig terjessze elő a féldős értékelésre vonatkozó átfogó javaslatokat, melynek figyelembe kell vennie a Magas-szintű Munkacsoport jelentését és a tagállamok álláspontját.</p>
2004. november 25-26. 14852/04 15000/04	<p>A Versenyképességi Tanács 2624. ülésén az elnökség üdvözölte Günter Verhaugen főbiztost, valamint a Versenyképességi Tanács ülésén először résztvevő Janez Potocnik főbiztost, továbbá Leif Pagrotsky urat, Svédország új oktatási és kulturális miniszterét. Bejelentette, hogy az Európai Úrtanács előző nap délután megtartotta alakuló ülését, és az ESA Miniszteriális Tanácsával együtt elfogadta az „Első iránymutatás” című dokumentumot. A miniszterek egyetértettek azzal, hogy az Úrtanács második ülését 2005. tavaszán kell összehívni, és ott meg kell tárgyalni az Európai Űrprogram koncepcióját anélkül, hogy prejudikálnák a következő pénzügyi előirányzat (2007-2013) döntéseit. Az Úrtanács következő ülését a Közös Titkárságnak és a Magas-Szintű Űrpolitikai Munkacsoport fogja előkészíteni. Az Úrtanács második ülésén meg fogják tárgyalni (i) az Európai Űrprogram prioritásait és ezek várható költségigényét, (ii) meghatározzák az EU, az ESA és a többi résztvevő szerepét és határhörét az Űrprogramban, valamint feltárják a lehetséges</p>

<p>15007/04 15085/04</p> <p>10740/04 12368/04 15005/04</p>	<p>anyagi forrásokat, és (iii) meghatározzák az Úrprogram megvalósítását szolgáló iparpolitika és a finanszírozás alapelveit.</p> <p>A Tanács egyhangú döntéssel határozatot fogadott el az EU tárgyalóküldöttség mandátumának módosításáról a hat partner országgal folytatott ITER nemzetközi előkészítő tárgyalásokhoz. A módosítás lényege, hogy (i) törekedni kell arra, hogy a program a lehető legszélesebb nemzetközi összefogással valósuljon meg, (ii) megerősíti, hogy az EU <i>Cadarache</i>-t támogatja, mint a kísérleti termonukleáris fűzős atomreaktor helyszínét, (iii) hangsúlyozza a kiegészítő programok kérdésének megvitatását valamennyi partnerrel, és (iv) javasolja, hogy az ITER jelenlegi koordinált technikai előkészületeit egy átmenettel fogják össze, és érdemben kezdjék meg az ITER program közös megvalósítását.</p> <p>Bár a tagországok döntő többsége elfogadta, Olaszország és Lengyelország ellenállása miatt csak elnökségi határozatként lehet kihirdetni a Versenyképességi Tanács a kutatás jövőjéről szóló dokumentumának szövegét. Az elnökségi határozat sürgeti, hogy a Bizottság – <i>támaszkodva a megelőző politikai viták és konzultációk eredményeire</i> - készítse el és terjessze elő a FP7 tervezetét 2005 elején. A tervezetnek biztosítani kell a koherenciát és szinergiát a keretprogram főbb céljai között, továbbá egyszerűsíteni és továbbfejleszteni kell az adminisztratív és pénzügyi eljárásrendet.</p>
<p>2004. december 17.</p>	<p>Az Európai Tanács a I. Bővítés, II. Terrorizmus, III. A 2007-2013-as időszakra szóló pénzügyi keret: elvek és iránymutatások, IV. A szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség: a 2005-2012-es időszakra szóló EU drogstratégia, V. Külügyek és VI. Egyéb kérdések napirendi pontokat vitatta meg. Napirendjén kifejezetten kutatási témájú napirendi pont nem szerepelt.</p>
<p>2005. március 7.</p> <p>5990/05 6753/05 443/1/05</p>	<p>A Versenyképességi Tanács 2645. ülésén tárgyalták a Lisszaboni Stratégia félidős értékelését a Bizottsági „Közös munkával a növekedésért és a foglalkoztatásért – A Lisszaboni Stratégia új lendülete” közleménye alapján. A Tanács javasolja az Európai Tanácsnak a lisszaboni stratégia megújítását.</p> <p>A Bizottság tájékoztatást adott a kísérleti termonukleáris kísérleti reaktor (ITER) tárgyalások helyzetéről. Sajnos, a hat párti tárgyalások zsákutcába jutottak: a tárgyaló felek továbbra sem tudnak megegyezni a kísérleti reaktor felépítésének helyszínéről. A Tanács támogatta a Bizottságot abban a törekvésében, hogy minden lehetséges eszközzel próbálja meg az Európai Unió igényét érvényesíteni a japán konkurencsággal szemben.</p>
<p>2005 március 22-23.</p>	<p>Az Európai Tanács elhatározta a lisszaboni stratégia megújítását. Öt évvel a lisszaboni stratégia beindítását követően a mérleg vegyes képet mutat. A tagadhatatlan előrelépések mellett hiányosságok és egyértelmű késedelmek is mutatkoznak. Ezért haladéktalanul új lendületet kell adni a lisszaboni stratégiának, Európának meg kell újítania versenyképessége alapjait. E célok eléréséhez az Uniónak a stratégia három (gazdasági, szociális és környezetvédelmi) területén még nagyobb mértékben mozgósítania kell valamennyi nemzeti és közösségi eszközt, beleértve a kohéziós politikát is. Ehhez a 2007–2013 közötti időszakra vonatkozó pénzügyi tervnek megfelelő pénzügyi forrásokat kell biztosítania az Unió számára: a stabil makrogazdasági feltételek rendkívül fontosak. A Stabilitási és Növekedési Paktummal kapcsolatos módosítások hozzájárulnak ehhez, ugyanakkor lehetővé teszik a tagállamok számára, hogy a legteljesebb mértékben részt vegyenek a hosszú távú növekedés fellendítésében. Az Európai Tanács üdvözli a félidős értékelés során bemutatott, „<i>Közös munkával a növekedésért és a munkahelyekért — A lisszaboni stratégia új kezdete</i>” című bizottsági közleményt. Örömmel látja az Európai Parlament, a Régiók Bizottsága, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság, valamint a szociális partnerek e téren való jelentős hozzájárulásait. Az Európai Tanács örömmel fogadja a szociális partnereknek a március 22-i háromoldalú csúcstalálkozón kifejezésre juttatott kötelezettségvállalását. Az Európai Tanács felkéri a szociális partnereket, hogy nyújtsanak be a növekedésre és foglalkoztatásra vonatkozó közös munkaprogramot saját hatáskörük keretein belül. Arra ösztönzi másfelől az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságot, hogy a tagállamok gazdasági és szociális bizottságaival és egyéb partnerszervezetekkel együtt hozzon létre egy, a civil társadalom kezdeményezéseit összefogó interaktív hálózatot, amelynek célja, hogy elősegítse a stratégia végrehajtását.</p> <p>Az európai tudásalapú térségnek a vállalkozások számára lehetővé kell tennie, hogy új versenyképességi tényezőket alakítsanak ki, a fogyasztók számára, hogy új termékekből és szolgáltatásokból választhassanak, a munkavállalók számára pedig, hogy új szakismereteket szerezhessenek. Ezt tartva szem előtt fontos a kutatás, az oktatás és az innováció valamennyi formájának fejlesztése, amennyiben ezek hozzájárulnak az ismeretek hozzáadott értékévé váló átalakításához, és további, jobb minőségű munkahelyek teremtéséhez. Ezen túlmenően az elkövetkező években ösztönözni kell a tudásalapú társadalom köz- és magánszférájának érdekelt szereplői közötti valós párbeszédet.</p>

	<p>A K+F területén továbbra is fennáll a 3%-os ráfordítás általános célkitűzése, a magánberuházások és az állami beruházások közötti megfelelő arányú felosztással. Nemzeti szinten kell meghatározni az egyedi köztes szinteket. Ez a cél többek között a magánberuházások számára biztosított adóengedmények, az állami beruházások megfelelőbb kiegyenlítő hatása, illetve a kutatóintézetek és egységek igazgatásának modernizálása révén érheti el.</p> <p>A 7. kutatási és fejlesztési keretprogram új lendületet ad a valamennyi tagállam érdekét szolgáló európai kutatási térségnek. Meg kell erősíteni Európa vonzerejét a kutatók számára azáltal, hogy jelentősen javulnak mobilitásuknak, illetve szakmájuk gyakorlásának feltételei. E téren fontos lenne egy Kutatási Európai Tanács létrehozása, amelynek célja az élvonalbeli kutatások és az alapkutatások támogatása. Az európai üpprogrammal kapcsolatos munkák lehetővé teszik az innovációs lehetőségek és az e szektorban rejlő jelentős potenciál kiaknázását.</p> <p>A tagállamoknak saját jellegzetességeik alapján kell kialakítaniuk innovációs politikájukat. Az új versenyképességi és innovációs közösségi programnak az Európai Unió egészében nagy lendületet kell adnia az innovációnak azáltal, hogy új mechanizmust hoz létre a magas növekedési potenciállal rendelkező innovatív KKV-k finanszírozására, racionalizálja és megerősíti a vállalkozásokban az innovációval kapcsolatos technikai támogatási hálózatot, és támogatja a regionális innovációs központok és innovációs európai hálózatok fejlesztését.</p> <p>Az Európai Tanács tudomásul veszi a Bizottságnak az Európai Technológiai Intézet létrehozásával kapcsolatos javaslata benyújtására irányuló szándékát.</p> <p>Az Európai Beruházási Banknak ki kell terjesztenie strukturált finanszírozási mechanizmusát a K+F projektekre is, és a Bizottsággal együtt meg kell vizsgálnia, milyen új módok állnak rendelkezésre ahhoz, hogy a közösségi alapokat az EBB-kölcsönök ösztönzőjeként lehessen felhasználni.</p> <p>Rendkívül fontos egy olyan, mindenkit magában foglaló információs társadalom kiépítése, amely az információs és kommunikációs technológiáknak a közszolgáltatásokban, a kis- és középvállalkozásokban és a háztartásokban való széles körű felhasználásán alapul. Ezért az i2010 kezdeményezés az információs és kommunikációs technológiák (IKT) területén végzett kutatásokra és innovációra, a multimédia-ipar fejlesztésére, a hálózatok és az információk biztonságára, valamint a határok nélküli információs térség létrehozását célzó konvergenciára és interoperabilitásra helyezi a hangsúlyt.</p> <p>Az Európai Tanács emlékeztet arra, hogy mekkora jelentőséget tulajdonít a szabályozási keret javításának, és ösztönzi a további határozott erőfeszítéseket. Felkéri a Bizottságot és a Tanácsot, hogy vizsgálják meg az adminisztratív terhek mérésére vonatkozó közös módszertan kialakításának lehetőségét, abból a célból, hogy 2005 végéig megállapodás jöjjön létre. Ez a megállapodás hasznosíthatná a Bizottság kísérleti projektjeinek 2005 folyamán várható eredményeit; az Európai Tanács felkéri a Bizottságot arra, hogy fejlessze tovább hatásvizsgálati rendszerét a közleményének megfelelően, működjön együtt a Tanáccsal az egyszerűsítés terén történő gyorsabb előrehaladás biztosítása érdekében, végül pedig tegyen kezdeményezéseket valamennyi, az e folyamatban közvetlenül érdekelt szereplő részvételének ösztönzése céljából. Az Európai Tanács végül hangsúlyozza, hogy a szabályozási keret javítása terén tett kezdeményezéseknek nem szabad adminisztratív terhekké válniuk.</p> <p>Az egyebek napirendi pont keretében az Európai Tanács hangsúlyozza annak szükségességét, hogy 2005 végéig meg kell kezdeni a nemzetközi termonukleáris kísérleti reaktor (ITER) Európa területén történő felépítését, és felkéri a Bizottságot, hogy tegyen meg mindent a cél elérése érdekében, különösen a nemzetközi megállapodás 2005 júliusáig történő véglegesítését illetően.</p>
<p>2005. április 18. 8039/05</p>	<p>A Versenyképességi Tanács 2653. ülésén a Potočnik biztos ismertette a 7. Kutatási Keretprogram (2007-2013) tervezetét, amelynek tervezett költségvetése 73,215 milliárd euró. A hozzászólók (i) kivétel nélkül vitára alkalmasnak találták az előterjesztést, (ii) örültek, hogy a FP6 prioritásai folytatódnak és a bevált eszközrendszer is megmarad; (iii) a részvétel szabályainak, valamint a menedzsment egyszerűsítését valamennyien fontosnak tartják, (iv) az ipar részvételét – és ezen belül különösen a KKVk – részvételét segíteni kell, (v) sokan egyetértettek a kutatási költségvetés megduplázásával, (vi) a hét éves időtartam előnyös, de a prioritásokon belül flexibilitást biztosítani kell, (vii) a kilenc tematikus prioritás mindenki tetszését elnyerte, de az ezek közötti egyensúlyról további viták várhatóak (viii) egyetértettek az alapkutatások támogatásával és az Európai Tudományos Tanács megalakításával, de ennek szerkezetéről és szabályairól további vitákat kell folytatni; (ix) a humán erőforrások fejlesztése és a kutatói mobilitás kiemelt figyelmet kell kap-</p>

<p>8029/05 7797/05</p> <p>8087/05 7873/05</p> <p>7912/05</p>	<p>jon, a Marie Curie programot folytatni kell, (x) DE és UK jelezték, hogy a következő pénzügyi előirányzatot a GNI 1%-ban javasolják megállapítani, ez hatással lehet a FP7 költségvetésére; (xi) PT nem tartja a Technológiai Platformokat megfelelő eszköznek, mert ezeken keresztül egyes témák igazi verseny és megmértetés nélkül jutnának finanszírozáshoz, (xii) ES a technológiai szakadék betöltéséhez alkalmasnak vélte a Strukturális Alapok kutatási célú felhasználását; (xiii) HU, SE, DK és LU javasolták nagyobb figyelmet fordítani az új tudományos eredmények elterjesztésének (<i>dissemination</i>).</p> <p>Boda Miklós államtitkár hozzászólásában üdvözölte a FP7 tervezetét, és színvonalas kiindulópontnak nevezte a vita megkezdéshez. Örömet fejezte ki, hogy a FP6 folytonossága biztosított lesz, és egyszerűsítik a keretprogramot. A támogatást azon kutatási területekre kell koncentrálni, amelyek javítják Európa versenyképességét. Tisztázni kell a FP7 kapcsolatát a Strukturális Alapokkal, valamint a Versenyképességi és Innovációs Keretprogrammal (CIP). „Zöldmezős” beruházásban olyan új európai kiválósági központokat kellene létrehozni, amelyek vonzzák a világ legkiválóbb tudósait, és valóban fejlesztenék az EU kutatási kapacitáit. A tudástranszfer kiemelkedően fontos eleme a FP7-nek, erre több figyelmet kell fordítani és nagyobb anyagi forrást kell biztosítani, ezért javasoljuk, hogy a Versenyképességi Tanács 2005. június 6-i ülésén tűzzék napirendre részletes megvitatását.</p> <p>Az ITER tárgyalások helyzetét a miniszterek az ebéd során tárgyalták meg, és elnökségi határozatban erősítették meg, hogy (i) a tárgyalásokat mielőbb be kell fejezni és a megállapodást lehetőleg 2005. júliusában meg kell kötni, (ii) a kísérleti reaktor felépítését az európai helyszínen legkésőbb 2005. végéig el kell kezdeni, (iii) preferálják a minél szélesebb körű nemzetközi együttműködést és mind a hat ország részvételét a program megvalósításában; (iv) kérik a Bizottságot, hogy gyorsítsa fel az előkészületeket; és (v) kérik a luxemburgi elnökséget, hogy a nemzetközi egyezményt hozza tető alá.</p> <p>A kutatók karrierjéről szóló előterjesztést és a nők kutatásban betöltött szerepéről szóló dokumentumot végül tanácsi határozatként fogadták el a 7(1) pontban Olaszország által javasolt beszúrással, valamint a 7(4) pontban olyan kompromisszumos megfogalmazással, hogy az EU átlagában törekedni kell arra, hogy a közszolgálati szférába tartozó kutatóhelyeken a női vezetők száma elérje a 25%-ot (<i>de erre határidőt nem állapítanak meg</i>). Boda Miklós államtitkár hozzászólásában üdvözölte a tanácsi határozat tervezetét és annak háttérdokumentumait, amelyek jó kiindulási alapot adnak egy nyitott és átlátható európai kutató munkaerőpiac kialakításához. Véleményünk szerint a „Charta” és a Code of Conduct” alkalmazása két lépcsőben történhet meg: (i) első lépcsőben a tagállamok önkéntes alapon saját nemzeti pályázati programjaikban alkalmazzák, és megpróbálnának objektív monitoring módszereket és értékelési rendszereket kidolgozni, (ii) a kedvező tapasztalatok alapján lehetne második lépcsőben a FP7-ben alkalmazni, vélhetőleg annak félidei értékelése után.</p>
<p>2005. május 10.</p> <p>DS179/05</p>	<p>Versenyképességi Tanács 2658. (rendkívüli) ülésén Verhaugen biztos tájékoztatott arról, hogy a Versenyképességi Tanács 2005. április 18-i ülésén egyhangúlag meghozott elnökségi határozatot tájékoztatásul megküldték a tárgyaló feleknek. A Luxembourgban 2005. május 2-án megrendezett EU-Japán csúcstalálkozó közös sajtóközleményében a felek üdvözölték a tárgyalásokon eddig történt előrehaladást említést téve Potočnik biztos és Nakayama miniszter 2005. április 12-i tokiói megbeszéléséről. Az ezt követő intenzív kétoldalú megbeszéléseken sikerült megállapodásra jutni a két félnek a kísérleti reaktor helyét illetően, valamint a „non-host” országnak járó kompenzációk ügyében. A japán fél – <i>a legmagasabb szintű politikai döntéshozók tájékoztatása után</i> – 2005. júliusában lehetségesnek tartja az egyezmény véglegesítését. A bilaterális tárgyalások mellett párhuzamosan folyó hatoldalú egyeztetések során tájékoztatták a többi partnert az EU-japán megállapodásról. Az USA írásban nyilatkozott arról, bár műszaki megfontolásokból előnyben részesítené a japán helyszínt, mégis elfogadja a két konkurens fél közötti kétoldalú megállapodást a helyszínt illetően, és lehetségesnek tartja a tárgyalások befejezését 2005. júliusában. Az EU delegáció megtette az előkészületeket Kína, Korea és Oroszország meglátogatására a következő két hétben, hogy tájékoztassák őket is a megállapodás részleteiről, valamint megtárgyalják velük a kiegészítő programok kérdését.</p>
<p>2005. június 6-7.</p> <p>8087/05 9131/05</p>	<p>A Versenyképességi Tanács 2665. ülésén a napirendi pontok tárgyalásának megkezdése előtt Potočnik biztos nehezményezte, hogy a következő pénzügyi előirányzat tervezetének legutóbbi kompromisszumos változata az eredeti előterjesztéshez képest 40% csökkentést tartalmaz a lisszaboni stratégia megvalósítását finanszírozó rovaton, mialatt a mezőgazdasági támogatások előirányzata csak 5%-kal, a strukturális alapok előirányzata 10%-kal csökkenne. Az eredeti előirányzathoz képest a lisszaboni stratégia rovatát a teljes költségvetés 12,2%-áról 8,5% csökkentenék, mialatt a mezőgazdasági támogatások aránya 40%-ról 43%-ra nő. A kutatási előirányzat 40%-os csökkentése esetén a redukált költségvetés csak a FP7 tervezetének 9 tematikus prioritására lenne elég, és olyan fontos terveket kellene feladni, mint az Európai Kutatási Tanács (ERC) megalakítása és az alap kutatások támogatása, a kis- és középvállalkozások (SMEs) részvételének elősegítése, a kutatók mobilitását segítő <i>Marie Curie</i> program, az európai kutatási infrastruktúrák fenntartása</p>

9440/05	<p>és fejlesztése, valamint az új tagországok kutatási potenciáljának integrálása. A bizottság egyelőre folytatja a FP7 előkészítését az eredeti költségelőirányzat szerint, de a biztos reméli, hogy a most beterjesztett kompromisszumos előirányzat nem kerül elfogadásra, mert ez egész Európa jövőjét veszélyeztetné.</p> <p>A 7. kutatási keretprogram (FP7) tervezetének vitája során a hozzászólók (i) általában támogatták a FP7 tervezetét, érzékelhető véleménykülönbség csupán a következő néhány téma körül alakult ki: (ii) a tagországok egy része kételkedésnek adott hangot a Közös Európai Technológiai Kezdeményezés (JETI) használhatóságát illetően (<i>sőt még azok is további részleteket kértek, akik alapvetően egyetértenek ezen új eszköz bevezetésével</i>), (iii) a tagállamok nagy többsége egyetértett azzal, hogy a <i>Space and Security</i> tematikus prioritásokat válasszák külön (<i>így a prioritások száma tízre nőne</i>), mert amúgy is eltérő szabályokat kell kialakítani, de a tagállamok egy kisebb része ezt a két prioritást egyben tartaná közös költségvetéssel; (iv) a kutatók mobilitását szolgáló <i>Marie Curie</i> programok társfinanszírozását tagállamok mintegy fele ellenezte, míg a másik fele melegen javasolta azt; (v) valamennyi felszólaló egyetértett azzal, hogy a kis- és középvállalkozások (SMEs) részvételét támogatni kell, de csak a tagországok egy része értett egyet azzal, hogy a költségvetés 15%-át erre a célja szánják, mert egyes ágazatokban a 15% túl sok, másutt túl kevés.</p> <p>Hozzászólásában Boda Miklós államtitkár a „<i>Human resources</i>” témakörnél üdvözölte a Bizottság azon elképzelését, hogy a <i>Marie Curie</i> akciók egyéni ösztöndíjait a tagállamok társfinanszírozást vállaljanak: EU-n belüli programok esetén elsősorban a fogadó ország vegyen részt a társfinanszírozásban, az EU-n kívüli ösztöndíjak esetén az EU és a küldő ország közösen állja a költségeket. A meglévő, tekintélyelvű, merev intézményi struktúrákon változtatni kell az Európai Unió versenyképességének növelése érdekében. Olyan új kiválósági központok létrehozását javasolta, amelyek a legjobb tudósok számára is vonzóak. A „<i>Dissemination and technology transfer</i>” témánál hangsúlyozta, hogy a disszemináció és tudásáramlás minden tagország számára egyaránt fontos. A kutatási eredményeket az egész Európai Unióban el kell terjesztenünk, nem csak abban az országban, ahol az eredmények keletkeznek. Az egyetemeknek kiemelkedő szerepe van ebben a folyamatban, és ebben támogatni kell őket. Továbbá – <i>mivel a disszemináció része a Versenyképességi és Innovációs Programnak (CIP) is</i> – ezért a FP7 és a CIP programokat harmonizálni szükséges.</p> <p>Válaszában a Bizottság (i) egyetértett a <i>P9: Space</i> és a <i>P10: Security</i> prioritások kettéválasztásával: elkülönített költségvetés és különböző eljárásrend kell; (ii) A JETI esetében elfogadta, hogy további igazolás kell, rövidesen önálló közleményben fogja részletezni az elképzeléseket; (iii) a SMEs támogatásánál jó lenne dedikált költségvetési hányadot előirányozni, mert ennek jó üzenete lenne, de mérlegelni kell, hogy esetleg az egyes prioritásoknál – <i>azok jellegének megfelelően</i> – ezt eltérő mértékben kellene megállapítani; (iv) a tudástranszferrel kapcsolatos üzenet világos, dolgozni fognak részletesebb terveken; (v) a humán erőforrások mobilitásának társfinanszírozása fontos, mert kiterjeszti a közösségi erőfeszítések hatását; (vi) a menedzsment javítása a Bizottság számára is fontos, ezért további erőfeszítéseket tesznek az egyszerűsítés érdekében.</p> <p>A termonukleáris kísérletei rektor program (ITER) tárgyalások állásával kapcsolatban a Bizottság nagyon röviden tájékoztatott arról, hogy a hat párti tárgyalások során az Európai Unió jó pozíciókat ért el, de Japán belpolitikai okok miatt csak június végén tudja közzétenni döntését. A Bizottság nyomatékosan kérte, hogy a tagországok semmilyen szinten semmiféle közleményt ne adjanak ki a témában, mert ezt esetleg Japán nyomásgyakorlásnak tekintené és döntésének megváltoztatására inspirálná, aminek következtében a több-éves erőfeszítések kárba vesznének. A Bizottság azonnal tájékoztatja a tagországokat, amint a döntés publikus lesz.</p> <p>Az „<i>Úrtanács</i>” ülésének előkészítésével kapcsolatban Verheugen biztos röviden ismertette a Magas Szintű Űrkutatási Munkacsoport (HSPG), az Európai Űrkutatási Ügynökség (ESA) és a Közös Titkárság (<i>Joint Secretariat</i>) által kidolgozott orientációs tervezetét. Az elnökség konstataulta, hogy a Versenyképességi Tanács nem ellenzi az orientációs anyagban foglaltakat, és bejelentette, hogy az Európai Űrtanács (ESC) délután 3 órakor kezdődő 2. ülésén ugyanebben a teremben fogja tárgyalni a tervezet.</p> <p>Az elnökség tájékoztatást adott a harmadik országok kutatóinak beutazását és tartózkodását elősegítő irányelv tervezet és két ajánlás előkészítéséről. A tervezeteket a CRP fogja véglegesíteni, és a Tanács következő luxembourgi ülésén „A” napirendi pontként elfogadásra kerülhetnek. A politikai egyeztetés és koordináció elsősorban a Humán Erőforrások és Mobilitás Munkacsoport kompetenciája, a Kutatási Munkacsoport a specifikus kutatási vonatkozások véleményezésével segíti az előkészítést.</p>
2005. június 16.	<p>Az Európai Tanács tárgyalta a I. Pénzügyi tervek, II. Gazdasági, szociális és környezetvédelmi kérdések (lisszaboni stratégia; fenntartható fejlődés), III. A szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség (hágai program; terrorizmus), IV. Külkapcsolatok és V. Egyéb kérdések napirendi pontokat. A Tanács ülésén kifejezetten kutatási témájú napirendi pontot nem tárgyaltak.</p>

6. A Kutatási Munkacsoportok döntés előkészítő munkája

A kutatási munkacsoportok döntés előkészítő munkáját a beszámolási időszakban a *6.1 táblázatban* foglaltam össze.

A beszámolási időszakban elsősorban a 7. Kutatási Keretprogram (2007-2013) előkészítésnek megkezdését kell kiemelni. A Kutatási Munkacsoport sok alkalommal tárgyalta a Bizottság előterjesztését. A Bizottság 2005. április 6-án fogadta el és bocsátotta nyilvános vitára az Európai Közösség kutatási, technológiafejlesztési és demonstrációs tevékenységére vonatkozó hetedik keretprogramjának (2007-2013), valamint az Európai Atomenergia-közösség (Euratom) nukleáris kutatási és képzési tevékenységére vonatkozó hetedik keretprogramjának (2007-2011) tervezetét³⁷. Az új keretprogram tervezett költségvetése 72 726 milliárd euró hét évre, ami az előző keretprogram költségvetésnek megduplázását jelenti. A költségvetés még nem végleges, a kutatásra fordítható összeg a következő pénzügyi előirányzat (2007-2013) függvénye, amit a várokozásoktól eltérően 2005. júniusában nem fogadott el a Tanács.

A Keretprogramot négy nagy programra bontják le, ezek az „Együtműködés”, az „Ötletek”, „Emberek” és „Kapacitások” címet viselik.

Az „Együtműködés” program a transznacionális együttműködés keretében végzett közös európai kutatási projekteket, az európai kutatási hálózatokat, valamint a nemzeti kutatási programok koordinációját finanszírozza, továbbá támogatja a harmadik országokkal való tudományos együttműködést is. A programot kilenc tematikus prioritásra különítik el.

Az „Ötletek” program az alapkutatásokat fogja szolgálni, amelyek a korábbi keretprogramokból hiányoztak. Az alapkutatások irányítására megalapítják majd az Európai Kutatási Tanácsot, amelynek tagjai Európa legkiemelkedőbb tudósai lesznek. A pályázatok kiválasztásának egyetlen kritériuma a tudományos kiválóság lesz, és kutatók egyénileg is pályázhatnak. Az alapkutatások programjában frontokat áttörő, radikálisan új kutatási irányokban várnak majd pályázatokat.

Az „Emberek” program a kutatás emberi erőforrásainak fejlesztésére irányul. Tulajdonképpen a már ismert *Marie Curie* program folytatása és kiegészítése, amely szolgálja a kutatók képzését, mobilitását, és életpályájának kiteljesedését.

A „Kapacitások” program célja az európai kutatási infrastruktúrák fejlesztése, a kis- és középvállalkozások által, illetve érdekükben folytatott kutatások támogatása, a regionális fejlődés elősegítése, az un. konvergencia-régiókban lévő tudásbázis jobb hasznosítása, a tudás társadalmi elismertségének javítása, valamint a nemzetközi kooperációban rejlő előnyök kiaknázása.

A luxembourgi elnökség idején elkészült az „Együtműködés” és az „Emberek” fejezetek lábjegyzetekkel kiegészített szövegmódosítási javaslata. A „Kapacitások” és az „Ötletek” fejezetek szövegmódosításainak megtárgyalása a brit elnökség feladata lesz.

³⁷ COM(2005) 119 fin: Javaslat az Európai Parlament és a Tanács határozata az Európai Közösség kutatási, technológiafejlesztési és demonstrációs tevékenységére vonatkozó hetedik keretprogramjáról (2006-2013), valamint Javaslat a Tanács határozata az Európai Atomenergia-közösség (Euratom) nukleáris kutatási és képzési tevékenységére vonatkozó hetedik keretprogramjáról (2006-2011)

6.1 táblázat A kutatási munkacsoportok üléseinek döntés előkészítő munkája a beszámolási időszakban

Munkacsoport megnevezése Ülés időpontja Napirend Levezető elnök neve Magyar résztvevő neve Jelentés száma Tárgyalt dokumentumok	Napirendi pontok Főbb megállapítások, határozatok
G-14 Kutatási Munkacsoport 2004. július 5. CM 2616/04 Pieter Langenberg Szendrői László 72-VI/EU/Em/2004 10740/04 RECH 134 9621/04 RECH 101	<p>1. International Science and Technology Agreements (<i>information from the Commission</i>)</p> <p>Az ázsiai országok közül Japánnal nagyon lassan haladnak a tárgyalások. Dél-Koreával felvették a kapcsolatokat, COM várhatóan szeptemberben fog mandátumot kérni az érdemi tárgyalások megkezdésére. A latin-amerikai országok közül Brazíliával és Mexikóval lezárultak a tárgyalások, a megállapodások tervezetét aláírták, a ratifikáció után hatályba lépés várható 2004-ben. Az észak-afrikai országok közül Egyiptommal, Tunéziával és Marokkóval megkötötték a megállapodásokat, ezek ratifikációja folyamatban van. A mediterrán országok csoportjában új kapcsolatfelvételle került sor Jordániával. A társult országok közül Svájjal nagyon lassan haladtak előre a tárgyalások, most remény van arra, hogy mind a FP6, mind az Euratom egyezmény véglegesítésre kerüljön. PRES azzal foglalta össze a vitát, hogy (i) a harmadik országokkal való tudományos együttműködés terén stratégiai szemléletre lenne szükség, (ii) a FP7 előkészítésénél az INCO ügyeknek figyelmet kell szentelni, (iii) COM mielőbb aktualizálja az INCO ügyekről az Interneten fellelhető információt, különös tekintettel a táblázatra.</p> <p>2. Commission communication „Science and technology, the key to Europe’s future - Guidelines for future European Union policy to support research” (<i>presentation and first exchange of views</i>)</p> <p>COM ismertette a 7. Kutatási Keretprogram előkészítését szolgáló vitaindító anyagot. A tagországok aktív közreműködésével elkezdődött a kutatáspolitikai reformja fő irányainak, valamint a következő keretprogram alapelveinek kimunkálása. A hozzászólók (i) kivétel nélkül tárgyalásra alkalmasnak találták a vitanyagot; és javasolták, hogy (ii) a Marimon Report megállapításait figyelembe kell venni a téma megvitatása során; (iii) a Technológiai Platformok célját és feladatait tisztázni kell; (iv) az Európai Kutatási Tanács megalakítása szükséges a alapkutatások támogatása érdekében; (v) megállapították, hogy a FP6 új eszközei egyes tudományterületekre nem alkalmasak, és a kis- és középvállalkozások számára pedig különösen nem; (vi) több ország jelezte, hogy egyetért a kutatási költségvetés jelentős növelésével; (vii) a Strukturális Alapok felhasználásánál a kutatás legyen az egyik prioritás; (viii) a FP6 idején bevált eszközöket tovább kell vinni, az új eszközöket módosított formában kell alkalmazni, adaptálva az egyes tudományterületek igényeihez. COM válaszában elmondta, hogy (i) az anyag mielőbbi részletes megvitatásra van szükség, különben nem tudják a tagországok véleményét figyelembe venni a FP7 tervezetének előkészítésénél; (ii) a tagországok kutatási programjainak a 169.§. alapján tervezett koordinációjának részleteiről még nem tudnak érdemben semmit mondani; (iii) a tagországok kezdeményezéseit – <i>egyetértés esetén</i> – COM örömmel építi be a FP7 tervezetébe; (iv) az EURATOM program előkészítése párhuzamosan folyik; (v) a Technológiai Platformok feladatainak és működésnek részleteit még hosszú viták során kell kimunkálni; (vi) az eljárásrendet egyszerűsíteni kell, de COM felelős a költségvetésért, ezért a pénzügyi fegyelem nem csökkenhet.</p>

	<p>3. Commission communication „Towards a European strategy for nanotechnology” (<i>exchange of views</i>)</p> <p>COM széleskörű konzultációt folytatott a kutatókkal, illetve a kutatók szervezeteivel, ennek eredményei a CORDIS honlapon megtalálhatóak. Most a tagországoktól várják, hogy észrevételeikkel járuljanak hozzá az Akcióterv kimunkálásához, és jelöljék meg prioritásaikat. A nano-technológiák területén egy Technológiai Platform megalakítását tervezik, amelynek fókuszát várhatóan a nano-elektronikára irányítják majd. A prioritások között lesznek (i) a nano-elektronika, (ii) az orvos-egészségügyi alkalmazások, (iii) a hidrogén energia és az üzemanyag cellák, (iv) valamint a fenntartható vegyipar. COM kéri a tagországokat, hogy javaslataikkal járuljanak hozzá az Akcióterv kimunkálásához.</p> <p>4. Evaluation by independent experts of the effectiveness of the sixth Framework Programme instruments (<i>information from the Commission</i>)</p> <p>A Marimon Report nem hivatalos változatát nyomtatott formában előzetes tájékoztatásul kiosztották a Munkacsoport tagjainak, de PRES nem nyitott vitát felette, mert még nem hivatalos. COM jelezte: elképzelhető, hogy csak a nyári szünet után terjeszti elő válaszát és hivatalos állásfoglalását a riportban felvetett kérdésekre.</p>
<p>G-15 Egyesített Kutatási és Atomkutatási Munkacsoport</p> <p>2004. július 12.</p> <p>CM 2717/04 RECH</p> <p>Pieter Langenberg</p> <p>Szendrői László</p> <p>77-VI/EU/Em/2004</p> <p>10740/04 RECH 134</p> <p>9818/04 RECH 106 ATO 54</p>	<p>2. Commission communication on decommissioning of JRC nuclear installations (<i>Presentation and exchange of views</i>)</p> <p>A JRC ismertette a Bizottság közleményét az EURATOM egyezmény hatálya alatt folyó nukleáris kutatásokból származó sugárzó hulladékok korszerű kezelésére, valamint a berendezések majdani ártalmatlanítására irányuló hosszú távú elképzelésekről. A tervezett program szerint 1 657 millió eurót fordítanak 2015-ig a sugárzó hulladékok korszerű kezelésére, illetve a használaton kívüli berendezések ártalmatlanítására. A program tervezetét a Bizottság első egyeztetési eljárás során 2004. májusában fogadta el, most folytatódnak az egyeztetések a Tanáccsal, illetve a Parlamenttel. Tárgyalásokat folytatnak az illetékes olasz hatóságokkal egy későbbi korszerű tároló hely kiépítésének részleteiről Olaszországban. Az olasz terveknek megfelelően egy átmeneti tároló hely létesítéséről is meg kell állapodni. Lehetőség szerint externalizálni kívánják a mentesítési és tárolási szolgáltatásokat, és a kutatási keretprogramon kívüli forrásból kívánják fedezni a költségeket. Az Isprában tárolt nagy mennyiségű hulladék (mintegy 3000 bitumenezett hordó, beton blokkok, stb.) felmérését, minősítését és kondicionálását mielőbb meg kell kezdeni. A petteni intézetben keletkezett nukleáris hulladékot az USA-ba fogják szállítani. A mentesítést végző személyzet költségeit keretprogramon kívüli forrásból tervezik finanszírozni.</p> <p>1. Commission communication „Science and technology, the key to Europe’s future - Guidelines for future European Union policy to support research” (<i>Continuation of general discussion</i>)</p> <p>Az előterjesztés általános vitája során a hozzászólók többek között (i) a FP7 előkészítésének ütemtervét hiányolták; (ii) a hat fő feladat véleményezése előtt a FP7 tervezett költségvetése sarokszámainak ismertetését kérték; (iii) felhívták a figyelmet a Marimón Report megállapításaira, különös tekintettel a kis- és középvállalkozások részvételének kudarcára a FP6-ban; továbbá hangsúlyozták, hogy (iv) a barcelonai határozatban tervezett 3%-os kutatási ráfordítást mindenképpen el kellene érni 2010-ig. (ix) a magánszférával való kapcsolatokat fejleszteni kell; (x) a részvételi szabályokat jelentősen egyszerűsíteni kell; (xi) a kutatási eredményeket el kell juttatni a felhasználókhoz (<i>disszemináció</i>). A Tanácsnak majd a Parlament véleményével egyeztetve kell kialakítani végleges álláspontját. A Bizottság jelen pillanatban minden javaslatra és észrevételre nyitott, ezeket lehetőség szerint figyelembe fogják venni a FP7 tervezetének előkészítésénél, amelynek első piszkozata várhatóan 2005 első hónapjaiban fog elkészülni. A hiányolt részletkérdések (<i>így Technológiai Platformok, infrastruktúra fejlesztés, SMEs, stb.</i>) a vitaanyag jellege és terjedelme miatt nem voltak részletkebe menően tárgyalhatóak.</p>

<p>G-14 Kutatási Munkacsoport</p> <p>2004. július 19.</p> <p>CM 2828/04 RECH</p> <p>Pieter Langenberg</p> <p>Szendrői László</p> <p>81-VI/EU/Em/2004</p> <p>9621/04 RECH 101</p> <p>10740/04 RECH 134</p>	<p>1. Commission communication „Towards a European strategy for nanotechnology” (<i>Continuation of discussion: actions suggested by the Commission</i>)</p> <p>A hozzászólók (i) kivétel nélkül pozitívan viszonyultak a javaslatokhoz, kivéve, hogy a jelenlegi ráfordításokat meg kellene háromszorozni 2010-ig; (ii) javasolták az ERA, az ERC és a FP7, valamint a tervezett Akcióterv közötti kapcsolatokat részletesebben kimunkálni; (iii) kinyilvánították, hogy itt tudás-intenzív SME-ket kell érteni, és (iv) ne csak a SME-k kerüljenek támogatásra, hanem valamennyi szektor: az egyetemek, az ipar és a kutatóintézetek együttműködésére van szükség, (v) speciális támogatást javasoltak az új tagországok felzárkóztatására, (vi) javasolták a véleménycserét az EP képviselőkkel, mert fontos szerepük lesz a döntések meghozatalában, (viii) COM megerősítette, hogy a tudásközpontok (<i>poles of excellence</i>) nem szükségszerűen azonosak a kiváló kutatóintézetek hálózatával (<i>Centres of Excellence</i>), de akár azonosak is lehetnek. A hozzászólások és javaslatok figyelembevételével COM folytatja a nanotechnológiák akcióterv kidolgozását.</p> <p>2. Commission communication „Science and technology, the key to Europe’s future - Guidelines for future European Union policy to support research” (<i>Continuation of discussion: basic research, coordination of national research programmes</i>)</p> <p>Az alapkutatások kérdésében a hozzászólók javasolták, hogy (i) a támogatás odaítélésnek alapja kizárólag a tudományos kiválóság (<i>scientific excellence</i>) legyen, (ii) nemzetközi bírálat (<i>international peer review</i>) segítségével válasszák ki a támogatott pályázatokat, (iii) az Európai Tudományos Tanács (ERC) autonómiáját biztosítani kell; (iv) a pályázatokat elsősorban egyéni kutatói csoportok (<i>individual research teams</i>) számára kell kiírni; (v) de az együttműködést is szorgalmazni kell; (vi) többen hangsúlyozták, hogy Európának sokkal többet kell fordítania az alapkutatások támogatására; (vii) fontosnak tartották az alapkutatások és az alkalmazott kutatások kapcsolatrendszerének megerősítését, mert ez nélkülözhetetlen az új eredmények termelődésének folyamatában, (viii) a pályázatoknál az alulról építkező modellt tartották célravezetőnek; (ix) egyetértettek azzal, hogy az FP7 keretében eltérő eszközrendszereket kell alkalmazni az alapkutatások, valamint az alkalmazott kutatások megvalósításra. A FP7 idején önkéntes alapon, de intenzívebben kívánják koordinálni a tagországok kutatási programjait a Szerződés 169.§ alapján, mert ez jelentősen növelheti a nemzeti kutatási erőfeszítések hatékonyságát. A felszólalók (i) kivétel nélkül támogatták a nemzeti kutatási programok önkéntes alapon történő koordinációját, de (ii) a módszerek továbbfejlesztését igényelték, mert a FP6 idején nem volt nagyon sikeres, és (iii) javasolták, hogy az ERA-Net projektek (<i>elsősorban a régiókra gondolva</i>) legyenek nyitottak új partnerek számára, (iv) kérték, hogy COM a 169.§. jobb megértését és gyakorlati alkalmazását megkönnyítő információs csomagot és útmutatót készítsen el.</p>
<p>G-14 Kutatási Munkacsoport</p> <p>2004. július 23.</p> <p>CM 2897/04 RECH</p> <p>Pieter Langenberg</p> <p>Szendrői László</p> <p>??-VI/EU/Em/2004</p> <p>10740/04 RECH 134</p>	<p>1. Commission communication „Science and technology, the key to Europe’s future - Guidelines for future European Union policy to support research” (<i>Continuation of discussion: technological initiatives; horizontal questions (SMEs, international dimension, innovation)</i>)</p> <p>A felszólalók kivétel nélkül támogatták a Technológia Platformok alkalmazását a FP7 eszköztárban, de további részletes információt kértek írásban ezek szerkezetéről, működéséről és finanszírozásáról. Többen – <i>összefüggésben a Marimón Report-ban található megállapításokkal is</i> – kritizálták a kis- és középvállalkozások részvételét elősegítő eszközök eredményességét a FP6-ban, és kifejezték azon kívánságukat, hogy ezek sokkal eredményesebb részvételét a FP7-ben új, hatékonyabb eszközökkel segítsék. COM adatai szerint az FP6 eddigi pályázataiban az SME-k részvétele a költségvetés 12,5%-át teszi ki, (<i>ez majdnem eléri a tervezett 15%-ot</i>), majd ezután a tervezett eszközök hosszú listáját ismertette szövegben. A delegáltak kérésére COM vállalta, hogy a szeptember 6-i ülés előtt írásban is beterjeszti a technológiai platformokról szóló tájékoztatót, valamint a SMEk részvételének támogatására a FP7-ben tervezett eszközök részletes ismertetését. A nemzetközi együttműködés témakörben több tagország említette a stratégia hiányát, a FP7-ben szükség van a nemzetközi együttműködés szerepének növelésére. Több tagország méltatta a nemzetközi tudományos szervezetek jelentőségét, COM egyetértett azzal hogy az EUREKA, az INTAS és a COST tevékenységét folytatni, és anyagilag is támogatni kell a FP7 idején.</p>

<p>G-14 Kutatási Munkacsoport</p> <p>2004. szeptember 6.</p> <p>CM 2939/04 RECH</p> <p>Pieter Langenberg</p> <p>Szendrői László</p> <p>98-VI/EU/Em/2004</p> <p>9621/04 RECH 101 DS 531/04 12053/04 RECH 159 ATO 83 10740/04 RECH 134</p>	<p>1. Commission communication “Towards a European strategy for nanotechnology” (<i>Draft Council conclusions</i>)</p> <p>COM tájékoztató arról, hogy a nyilvános viták eredményei alapján az európai közvélemény pozitív, ezért az akciókat már 2005-ben szeretnék kezdeni. A nanotechnológiák fejlesztése nemcsak európai, hanem globális ügy: COM folyamatos párbeszédet folytat az USA-val, valamint potenciális partnernek tekinti JP-t, IND-t és BR-t is. Európában feltétlenül több kutatásra – és több kutatóra – van szükség a nanotechnológiák területén. Különösen az egészségügyi, valamint a környezetvédelmi célú alkalmazások kecsgetnek gyors eredménnyel. A téma felkerül a COREPER-1, azután a Versenyképességi Tanács szeptember 24-i ülésének napirendjére. A miniszterek vitáját kérdőív segítségével fogják orientálni.</p> <p>2. Evaluation of sixth framework programme instruments (<i>Information from the Commission</i>)</p> <p>COM a Marimon-jelentésben közölt 12 javaslatot 2 kivétellel elfogadja, ezek a #3: az eszközök szabad megválasztása, valamint a #5: a kiválósági hálózatok (NoE) pályázatának alkalmassá tételét kisebb csoportok számára is. A tagországok véleménye általánosságban megegyezett a Marimon-jelentés megállapításával, de kiválóknak tartották COM válaszát is a felvetésekre.</p> <p>3. Commission communication „Science and technology, the key to Europe’s future - Guidelines for future European Union policy to support research” (<i>Continuation of discussion: collaborative research, research infrastructures, human resources</i>)</p> <p>A kutatási infrastruktúrák fejlesztése terén új európai stratégiára van szükség. Ennek kimunkálásában az Kutatási Infrastruktúrák Európai Stratégia Fórumának (ESFRI) szánunk nagyobb szerepet, amely a következő években felvázol egy víziót, meghatározza az alkalmas eszközöket amelyek segítségével a célokat el lehet érni, valamint terveket és ütemtervet terveket készít a célok megvalósításra. A politikai célokat azonban nem az ESFRI-nek, hanem az EU vezető testületeinek kell meghatározniuk. Az európai infrastruktúrák kivitelezése a közösség, a tagállamok és az EIB társfinanszírozásával valósulhat meg. Tisztázni kell az EU és egyes fontos nemzetközi kutatási szervezetek (ESA, ESO, CERN, stb.) együttműködésének céljait, feltételeit és módszereit, és tisztázni kell továbbá az EU és egyes nemzeti nagy létesítmények (<i>pl. elektron-lézer Hamburgban, stb.</i>) viszonyát.</p> <p>A felszólalók fontosnak tartották a kollaboratív kutatások folytatását a FP7 idején; és pozitívan értékelték az előterjesztésben szereplő hat fő feladatot (<i>6 axes</i>), de tisztázni kell a kollaboratív kutatások és a tematikus prioritások összefüggéseit. COM a felvetésekkel többségében egyetértett, és felhívta a figyelmet az Inteneten közzétett kérdőívre. A tagországok kutatói ennek segítségével 2004. október 15-ig juttathatják el javaslataikat a szerkesztőkhöz.</p> <p>Az emberi erőforrások kérdésköre kapcsán COM hangsúlyozta a kutatók szerepét a fejlődésben és a versenyképesség javításában. A kutatói karrier biztosítása és a mobilitás egyaránt szolgálja a humán erőforrások fejlesztését és hatékony felhasználását. A nők esélyegyenlőségét a kutatásban fokozottan biztosítani kell. A tudástranszfer is csak a kutatók közreműködésével valósulhat meg, nagyon fontos a szektorok közötti, valamint a nemzetközi, illetve nemzetek közötti mobilitás elősegítése. Támogatni kell a hazatérő kutatókat, hogy az „agyelszívás” kiegyenlítődjék.</p>
<p>G-14 Kutatási Munkacsoport</p> <p>2004. szeptember 10.</p> <p>CM 3101/04 RECH</p>	<p>1. Commission communication “Towards a European strategy for nanotechnology” (<i>Draft Council conclusions</i>)</p> <p>PRES azzal indította a témát, hogy közel vagyunk a tanácsi határozattervezet szövegének elfogadásához, és COM nem tett kiegészítést. A tagországok nagy része kiegészítés nélkül elfogadta a szöveget. A szövegtervezet az elfogadott módosítások végigvezetése után a COREPER-1, majd a Versenyképességi Tanács napirendjére kerül. A Versenyképességi Tanács 2004. szeptember 24-i ülésén a 4 kérdést tartalmazó kérdőív tervezet segítségével orientálni szeretnék a miniszterek vitáját, mert a 25 tagállamra bővült EU fórumai nem teszik lehetővé, hogy minden tagország minden kérdéshez részletesen szóljon hozzá.</p>

<p>Pieter Langenberg</p> <p>zendrői László</p> <p>99-VI/EU/Em/2004</p> <p>9621/04 RECH 101 DS 587/04 12053/04 RECH 159 + ADD1 10740/04 RECH 134</p>	<p>2. European RTD Policy: (Draft Council conclusions)</p> <p>- Communication from the Commission responding to the recommendations of the panel of experts concerning the new instruments in the 6th framework programme - Commission communication: Science and Technology - the key to Europe's future: guidelines for future European policy to support research</p> <p>PRES szerint véleménykülönbség mutatkozott egyes tagországok és/vagy COM képviselői között (i) a szimplifikáció szükséges mértéke, (ii) az európai lépték, (iii) a FP6 időkeretén belül megvalósítható korrekciók, a (iv) a kis- és középvállalkozások támogatása, valamint (v) a hagyományos kutatási programok (STREPs) költségvetésnek növelése vonatkozásában. A hozzászólók (i) az anyagot jónak és részletes vitára alkalmasnak tartották; (ii) javasolták kiemelni a hagyományos kutatási programok (STREPs) támogatásnak növelését; (iii) a különböző eszközök költségvetésnek alkalmas kiegyensúlyozását, (iv) nemcsak az „új” és a „rég” eszközök megkülönböztetését, hanem a „kicsi” és a „nagy léptékű” eszközök említését; (v) az Európai Kutatási Térségben a nemzetközi szervezetek (COST, EUREKA, ESF, stb.) szerepének elismerését. A részletes vita során sok kisebb-nagyobb módosító javaslat hangzott el, ezek figyelembevételével PRES újabb szövegváltozatot készít.</p>
<p>G-14 Kutatási Munkacsoport</p> <p>2004. szeptember 13.</p> <p>CM 3179/04 RECH</p> <p>Pieter Langenberg</p> <p>Szendrői László</p> <p>100-VI/EU/Em/2004</p> <p>DS 587/1/04 REV 1 12053/04 RECH 159 + DD1 10740/04 RECH 134 11854/04 RECH 158 + ADD 1 13729/03 RECH 178 + ADD 1</p>	<p>1. European RTD Policy: (Draft Council conclusions)</p> <p>- Communication from the Commission responding to the recommendations of the panel of experts concerning the new instruments in the 6th framework programme - Commission communication: Science and Technology - the key to Europe's future: guidelines for future European policy to support research</p> <p>PRES által előterjesztett – <i>a tanácsi határozattervezet pénteki vitája alapján elkészített</i> – módosított szövegváltozatot (i) a hozzászólók kivétel nélkül dicsérték, de (ii) több országnak további módosító javaslatai voltak. PRES azzal foglalta össze a vitát, hogy kedden délelőttig elkészítik és közreadják azt a szövegváltozatot, amely majd a pénteki COREPER-1 ülésre kerül, ebben (i) a 6.§ és a 7.§ szövegét meghagyják, de az ellenvéleményeket magyarázatban vagy lábjegyzetben közlik; (ii) a 8.§ szövegébe bekerül az „<i>improvement</i>” kifejezés, (iii) a konzultációs mechanizmusról valamennyi különböző véleményt ismertetni fogják, mint lehetséges alternatívát, (iv) a STREP költségvetésének növeléséről szóló lábjegyzet megmarad, de rögzítik FR fenntartását, (v) valamennyi tagország részére szövegvizsgálati fenntartást jegyeznek be.</p> <p>2. Report from the Commission: 2003 annual report on research and technological development activities of the European Union (Presentation by the Commission)</p> <p>A vázlatos dokumentumhoz érdemi hozzászólás nem hangzott el, egy-egy kérdést tett fel AT és DE képviselője, valamint PRES. COM megígérte, hogy a 2004. március 31-ig tartó időszakot felölelő jelentést 2004. végéig elkészítik: már dolgoznak rajta, és a szerkesztés előrehaladott állapotban van.</p> <p>3. Commission proposal for the renewal of the EC/US Scientific and Technological Cooperation Agreement (Exchange of views)</p> <p>A már régen lejárt egyezményt változatlan szöveggel – <i>illetve lényegét nem érintő kisebb szövegkorrekciókkal</i> – szeretnék mielőbb meghosszabbítani. PRES kérte, hogy a nyelvi rezsím miatt a delegáltak ne késleltessék a dokumentumot, mert az ügy már így is nagy késésben van: az EP 2003. december 16-án egyszerűsített eljárás keretében pozitív véleményt adott, de az egyezmény meghosszabbítása még mindig nem történt meg. A hozzászólók azon voltak, hogy gyorsítsák az eljárást. PRES 2004. szeptember 15-én délig kérte az esetleges kérdéseket vagy hozzászólásokat írásban megküldeni, de a javaslat – <i>ha érdemi ellenvetés nem lesz, akkor „A” vagy „false B” napirendi pontként</i> – mindenképpen a COREPER-1 2004. szeptember 17-i ülésének napirendjére kerül.</p>

<p>G-15 Egyesített Kutatási és Atomkutatási Munkacsoport</p> <p>2004. szeptember 20.</p> <p>CM 3261/04 RECH</p> <p>Pieter Langenberg</p> <p>Szendrői László</p> <p>102-VI/EU/Em/2004</p> <p>12368/04 RECH 168</p>	<p>1. Commission communication “Security Research: The Next Steps” (<i>Presentation by Commission</i>)</p> <p>A hozzászólók valamennyien elégedettek voltak az előterjesztéssel, dicsérték az eddigi munkát és kérdéseket tettek fel (i) a 2004-ben felállítandó Tanácsadó Testület összetételéről és hatásköréről, valamint a tagállamok szerepéről, (ii) hogy a biztonságpolitikai kutatások önállóak lesznek vagy a FP7 részét képezik majd, (iii) a biztonságpolitikai kutatások költségvetése a kutatási keretet terheli-e, (iv) hogyan fog együttműködni a DG INFSO, a DG ENT és a DG RTD a megvalósításban; továbbá javasolták, hogy (v) a biztonságpolitikai kutatásokat ne azonosítsák a terrorizmus elleni küzdelemmel (<i>tágabb körben kell értelmezni</i>), és jelezték, hogy (vi) az előterjesztés elemzésével a tagországok még nem készültek el, a végleges álláspontok kialakítása még folyamatban van. COM válaszában elmondta, hogy (i) a Tanácsadó Testület létszámát max. 40-50 főre tervezik, tagjait a tagországok delegálják, a döntéshozók és a kutatók képviselői alkotják, és nem lesz döntési jogkörük: a felelősség a Bizottságé. A (ii) biztonságpolitikai kutatások a FP7 szerves részét kell képezzék, mert nincs más joga.</p> <p>2. European space activities (<i>Information from Commission on state-of-play</i>)</p> <p>Az új európai űrkutatási stratégiai céljainak megvalósítására különböző akciók végrehajtását tervezi COM. Megkötötték a keretegyezményt az Európai Űrkutatási Ügynökséggel (ESA), és az USA-val együttműködésben dolgoznak egyes űrprogramokon. A jövőben a kutatásokra fognak koncentrálni, az űrkutatás prioritásként fog megjelenni a FP7-ban. Az ütemterv és a prioritások kidolgozása előtt szükséges az Európai Űrkutatási Tanács megalakítása, és 2004. novemberében megtarthatná alakuló ülését. Az új Tanácsnak nagy szerepe lenne az űrpolitikát megvalósító Űrprogram elfogadásában. A következő pénzügyi előirányzat alapküldetésében az űrkutatás megjelent prioritásként. Egyes országok szerint az Űrkutatási Tanács alakuló ülése túl korán lenne novemberben, mások a novemberi időpontot támogatják, mert szükség van a Tanács egyes döntéseire például a következő pénzügyi perspektíva megbeszéléseinél, és mert a keretegyezmény alapján is kell évente legalább egy magas szintű találkozót tartani.</p> <p>3. Designation of the Euratom Scientific and Technical Committee (<i>Information from Commission</i>)</p> <p>A 39 helyre számos jelölés érkezett, a nevezettek szakterülete kellőképpen szóródik, de még további egyeztetésekre van szükség a tagországokkal az egyes országok számára rendelkezésre álló helyek számát illetően. Sajnos, a Jogi Szolgálat nem tartja kivitelezhetőnek, hogy un. „<i>tartalékosokkal</i>” elégsék ki az egyes országok igényét, mert a Szerződés szövegét szó szerint kell alkalmazni, és így maximum 39 név szerepelhet a listán. A vitában FR és IT szóltak hozzá, a további lehetőségeket firtatták. PRES kérte, hogy COM mielőbb folytassa le a szükséges egyeztetéseket a tagországokkal, és lehetőség szerint a Munkacsoport következő ülésén terjessze elő javaslatát.</p>
<p>G-15 Egyesített Kutatási és Atomkutatási Munkacsoport</p> <p>2004. október 4.</p> <p>CM 3472/04 RECH</p> <p>Pieter Langenberg</p> <p>Szendrői László</p>	<p>1. Euratom Scientific and Technical Committee (<i>Draft Council Decision appointing the members</i>)</p> <p>PRES azzal vezette be a napirendi pont tárgyalását, hogy a közreadott dokumentum nem egy hivatalos előterjesztés, hanem csak „<i>room paper</i>”, mert néhány tagországból még nem érkezett be a hivatalos jelölés, ezért COM nem tudta véglegesíteni a listát. Rövid vita támadt arról, hogy pontosan mit kell érteni az „<i>alternate</i>” tagok jogállásán. DE javasolta, hogy (3) pont szövegében az „<i>other</i>” szó és a zárójel kerüljön törlésre, ezután a mondat így hangzik: „... <i>the Committee may, subject to its internal rules, call on alternates to participate in its meetings</i>”. PRES azzal foglalta össze a vitát, hogy (i) a szövegezést pontosítani fogják, (ii) még néhány napot adnak a jelölések véglegesítésére azoknak az országoknak, akik eddig még nem jelöltek, majd (iii) a draft listát csatolják a szöveghez, ezt 2004. október 11-i ülésén újra megtárgyaljuk, és (iv) konszenzustól függően „A” vagy „B” napirendi pontként terjesztik fel a COREPER-1 követő ülésére.</p>

<p>107-VI/EU/Em/2004</p> <p>10740/04 RECH 134</p>	<p>2. Commission communication „Science and technology, the key to Europe’s future - Guidelines for future European Union policy to support research” (<i>Second round of discussions with a view to operational conclusions: Basic research, technological initiatives („technology platforms”)</i>)</p> <p>A hozzászólók (i) kivétel nélkül pozitívan reagáltak a draft megállapításaira; (ii) hangsúlyozták, hogy az autonómia biztosítása mellett azért az alap kutatásoknak koherensnek kell lenniük a FP7-al, (iii) megerősítették, hogy az alap kutatások támogatását nemzetközi versenyben kiválasztott egyéni kutatócsoportoknak kell odaítélni kizárólag a kiválóság bázisán, (iv) biztosítani kell a széleskörű hozzáférést az új tudományos eredményekhez, (v) a pénzügyi szabályzókat módosítani és jelentősen egyszerűsíteni kell, és (v) meg kell találni a legmegfelelőbb mechanizmusokat az alap kutatások menedzseléséhez. Kérdésként merült fel, hogy (vi) mekkora lesz az Igazgató Tanács mérete, összetétele és hatásköre, (vii) limitálva lesz-e a projektek minimális mérete, valamint (viii) egy vagy két lépcsős elbírálással fogják kiválasztani a projekteket. A Versenyképességi Tanács 2004. november 25-26-i ülésére tervezett előterjesztés még csak általánosan fogja megközelíteni a témát.</p> <p>A technológiai platformokról (TPk) napokban közreadott jelentés szerint COM nem kezdeményezi, csak segíti a TPk megalakulását: ez egy öngerjesztő folyamat, az egyes tudományterületek önvizsgálatára épül. A hozzászólók kérdezték, hogy (i) a TPk csak a FP7 idejét fedik le, vagy hosszabb távra tervezik őket; (ii) a létező és alakuló TPk listája végleges-e; (iii) tervez-e COM valamiféle uniformizálást és/vagy tréninget; (iv) van-e kapcsolat a TPk és az EUREKA clusterek között?</p> <p>COM válasza szerint (i) a TPk segíteni fogják a FP7 prioritásainak kialakítását; (ii) a TPk működését 15-25 évre, vagy akár hosszabb időszakra képzik el: szerepük mindenképpen stratégiai; (iii) az EUREKA clusterek érdekeltek és terv szerint részt fognak venni a releváns TPk munkájában; (iv) az átláthatóság és a nyitottság fontos, de ez nem mehet a működőképesség rovására; (v) a TPk részben maguk fogják kialakítani, illetve továbbfejleszteni munkamódszerüket, ezt írásban rögzíteni kell; (vi) a TPk szerepe kiterjed a privát tőke bevonására a kutatási és innovációs folyamatba (PPP).</p>
<p>G-14 Kutatási Munkacsoport</p> <p>2004. október 11.</p> <p>CM 3590/04 RECH</p> <p>Pieter Langenberg</p> <p>Szendrői László</p> <p>112-VI/EU/Em/2004</p> <p>10740/04 RECH 134</p>	<p>1. Commission communication „Science and technology, the key to Europe’s future - Guidelines for future European Union policy to support research” (<i>Second round of discussions with a view to operational conclusions: Collaborative research, coordination of national policies, human resources</i>)</p> <p>1 (1) Együttműködésben végzett kutatások</p> <p>COM ismertette a nemzetek feletti együttműködésben végzett (kollaboratív) kutatási programok terveit a FP7 keretében a vitaanyagban vázolt hat tengely (6 axes) szerint. A tematikus prioritások kiválasztásának nyilvános vitáját az Interneten 2004 júniusában kezdték meg, és október 15-én fog lezárulni. A tematikus prioritások kiválasztásánál alapvető szempont, hogy (i) fontos társadalmi szükségleteket fedezzen, (ii) az európai hozzáadott érték a lehető legnagyobb legyen, és (iii) támogassa a közös európai politikákat. A folytatóság jegyében a FP6 prioritásai alapját képezik a FP7 kiemelt tématerületeinek. A hozzászólók kivétel nélkül támogatták COM elképzeléseit, javasolták továbbá a szempontok közé felvenni a stabilitást, a megvalósíthatóságot, és a gazdaságosságot. Kérdezték, hogy a technológiai platformoknak milyen szerepe lehet a tematikus prioritások kialakításában és/vagy a program megvalósításában, valamint hogyan képzeli COM a program menedzsment externalizálását. COM szerint a technológiai platformoknak lehetőségük van arra, hogy tematikus témákat indítványozzanak, és részt vehetnek majd a kutatási programok megvalósításban is. A FP7 megvalósítása során szóba jöhet a közbeszerzési eljárás alkalmazása, a hálózatban végzett kutatás vagy akár egy végrehajtott ügynökség keretében végzett (<i>kihelyezett</i>) menedzsment is, de ezeket a lehetőségeket egyelőre csak elemzik.</p> <p>1 (2) Nemzeti kutatási programok koordinációja</p> <p>COM a nemzeti kutatási programok koordinációja érdekében eddig tett erőfeszítések tapasztalatai alapján sikeresnek nevezte a CREST akciókat (<i>növény genetika, kémia, tengerkutatás, komplexitás és asztrofizika</i>) és az ERA-Net programokat. Ez utóbbira a FP6-ban 150 m€ áll rendelkezésre, 117 pályázat</p>

	<p>érkezett és 55 futó programra kötöttek eddig szerződést. A 169.§ alapján végzett koordináció további előkészítést igényel, de vannak biztató eredmények: a szegénység okozta betegségek klinikai vizsgálatával foglalkozó projektben 14 MS valamint NO vesz részt. A FP6-ban a 169.§ alapján végzett koordinációra 400 m€ van elkülönítve. A jövőben a CREST programjait és az ERA-Net programokat folytatni fogják. A 169.§ alapján végzett koordináció további vizsgálatokat és bizonyítást igényel, COM tervezi egy útmutató kiadását, új próba programokat fognak indítani és egy csomagtervet fognak előterjeszteni a szélesebb körű alkalmazás elősegítése érdekében. Nemcsak a nemzeti programok koordinációját tervezik, hanem együtt fognak működni egyes világszervezetekkel, valamint az európai kormányközi kutatási szervezetekkel (pl. COST, EUREKA, ESF, stb.) is.</p> <p>1 (3) Humán erőforrások</p> <p>A Marie Curie mobilitási akció költségvetése a FP6-ban 70%-kal több, mint a FP5-ben volt. A kutatók mobilitásának elősegítése érdekében stratégiát dolgoztak ki. A kutatói karrier vonzóvá tétele érdekében tanácsi határozat született. A Marie Curie program sikeres: nagyon nagy a túlpályázás, bár az ipar, valamint az új tagországok részvétele messze elmarad a várakozástól. Az Interneten kutatói mobilitás portál segíti a munkahelyet keresőket. Működik az ERA-MORE nemzeti mobilitási központokat európai hálózatba összekötő projekt. Folyamatban van harmadik országbeli kutatók beutazásának és tartózkodásának megkönnyítését szolgáló irányelv előkészítése, továbbá tervezik az Európai Kutatók Alapszabályának, valamint a kutatók alkalmazása eljárásrendjének kiadását. A FP7 idején tervezik a fiatal kutatók képzésének megerősítését, az élethosszig való tanulás és a mobilitás feltételeinek konszolidálását, támogatják majd a tudástranszfert az intézetek és az ipar között, valamint a kevésbé fejlett térségek irányába, és megerősítik a nemzetközi dimenziót.</p>
<p>G-14 Kutatási Munkacsoport 2004. október 18. CM 3703/04 RECH Pieter Langenberg Szendrői László 116-VI/EU/Em/2004 10740/04 RECH 134</p>	<p>1. Commission communication „Science and technology, the key to Europe’s future - Guidelines for future European Union policy to support research” (Second round of discussions with a view to operational conclusions: Research infrastructures, horizontal topics (SMEs, international cooperation, science and society))</p> <p>1 (1) Kutatási infrastruktúrák</p> <p>COM a meglévő infrastruktúrák esetében azok fenntartását tervezi, és alulról jövő kezdeményezéseket vár ezek optimális hasznosítására, valamint az egyenlő hozzáférés biztosítása érdekében. Ezen túl stratégiai megfontolásból új, európai léptékű infrastruktúrák kiépítést tervezik. Az alulról jövő kezdeményezésektől nemcsak azt várják, hogy jobb kihasználást biztosítanak, hanem hozzájárulnak a nemzeti erőfeszítések integrálásához (<i>networking, stb.</i>), a kommunikációs hálózatokat (<i>GEANT, Grids, stb.</i>) kiszélesítik, és újabb kutatási irányokat segítenek feltárni a meglévő infrastruktúrákban meglévő tartalékok hasznosítására. A új infrastruktúrák esetében az ESFRI fórumától azt várják, hogy kimunkálja a prioritásokat, ütemtervet javasoljon, és biztosítsa az európai dimenziót. Az ESFRI – <i>várhatóan 2005 végére elkészülő jelentésében</i> – 10-20 évre fog előtekintést végezni, átlátható metodikával és világos kritériumok alapján fogja kialakítani javaslatát. Folyamatos eljárást szeretnének évenkénti felülvizsgálattal és helyesbítéssel. Az ESFRI-ben a már korábban létrehozott „eIRG” elnevezésű munkacsoport mellett most újabb három csoportot létesítettek: (i) Fizika és Mérnöki Tudományok, (ii) Biológia és Orvostudomány, és (iii) Társadalomtudományok. Örömmel vennék, ha a tagországok, valamint releváns nemzetközi szervezetek (pl.ESF) saját elképzeléseikről, kezdeményezéseikről, valamint megvalósítás alatt álló létesítményeikről informálnák az ESFRI-t. A prioritások listája – <i>amelyet COM fogja összeállítani az ESFRI javaslat alapján</i> – nyitott lesz, és rendszeres időközönként felülvizsgálják majd. A FP7 idején két lépcsőben történik az infrastruktúrák létesítése: (i) előkészítő szakasz, és (ii) tényleges megvalósítás. A folyamatban COM szerepe lesz a közösségi eszközök összehangolása (<i>FP7, Strukturális Alapok, EIB, stb.</i>), a jogi alapok biztosítása, valamint a megvalósítás monitorozása.</p> <p>1 (2) Kis- és középvállalkozások</p> <p>Az FP5 költségvetésében mindösszesen 1 474 m€ állt rendelkezésre a KKV-k támogatására, a FP7-ben 2 338 m€-t terveztek. Ezzel a KKV-k részvételének feltételei jelentősen javulnak a FP7 tematikus prioritásaiban. COM szerint a részvételi arány a FP6-ban koránt sem olyan rossz, mint azt előzetesen</p>

	<p>prognosztizálták: a tervezett 15% helyett 13%-ot kötöttek le a KKV-k az első felhívásból támogatott projektek esetében. Júliusban a DG ENTR a technológiai transzfer elősegítése érdekében meghirdette a Versenyképességi és Innovációs Programot (CIP). A szubszidiaritás elve alapján a KKV-k támogatása nem kizárólagosan közösségi feladat. A delegáltak (i) nem osztották COM optimizmusát és nem kielégítőnek nevezték a KKV-k részvételét a FP-ban, (ii) a túlpályázás arányának javítása érdekében sürgették a STREP és CRAFT típusú kutatási programok arányának növelését már a FP6-n belül, mert a KKV-k számára nagyon nehéz a részvétel a nagy INT és NoE projektekben, (iii) javasolták az egyetemekkel és kutatóintézetekkel való együttműködés elősegítését és az innovatív KKV-k kiemelt támogatását, (iv) javasolták a mielőbbi konzultációt a döntéshozókkal a KKV-k támogatásának lehetséges formáiról, (v) javasolták az EUREKA projektek sikeres projektjeinek tanulmányozását, (vi) javasolták, hogy 2004 végéig COM készítsen akcióttervet a KKV-k részvételének megkönnyítése céljából, (vii) javasolták felülvizsgálni a KKV definícióját, hogy az kevésbé legyen kirekesztő, (viii) javasolták mielőbb elosztatni azokat a rémhíreket, hogy a FP7-ben egyáltalán nem lesz tere a KKV-k részvételének.</p> <p>1 (3) Nemzetközi kooperáció</p> <p>COM semmi újdonsággal nem szolgált: várják, hogy az új Bizottság megkezdje munkáját. A delegáltak (i) sürgették egy hosszú távú INCO stratégia kidolgozását, (ii) javasolták a stratégia egyeztetését más közösségi politikákkal, (iii) kérték a mandátumok felülvizsgálatát elsősorban a szomszédos országokkal, a nyugat-balkáni országokkal, valamint Oroszországgal és Kínával folyó tudományos együttműködés terén, (iv) javasolták az INCO kapcsolatok további fejlesztését, elsősorban a globális kutatási témák terén (pl. klímaváltozás) valamint a fejlődő világ számára fontos kutatásokban (pl. egészségügyi kutatások), (v) kérték a kétoldalú tudományos együttműködési szerződések eredményeinek értékelését a megújítás előtt, (vi) javasolták, hogy legyen az INCO kiemelt célja a tudományos kiválóság növelése a fejlődő országokban, (vii) és az együttműködés ne eredményezzen agyelszívást, (viii) a FP7 tematikus prioritásaiban könnyítsék meg a harmadik országbeli kutatók részvételét.</p> <p>1 (4) Tudomány és társadalom</p> <p>COM beszámolt a Tudomány és Társadalom Akcióterv eddigi eredményeiről. Tervezik (i) a CREST Munkacsoportok ajánlásainak feldolgozását, (ii) a Tudomány és Társadalom Akcióterv eredményeinek és hatásainak elemzését, (iii) az EUROBAROMETER felmérést 2005-ben is, valamint (iv) 2005. március 9-11-én megrendezik az Európai Tudomány és Társadalom Fórumot. Ismertette a FP7 kihívásait: (v) az új technológiáktól (pl. GMO, Óssejt kutatás, stb.) való idegenkedés veszélyezteti a kutatási befektetések megtérülését, (vi) a barcelonai határozat megvalósításához további 700 000 kutatóra lenne szükség, de a fiatalok számára nem vonzó a tudományos pálya, (vii) a politika gyakran nem igényli a tudomány közreműködését: a tudományos tanácsadás vitatott, (viii) nehéz az európai értékeket azonosítani egy globalizálódó világ gazdaságában. A FP7-ben (ix) társadalmi oldalról támogatni kívánják az együttműködésben végzett kutatásokat, (x) a technológia platformok megvalósításához biztosítani fogják a társadalmi dimenziót, (xi) részt kívánnak venni a nemzeti erőfeszítések koordinációjában pl. az ERA-Net projekteken keresztül, (xii) akciókat terveznek a tudományos képzés elősegítésére, továbbá az etikai problémák feltárására nemzetközi együttműködés keretében, valamint interfészeket építenek a politikákhoz az új tudományos eredmények jobb hasznosítása érdekében. A hozzászólók kivétel nélkül támogatták COM elképzeléseit, (i) javasolták, hogy FP7 vertikális szerkezetének kialakításánál integrálják az etikai és jogi megfontolásokat a tudományos prioritásokba, (ii) a társadalomtudomány céljai legyenek koherensek a közösségi politikákkal.</p>
<p>G-15 Egyesített Kutatási és Atomkutatási Munkacsoport</p> <p>2004. október 21.</p> <p>CM 3740/04 RECH</p>	<p>1. S&T policy in the Netherlands (Presentation)</p> <p>A holland kutatás- és tudománypolitikáról, valamint a holland innovációs politikáról – <i>összefüggésben a lisszaboni stratégiával</i> – két ismertető előadás hangzott el.</p> <p>2. Five-year assessment of the Joint Research Centre (Presentation and exchange of views)</p>

<p>Pieter Langenberg Szendrői László 122-VI/EU/Em/2004</p>	<p>A Közös Kutatóintézet (JRC) 5 éves (1999-2003) munkájának értékeléséről szóló szakértői jelentést Roland SCHENKEL, a JRC ügyvezető főigazgatója ismertette. A jelentés letölthető http://www.jrc.cec.eu.int/download/5yafinal.pdf/ címen a JRC honlapjáról. A hozzászólók mindannyian elismerésüket fejezték ki a kutatóintézet elmúlt éveiben felmutatott teljesítményéért.</p> <p>3. Conference “Brain Gain – the instruments”, The Hague, 29-30 September 2004 (<i>Report by the Presidency</i>)</p> <p>A „Brain Gain – The Instruments” címen 2004. szeptember 29-30-án Hágában megrendezett konferencia ajánlásait Herman VAN DER PLAS, holland tudományos attasé ismertette, további információ elérhető a konferencia honlapján (http://www.braingain-instruments.nl).</p> <p>4. Conference “Investing in innovation and research: realising the potential of public-private interaction”, Noordwijk, 12-13 October 2004 (<i>Report by the Presidency</i>)</p> <p>Tájékoztató hangzott el a 2004. október 12-13-án Noordwijkban megtartott konferencia ajánlásairól és fontosabb megállapításairól.</p> <p>5. Appointment of the Euratom Scientific and Technical Committee (<i>Draft Council Decision</i>)</p> <p>Az EURATOM Tudományos és Műszaki Tanácsa névsorának tanácsi határozat tervezetéről szóló vitában a hozzászólók (i) gratuláltak COM-nak a mindenki számára elfogadható kompromisszumos javaslatért, (ii) javasolták, hogy a változatos titulusokat valamelyest egységesítsék, és (iii) kérték, hogy a nevek helyesírását ellenőrizzék. GR kérdésére adott válaszában PRES kijelentette, hogy a tagok jelölése és kiválasztása személyes szakmai kiválóság alapján történt, és így a jelöltek nem képviselnek tagországokat. A lista két magyar tudós: Dr. SZATMÁRY Zoltán és Dr. ZOLETNIK Sándor nevét tartalmazza, ami nemcsak a magyar tudósok kiemelkedő megbecsülését jelzi, hanem a magyar tudományos diplomácia sikereként is elkönnyvelhető.</p>
<p>G-14 Kutatási Munkacsoport 2004. október 25. CM 3801/04 RECH Pieter Langenberg Szendrői László 121-VI/EU/Em/2004 10740/04 RECH 134 12368/04 RECH 168</p>	<p>1. Security Research (<i>Continuation of discussions</i>)</p> <p>COM utalt a biztonságpolitikai kutatások terén indított Előkészítő Akció (SRAP) eddigi eredményeire. A Tanácsadó Testület (SRAB) első ülését valamikor 2005 elején tervezik összehívni, elsősorban a kutatási terület technikai jellegű kérdéseit fogja tárgyalni, a politikai kérdéseket továbbra is a G-14 Kutatási Munkacsoport ülésére hozzák. A biztonságpolitikai kutatás a FP7 egyik kiemelt prioritása lesz., de a FP6 bevált eszközeit kívánják használni (INT, NoE, STREPs, etc.), új (<i>speciális</i>) eszközöket nem terveznek. Specifikus szabályokat fognak kidolgozni a projektek optimális méretezése, a részvételi szabályok és a titkosság biztosítása céljából. A hozzászólók alapjaiban egyetértettek COM elképzeléseivel, és (i) általánosságban támogatták a biztonságpolitikai kutatásokat a FP7 keretén belül, de (ii) többen sokallották az évi 1 milliárd eurót a Személyiségek Munkacsoportjának működtetésére. Javasolták, hogy (iii) a tagországok képviselői alkossák SRAB-ot, (iv) a piac-közeli kutatásokra kevesebb központi támogatás jusson, (v) a szinergiát megvalósítani a FP7 többi tematikus prioritásával, (vi) ne csak a „felismerés”, hanem a „megelőzés” is legyen kiemelt célja a kutatásoknak, (vii) koordinálják a „védelmi” és a „biztonságpolitikai” kutatásokat, és (viii) kérték, hogy az eljárásrend transzparens legyen.</p> <p>2. European space activities (<i>Information from Commission with a view to the preparation of the “Space Council”</i>)</p> <p>COM rövidesen egy „non-paper”-t és egy kérdőívet készít a Versenyképességi Tanács vonatkozó határozatának jobb előkészítése céljából. A Magas-szintű Szakértők Munkacsoportját 2004. november közepén tervezik összehívni, javaslataik a COREPER-1 2004. november 17-i ülésére kerülhetnek majd. Az Űrtanács első ülését a Versenyképességi Tanács ülésével egyeztetett időpontban tervezik összehívni. A vitában hozzászólók kérdezték, hogy (i) az Űrtanács ügye miért kerül a COREPER-1 elé, hiszen ez nem tanácsi formáció; (ii) az Európai Űrpolitika valamennyi európai űraktivásra teljes körűen kiterjed-e, (iii) a tervezett kérdőív specifikus, vagy általános jellegű kérdéseket fog tartalmazni majd, (iv) milyen összeg áll majd rendelkezésre űrkutatásra a következő pénzügyi előirányzat idején. Bár egyesek vitatták, hogy (v) célszerű-e az Űrtanács első ülését a Versenyképességi Tanács ülésével párhuzamosan megtartani,</p>

	<p>azzal valamennyien egyetértettek, hogy (vi) az Ūrtanács második és harmadik ülését 2005. első negyedévében kell majd összehívni. Javasolták, hogy (vii) a döntési eljárásokban kerüljék el a felesleges duplikációkat az Ūrtanács és a Versenyképességi Tanács között.</p>
<p>G-15 Egyesített Kutatási és Atomkutatási Munkacsoport</p> <p>2004. november 8.</p> <p>CM 4040/04 RECH ATO</p> <p>Pieter Langenberg</p> <p>Szendrői László</p> <p>127-VI/EU/Em/2004</p> <p>10740/04 RECH 134 DS738/04</p>	<p>1. EURATOM related research (<i>information from the Commission</i>)</p> <p>COM előadásban ismertette az EURATOM kutatások jövőjének tervezetét a FP7 idején, kiemelve, hogy a tudomány jövőjéről szóló előterjesztés hat fő sarokpontja tökéletesen alkalmazható ezen a területen is. A hozzászólók (i) támogatták az atomkutatási program folytatását, továbbá kérdezték, hogy (ii) a kutatási költségvetés megduplázása egyúttal az EURATOM kutatások költségvetésének megduplázását is jelenti-e, (iii) a nukleáris kutatásokat az EC egyezmény, vagy az EURATOM egyezmény hatálya alatt végzik majd (<i>jogi alap</i>), (iv) hogyan állnak az ITER tárgyalások, (v) a NoE eredményessége az EURATOM területén külön lesz-e értékelve, és (vi) az öt éves értékelés tartalmazza-e az EURATOM kutatások értékelését is, vagy azokról külön értékelés készül.</p> <p>2. International Science and Technology Centre (<i>information from the Commission</i>)</p> <p>Az ISTC (Moszkva) és a STCU (Kiev) irodák munkáját a TACIS program keretén belül finanszírozzák, ebben az EU-n kívül más országok is részt vesznek (pl. NO, CAN, KOR, etc.). Az irodák megalapításának célja volt, hogy a korábban elsősorban nukleáris és tömegpusztító fegyverek előállítására irányuló hadiipari kutatásokban foglalkoztatott orosz és más nemzetiségű tudósok átirányítását segítse békés célú kutatási területekre. Az iroda az elmúlt időszakban sok sikert ért el, a tíz éves évforduló kapcsán sok gratulációt kapott. A programok folytatására továbbra is szükség van, sok ember egyetlen munkavállalási lehetősége a hadiiparhoz kapcsolódott az un. „Nukleáris Városokban”. A hozzászólók kérték, (i) hogy a beszámoló írásos verzióját is kapják meg, (ii) kérdezték, hogy COM milyen stratégiával rendelkezik a ISTC és a STCU jövőjét illetően, (iii) milyen hosszú távra tervezi ezeknek az irodáknak a működtetését, és (iv) a tudósok többsége mikor éri el a nyugdíjkorhatárt.</p> <p>3. Open method of coordination concerning the „3% Objective” (<i>information from the Commission</i>)</p> <p>COM ismertette a CREST Munkacsoport legutóbbi jelentésében lefektetett ajánlásokat. A legfontosabb tanulságok, hogy (i) nem szükséges teljes egyetértésre törekedni, mert 25 tagország esetében ezt szinte lehetetlen elérni, (ii) nem szabad kötelező előírásokat javasolni: az ajánlások menüjéből a tagországok szabadon választhatnak, (iii) az információcsere és a kölcsönös tanulás jól szolgálhatja a nemzeti kutatáspolitikák fejlesztését. Kérdésekre válaszolva COM elmondta, hogy (i) a CREST Jelentés önálló napirendként nem fog szerepelni a Versenyképességi Tanács következő ülésén, mert ez csak egy háttéranyag, de hivatkozni lehet rá a tanácsi határozatban (ii) A Kok Jelentés és a CREST Munkacsoport Jelentésének megállapítási között felfedezhető összefüggések (pl. <i>hogy a tagországoknak több erőfeszítést kell tenniük a barcelonai határozat megvalósítása érdekében, stb.</i>), így kölcsönösen erősíthetik egymást, de ezen lehetőség kiaknázása további részletes elemzést igényel, és (iii) csak részben értett egyet IT azon javaslatával, hogy csak cselekvési területeket körvonalazzák, és nincs szükség az aktivitások részletes listájának elkészítésére.</p> <p>4. Draft Council conclusions on future EU policy to support research</p> <p>Kérdeztem, hogy milyen intézkedéseket a terveznek az új tagországok jobb integrálása érdekében (<i>akiket a tervezet sehol sem említ meg</i>), különös tekintettel arra, hogy ezek szereplése a FP6-ban eddig elmaradt a várakozásoktól, így várhatóan szükség lesz speciális intézkedésekre később is. Az általános vita során a hozzászólók (i) az anyagot valamennyien alkalmasnak találták további vitára; (ii) a Marimon jelentés ajánlásaira hívták fel a figyelmet; (iii) javasolták, hogy az új tagországok jobb integrációját ne csak a FP7 eszköztárával, hanem más eszközökkel is segítsék (pl. <i>humán erőforrások jobb kihasználása, hálózatok kiépítése, stb.</i>); (iv) jelezték, hogy nemcsak az új tagországoknak van problémája az eredményességgel az európai szintű kutatási programokban;</p>

	<p>(v) hangsúlyozták, hogy a kutatásban csak a kiválóság lehet szempont: a tagországok felzárkóztatását más előirányzatokból kell biztosítani; továbbá igényelték, hogy (vi) a FP7 jelentősen növelje az EU kutatási kapacitását, (vii) javítsa az ipar versenyképességét, és (viii) a kutatás támogassa az EU politikákat. Valamennyi ország részére várakozási fenntartást jegyeztek be és PRES a javaslatok alapján újabb szövegváltozatot készítt a következő ülésre.</p>
<p>G-14 Kutatási Munkacsoport</p> <p>2004. november 15.</p> <p>CM 4123/04 RECH</p> <p>Pieter Langenberg</p> <p>Szendrői László</p> <p>129-VI/EU/Em/2004</p> <p>10740/04 RECH 134 DS738/1/04</p>	<p>2. Commission communication on future European Union policy to support research (<i>The potential of a Europe of 25 and more: information from the Commission</i>)</p> <p>COM „<i>Realising the full potential of EU-25</i>” című előadása után CZ korlátozott lehetőségnek nevezte a másodállású szakértők (<i>secondment experts</i>) ügyét. A fejlett országok képviselői úgy vélték, hogy a FP7-ben az egyetlen kritérium a „<i>kiválóság</i>” legyen, az új tagországok pedig a hálózatokon keresztül tudnak felzárkózni, és a FP7-ben nincs szükség a specifikus támogatásokra. A kevésbé fejlett országok szerint az anyag láthatóan szolgálja a különböző EU politikák közötti kohézió javítását, de nem értettek egyet azzal, hogy a „<i>régi</i>” és az „<i>új</i>” tagországokat továbbra is megkülönböztessék. Hangsúlyozták, hogy csak a „<i>kiválóság</i>” lehet kritérium, ugyanakkor elismerték, hogy szükség lehet bizonyos garanciák beépítésére az egyenlő esélyek (<i>equal access</i>) biztosítása érdekében.</p> <p>COM „<i>Taking full advantage of complementarity between EU Research Policy and the Structural Funds</i>” előadása előtt felhívták a figyelmet az EURAB „<i>The Structural Funds and the Research Component</i>” című jelentésének ajánlásaira. A hozzászólók (i) támogatták, hogy a Strukturális Alapok a jövőben felhasználhatóak legyenek a regionális kutatás-fejlesztés támogatására, és (ii) javasolták, hogy olyan tudományterületek kerüljenek meghatározásra, amelyek fontosak a regionális kutatás-fejlesztés számára; továbbá (iii) kérdezték, hogy a Strukturális Alapokból finanszírozható lesz-e a regionális kutatási infrastruktúrák fejlesztése, és (iv) kérdezték, hogy mi az a „<i>bonusz</i>”, amely a Strukturális Alapokból a kevésbé fejlett régiók kutatási pályázatait támogatná? ES tapasztalatai szerint bár politikai síkon mindenki egyetért azzal, hogy a Strukturális Alapokból támogatott kutatás-fejlesztéssel a régiók felzárkóztatását szolgálják, a gyakorlatban azonban az infrastruktúra (<i>pl. úthálózatok</i>) fejlesztése sokkal könnyebben keresztülvihető: a kutatás a Strukturális Alapokból a gyakorlatban nagyon nehezen finanszírozható annak jellegzetességei miatt (<i>pl. bizonytalanságok az eredményeket illetően, hosszú átfutási idő, stb.</i>). Hozzászólásomban elmondtam: (i) bár alapvetően örülünk annak, hogy a Strukturális Alapokból a kutatás is finanszírozható lesz, (ii) mégis aggódunk amiatt, hogy az elmaradott régiókban a szükséges infrastruktúrafejlesztéseken túl már nem marad elegendő pénz a kutatás támogatására, hiszen az egyes országok számára felhasználható strukturális támogatást a GDP 4%-ában fogják maximálni: ez arányaiban sokkal kevesebb lesz, mint pl. ES csatlakozása idején volt.</p> <p>1. Draft Council Conclusions on future EU policy to support research</p> <p>PRES javasolta, hogy a delegáltak törekedjenek a kompromisszumokra, így el lehet kerülni a miniszterek végtelenbe elhúzódó vitáját a Tanács ülésén. A vita jobban mederben tartható lenne, ha nem minden miniszter kérne szót, hanem az azonos platformon lévő országok (<i>ország csoportok</i>) nevében egy-egy felhatalmazott miniszter foglalná össze véleményüket. COM jelezte, hogy általában egyetért a határozat tervezet javított változatával, de lesznek kisebb – <i>lényegét alapvetően nem érintő</i> – módosítási javaslatok. A delegáltak a javított változatot vitára alkalmasnak találták, de sokan jelezték, hogy további módosító javaslatokkal élnek majd. A részletes vita során számos apró szövegmodosító javaslat hangzott el, amelyeket vita és további módosítások után többnyire elfogadtak. A (25) ponthoz írásban beterjesztett magyar javaslatot a fejlett országok közül többen jó irányba tett lépésnek nevezték, és további megfontolásra érdemesnek tartották. PRES a módosító javaslatok alapján elkészített újabb szövegváltozatot megküldi a COREPER-nek. A COREPER-re menő szövegváltozatot a Munkacsoport már nem fogja újra tárgyalni, de valamennyi delegáció részére bejegyzik az általános várakozási fenntartást, hogy módjuk legyen esetleges nemtetszésük kifejtésére a COREPER ülésén.</p>
<p>G-15 Egyesített Kutatási és Atomkutatási Munkacsoport</p>	<p>1. ITER</p>

<p>2004. november 17. CM 4139/04 RECH Pieter Langenberg Szendrői László 132-VI/EU/Em/2004</p>	<p>Az ITER tárgyalások során nem sikerült JP-nal megegyezni a helyszínt illetően, ezért COM a teremben kiosztott szám nélküli „RESTRICTED” minősítésű dokumentum alapján – <i>amelyet COM tegnap strasbourg-i ülésén fogadtak el</i> – a tárgyalási mandátum módosítását kérte. A módosítás javaslat arra irányul, hogy amennyiben nem JP nem fogadja el a FR helyszínt, akkor is Cadarcheckboxan valósítsák meg, de kevesebb ország részvételével. A vitában hozzászólók támogatták az elképzelést azzal a kitételel, hogy azért lehetőség szerint mégis hat partner részvételével kell megvalósítani a projektet. PRES azzal foglalta össze a vitát, hogy a módosító javaslatokat a COREPER-1 november 19-i ülésén előterjesztik, de addig valamennyi ország részére bejegyzik a szövegvizsgálati fenntartást.</p>
<p>G-14 Kutatási Munkacsoport</p> <p>2004. november 17. CM 4252/04 RECH</p> <p>Pieter Langenberg Szendrői László 132-VI/EU/Em/2004</p>	<p>1. European space policy (<i>Preparation of the „Space Council”</i>)</p> <p>Tulajdonképpen három dokumentum készült az Űrtanács alakuló ülésének előkészítésére, de ezek közül csak a „<i>First orientations on the preparation of the European Space Programme</i>” című tárgyalja a Munkacsoport, mert a „<i>Questionnaire</i>” és a „<i>Non-Paper</i>” elsősorban a HSPG kompetenciájába tartozik. A delegáltak néhány fontosabb és több apró módosítási javaslatot tettek. A módosító javaslatok alapján átdolgozott szövegváltozatot (<i>REV1 verzió</i>) újra vitára bocsátották. A módosított szövegváltozatot legtöbb delegált elfogadta, de UK fenntartást fűzött az (1) és (2) pontokhoz, ES mindenáron be akarta tetetni a „<i>complementarity</i>” kifejezést a (2) pontba, IT pedig a (6) pont szövegezésének radikális egyszerűsítését javasolta. PRES valamennyi tagország részére szövegvizsgálati fenntartást jegyzett be, mert nem volt elegendő idő a dokumentum áttanulmányozására, és így kerül előterjesztésre a COREPER-1 2004. november 19-i ülésén.</p>
<p>G-14 Kutatási Munkacsoport</p> <p>2004. december 13. CM 4664/04 RECH</p> <p>Pieter Langenberg Szendrői László -VI/EU/Em/2004 14202/04 RECH 207</p>	<p>1. International Scientific and Technological Agreements</p> <p>COM tájékoztatást adott arról, hogy megkezdődtek a tárgyalások Jordániával, Libanontól pedig a hivatalos megkeresést várják a tárgyalások megkezdésére. Japánnal a szóbeli megállapodás megszületett, az egyezmény megszövegezése folyamatban van. Koreával a tárgyalások folynak (<i>nem nagyon sietnek vele, amíg megállapodás nem születik az ITER helyszínének ügyében</i>). Mexikóval és Chilével aláírták a megállapodásokat. A Munkacsoport vita nélkül elfogadta a Braziliával folyó tárgyalások eredményeiről szóló jelentést, és hozzájárult az Egyiptommal megkötendő együttműködési megállapodás aláírásához.</p> <p>2. Nanotechnology (<i>Information from the Commission on the preparation of an Action Plan</i>)</p> <p>Még mintegy további két hét kell ahhoz, hogy a Nanotechnológiák Akcióterv szövegtervezetének első draft változata elkészüljön. Az előkészítő munkában 10 főigazgatóság vesz részt, ezért az egyeztetés nagyon időigényes. COM ígéretet tett arra, hogy a szövegtervezetet még 2005 első negyedévében vitára bocsátják. Párhuzamosan az Akcióterv előkészítésével kiterjedt megbeszélések folynak az USA-val, Kanadával, továbbá a G8 illetve a G20 országokkal a nanotechnológiák területén lehetséges jövőbeni kutatási együttműködésről. PRES megköszönte a tájékoztatást, és figyelmeztette COM-ot, hogy amennyiben a tagországok – <i>illetve az Unió</i> – nevében hivatalosan akarnak tárgyalni harmadik országokkal, akkor ehhez megfelelő időben mandátumot kell kérni.</p> <p>3. Future RTD policy: SMEs (<i>information from the Commission</i>)</p> <p>COM tájékoztatást adott a kis- és középvállalkozások kutatási tevékenységének támogatására a FP7 idején tervezett akciókról</p>
<p>G-14 Kutatási Munkacsoport</p>	<p>1. Luxemburg Presidency Programme</p>

<p>2005. január 17. CM 73/05 RECH Léon Diederich Szendródi László 001-VI/EU/Em/2005</p>	<p>A Versenyképességi Tanács üléseit 2005. március 7-8 (Brüsszel), 2005. április 18 (Luxembourg) és 2005. június 6-ra (Luxembourg) ütemezi a luxembourgi elnökség. A Kutatási Munkacsoport előkészítő üléseit január 31-én, február 7-én, 14-én és 21-én tartja a VT első ülése előtt, a további ülések időpontját később határozzák meg. A CREST (G-16) Bizottság üléseit 2005. január 20-ra és március 18-ra hívják össze Brüsszelben. A Kutatási Munkacsoport (G-14), az Egyesített Kutatási és Atomkutatási Munkacsoport (G-15), valamint a CREST kihelyezett ülését 2005. május 23-25. között tartják Mondorfban (LU). Az Úrtanács második ülését 2005. április 18-ra tervezik: ezt megelőzően a határozati javaslat tervezetét már január végén szeretnék megküldeni, a Magas-szintű Képviselők Munkacsoportja és az Egyesített Titkárság pedig februárban tartana előkészítő értekezletet. 2005. áprilisában napirendre fogják tűzni a Nanotechnológiák akcióttervet, valamint az ITER tárgyalások állásáról tartandó tájékoztatót. A FP7 tervezetének orientációs vitája 2005 júniusában kerülhet sorra, COM megígérte, hogy a FP7 tervezetét legkésőbb április 20-ig megküldik.</p>
<p>5136/05 RECH 1 COREE 1 (RESTREINT)</p>	<p>2.a International S/T cooperation - overall strategy (information from the Commission services)</p> <p>COM szóbeli előterjesztésében röviden felvázolta az EU tudományos és technológiai megállapodásai végrehajtásának aktuális helyzetét. Az európai versenyképesség fokozása érdekében sürgetőnek tartotta egy stratégia mielőbbi kidolgozását. A nemzetközi kooperáció politikájának végrehajtása azonban nemcsak COM feladata, hanem a tagországoké is. A FP6 jelenlegi eszköztára (INT, NoE, STREPs, SSA, stb.) nem elegendő egy új együttműködési stratégia megvalósításához, a csekély koordinációs költségeken túlmenően szükség lenne például olyan anyagi forrásra is, amely lehetővé tenné közös projektek finanszírozását egyes kiemelt tudományterületeken. A Marie Curie akciókon belül kiemelten kellene kezelni egyes prioritásokat a gazdaságilag fejlett országokkal folyó nemzetközi tudományos együttműködés továbbfejlesztése érdekében. Javítani kell továbbá COM egyes aktivitásai közötti szinergiát. Egyes specifikus területeken (pl. biztonságpolitikai kutatások, nanotechnológiák, orvostudomány, stb.) erősíteni kell a tudományos együttműködést az egyes ország csoportokkal. Javítani kell az együttműködést pl. az ipari alkalmazások területén a NIS országokkal, különösen RUS és UKR esetében (erre jó lehetőségeket biztosít az INTAS). Az egyes elkülönített ország csoportok (pl. iparilag fejlett országok, mediterrán országok, nyugat-balkáni országok stb.) részére specifikus eszköztárat kell kialakítani. A vitában hozzászólók (i) valamennyien egyetértettek egy új INCO stratégia kialakításának szükségességével és (ii) kivétel nélkül kérték, hogy COM a szóban elhangzott javaslatokról írásban is nyújtson be közleményt amint lehet, de mindenképpen még a FP7 tervezetének megjelenése előtt (attól függetlenül), (iii) kérdezték, hogy a kétoldalú tudományos és technológiai megállapodások eredményeinek értékelése folyamatban van-e, (iv) kérdezték, hogy a nemzetközi kooperáció jobb végrehajtását szolgáló új eszköz tervezett költségvetése mekkora lenne és hogyan illeszkedne a FP7 költségvetésébe, és (v) többségük további vitára alkalmasnak találta a felvázolt új stratégia egyes elemeit (pl. hogy új eszközökre van szükség az INCO politika megvalósításában, a Marie Curie akciókban rejlő lehetőségeket jobban kell felhasználni, akcióterv segítse a bilaterális és a multilaterális erőfeszítések jobb koordinációját, stb.), és (vi) javasolták továbbá egyes kiemelten fontos ország csoportokkal (pl. Mediterrán országokkal, nyugat-balkáni országokkal, stb.) való együttműködés továbbfejlesztését.</p> <p>2.b International S/T cooperation - S/T agreement with the Republic of Korea (negotiating mandate)</p> <p>COM tárgyalási mandátumot kért Koreával folyó megállapodás részleteinek kimunkálására. KOR kiemelten fontos ország számunkra: nemcsak azért mert ázsiai ország, hanem mert technikailag rendkívül dinamikus fejlődik a high-tech szektorban. KOR már maradéktalanul megvalósította a barcelonai határozat célkitűzéseit: a GDP több mint 3%-át fordítják kutatás-fejlesztésre, a ráfordítások kétharmadát az ipari források biztosítják. KOR meglepően nyitott az együttműködésre az alap kutatások területén, ugyanez nem mondható el az alkalmazott kutatásokról és a technológiai fejlesztésről, ezért különös figyelmet kell fordítani ezért a reciprocitásra. Kérésére válaszolva COM kifejtette, hogy az ITER tárgyalások kimenetele, illetve tárgyi mandátum alapján tudományos és technológiai együttműködési megállapodás előkészítése között nincs kapcsolat: a tárgyalások párhuzamosan, és egymástól függetlenül folynak. A Koreával való tudományos együttműködési megállapodás megkötését senki sem ellenezte: amennyiben két héten belül nem érkezik írásos észrevétel, a témát felterjesztik a COREPER-1 ülésére jóváhagyásra.</p>

	<p>3. Global earth observation system (<i>information from the Commission services</i>)</p> <p>COM beszámolt arról, hogy a 2005. február 17-18-án Brüsszelben megrendezésre kerülő csúcstalálkozó és konferencia keretében növelni kívánják a Földet megfigyelő rendszerek globális rendszerbe történő szervezésére (GEOSS) irányuló erőfeszítéseket. Ennek érdekében – <i>bár jogilag nem kötelező megállapodásról van szó</i> – az EU a FP6 költségvetéséből mintegy évi 1 m€-val kívánja támogatni egy GEOSS Titkárság létrehozását, amelynek házigazdája egy nemzetközi szervezet (valószínűleg a Meteorológiai Világszervezet: WMO) lenne.</p>
<p>G-14 Kutatási Munkacsoport</p> <p>2005. január 31.</p> <p>CM 289/05 RECH</p> <p>Léon Diederich</p> <p>Szendrői László</p> <p>004-VI/EU/Em/2005</p> <p>COM(2005) 16 final</p>	<p>1. Preparation of Lisbon Mid Term Review - Kok Report (<i>Exchange of views on research aspects</i>)</p> <p>PRES kiemelte a Kok Report jelentőségét, a hozzászólók általában pozitívan ítélték meg a Kok Jelentés megállapításait. Külön kiemelem UK - <i>mint következő elnök ország</i> – hozzászólásából, hogy (i) a tudás peremén lévő célokat (<i>frontier research</i>) tűznének ki az alapkutatásokban, és (ii) a meglévő jogszabályok felülvizsgálatát tervezik: javítani kell a szabályozás minőségét, az EU jogszabályalkotás komplexitására is tekintettel. AT ellenezte egy önálló mobilitási akcióterv kidolgozását, mert a mobilitást elsősorban a tagállamok szintjén kell megszervezni. PT hangsúlyozta, hogy a Lisszaboni Stratégia nemcsak versenyképességről szól, hanem a kutatás, az oktatás és a képzés hármas pillérén nyugszik. PL (i) támogatta az ERC megalakítását, (ii) hangsúlyozni kívánta, hogy az ERA ne csak a harmadik országbeli kutatók számára legyen attraktív, (iii) és nyomtatékosította a szabályozás egyszerűsítését a FP7-ben a SMEs részvételének elősegítése érdekében.</p> <p>2. ETAP - environmental technologies action plan (<i>Information from the Commission services</i>)</p> <p>COM szerint a Környezetvédelmi Technológiák Akcióterv végrehajtásának eddigi tapasztalatai jók, az technológiai platform kezdeményezést is az Akcióterv sikerének tudják be. A jövőben szükség lesz kockázati tőke mobilizálására, különösen a kis- és középvállalkozások környezetterhelésének csökkentése érdekében, ehhez a holland „Zöld Beruházási Alapok” sikereit állítják példának. Minősíteni kell a legfontosabb termékek, gyártástechnológiák és szolgáltatások környezetvédelmi alkalmasságát, a minősítő és bizonyító eljárásokat tovább kell fejleszteni. A tagországoknak el kell fogadniuk ütemterveiket az akcióterv célkitűzéseinek megvalósítására, valamint nemzeti akcióterveket kell kidolgozni a „zöld” közbeszerzési eljárások megvalósítására. Kérdésre válaszolva COM elmondta, hogy a Környezetvédelmi Akcióterv maga nem töltheti be egy technológia platform szerepét, mert ahhoz túl komplex. Azonban több környezetvédelmi kezdeményezés is – <i>amelyek majd csak a FP7 idején válnak technológiai platformokká</i> - az Akcióterv vonzáskörébe tartozik.</p>
<p>G-15 Egyesített Kutatási és Atomkutatási Munkacsoport</p> <p>2005. február 7.</p> <p>CM 403/05 RECH ATO</p> <p>Léon Diederich</p> <p>Szendrői László</p>	<p>1. 7th Framework Programme risk-sharing finance facility (<i>information from the Commission</i>)</p> <p>COM történelmi jelentőségűnek nevezte, hogy a FP7 idején az EIB közreműködésével lehetőség nyílik majd egyes nagy kockázattal járó kutatási projektek, illetve kutatási infrastruktúrák esetén a kockázatok osztott megfinanszírozására. Kérdésekre válaszolva elmondta, hogy (i) a SFF RTD program inkább nagy léptékű projektek kockázati tényezőinek finanszírozását szolgálja, de a KKVk sincsenek kizárva; (ii) a SFF RTD költségvetését a FP7 költségvetésén belül különítik el, nagysága függ a következő pénzügyi előirányzat sarokszámaitól; (iii) a SFF RTD nem lesz kötelezően része a pályázatnak, mert ez kisebb kockázatú projektek esetében értelmetlen lenne; (iv) odaitételese nem automatikus: szükség esetén nagy kockázatú kutatási projekteknek külön meg kell pályáznuk; (v) az EIB a FP7 projektek tudományos bírálatát elfogadja, csak a pénzügyi feltételeket vizsgálja, ezért néhány hónap alatt létrejöhet a konstrukció; (vi) az SFF RTD nem kutatási hitelkeretként fog működni, hanem egyfajta garanciavállalásként: ha a kockázat nem következik be, akkor nem kerül kifizetésre, így megtakarítható, illetve visszaforgatható; (vii) ha a tagországok akarják, akkor a program kiterjeszhető az EUREKA – <i>és más hasonló</i></p>

<p>006-VI/EU/Em/2005</p> <p>COM(2005) 24 final 14717/03 RECH 199 (REST)</p>	<p><i>európai, de nem FP – programokra is; (viii) amennyiben a tapasztalatok igazolják eredményességét – hosszabb távon, a tagországok egyetértésével – nemzeti kutatási projektek garanciavállalását is szolgálhatja később, ennek részletei még nem tisztázottak; (ix) a KKVk támogatását inkább a megújított MAP-SME program fogja szolgálni. A SFF RTD program elemeit megvitatás után beépítik majd a FP7 tervezetébe.</i></p> <p>2. Commission Communication to the Spring European Council „Working together for growth and jobs - A new start for the Lisbon Strategy” <i>(presentation by the Commission and exchange of views (research aspects))</i></p> <p>PRES bevezetőjében jelezte, hogy a Munkacsoport 2005. február 14-i ülésén ismét tárgyalni fogja az elnökségi dokumentum javított változatát, majd a COREPER 2005. február 23-i ülésére, végül a Versenyképességi Tanács 2005. március 7-i ülésére kerül. A hozzászólók általában pozitívan viszonyultak a Lisszaboni Stratégia újraindításáról szóló közleményben foglaltakhoz, de ES és PT aggódott, hogy tovább fog növekedni a szakadék a technikailag fejlett és a kevésbé fejlett országok között. Kérdésekre válaszolva COM elmondta, hogy (i) a European Technology Institute Barroso elnök környezetéből indított új kezdeményezés, amelyhez az amerikai MIT szolgál példaként; (ii) az egyetemek számára tervezett útmutató csak orientál majd, nem sérti azok autonómiáját, (iii) a tervezet nem diszkriminatív: az EU egész területén támogatja a „kiválóságot”; (iv) jelen dokumentum egy nagyon rövid idő alatt elkészített vázlat: igény szerint módosítható; (v) a barcelonai határozat (3%) végrehajtásának koordinálására és monitorozására jó reménnyel kecsegtet az OMC (<i>Open Method for Co-ordination, 2nd cycle</i>); (vi) a kutatás számára adható adókedvezmény csak egy eszköz a sok közül, és ez is tagországok kompetenciája: egységesítési szándék és kötelező előírás nincs; (vii) az alakuló technológiai platformokról több információ lesz az FP7 áprilusra várható draft előterjesztésében, az útmutatót pedig júniusra ígérik; (viii) terv szerint a Tudás Régiói program – <i>együttműködésben a DG ENTR-al</i> – tovább folytatódik. A hozzászólók általában pozitívan viszonyultak a tervezethez, de (i) túl korainak tartották a szövegben több helyen is nyomatékosan hivatkozni a Competiveness and Innovation Framework Programme (CIP) kezdeményezésre, hiszen ennek csak a csírái vannak meg: nem elfogadott program és nincsenek tapasztalatok eredményességéről; (ii) ugyanezért – <i>elegendő tapasztalat híján</i> – nem javasolták a European Investment Bank (EIB) szerepének kiemelését a kutatási projektek és infrastruktúra beruházások finanszírozásban; (iii) a KKVk szerepe túlhangsúlyozott: a Lisszaboni Stratégia nemcsak rólok szól, ezért kevesebb – <i>maximum egy-két</i> – helyen kellene megemlíteni őket a szövegben; (v) az ürprogram mellett – <i>azzal egyenrangúan</i> – javasolták szerepeltetni a biztonságpolitikai kutatásokat is; (vi) egyesek javasolták az Európai Kutatási Tanács (ERC) szerepét még jobban kiemelni, mások ezzel nem értettek egyet lévén az ERC csak egy eleme a FP7-nek.</p> <p>3. Commission recommendation to negotiate a cooperation agreement in fusion energy research with the Republic of Korea <i>(examination of Commission proposal)</i></p> <p>COM mandátumot kért a Koreával a termonukleáris kutatási együttműködésről szóló bilaterális egyezmény tárgyalásainak befejezéséhez és az egyezmény megkötéséhez. Szakértők véleménye szerint ez a lépés kedvezően befolyásolhatja Korea álláspontját az ITER helyszínéről folyó tárgyalásokon: nem szabad Koreát zsarolni a megállapodás előkészítésének további elhúzásával, mert ez ellenkező hatást válthat ki. A vitában FR és NE támogatta a mandátum megadását, míg ES ezt ahhoz a feltételhez kötné, hogy Korea fogadja el az európai helyszínt az ITER program számára. DE és AT fenntartást (<i>scrutiny reservation</i>) fizött a szöveghez. PRES azzal foglalta össze a vitát, hogy amennyiben fenntartásukat az azt bejelentő országok írásban feloldják, akkor téma „A” napirendi pontként kerülhet a COREPER ülésére.</p>
<p>G-14 Kutatási Munkacsoport</p> <p>2005. február 14.</p> <p>CM 516/05 RECH</p> <p>Léon Diederich</p>	<p>1. Space policy <i>(information from the Commission with a view to the preparation of the „Space Council”)</i></p> <p>Az EU-ESA közös Európai Űrtanács (<i>European Space Council</i>) 2004. november 25-i alakuló ülésén elfogadásra került „<i>Első iránymutatás</i>” című dokumentum szerint a miniszterek egyetértettek abban, hogy meg kell határozni az európai űrpolitika koncepcióját, és az Űrtanács második ülését 2005. tavaszán össze kell hívni. A luxembourgi elnökség megkezdte a második Űrtanács ülés előkészítését, az ülések előkészítésének eljárásrendjéről szóló - <i>a Tanács Jogi Szolgálatától által összeállított, majd PRES által módosított</i> - dokumentumot COREPER 2005. január 26-án, illetve 2005. február 4-én tárgyalta. COM jelezte, hogy rendszeresen folynak az egyeztetések COM és az Európai Űrgyűlés (ESA) között, továbbá zajlik a kérdőívre beérkezett tagállami észrevételek feldolgozása. COM szerint elsősorban a Közös Titkárság és a 2004-ben létrehozott ún. Magas-szintű Űrpolitikai Csoport (<i>HSPG: High-Level</i></p>

<p>Szendrői László</p> <p>009-VI/EU/Em/2005</p> <p>DS 81/05 DS 81/05 REV1</p>	<p><i>Space Policy Group</i>) feladata az Űrtanács dokumentumainak előkészítése, de a HSPG-t csak akkor érdemes összehívni, ha az EU és az ESA nézetei az Űrtanács szerepköréről már tisztázódnak. COM jelezte, hogy a következő pénzügyi előirányzat (2007-2013) döntéseitől függetlenül szükséges az űrszektor prioritásainak meghatározása. COM kiemelte, hogy az anyagi források feltárása érdekében rendkívül fontos az EU és az ESA mellett a többi résztvevő és az iparági szereplők bevonása is. A hozzászólók aggodalmukat fejezték ki a második Űrtanács 2005. április 18-ra tervezett időpontja miatt, és javasolták 2005. június 7-re elhalasztani Egyetértés alakult ki arról, hogy a tagállamok közötti nézeteltérések tisztázására mielőbb össze kell hívni a HSPG-t. PRES jelezte, hogy jelenleg nem tervezik az Űrtanács ülésének esetleges elnapolását, de nem zárta ki, hogy erre sor kerül.</p> <p>2. Commission Communication to the Spring European Council „Working together for growth and jobs - A new start for the Lisbon Strategy” (<i>Examination of draft input by the „Competitiveness” Council to the Spring European Council (research aspects)</i>)</p> <p>PRES bevezetőjében bemutatta a múlt heti vita alapján módosított fenti számú elnökségi feljegyzést. A vita során számos kisebb, illetve nagyobb horderejű módosítási javaslat hangzott el. PL teljesen egyedül maradt azokkal a javaslataival, hogy kerüljön megemlítésre „<i>az EU-25 teljes kutatási potenciáljának kihasználása</i>”, valamint a „<i>egyenlő esély valamennyi MS részére a FP7 kutatási támogatásának elnyeréséhez</i>”. NE és FR elfogadhatónak tartotta volna „<i>az egyenlő kondíciók</i>” megfogalmazást, de ez nem elégitette ki a javaslattévőt. Később azonban ES, PT és PL vállvetve harcoltak azért, hogy „<i>az egyes tagországok közötti technológiai szakadék felszámolása</i>” fordulat kerüljön be a módosított változatba. Ezt ellenezte UK, SE és NE, de SE esetleg „<i>a szakadék csökkentése a tudás elterjesztése útján</i>” formulát el tudta volna fogadni. A módosított szövegváltozatban (DS 81/05 REV1) aláhúzással jelölték azokat szövegrészeket, amelyeket a délelőtti vita konzekvenciái alapján PRES indokoltnak tartott beszűrni. COM üdvözölte az új változatot, de kifogásolta a 4. oldal első pontjának második strigulájában az „<i>Equal conditions for access to funding</i>” kitélt, PT nem fogadta el a Strukturális Alapokra vonatkozó beszűrést. ES hiányolta a technológiai szakadék felszámolására vonatkozó javaslatát a szövegből, és általános fenntartást jelentett be arra az esetre, ha ez nem fog bekerülni a FP7 előkészítéséről szóló pontba. Ezzel lavinát indított el: FI az információs technológiákra vonatkozó pont miatt, BE pedig a fenntartható fejlődés kiegyensúlyozatlan volta miatt jelentett be fenntartást. Ezután fenntartást jelentett be UK az Ifjúsági Paktum említése ellen, FR pedig ennek érdekében. Végül néhány hozzászólás, valamint SEC javaslata alapján PRES általános fenntartást jegyzett be a teljes szövegre valamennyi ország számára, mivel a kormányoknak eddig nem volt lehetőségük a szöveg megismerésére. DE kérte, hogy a 2. javított verziót mielőbb küldjék szét, hogy a legyen idő érdemben megvitatni a fővárosokban. PRES megígérte, hogy az újabb javított verziót szétküldik, amint lehet, de ez a változat már közvetlenül felterjesztésre kerül majd a COREPER-1 2005. február 23-i ülésére.</p>
<p>G-14 Kutatási Munkacsoport</p> <p>2005. február 21.</p> <p>CM 599/05 RECH</p> <p>Léon Diederich</p> <p>Szendrői László</p> <p>010-VI/EU/Em/2005</p> <p>DS 84/05 MTR_Lisbon_input_050218.pdf</p>	<p>1. Commission communication on Women and Science (<i>Presentation and exchange of views</i>)</p> <p>COM hivatkozott dokumentum vázlat alapján ismertette a nők tudományban betöltött szerepéről készülő felmérés eddigi eredményeit. A hozzászólók főleg kérdéseket tettek fel, és szinte kivétel nélkül panaszkodtak amiatt, hogy a tagországok nem tudtak felkészülni a napirend érdemi tárgyalására a dokumentum késői kézhezvétele miatt. COM megválaszolta a kérdéseket jelezve, hogy a témában jelenleg nem tervezi hivatalos bizottsági közlemény kiadását, és mentegetőzött a dokumentum késői megküldése miatt. PRES azzal foglalta össze a témát, hogy (i) a téma önálló napirendként nem fog szerepelni a Versenyképességi Tanács ülésének napirendjén, de a Tanács 2005. április 18-i luxembourgi ülésén az emberi erőforrások, humán potenciál, mobilitás, stb. napirendi pont része lesz, ezért (ii) a Munkacsoport 2005. március 14-i ülésén ismét napirendre tűzi a témát.</p> <p>2. Security-related research (<i>Information from the Commission</i>)</p> <p>Tárgyalását elhalasztották a következő ülésre</p> <p>3. Five year assessment of the Framework Programme (<i>Presentation and exchange of views</i>)</p>

<p>st6453/05 RECH 33 W&S Working Doc.doc W&S Working Doc Annex.doc fya_5en.pdf</p>	<p>A jelentést a független munkacsoport vezetője, Dr. Erkki ORMALA ismertette. PRES kiemelte, hogy a megállapítások és ajánlások szinkronban vannak a Marimon Jelentésben foglaltakkal. COM hivatalos választát a tavasz második felére ígerte, és megemlítette, hogy Potocnik főbiztos több mint két óras kötetlen beszélgetést folytatott a panel tagjaival. A hozzászólók (i) köszönték a kiváló szóbeli összefoglalót, (ii) a jelentést általában kiválóan tartották, de (iii) néhány ajánlással nem értettek egyet, ezekre további igazolást kértek.</p>
<p>G-14 Kutatási Munkacsoport és G-15 Egyesített Kutatási és Atomkutatási Munkacsoport</p> <p>2005. március 14.</p> <p>CM893/05 RECH ATO</p> <p>Léon Diederich</p> <p>Szendrői lászló</p> <p>019-VI/EU/Em/2005</p> <p>Recommendation_code_charter_EN_final.pdf Recommendation_code_charter_Lecture.pdf SEC(2005)370_Women&Science.pdf SEC(2005)370_Women&Science_Annex.pdf st07031.en05_RECH48.pdf</p>	<p>1. International science and technological cooperation (<i>information from the Commission</i>)</p> <p>A nemzetközi kapcsolatok gyakorlati megvalósítására a FP7-ben a tematikus prioritások projektjeiben való részvételen kívül a „People” és a „Capacities” fejezetek adnak lehetőséget. A tematikus prioritásokban a harmadik országok kutatóinak részvételét az Igatóságnak jobban kell koordinálnia a jövőben, ezért nagyobb figyelmet kell ennek szentelni. A „People” fejezet az Európán belüli, valamint az Európán kívüli kutatói mobilitást fogja szolgálni. A „Capacities” fejezet keretében tervezett nemzetközi együttműködés hasonló lesz hasonló lesz a FP6-ban megvalósult horizontális tevékenységhez, és egyéb (<i>pl. neighbourhood, stb.</i>) politikák megvalósítását is fogja szolgálni. A célzott ország csoportok hasonlóak lesznek a FP6-ban alkalmazott struktúrához. Ennek a fejezetnek nem lesznek tematikus prioritásai, és várhatóan a költségvetése is kisebb lesz, mint az FP6-ban volt. A hozzászólók egy része úgy vélte, hogy az elmúlt időszakban az INCO aktivitás az elvárásoknak megfelelő volt, és nem tartotta szükségesnek a harmadik országok kutatóinak az FP7 tematikus prioritásaiban való részvételének további erősítését. Kérdést tettek fel (i) az INTAS helyzetére nézve a FP7 időszakában, továbbá javasolták a (ii) COST kooperáció folytatását a FP7 idején, és a (iii) tagországok bilaterális nemzetközi programjainak koordinálását és a koherencia megteremtését, valamint kérték, hogy (iv) Potočnik főbiztos által az EU-Kína csúcstalálkozó (<i>Peking, 2005. május 12-13.</i>) tárgyában a tagországok kutatási minisztereinek írt levél másolatát kapják meg a Tét attasék. Válaszában COM elmondta, hogy (i) radikális szerkezeti változtatásokat nem terveznek, de a jó gyakorlatot szeretnék még jobbra tenni, (ii) az INCO szerves része lesz a FP7-nek, attól nem különül el, (iii) a nemzeti programok koordinálásának és a koherencia megteremtésének szükségességével egyetért, (iv) az INTAS helyzetéről még nem tud érdemben nyilatkozni, és (v) Potočnik főbiztos levelének másolatát meg fogják küldeni. PRES azzal foglalta össze a vitát, hogy (i) a FP7 tematikus prioritásaiban a harmadik országok kutatói részvételének kérdése további megvitatást igényel, (ii) el kell kerülni az agyelszívás elősegítését az INCO módszereivel, (iii) az INCO céljára fenntartott kutatási kapacitásokat célszerűen a FP6 szintjén kell tovább vinni, és (iv) a koherencia úgy valósuljon meg, hogy a FP7 ne fedje át a tagállamok nemzetközi tevékenységét.</p> <p>2. Human resources in science and technology (<i>presentation by the Commission and exchange of views</i>)</p> <ul style="list-style-type: none"> - European researchers’ charter - Code of conduct for recruiting researchers <p>COM ismertette a Bizottság ajánlásait. A hozzászólók (i) fontosnak tartották a témát és (ii) nagyra értékelték COM erőfeszítéseit, de kétségeik voltak, hogy (iii) az ajánlások megvalósítása mivel mérhető és hogyan ellenőrizhető a gyakorlatban, (iv) az ipari kutatóhelyek érdekeltek lesznek-e az ajánlások betartásában. Kérdezték, hogy (v) az ajánlásoknak mi a jogi státusza, valamint (vii) javasolták, hogy a bürokrácia növekedésének elkerülése érdekében a tagállamok ne készítsenek újabb jelentéseket, hanem a CREST ellenőrizze az ajánlások betartását. PRES azzal foglalta össze a vitát, hogy (i) COM megtette az első lépést, (ii) a témában az Elnökségnek vagy a Tanácsnak következtetéseket kellene kiadnia a Versenyképességi Tanács április 18-i luxembourgi ülésén: ennek tervezetét a Munkacsoport a következő ülések valamelyikén tárgyalni fogja, (iii) üdvözölte a UK elnökség által szervezett konferenciát, ahol majd válasz lehet adni a végrehajthatósággal kapcsolatban felmerült kétségekre is, de (iv) az ajánlások betartása amúgy is önkéntes, és nem kötelező érvényű.</p> <p>3. Security research (<i>information from the Commission</i>)</p> <p>COM ismertette a Biztonságpolitikai Kutatások Előkészítő Akció megvalósításának helyzetét. A második (PASR 2005) felhívás13 2005. február 2-án jelent meg a közlönyben, és 2005. május 3-án 17 órakor zárul. Az éves költségvetés tervezetét – <i>a teljes költségvetés felülvizsgálata során</i> – redukálták, így erre az</p>

	<p>évre 15 millió euró áll rendelkezésükre. A hozzászólók (i) általánosságban támogatták az előkészítő akciót, és (ii) egyetértettek azzal, hogy a tapasztalatok alapján a biztonságpolitikai kutatás kiemelt prioritás és specifikus program legyen a FP7-ben. Javasolták, (iii) hogy – <i>elkerülendő az átfedéseket</i> – építsék majd ki a kapcsolatot a Védelmi Ügynökséghez, és (iv) mivel a specifikus program speciális szabályokat igényel (<i>különös tekintettel a részvétel szabályaira</i>), ezeket COM megfelelő időben terjessze elő, hogy legyen idő az érdemi megvitatásra. Kérdezték, hogy (v) a program magába foglalja-e majd a természeti katasztrófák (<i>pl. erdőtüzek</i>) előrejelzését és az ellenük való védekezést, valamint (vi) mire terjed ki a Tanácsadó Testület mandátuma, és (vii) a Tanácsadó Testület tagjait hogyan választották ki? Válaszában COM elmondta, hogy (i) a program nemcsak az ember által generált, hanem a természeti veszélyeket is kutatni fogja, (ii) de ez utóbbinál az előrejelzésre és a prevencióra kisebb figyelmet fognak fordítani: inkább a katasztrófák nyomán kialakult helyzet menedzselésének fejlesztése a cél. A Tanácsadó Testület (iii) tagjait COM választotta ki a tagországokkal való, valamint a főigazgatóságok közötti konzultáció alapján, (iv) névsora nyilvános, és rövidesen hozzáférhető lesz, (v) mandátuma kizárólag „tanácsadásra” szól: semmiféle döntési jogköre nincs, és – <i>jelenleg még</i> – nem Programbizottság, valamint (vi) munkáját nem „zárt ajtók” mögött, hanem nyilvánosan fogja végezni.</p> <p>4. Commission staff working document: „Women and Science” (<i>continuation of discussion</i>)</p> <p>A Versenyképességi Tanács áprilisi luxembourgi ülésén tanácsi következtetést szeretnének elfogadtatni a témában. A hozzászólók (i) megköszönték az adatok javítását és kiegészítését, de ES további javításokat kért, mert a legutóbbi módosítás óta tovább javult a helyzet, (ii) további erőfeszítésekre buzdították COM-ot: készítsen részletes felmérést a nők helyzetéről az akadémiai kutatóhelyeken, valamint dolgozzon ki javaslatot a nők tudományos karrierjének és mobilitásának támogatására. Ezekon túlmenően (iii) ES strukturális változtatásokat is szükségesnek tartott a Grade A kategóriába tartozó nők (<i>lásd 1. ábra a 12. oldalon</i>) százalékos arányának jelentős növelése érdekében. PRES úgy vélte, hogy (iv) a nők tudományban való eredményesebb részvételét elősegítené, ha dedikált költségvetési hányad támogatná őket, de ezzel COM nem értett egyet, mert nem állnak rendelkezésre részletezett adatok ahhoz, hogy ez a gyakorlatban kivitelezhető lenne. Válaszul PRES azt kérte, hogy (v) legalább nagyobb európai hozzáadott értéknek ismerjék el, ha több nő vesz részt a kutatási projektben. PRES azzal foglalta össze a napirendi pont vitáját, hogy nem látja akadályát annak, hogy a Versenyképességi Tanács áprilisi ülésére következtetés tervezet készüljön a témában.</p> <p>Joint Working Party (Atomic Questions)</p> <p>5. Proposal for amending Council Decision setting up the consultative committee for the fusion research (<i>examination of Commission proposal</i>)</p> <p>PRES ismertette a dokumentumot. Sem kérdés, sem hozzászólás nem volt, ezért PRES bejelentette, hogy a témát „A” napirendi pontként terjeszti a COREPER elé döntésre.</p>
<p>G-14 Kutatási Munkacsoport</p> <p>2005. március 30. CM 1064/05 RECH Léon Diederich Güntner Péter DS 145/05 7321/05 RECH 57 7322/05 RECH 58 SOC 124</p>	<p>1. Human resources in science and technology (<i>Draft Council Conclusions</i>)</p> <p>A következő Versenyképességi Tanács ebben a témában el fogja fogadni a Tanácsi Következtetést. A részletes vita keretében elhangzott javaslatokat módosításokkal sikerült a konszenzusig eljuttatni, kivéve a nők 2010-ig elérendő vezető pozíciójának arányára vonatkozó 25%-t, amihez COM görcsösen ragaszkodott. COM válaszában világossá tette, hogy teljesen egyértelmű, hogy alkalmazni kívánják a 7. Keretprogram pályázataiban a „Charter”-t és a „Code of Conduct”-ot, de ez nem lesz diszkrimináció, mivel csak „eligible” kritérium lesz. PRES azzal foglalta össze a vitát, hogy a „Rules of Participation” elfogadása során a tagállamoknak lehetőségük lesz saját érdekeik érvényesítésére, így különösen figyeljenek oda az együtdöntési eljárás keretében zajló parlamenti vitára és szavazásra.</p>

<p>G-14 Kutatási Munkacsoport</p> <p>2005. április 4.</p> <p>CM1133/05 RECH</p> <p>Léon Diederich</p> <p>Szendrői László</p> <p>025-VI/EU/Em/2005</p> <p>DS00156.en05.doc</p>	<p>1. Space policy developments (<i>information by the Commission services</i>)</p> <p>PRES bejelentette, hogy az Európai Űrtanács tervezett 2. ülését 2005. június 7-re halasztották. COM tájékoztatást adott arról, hogy a HSPG 2005. március 15-i ülésén többek között meghatározták az ESA és az EU feladatait és kompetenciáit egy közös űrprogram kidolgozásban, valamint ütemtervet fogadtak el. Az Űrtanács 2. ülésére a Közös Titkárság által kidolgozásra tervezett dokumentumok 2005. május 28-ra fognak elkészülni. Az Űrtanács 3. ülését 2005. november 28-ra ütemezik, az Európai Űrprogram elfogadását pedig – <i>közös döntési eljárás</i> - ez év végére tervezik. A hozzászólók fontosnak tartok, hogy a Kutatási Munkacsoport (<i>röviden</i>) tárgyalja a dokumentumok tervezetét, mielőtt azok a COREPER ülésére kerülnek.</p> <p>2. Human resources in science and technology (<i>Draft Council Conclusions</i>)</p> <p>PRES részletes vitára bocsátotta a tanácsi határozattervezet 2005. március 30-i ülés vitája alapján átdolgozott újabb verzióját (DS00156.en05.doc), amelyet a COREPER-1 2005. április 8-i ülésére szeretnének felterjeszteni. A szövegben a törlések áthúzott betűkkel jelennek meg, a beszúrák pedig alá vannak húzva. A dokumentum több pontját vita nélkül elfogadták, de néhány újabb érdemi és szövegpontosító javaslat is érkezett. A vita alapján újabb módosított szövegváltozat készül, amit a Munkacsoport 2005. április 6-i ülésén ismét tárgyalni fog.</p>
<p>G-14 Kutatási Munkacsoport</p> <p>2005. április 6.</p> <p>CM 1175/05 RECH</p> <p>Léon Diederich</p> <p>Szendrői László</p> <p>026-VI/EU/Em/2005</p> <p>SEC(2005) 474 of 5 April 2005 DS00156_re01.en05.doc DS156.en05_room paper_SE_050406.pdf</p>	<p>1. Implementation report (2004) on mobility strategy and researchers' careers (<i>Presentation by the Commission</i>)</p> <p>COM ismertette a kutatók mobilitásának és karrierjének elősegítése érdekében tett ajánlások 2004. évi végrehajtásáról szóló jelentést. A hozzászólók támogatták COM koordináció erősítésére irányuló törekvését. Válaszában COM elmondta, hogy (i) a strukturált hálózat alatt azt érti, hogy a „diaszporában” dolgozó tudósok egy e célra szerkesztett honlapon találják meg a kapcsolat lehetőségét, valamint számukra fontos információt, (ii) a mobilitás elsősorban a tudósok mobilitását jelenti, de korlátozott mértékben szó lehet a kutatói mobilitást menedzselő tisztviselők mobilitásáról is, (iii) a „2005 Initiative” egy alkalmas honlap megnyitását jelenti, amit a tapasztalatok alapján kell továbbfejleszteni.</p> <p>2. Human resources in science and technology (<i>Draft Council Conclusions</i>)</p> <p>A legutóbbi vita alapján módosított szöveghez további javaslatokat nyújtott be SE, DE és CZ, de a kompromisszum érdekében DE és CZ visszavonta fenntartását. SE módosítási javaslataival szemben AT, DE, LT, BE, SI, GR, NE, EE, IR és SK azonnal jelezték, hogy inkább PRES szövegváltozatát (<i>lásd: increase significantly</i>) fogadják el. UK javasolta, hogy a tagországok helyzetük és lehetőségeik ismeretében maguk határozzák meg a számukra optimális irányszámokat. egyedül PT jelentett be fenntartást a 25% irányszám szerepeltetése végett. COM „bevallotta”, hogy a 25% irányszámot kizárólag az un. „academic staff” elemzése alapján alakították ki: ezt a határt szinte lehetetlen elérni, hogyha az ipari kutatóhelyeket is figyelembe vesszük. PRES beszúrnival javasolta az „ambitious” kifejezés, amivel a delegáltak egyhangúlag egyetértettek. Eztán FR és COM is visszavonta fenntartását. A mai vita alapján javított szöveg a COREPER 2005. április 8-i ülésnek napirendjére kerül.</p> <p>3. Proposal for Seventh Framework Programme (<i>Presentation by the Commission</i>)</p> <p>COM ismertette a 7. Kutatási Keretprogram tervezetét, amelyet a mai napon 12:30-kor fogadott el a Bizottság. A téma általános vitáját a Munkacsoport 2005. április 11-i ülésén megkezdjük, és azután még sok alkalommal tűzik napirendre. Kérdésekre válaszolva COM elmondta, hogy (i) az EIT nem egy kutatási kezdeményezés, ezért nem része a FP7-nek, de a kutatás együtt fog működni az EIT-vel, ha az megalakul; (ii) az ERC-t kiszolgáló Ügynökség jogi alapja nem lesz új, de lehetőség szerint egy egyszerű és működőképes szervezetet akarnak létrehozni, valószínűleg a 171.§ alapján; (iii) a menedzsment</p>

	<p>diverzifikálása érdekében minden lehetséges eszközt bevetnek, ilyenek lesznek: a végrehajtó ügynökség és a 171.§ alapján létrehozott ügynökség, továbbá a 169.§ alapján koordinálni kívánják a tagországok együttműködését, valamint ad-hoc szervezetek létrehozására is sor kerülhet egyes speciális esetekben; (iv) a tervezetet számos alkalommal tárgyalni fogják a munkacsoportok, a COREPER, a Versenyképességi Tanács, majd pedig az EP és a Tanács közös döntési eljárással fogadja el várhatóan 2006. június-júliusában; (v) talán nem lenne helyes lineárisnak nevezni a viszonyt, de a CIP tulajdonképpen folytatása lesz a kutatási programnak: az eredmények hasznosulását fogja segíteni a gyakorlatban; (vi) a jogi alapok különbözősége nem teszi lehetővé az EURATOM program finanszírozását 2013-i, de a szakmai programot szinkronizálják a FP7 időtartamával, és a finanszírozás természetesen biztosítva lesz 2011 és 2013 között is; (vii) a kockázati garanciavállalás fontos elem: tudatosítani kell, hogy a kutatások nem mindig zárulnak pozitív eredménnyel, de a társadalomnak ezt a kockázatot megfelelő struktúrákkal kezelnie kell; (viii) a CIP „<i>innováció</i>” fejezete valószínűleg a FP7-ből lesz finanszírozva, de a „<i>versenyképesség</i>” fejezete nem; (ix) a JETI nemcsak egyszerűen kooperáció az ipar és a kutatás között, az ipar részéről, hanem tulajdonképpen garanciavállalás is az ipar részéről a szoros együttműködésre és a társfinanszírozásra; (x) az ERC szervezetének kialakítása további megvitatást igényel; és (xi) a költségvetés megduplázásával tulajdonképpen mindenki egyetért, de a következő pénzügyi előirányzatban elfogadott végösszeg mégis csökkentheti a tervezett ráfordításokat. A rovatok felosztása nem flexibilis: az egyes rovatok közötti százalékos megoszlás megmarad akkor is, ha a végösszeg csökken, de az egyes prioritásokon belül rugalmasan lehet reagálni az újabb tudományos kihívásokra.</p>
<p>G-14 Kutatási Munkacsoport</p> <p>2005. április 11.</p> <p>CM 1235/05 RECH</p> <p>Léon Diederich</p> <p>Szendrői László</p> <p>029-VI/EU/Em/2005</p> <p>7873/05 RECH70 COMPET 59</p>	<p>1. Proposal for Seventh Framework Programme</p> <p>- <i>Exchange of views with a view to preparing the Council of 18 April 2005</i> - <i>Planning of work schedules</i></p> <p>PRES a dokumentum segítségével kívánja orientálni a miniszterek hozzászólását a Versenyképességi Tanács 2005. április 18-i luxembourgi ülésén. COM röviden ismertette ismét a 7. Kutatási Keretprogram (FP7) tervezetét, amelyet 2005. április 6-án fogadott el és bocsátott vitára a Bizottság. Az általános vitában (i) a hozzászólók kivétel nélkül dicsérték a vitaanyagot, (ii) a nettó befizető országok jelezték, hogy ők az „<i>1% Klub</i>” tagjai, ezért óvtak attól, hogy a közölt költségvetést véglegesnek tekintsük, (iii) úgy vélték, hogy a hét éves időtartam kedvező, mert nagyobb stabilitást ad a kutatási programok lefolytatáshoz és finanszírozáshoz, de (iv) gyakoribb ellenőrzést igényeltek, mert így a „<i>mid-term review</i>” csak három és fél év után lenne esedékes; (v) felhívták a figyelmet arra, hogy bár az ütemterv nagyon feszített, mert befolyásolja a következő pénzügyi előirányzat elfogadásának időpontja, valamint a Parlament eljárásrendje, és az, hogy a Parlamentnek a specifikus programokkal együtt 16 dossziét kell véleményeznie. A vitát PRES úgy foglalta össze, hogy (i) a FP7 tervezetét általánosságban valamennyi hozzászóló pozitívan véleményezte, (ii) a szimplifikációt kivétel nélkül szinte mindenki fontosnak tartotta, (iii) a tervezett ütemterv végrehajtásához nagyon jó együttműködésre lesz szükség a Tanács, a Parlament és a Bizottság között. A Versenyképességi Tanács ülésén a miniszterek – <i>bár természetesen joguk van bármit mondani</i> – lehetőség szerint (iv) koncentrálnak a tárgyalat dokumentumban javasolt fejezetekre, (v) most még ne menjenek részletekbe, (vi) és főleg ne bonyolódjanak bele a költségvetés tervezetbe, mert az csak az orientációt szolgálja.</p>
<p>G-14 Kutatási Munkacsoport</p> <p>2005. április 14.</p> <p>CM 1293/05 RECH</p> <p>Léon Diederich</p> <p>Szendrői László</p>	<p>1. Proposal for Seventh Framework Programme - Discussion on general topics related to collaborative research (p. 12-16 of Commission proposal) and human resources („<i>People</i>”, p. 36-38)</p> <p>PRES kérte, hogy a delegáltak – <i>a félreértések elkerülése végett</i> – hozzászólásukat lehetőség szerint írásban is nyújtsák be. A javításokat automatikusan átvezetik, ha valamilyen ügyben teljes egyetértés vagy minősített többségi vélemény lesz, az erősen megosztó véleményeket pedig lábjegyzetekben rögzítik majd. PRES állandó kapcsolatot fog tartani az EP ITRE kijelölt rapportőrével valamint COM képviselőivel, SEC pedig folyamatosan segíteni fogja a szövegváltozatok kidolgozását. NE és COM egyetértett abban, hogy az írásban benyújtott javaslatok nagyon megkönnyítik a munkát, továbbá COM kérte, hogy a javaslatok lehetőleg ne legyenek ridegek, adjanak valami mozgásteret (<i>flexibilitást</i>), máskülönben nehezen képzelhető el kompromisszumok kialakítása. SE kérdezte, hogy a VT 2005. június 6-i ülésén számíthatunk-e a szövegtervezet javított változatának tárgyalására, de PRES szerint addigra csak a „<i>Cooperation</i>” és a „<i>People</i>” fejezetek lezárása várható.</p>

<p>031-VI/EU/Em/2005</p> <p>COM(2005) 119 final</p>	<p>A hozzászólók kivétel nélkül általánosságban jónak tartották a tervezet szövegét, és pozitív szemlélettel javasoltak kisebb módosításokat, de csak előzetes véleményeket mondtak, mert az idő nem volt elegendő ahhoz, hogy a szakértők teljes mélységben áttanulmányozzák a szöveget a fővárosokban. UK javasolta, hogy a P7 prioritást bontsák külön szárazföldi és légi fejezetekre, a P9 prioritást pedig űrkutatási és biztonsági fejezetekre (<i>a prioritások száma így összesen 11 lenne</i>), ez utóbbit NE, AT és SK támogatta, de COM és CZ ellenezte. SK továbbá javasolta a P8 prioritás felosztását is társadalomtudományi és gazdaságtudományi fejezetekre. SE javasolta, hogy az „across themes” kitételnél ne csak a tengerkutatókat, hanem az erdészeti kutatásokat is említsék meg (ezt támogatta később FI, CZ, SK és HU is), továbbá szükségesnek tartotta, hogy a FP7-en belül is kiemelt figyelem legyen fordítva az eredmények elterjesztésének (dissemination), ne csak a CIP foglalkozzon ezzel. IT javasolta, hogy a „Cultural heritage” kerüljön felvételre a prioritások közé, de ezzel nem aratott nagy sikert, és DE kifejezetten ellenezte.</p> <p>FR három fontossági csoportba sorolta a prioritásokat, úgymint (i) Légiközlekedés, Űrkutatás, Biztonságpolitika és Energia; (ii) Egészségügy, Környezetvédelem és Közlekedés, valamint (iii) Biotechnológia, Élelmiszer, Nanotechnológiák és Társadalom tudományok. Továbbá hangsúlyozta, hogy (iv) az „emerging needs” és az „unforeseen policy needs” eszközöknek valamennyi prioritásban meg kell jelenniük (lásd a 13. oldalon). Óvott attól, hogy az „INCO” aktivitásnak túl nagy szerepet szánjunk elküldendő az agyelszívást a fejlődő országoktól, valamint a kivándorlás elősegítését az USA-ba.</p> <p>PT szerint a FP7-nek nem csak a versenyképességet, hanem valamennyi EU politikát támogatnia kell, ezért javasolta, hogy a platformokat ne nevezzék technológiaiainak, hanem minden prioritás esetében legyen lehetőség ilyen testületek keretében a tudományterület hosszú távú fejlődésnek elemzésére. ES a technológiai platformokat kiváló lehetőségnek tartotta, de alkalmatlannak arra, hogy rajtuk keresztül történjen a finanszírozás. EE aggódott, hogy a JETI és a TP eszközök kizárólag a nagy országok, illetve nagy iparvállalatok véleményének érvényesülését fogják elősegíteni, a kisebb országok véleménye elsikkad majd, de ezt a félelmét LU nem osztotta, és COM is úgy vélte, hogy ezek az egész társadalom boldogulását szolgálják. FR továbbá részleteket szeretett volna megtudni a JETI működéséről, valamint ezek EUREKA szervezethez való viszonyáról. BE szkeptikus volt a JETI-vel kapcsolatban, mert ezeken keresztül az ipar maga alá gyűrheti a kutatást. Kérdésekre válaszolva COM jelezte, hogy a lista nem lezárt, nagyon indokolt esetben lehet újabb JETI megalakítását kezdeményezni, de csak nagyon kis számban.</p> <p>Hozzászólásomban jeleztem, hogy előzetes véleményünk szerint (i) a tervezet általánosságban jó; (ii) a „across themes” címszó után alkalmasnak tartottam az erdészeti kutatások megemlítését példaként a tengerkutatók mellett, mert ez azon országok számára is fontos, akik nem rendelkeznek tengerparttal; (iii) jeleztem, hogy az ülés elején logikai alapon akartam megkérdezni, hogy mi indokolja az űrkutatás és a biztonsági kutatások összevonását a P9 prioritásba, de az eddigi vita alapján álláspontunk flexibilis; (iv) a világ legjobb kutatói csak akkor fognak Európába jönni, ha itt attraktív környezetet találnak, ehhez pedig az szükséges, hogy kutatási infrastruktúra, az emberi erőforrások valamint a tematikus programok komplex egészet alkossanak, (v) kinyilvánítottam, hogy véleményünk szerint a kutatásban csak a kiváló az elég jó, de meg kell találni a megfelelő eszközöket az eredmények elterjesztéshez, továbbításához a felhasználókhöz a régiókba, beleértve a KKV-ket is.</p> <p>A „People” fejezet (pp 36-38) tárgyalásánál szintén sok pozitív észrevétel volt. Vita tulajdonképpen csak két pont körül bontakozott ki: (i) UK, FI és SE úgy gondolta, hogy a fiatal kutatók képzésében az iparnak kiemelt szerepet kell vállalnia, de ezzel nem értett egyet PT, és COM is úgy vélte, hogy ebben az ipar szerepe korlátozott lehet, bár általánosságban nagy jelentőséget tulajdonít az ipari és a kutatóintézetek együttműködésének; és (ii) többen kérdezték, hogy mit ért COM társfinanszírozás alatt.</p> <p>Hozzászólásomban (i) az emberi erőforrásokat a kutatás terén elengedhetetlenül fontosnak tartottam, mert tehetséges, képzett és tapasztalt kutatók nélkül a kutatási infrastruktúrák és a kutatási programok haszontalanok; (ii) előzetes véleményként kifejeztem egyetértésünket a humán erőforrások fejezetben tervezett aktivitásokkal; (iii) kérdést tettem fel, hogy a Marie Curie Akciók (MCA) csak a tematikus prioritásokban lesznek elérhetőek, vagy az alap kutatások területén is támogatják majd a mobilitást, és ha igen (iv) milyen módon fog kooperálni a MCA az ERC-vel illetve annak végrehajtó szervezetével, különös tekintettel ez utóbbiak autonómiájára; végül (v) minden további kiegészítés nélkül kiemelni javasoltam a „<i>the development of an open European labour market for researchers</i>” frázist a 37. oldal 2. bekezdésének 4. sorában, mert ez nemcsak az új, hanem valamennyi kohéziós ország számára fontos.</p>
---	---

<p>G-14 Kutatási Munkacsoport</p> <p>2005. április 21.</p> <p>CM 1392/05 RECH</p> <p>Léon Diederich</p> <p>Szendrői László</p> <p>034-VI/EU/Em/2005</p> <p>8087/05 RECH 80 ATO 45</p>	<p>Proposal for the 7th Framework Programme</p> <p>1. Continuation of the examination of the proposal:</p> <p>P3: Információs és Kommunikációs Technológiák</p> <p>A hozzászólók (i) jelezték, hogy csak előzetes véleményt mondanak, mert szakértőik még elemzik a szöveget a fővárosokban; (ii) a tervezett általánosságban jónak tartották; (iii) többen javasolták, hogy növeljék téma a költségvetését; (iv) példaértékűnek minősítették a „<i>Future and Emerging Technologies</i>” kiemelését (sőt FR előirányozni javasolta a költségvetés 10%-át erre), és kérdezték, hogy vajon ez téma az alap kutatások körébe sorolható-e; (v) többen javasolták a gazdasági növekedést közvetlenül elősegítő kutatási témák előtérbe helyezését; (vi) kérdezték, hogy a prioritás milyen szálakkal kapcsolódik a CIP-hez; (vii) kiemelték a „<i>Software, Grids and Security</i>” és a „<i>Robotic systems</i>” fejezetek, valamint a „<i>high density storage systems</i>” téma fontosságát; (viii) javasolták az új anyagok és technológiák kiemelését, (ix) javasolták a „<i>turizmus</i>”-t példaként külön megemlíteni az Intelligens infrastruktúrák témánál; (x) hiányolták a KKVk hangsúlyosabb megjelenését, hiszen ebben a szektorban ezeknek kiemelkedő jelentősége van, (xi) javasolták a „<i>szemantika</i>” kifejezést beszúrni „<i>technology-enhanced learning</i>” témánál, valamint (xii) felhívták e figyelmet az elektronikus egészségügyi szolgáltatások fontosságára. COM (i) megköszönte a nagyon pozitív fogadtatást; (ii) a javaslatok kivétel nélkül hasznosak, de ezek egy részét a specifikus programok, illetve a munkaprogram kidolgozásánál tudják majd hasznosítani; (iii) a turizmus rejtetten több helyen is jelen van szövegben, de azért nem emelték ki, mert inkább hasznosítója az eredményeknek, és nem motorja az ICT kutatásnak; (iv) a FP6-hoz hasonlóan közös pályázati felhívásokat fognak meghirdetni a más tudományterületeket is érintő témákban. PRES ismételten kérte, hogy a javaslatokat írásban is nyújtsák be a delegáltak.</p> <p>P2: Food, Agriculture and Biotechnology</p> <p>A hozzászólók (i) kivétel nélkül pozitívan viszonyultak a tervezethez; (ii) többen a javasolták a prioritás költségvetésének növelését, (iii) javasolták, hogy az „<i>emerging needs</i>” és a „<i>future and emerging technologies</i>” vagy mindegyik prioritásnál legyenek kiemelve, vagy egyiknél sem; (iv) fontosnak tartották a nem-élelmiszer mezőgazdasági termékek támogatását a kutatás eszközeivel, (v) javasolták kiemelt figyelmet szentelni a mezőgazdaság szociális-társadalmi kérdéseinek, különös tekintettel a népesség elöregedésére; (vi) javasolták a biotechnológiai eljárások nem gyógyszertermelési célú alkalmazásának kiemelt fejlesztését; (vii) javasolták az ICT technológiák alkalmazásnak elősegítését a mezőgazdasági termelésben; (viii) kérték a halászatot bevenni negyedik címszónak a prioritás elnevezésébe; (ix) többen javasolták az erdészeti kutatásokat kiemelten kezelni az erdőgazdálkodásra épülő ipar versenyképességének javítása érdekében, valamint a környezetvédelmi vonatkozások miatt; (xii) javasolták további technológiai platformok megalakítását a jelenleg meghirdetettekén kívül.</p> <p>Hozzászólásomban (i) megköszöntem a jól előkészített tervezetet és Patermann igazgató kiváló előadását, (ii) előzetes véleményként általánosságban támogatásunkról biztosítottam a tervezetben körvonalazott kutatási témákat, mert ezek nagy része MO számára is fontos, (iii) fontosnak tartottam kiemelni új, hatékony, gyors de megbízható analitikai módszerek kifejlesztését az élelmiszerbiztonság témakörben kapcsolódva a „<i>Fork to farm</i>” alcímhez a 20. oldal harmadik bekezdésében; (iv) végül támogattam UK azon javaslatát, hogy az „<i>emerging needs</i>” és a „<i>future and emerging technologies</i>” vagy mindegyik prioritásnál legyenek kiemelve, vagy egyiknél sem.</p>
<p>G-15 Egyesített Kutatási és Atomkutató Munkacsoport</p> <p>2005. április 25.</p>	<p>1. Integrated Guidelines for Growth and Jobs (2005-2008) (Examination of research/knowledge society aspects)</p> <p>PRES bevezetőjében jelezte, hogy ma csak az alapidokumentumot tárgyaljuk azzal a céllal, hogy az a Versenyképességi Tanács (VT) 2005. május 10-i ülésén elfogadásra kerülhessen. Ma – <i>valamint a CRP-1 jövő heti ülésén is</i> – csak olyan módosító javaslatokat – <i>esetleg kisebb törléseket</i> – tudnak figyelembe</p>

<p>CM 1455/05 RECH ATO</p> <p>Léon Diederich</p> <p>Szendrői László</p> <p>8008/05 ECOFIN 122 UEM 8087/05 RECH 80 ATO 45</p>	<p>venni, amelyek arra irányulnak, hogy az alapidokumentum a VT rendkívüli ülésén elfogadásra kerülhessen. Számottevő szövegmódosításokra most nincs mód, de a VT ülése után – <i>várhatóan 2005. május 11-én, 13-án vagy 17-én</i> – a Munkacsoport ismét napirendre tűzi a témát. A részletes vitát a múlt héten előzetesen megküldött elnökségi dokumentum alapján fogják lefolytatni, és akkor lesz mód a módosító javaslatok beépítésére is. A delegáltak az esetleges módosító javaslatokat – <i>mostantól kezdve a Munkacsoport aktuális üléséig folyamatosan</i> – írásban juttathatják el PRES-nek.</p> <p>A hozzászólások többsége pozitív volt, tulajdonképpen csak két dolog váltott ki élesebb vitát: (i) miért van a Joint European Technological Initiative (JETI) hangsúlyosan megemlítve a szövegben, amikor a 7. Kutatási Keretprogram (FP7) nincs, és (ii) mire számít PL írásban benyújtott javaslatában a „<i>including possible Community support for centres located in convergence regions....</i>” megfogalmazás alatt? COM válaszában elmondta, hogy ez az útmutató a tagországok részére készül, és a JETI azért van kiemelve itt, mert segítségével a tagországi kutatási forrásokat, az EU kutatási támogatásokat, valamint a privát pénzforrásokat (PPP) fogják becsatornázni közös kutatási programokba. PL nem választolt a hozzá intézett kérdésekre. PRES azzal foglalta össze a vitát, hogy a véleménycsere nagyon hasznos volt: a vélemények többnyire pozitívak, így a COREPER ülésén várhatóan nem fog súlyos kifogás felmerülni. Írásbeli javaslatokat az elnökségi dokumentumhoz kapcsolódva folyamatosan lehet megküldeni, és a témát részletes vitára bocsátják a Munkacsoport ülésén valamikor 2005. május 10-e után.</p> <p>2. Proposal for the Seventh Framework Programme (EC and Euratom): Joint Research Centre activities (<i>presentation and first exchange of views</i>)</p> <p>A hozzászólók (i) mindannyian elismerőleg szóltak az elmúlt időszakban megmutakozó fejlődésről a JRC menedzsmentjében; (ii) általánosságban egyetértettek a tervezett prioritásokkal, (iii) a költségvetés tervezetét arányosnak találták a tervezett aktivitásokkal; (iv) DE felvetette, hogy egy reform – <i>nagyobb autonómia</i> – nem segítené-e a JRC működését; (v) AT kérdezte, hogy vannak részletes adatok az egyes tagországok részvételéről a JRC programjaiban. Hozzászólásomban (i) gratuláltam a JRC sikereihez; (ii) örömmel említettem meg, hogy sok magyar kutató eredményesen működött közre az itt példaként bemutatott sikeres kutatási programokban, az együttműködés kölcsönösen előnyös; (iii) előzetesen és általánosságban támogattam a tervezett prioritásokat; (iv) emlékeztettem arra, hogy olyan kutatóintézetekre van szükség, amelyek attraktívak nemcsak a legjobb európai kutatók, hanem a világ legjobb kutatói számára is.</p> <p>COM (i) megköszönte a sok dicséretet: a pozitív vélemény nem volt általános a korábbi években; (ii) DE javaslatát határozottan elvetette: bár nagyobb flexibilitásra szükség lenne, de az autonómiáról szóló viták felújítása vagy drasztikus szervezeti változtatások inkább lennének károsak, mint hasznosak. Most inkább evolúcióra lenne szükség, hogy a hasznos reformok stabilizálódjanak, és mellékesen megjegyezte, hogy az Igazgatótanácsot (<i>Boad of Govenors</i>) jelenlegi összetételében nem tartaná alkalmasnak a JRC vezetésére; (iii) AT kérdésére válaszolva elmondta, hogy a JRC számítógépes nyilvántartása bármilyen statisztika összeállítását lehetővé teszi, és felkérte Frigola igazgatót, hogy AT részvételéről készítessen kimutatást, és küldje meg elektronikusan.</p> <p>PRES azzal foglalta össze a napirendi pontot, hogy a JRC nukleáris és nem-nukleáris kutatási programjai széleskörű támogatást kaptak, és a delegáltak a tervezett költségvetést sem kifogásolták, végül DE javaslatára általános fenntartást jegyzett be valamennyi ország számára tekintettel arra, hogy a dokumentum elemzése több időt igényel, és a részletes vitára később kerül sor.</p> <p>3. Proposal for Seventh Framework Programme (Euratom) (<i>Presentation and first exchange of views</i>)</p> <p>A hozzászólók (i) AT kivételével mindannyian pozitívan viszonyultak témához; (ii) AT jelezte, hogy országa ellenez mindenféle nukleáris kutatást és fejlesztést, de ha ez mégis lesz, akkor nagyobb figyelmet kell fordítani a reaktorok biztonságos üzemeltetésére; (iii) többen kérdezték, hogy honnan teremtik elő a többletköltségek fedezetét, ha az ITER kevesebb mint hat partner együttműködésében valósul meg; (iv) fontosnak tartották kihangsúlyozni, hogy az ITER nemcsak a kísérleti reaktor felépítéséből áll, hanem komplex program, ezért nagy figyelmet kell szentelni a kapcsolódó programoknak (<i>broader approaches</i>); (v) SI és LT összehangolva lobbiztak a kis országok részvételének biztosításáért; (vi) SK speciális geológiai témát javasolt beszúrni a szövegbe; (vii) a tervezett arányokat általában jónak tartották, de a „<i>Fission</i>” fejezetben belül növelnék a reaktorok biztonságára, valamint a radioaktív</p>
--	--

	<p>hulladékok biztonságos kezelésére fordított összegeket. (viii) DE nem volt elutasító, de több időt kért, valamint általános fenntartást jelentett be, mert a költségvetés a következő pénzügyi előirányzat végszámaiktól függ; (ix) UK és FR nagyon pozitív volt, kiemelten említették a „<i>Fusion</i>” fejezetet és az ITER programot.</p> <p>COM válaszában kiemelte, hogy a (i) az ITER program költségvetésének kiegészítését –amennyiben kevesebb mint hat partner részvételével valósul meg – egyes tagországok önkéntes felajánlásaiból, valamint nemzetközi kutatási szervezetek támogatásából fogják fedezni; (ii) az ITER program menedzselését a 171.§ alapján létrehozott közös (<i>joint undertaking</i>) szervezettel fogják megoldani, mert csak ez alkalmas arra, hogy az EU forrásokat, a tagországok pénzeszközeit, valamint a magánszférából érkező pénzügyi forrásokat megfelelően összeolvassza; (iii) az Euratom program a jogi alapok különbözősége miatt most csak 2011-ig lesz elfogadva, de beépítik a biztosítékokat, hogy harmonizálni lehessen a FP7 (2007-2013) időszakával később; (iv) biztosította a kis országokat, hogy részvételüknek semmi akadálya nincs a tervezett programokban. PRES (i) regisztrálta a széleskörű támogatást, (ii) bejelentette, hogy a részletes vitára később kerül sor, és (iii) nyugtázta, hogy a program végleges költségvetése a következő pénzügyi előirányzattól függ.</p>
<p>G-14 Kutatási Munkacsoport</p> <p>2005. április 28-29.</p> <p>CM 1518/05 and CM 1520/05</p> <p>Léon Diederich</p> <p>Szendrői László</p> <p>041-VI/EU/Em/2005</p> <p>8087/05 RECH 80 ATO 45</p>	<p>2005. április 28. csütörtök: Proposal for the 7th Framework Programme</p> <p>A napirend tárgyalásának megkezdése előtt PRES köszöntette Romániát és Bulgáriát abból az alkalomból, hogy megfigyelői státuszban először vehetnek részt a Munkacsoport ülésén.</p> <p>1. Continuation of the examination of the proposal: Themes:</p> <p>1.1 P4: Nanosciences</p> <p>A hozzászólók (i) kivétel nélkül vitára alkalmasnak tartották az előterjesztést és pozitívan viszonyultak hozzá; (ii) a folyamatosságot a FP6 tárgyi prioritásával hasznosnak vélték; (iii) a tudományterület jellegzetessége, hogy a tudás peremén elért új eredményekkel igazi innovációt fog indukálni; (iv) hangsúlyozták a téma környezetvédelmi jelentőségét; (v) felvetették, hogy az etikai kérdéseket megnyugtatóan tisztázni kell; (vi) hangsúlyozták az eredmények közkinccsé tételének fontosságát (<i>dissemination</i>); (vii) óvtak a szükségtelen átfedésektől más prioritásokkal, ezt közös felhívásokkal (<i>joint calls</i>) vélték elkerülhetőnek; (viii) hangsúlyozták a téma multi-diszciplináris jellegét, aminek következtében az eredményekből számos tudományterület és ipari alkalmazás fog profitálni; (ix) hangsúlyozták a technológiai transzfer kiemelt szerepét, és ezen belül az egyetemek és az ipar együttműködésnek jelentőségét; (x) FR és CZ kiemelkedően fontosnak tartják a Technológiai Platformok (TP) szerepét, míg AT és FI további meggyőző érveket várnak; (xi) BE és IR élesen ellenzik a Közös Európai Technológiai Kezdeményezések (JETI) alkalmazását, ezt FI elképzelhetőnek tartja pl. a nano-elektronika területén, de további megerősítést vár; (xii) többen kérdezték, hogy az alapkutatások terén hogyan valósítják meg az együttműködést az Európai Kutatási Tanáccsal (ERC); (xiii) információt kértek a Nanotechnológiák Akcióterv eddigi eredményeiről; (xiv) egyes résztémák fontosságát hangsúlyozták: energia-tárolás (DK), új anyagok (FR), az ICT alkalmazások (FR), nano-elektronika (FI), nano-photonics (IR), erdei alapanyagokra épülő iparágak (SE); (xv) végül IT javasolta a prioritás költségvetésének növelését.</p> <p>Hozzászólásomban (i) meggyőződésemet fejeztem ki, hogy úgy a nanotechnológiák, mint az új anyagok nagyon fontos tématerület a kutatásban, (ii) általánosságban támogatásomról biztosítottam a tervezetet, (iii) mivel az egyes tagországok kutatási képességei nagyon eltérőek kiemelkedően fontosnak tartottam az új tudományos eredmények elterjesztését (<i>ehhez FI és SE csatlakozott később</i>), végül (iv) ehhez kapcsolódva kérdést tettem fel, hogy milyen eszközöket terveznek alkalmazni az eredmények hasznosításnak elősegítésére.</p> <p>COM megköszönte a támogató javaslatokat. Válaszában (i) a JETI szerepét a magántőke és a tagállami támogatások bevonása miatt (PPP) kiemelkedően fontosnak jellemezte; (ii) elismerte a tudástranszfer jelentőségét, de hosszan fejtegette, hogy ez nem egyszerű kérdés: szét kell választani azokat az</p>

	<p>eredményeket, amelyeket mindenki számára hozzáférhetővé kell tenni azoktól az eredményektől, amelyek a kutatásban résztvevő vállalatok és/vagy személyek szellemi tulajdonát képezik, végül a problémák azonosítása érdekében kilátásba helyezte egy workshop összehívását. PRES összefoglalójában (i) rendkívül pozitívnak minősítette a fogadtatást; (ii) kiemelte, a környezetvédelemmel, az egészségüggyel, valamint a biztonságpolitikával fennálló kapcsolatok fontosságát; (iii) hangsúlyozta az ipar szerepét, sőt, a KKVk részvételének elősegítése érdekében speciális pályázati felhívásokat tart szükségesnek; (iv) az Akcióterv tapasztatai alapján stratégiát kell kialakítani; (v) a költségvetés növelése nagyon nehéz kérdés, különös tekintettel a következő pénzügyi előirányzattal kapcsolatos vitákra és a helyes arányokra a különböző prioritások között; és végül (vi) nyomatékosan kérte ismét, hogy a delegáltak írásban is juttassák el módosító javaslatukat.</p> <p>1.2 P1: Health</p> <p>A hozzászólók (i) kivétel nélkül pozitívan értékelték a tervezetet, hangsúlyozva, hogy ez csak előzetes vélemény, mert a szakértők még nem fejezték be szöveg elemzését a fővárosokban; (ii) egyesek helyből támadták, mások további megerősítést várnak a JETI alkalmazásával kapcsolatban; (iii) egyesek javasolták beszűrnia a mentál-egészségügyi kutatásokat, a hepatitis-C vírussal kapcsolatos kutatásokat, az agykutatást, az öregedés témáját, a foglalkozási ártalmakkal kapcsolatos kutatásokat, a rákkutatási hálózatokat és tumor adatbázisokat, a szegénység kiváltotta tömeges megbetegedéseket, az integratív biológia szerepét, a környezetszennyezés miatti megbetegedéseket, az egészszobiztosítási rendszerek reformját támogató kutatásokat, valamint a bio-terrorizmust; (iv) mások nehezményezték, hogy a genetikai kutatások kisebb figyelmet kapnak.</p> <p>COM válaszában (i) megköszönte a pozitív fogadtatást (ii) védelmébe vette a JETI alkalmazását: pl. egyes gyógyszerkutatói területek olyannyira költségigényesek, hogy csak a PPP segítségével lehet a szükséges anyagi erőforrásokat biztosítani. Bizonyításul hivatkozott arra, hogy a FP7 P1: Health prioritás teljes költségvetése mindössze néhány új generációs gyógyszer kifejlesztésére, klinikai ellenőrzésére és bevezetésére lenne elegendő.</p> <p>Hozzászólásomban (i) megköszöntem COM részletes előadását; (ii) általánosságban elégedettségünknek adtam hangot az egészségügyi kutatások és a megemlített specifikus témák tervezetével kapcsolatban; (iii) mandátumomnak megfelelően javasoltam, hogy a 17. oldal 3. bekezdésének 3. sorába a zárójelen belül szúrjuk be az élelmiszerekkel terjedő betegségeket (food-born diseases); (iv) javasoltam, hogy a 18. oldal 3. bekezdésének 2. sorába a „biological markers” kifejezés után szúrjuk be a „biomonitoring” kifejezést, végül (v) csatlakozva FI javaslatához hangsúlyoztam az új tudományos eredmények elterjesztésnek fontosságát. Válaszában COM a felesleges átfedések elkerülése érdekében elutasította a food-born diseases beszúrását, mert ezek vizsgálatára a P2: Food, Agriculture and Biotechnology fejezetben biztosítanak költségkeretet, de köszönettel nyugtázta a biomonitoring beszúrására vonatkozó javaslatot, és visszaigazolta a tudástranszfer fontosságát is, amelynek kiemelt figyelmet fognak szentelni az egészségügyi kutatásokban.</p> <p>2005. április 29. péntek: Proposal for the 7th Framework Programme</p> <p>1. Continuation of the examination of the proposal: Themes:</p> <p>1.1 „Transport” (a.m.)</p> <p>A hozzászólók (i) a tervezet általánosságban jónak tartották, jelezve hogy részletes véleményt később tudnak mondani a szakértői elemzések befejezése után; (ii) a közlekedési kutatásokat kiemelkedő jelentőségűnek vélték Európa versenyképességének javítása terén (iii) NE, PT, IR, UK, FI és IT további információt kértek a JETI alkalmazásáról, különös tekintettel az erre a célra biztosított költségvetési hányadra, (iv) FR ellenben védelmébe vette a JETI-t, mert alkalmazásával elkerülhető a fragmentáció, és a szükséges tömegű anyagi forrás előteremthető, továbbá pozitívan nyilatkozott az ACARE szervezetből Technológiai Platformmá (TP) avanszáló képződmény első stratégiai javaslatairól; (v) UK javasolta elkülöníteni a repüléstudományt, valamint a szárazföldi közlekedéssel kapcsolatos kutatásokat; (vi) többen javasolták megemlíteni a közlekedés biztonságát, a környezetvédelmi vonatkozásokat, a vasúti közlekedés</p>
--	--

	<p>és szállítás fontosságát, valamint a globális klímaváltozással kapcsolatos összefüggéseket; (vii) IR a tengeri közlekedés és szállítás a közúti szállítástól való elkülönített kutatását javasolta; ES pedig éppen a vízi és a szárazföldi közlekedés kapcsolatának megteremtésére hívta fel a figyelmet; (viii) különös jelentőséget tulajdonítottak a fenntartható fejlesztésnek, valamint a közlekedési rendszerek „kiszöldítésének”; (ix) felhívták a figyelmet a nemzeti programok koordinálásának szükségességére, valamint a harmadik országokkal való együttműködés (INCO) fontosságára az európai közlekedési rendszerek komplementaritásnak biztosítása érdekében; (x) az ipar széleskörű részvételét segíteni javasolták; (xi) a Galileo rendszer mielőbbi alkalmazását sürgették (xii) és végül hangsúlyozták a kutatási eredmények elterjesztésének fontosságát.</p> <p>Válaszában COM (i) örömmel köszönte meg a segítő szándékú javaslatokat; és (ii) megígérte, hogy még a nyári szünet előtt vitára bocsátják a JETI alkalmazásával kapcsolatos vitaanyag első pizskozatát: ez az új eszköz nélkülözhetetlen a közlekedési kutatások területén, mert csak így teremthető elő a kutatásokhoz elengedhetetlenül szükséges anyagi forrás a PPP bázisán. PRES nyomatékosan kérte, hogy a módosító javaslatokat írásban is küldjék meg a tagországok.</p> <p>1.2 „Environment” (a.m.)</p> <p>A hozzászólók (i) kivétel nélkül nagyon pozitívan viszonyultak a tervezethez; (ii) javasolták kiemelni az integrált modellezést, és a biodiverzitás fenntartható kezelését; (iii) IT javasolta beszúrni a kulturális örökség kutatását; (iv) ES fontosnak tartotta az erdőtüzekkel, valamint a tankhajó balesetekkel kapcsolatos ember által generált katasztrófák megelőzésére, illetve kezelésére irányuló kutatásokat; (v) SE a klímaváltozás – <i>különösen a felmelegedés sarkvidéki ökoszisztémákra gyakorolt hatásának</i> – fontosságát emelte ki, (vi) többen javasolták a címben is megemlíteni a fenntarthatóságot; (vii) felhívták a figyelmet a környezeti technológiák fejlesztésének fontosságára; és (viii) javasolták, hogy az új tudományos eredmények elterjesztésének szenteljenek nagyobb figyelmet.</p> <p>PRES összefoglalójában (i) konstatálta a tagországok erőteljes támogatását; (ii) a javaslatok többsége nem indukál jelentős változtatásokat, így könnyen beilleszthetőek, és végre (iii) megemlítette a kutatási eredmények elterjesztésének (dissemination) fontosságát, aminek nemcsak itt, de valamennyi prioritás területén kiemelt figyelmet kell szentelni.</p> <p>1.3 „Energy” (p.m.)</p> <p>A hozzászólók (i) általánosságban kivétel nélkül támogatásukról biztosították a kutatási programot azzal a kitételrel, hogy bizonyos részletekről csak a szakértői elemzések befejezése után tudnak nyilatkozni később; (ii) javasolták, hogy a fosszilis energiaforrások kutatását se hanyagolják el, mert ezek az energiaforrások még hosszú ideig meghatározóak lesznek az energiaellátásban; (iii) felhívták a figyelmet a co-generációs hálózatok fontosságára; (iv) javasolták kiemelten kezelni az energiahatékonyság, valamint az energia megtakarítás kérdését; (v) IT javasolta napenergia hasznosításának kiemelt kutatását; (vi) többen javasolták az ár-apály energiára, a biomasszára és a geotermikus erőforrásokra épülő – megújítható, illetve megújuló – erőforrások nagyobb mértékű hasznosítását megalapozó kutatások felkarolását; (vii) mások a hidrogén energia és az üzemanyagcellák hasznosítására hívták fel e figyelmet; (viii) továbbá – tekintettel a kyotoi egyezményben vállaltakra – a CO₂ nyelők, valamint a szén-semleges energiaforrások kutatását helyezték előtérbe; és (x) hangsúlyozták a tisztább technológiák fejlesztésének szükségességét. Végül (ix) itt is előkerült a JETI problematikája: sokan további információt és megerősítést várnak e sokat vitatott eszköz alkalmazásáról.</p> <p>Válaszában COM (i) megköszönte a javaslatokat, ezeket lehetőség szerint figyelembe veszi a specifikus programok kidolgozásánál, (ii) korainak tartotta a JETI finanszírozásáról vitatkozni, mert a költségvetés tervezet is csak ideiglenes, másrészt a JETI megalakításának és működésének számos részletkérdése is még tisztázatlan. PRES úgy foglalta össze a vitát, hogy (i) az energiakutatás általában széleskörű támogatást kapott; (ii) a javaslatok viszonylag könnyen érvényesíthetőek a javított szövegváltozatban; (iii) a JETI működésének részleteivel foglalkozni kell később, mert nem kapott egyöntetű támogatást, sok a nyitott kérdés.</p>
--	--

G-14 Kutatási Munkacsoport	1. Proposal for the 7th Framework Programme (<i>Continuation of the examination of the proposal</i>)
2005. május 2.	Theme „Space”
CM 1573/05 RECH	A hozzászólók (i) kivétel nélkül támogatták az űrutasítási program tervezetét; (ii) UK, DK, SE és FR javasolták, hogy az űrutasítást és a biztonságpolitikai kutatásokat válasszák szét két külön prioritásra, ezt PT ellenezte; (iii) többen javasolták az űrutasítás költségvetésének növelését, (iv) mások azt javasolták, hogy a programokat igazítsák a költségvetési realitásokhoz; (v) UK határozottan ellenezte, hogy az EU költségvetésből meglévő űrutasítási infrastruktúrák fenntartására vagy fejlesztésére költsenek; (vi) többen kérdezték, hogy mit kell érteni „surveillance” és „exploitation” alatt; (vii) többen javasolták, hogy az EU ne foglalkozzon az űreszközök feljuttatásának technikájával, illetve az űr kiaknázásával, ezeket hagyja az Európai Űrutasítási Ügynökségre (ESA); (viii) előbbi állásponttal szemben FR számára prioritást élvez egy ambiciózus űrprogram megvalósítása, ennek keretében – <i>esetleg a Sojuz programmal együttműködve</i> – a független közlekedés-szállítás megteremtése, valamint önálló űrtechnológiák kidolgozása; (ix) többen javasolták a Globális Környezetvédelmi és Biztonsági Megfigyelő Rendszer (GMES) és a Galileo program fokozott támogatását; (x) az Egyesült Európai Technológiai Kezdeményezést (JETI) megfelelőnek tartotta IT a GMES menedzselésére. Hozzászólásomban (i) az űrutasítási programot üdvözöltem; (ii) fontosnak tartjuk európai versenyképesség javításában betöltött szerepét; (iii) kiemeltam a GMES program fontosságát, ehhez kapcsolódva szívesen látnánk utalást a korai figyelmeztető rendszerekre (<i>early warning systems</i>), pl. a hurrikánok vagy az árvizek előrejelzésére; (iv) kértem az EU támogatását abban, hogy az új tagországok mielőbb az ESA teljes jogú tagjává válhassanak; (v) végül hangsúlyoztam az új tudományos eredmények elterjesztésének fontosságát, különösen azokba az országokba, amelyek az űrutasítás terén csak korlátozott kutatási kapacitásokkal rendelkeznek.
Léon Diederich	COM válaszában (i) elemezte, hogy milyen előnyei és hátrányai vannak annak, ha a „ <i>űrutasítást</i> ” és a „ <i>biztonsági kutatásokat</i> ” külön prioritásként kezeljük; (ii) a GMES-t kiemelt prioritásnak tekintik, de ennek szolgáltatási oldalát nem kívánják megfinanszírozni a kutatási forrásokból, legfeljebb demo projektek finanszírozásáig mennek el; (iii) a JETI alkalmazását előnyösnek tartanák, a részletek kidolgozására szívesen hívnának össze egy szakértői fórumot; (iv) az űrközlekedés/szállítás kutatásának finanszírozásában csak oly mértékig vennének részt, amennyire ez az EU űrpolitikájának megvalósításához szükséges, és ügyelnének az európai hozzáadott értékre, valamint a ráfordítások megtérülésére; (v) a „ <i>surveillance</i> ” és az „ <i>exploitation</i> ” értelmezésük szerint inkább csak monitorozást (<i>Earth Observation</i>) és/vagy szolgáltatást (<i>Galileo</i>) jelent, és szó sincs arról, hogy ennek köpönyege alatt például nukleáris hulladékot próbálnának elhelyezni a világűrben (?); (vi) véleményük szerint sokkal többet kellene invesztálni az űrparba, és a kutatási infrastruktúra alatt igenis érteni kell a nemzetközi űrállomást; (vii) a Versenyképességi és Növekedési Keretprogram (CIP) fontos szerepet fog játszani a technológiai transzferben, a KKVk bevonásában, és spin-off vállalatok révén az új tudományos eredmények elterjesztésében.
Szendrői László	PRES összefoglalójában (i) konstatálta, hogy az űrutasítás széleskörű támogatást élvez; (ii) többen javasolták és csak kevesen ellenezték, hogy az „ <i>űrutasítás</i> ” prioritás váljon külön a „ <i>biztonságpolitikai</i> ” kutatásoktól; (iii) a GMES általános támogatást kapott a tagorságoztól; és (iv) az „ <i>exploration</i> ”, a „ <i>transport</i> ” és az „ <i>access</i> ” vitatott fogalmak, tisztázni kell az ezzel kapcsolatos részleteket.
043-VI/EU/Em/2005	2. Space Policy (<i>Information from Commission with a view to Space Council</i>)
8087/05 RECH 80 ATO	COM tájékoztatást adott a HSPG legutóbbi párizsi ülésének eredményeiről, és közreadta az ott kidolgozott dokumentum tervezeteket. A hozzászólók (i) örömmel nyugtázták az Űrtanács 2. ülésének előkészítésében elért előrehaladást; (ii) javasolták, hogy készüljön útmutató a miniszterek vitájának előkészítésére; (iii) egyetértettek azzal, hogy az EU és az ESA együttműködését a HSPG-nek kell koordinálnia; de (iv) a dokumentumokat formálisan a Kutatási Munkacsoportnak és a COREPER-nek is el kell fogadni, mielőtt azok az Űrtanács vagy a VT ülésre kerülnek; végül (v) kérdezték, hogy az 52. pontban körvonalazott Űrutasítási Ügynökség hogyan fog működni, mert véleményük szerint egy ilyen szervezet létrehozásához intézményi reformra lenne szükség.
	COM válaszában (i) örömet fejezte ki, hogy a közös munka sikert aratott, és (ii) elmondta, hogy ugyanezt a támogatást tapasztalták a különböző érintett

	<p>főigazgatóságokat felügyelő biztosok részéről is. (iii) Az 52. pontban körvonalazott ügynökség egyelőre csak ötlet szinten mozog, részletei még nem kidolgozottak, minden lehetőséget alaposan meg kell vizsgálni a jövőben. PRES (i) egyetértett azzal, hogy az érdemi előkészítő munka a HSPG keretében folyik, de (ii) fontosnak tartotta, hogy a Kutatási Munkacsoport is rendelkezzen minden információval, hogy elkerülhető legyen bármiféle meglepetés a COREPER, vagy a VT ülésén, ezért kérte, hogy (iii) COM a tervezett útmutatót, és minden egyéb dokumentumot terjesszen elő a Munkacsoport 2005. május 20-i ülésén.</p> <p>3. FP7 (continued): „Security”</p> <p>A hozzászólók (i) kivétel nélkül fontosnak tartották kutatások folytatását ezen a specifikus területen; (ii) javasolták deklarálni, hogy ez nem védelmi célú, hanem civil kutatás; (iii) FR és UK javasolták elkülöníteni az űrkutatástól, PT ellenezte ezt; (iv) egyesek javasolták növelni a költségvetést, azután 50-50%-ban felosztani az alfejezetek között; kérdezték továbbá, hogy (v) milyen tapasztalatokat szerzett COM a tagországok részvételi képességéről; (vi) a KKVk részt tudnak-e venni ezekben a kutatásokban; (vii) milyen kooperációt terveznek kialakítani a Védelmi Ügynökséggel; (viii) olyan szervezetek, mint például a tűzoltóság kapnak-e szerepet a témában; (ix) milyen speciális eszközökkel tervezi a kutatást megvalósítani COM; (x) lesz-e lehetőség harmadik országok részvételére az INCO keretében.</p> <p>Válaszában COM elmondta, hogy (i) az „<i>űrkutatást</i>” és a „<i>biztonságpolitikai kutatásokat</i>” a kétségkívül fennálló átfedések miatt egy prioritás keretében tervezték eddig, de készek megvizsgálni a szétválasztás lehetőségét; (ii) az „<i>űrkutatás</i>” és a „<i>biztonságpolitikai kutatások</i>” alfejezeteknek akkor is különböző részvételi szabályokat kell kialakítani, ha közös prioritás keretében maradnak; (iii) tapasztalataik szerint a tagországok részvételi képessége jó, és külön kiemelte, hogy az Előkészítő Akció projektjeiben kb. 15% körül van a KKVk részvételének aránya; (iv) a második pályázati felhíváson – <i>COM külön erőfeszítéseinek köszönhetően</i> – már az új tagországok is jó eredménnyel vettek részt; (v) a tudományterületen elért új tudományos eredmények jól fogják szolgálni az európai versenyképesség javítását; (vi) harmadik országok részvételére egyéni elbírálás alapján lesz lehetőség: részvételi szándékát jelezte előzetesen IS és TR, de szóba jöhet az együttműködés az USA-val is.</p> <p>Összefoglalójában PRES (i) a tagországok széleskörű támogatását detektálta; de (ii) nem szabad összekeverni a védelmi célú kutatásokat a biztonságpolitikai kutatásokkal: utóbbi esetében kizárólag civil irányokról lehet szó; és (iii) megfontolandónak tartotta a két alfejezet szétválasztást, erről később kell dönteni.</p>
<p>G-14 Kutatási Munkacsoport</p> <p>2005. május 11.</p> <p>CM 1628/1/05 RECH</p> <p>Léon Diederich</p> <p>Szendrői László</p> <p>052-VI/EU/Em/2005</p> <p>8087/05 RECH 80 ATO 45</p>	<p>1. Proposal for the 7th Framework Programme - Continuation of the examination of the proposal: Theme „Socio-Economic Sciences and the Humanities”</p> <p>A hozzászólók részéről a tervezet általános támogatást kapott. Figyelmet érdemlő javaslata volt PL képviselőjének: az EP vonatkozó közleményére hivatkozva javasolta, hogy a Technológiai Platformok analógiájára a társadalomtudományoknak is legyen Kutatási Platformja. Ezt élesen támadta UK, de támogatta SE, PT és HU (<i>hozzászólásomban további megfontolásra érdemes ötletnek neveztem</i>). Mandátumomnak megfelelően javasoltam a „<i>cultural heritage</i>” és a „<i>as building elements of our European identity</i>” frázisok beszúrását a szövegbe. Utóbbira DE hozzászólásban pozitívan hivatkozott, a kulturális örökség kiemelését pedig több delegált is támogatta. PRES összefoglalójában (i) nagyra értékelte a pozitív véleményeket, (ii) megállapította, hogy a „<i>humanities</i>” felkarolásával helyre kell állítani a helyes egyensúlyt és külön kiemelte a nyelvi sokféleséget, a kultúrát, a történelmet, a kulturális örökséget és a vallást, amelyek érdemesek arra, hogy a specifikus programban fontos szerepet kapjanak; és (iii) nem zárta ki egy Kutatási Platform esetleges megalakítását, de ez további megvitatást igényel.</p> <p>2. FP7: SMEs (in the context of „collaborative research”)</p>

	<p>A hozzászólók (i) kivétel nélkül egyetértettek azzal, hogy a KKVk-nak kiemelt figyelmet kell szentelni a tematikus kutatásokban, (ii) kulcskérdésnek nevezték az eljárások egyszerűsítését és racionalizálását; (iii) többen javasolták, hogy az FP6-hoz hasonlóan legyen egy dedikált költségvetési hányad a KKVk-nak, de ezzel nem mindenki értett egyet. Nem túl éles, de jól érzékelhető véleménykülönbség mutatkozott az iparilag fejlett és kevésbé fejlett országok között: előbbiek a high-tech, illetve tudás intenzív KKVk kiemelt támogatását javasolták, míg utóbbiak a gazdaság minden területén támogatásra érdemesnek tartották a KKVk-at. PRES azzal foglalat össze a vitát, hogy (i) a kvóta kérdése vitatott: egyes szektorokban akár több is lehet, mint 15%, ezért az egyes tematikus prioritásokon belül egyedileg kell meghatározni; (ii) a szimplifikáció és a racionalizálás az alapja a KKVk eredményes részvételének; és (iii) világos útmutatót kell készíteni a KKVk számára.</p> <p>3. FP7: Dissemination and technology transfer</p> <p>COM vitaindítójában elmondta, hogy a disszemináció és a technológia transzfer a korábbi keretprogramokban kevesebb figyelmet kapott. Lisszabon óta felértékelődik, de nem könnyű a személyi tulajdonjogok védelme miatt. A vitában hozzászólt SE, HU, SI, FR, UK, COM, NE, AT, DE, FI, IR, EE, ES, SE és COM képviselője. A hozzászólók (i) kivétel nélkül pozitívan viszonyultak a témához, és fontosnak tartották az eredmények elterjesztését és hasznosítását; (ii) felhívták a figyelmet az európai paradoxonra: kiváló kutatási eredmények születnek, amelyek nem – <i>vagy túl lassan</i> – hasznosulnak a gyakorlatban; (iii) felhívták a figyelmet az egyetemek szerepére; (iv) kiemelték a licencek és a know-how jelentőségét; (v) az európai szabadalmak mielőbbi elfogadását sürgették; (v) további információt kértek a CIP és a FP7 kapcsolatáról; (vi) egyesek hasznosnak tartanak a téma externalizálását, mások óvtak ettől. Összefoglalójában PRES (i) javasolta, hogy a specifikus programokban és a részvételi szabályokban szenteljének kiemelt figyelmet a témának, esetleg szektor specifikusan; (ii) a téma kiemelt jelentősége miatt megvitatását napirendre tűzik a Versenyképességi Tanács 2005. június 7-i luxemburgi ülésén.</p>
<p>G-14 Kutatási Munkacsoport 2005. május 13. CM 1731/05 RECH Léon Diederich Szendrői László 053-VI/EU/Em/2005 8087/05 RECH 80 ATO 45 COMPET 68 CODEC 266</p>	<p>1. Proposal for the 7th Framework Programme - Continuation of the examination of the proposal: Joint Technology Initiatives and FP7 funding mechanisms</p> <p>Az alakulató, mintegy 26 Technológiai Platform tapasztalatait felhasználva, egységes kritériumrendszer alapján választották ki azt a hat területet, ahol JETI megalakítását javasolja COM. Ezek a repülőgépek fejlesztés, a hidrogén energia és üzemanyagcellák, innovatív gyógyszerek, stb. A működéshez jogi személy megalapítását tervezik a 171.§ alapján, de ezen kívül szóba jöhet EUREKA cluster-szerű szervezet is. A hozzászólók (i) konstruktív szkepticizmusukról biztosították az előterjesztőt; (ii) jelezték, hogy alapvetően támogatják az elképzelést, de rengeteg megválaszolásra váró kérdés van; (iii) többek között igazolni kell, hogy a FP régebbi eszközei miért nem alkalmasak a célok megvalósítására; (iv) féltették a kis országokat: a JETI nagy projekt kizárólag nagy játékosok részére; kérdezték továbbá, hogy (v) a JETI is pályázati felhívásokkal fog operálni, mint a FP többi eszköze, vagy más módon; (vi) a költségvetésben lesz-e kvóta meghatározva a JETI részére, és ha igen, mekkora hányad; (vii) mi lesz a MSs szerepe a JETI megvalósításában. A belga feljegyzés nagyon jól összefoglalta a problémákat, a hozzászólások csak színezték a képet.</p> <p>Válaszában COM előadta, hogy (i) dolgoznak egy dokumentumon – <i>júniusra lesz kész</i> – amely részleteiben ismertetni fogja a JETI-re vonatkozó terveket; (ii) JETI alakítását csak azokon a területeken kezdeményezik, ahol az ipar jelentős anyagi részvétele biztosra vehető (PPP); (iii) a JETI azokon a területeken fog megjelenni, ahol még az integrált projektek (INT) és a kiválósági hálózatok (NoE) sem elég nagyok, ezért (iv) költségvetése 100 m€ felett lesz; (v) a JETI költségvetése csökkenti a hagyományos eszközök lehetőségeit, hiszen a prioritás költségvetéséből különül el; (vi) a JETI azért is nagyon fontos, mert ezeken a K+F területeken – <i>pl. gyógyszergyártás, repülőgép fejlesztés, stb.</i> – még a 7 év sem elegendő: a JETI működtetésére alapított szervezetek segítségével a kontinuitás hosszabb távra is biztosítható. PRES összefoglalójában nagyon informatívnak nevezte a vitát, de még mindig sok megválaszolatlan kérdés maradt, ezért ismét napirendre tűzi majd a témát, várhatóan COM beígért közleményének publikálása után.</p> <p>2. FP7: international cooperation</p> <p>COM szerint a nemzetközi együttműködés (INCO) alatt nemcsak a CAPACITIES a fejezetben 358 m€ költségvetéssel tervezett aktivitások értendők, hanem</p>

	<p>az INCO indirekt módon megjelenik a tematikus prioritásokban és egyéb horizontális témákban is (<i>a PEOPLE fejezetben tervezett mobilitás kivételével, mert az más igazgatóság kompetenciájába tartozik</i>). Hangsúlyozta a regionális vonatkozásokat egyes ország csoportok számára (pl. MED, LATAM, ASEM, stb.), és új elemként jelentette be, hogy olyan potenciális területeket próbálnak azonosítani, ahol az EU és a harmadik országok érdeklődése oly mértékben átfed, hogy érdemes – <i>közösen finanszírozott</i> – közös kutatási projekteket is indítani. Véleménye szerint az ERA-Net és a ERA-Net+ programokban megvan a potenciál az egyes tágállamok nemzeti INCO programjainak koordinálására is a 169.§ alapján.</p> <p>A hozzászólók (i) hiányolták a hosszú távú INCO stratégiát; (ii) fragmentálnak vélték az INCO tervezését a FP7 szövegében; (iii) már így is túlzottnak minősítették a kétoldalú együttműködési megállapodások számát: javasolták, hogy előzetes értékelés nélkül egyet se hosszabbítsanak meg; (iv) kérdezték, hogyan fog beépülni az INCO a prioritásokba; és (v) firtatták, hogy az INTAS szervezet hogyan lesz finanszírozva a FP7 idején; (vi) szkeptikusak voltak a nyílt koordináció (OMC) alkalmazásával a tagországok INCO aktivitásainak koordinálására.</p> <p>Válaszában COM elmondta, hogy (i) dolgoznak a hosszú távú stratégia kidolgozásán, de ehhez több idő kell; (ii) most a FP7 tervezése előnyt élvez; (iii) a stratégia kidolgozásánál és az OMC alkalmazásának előkészítésénél is messzemenően számítanak a tagországok közreműködésére; (iv) jelenleg már nem - és a jövőben még inkább nem - hosszabbítanak meg együttműködési megállapodást előzetes értékelés nélkül, de egyelőre még olyan kevés készült el, hogy ezeket nem érdemes összevetni; (v) az egyes közös érdeklődésre számot tartó témák azonosításán kis munkacsoportok dolgoznak pl. az egészségügyi kutatások, az információs technológiák, a környezetvédelem és a biztonságpolitikai kutatások, stb. területén; (vi) az INTAS működésével kapcsolatban sok pozitív és sok negatív tapasztalat van: azt is figyelembe kell venni, hogy 15 év alatt a körülmények jelentősen változtak a FÁK országokban; keresik az alkalmas megoldást az INTAS további finanszírozásához, a szervezetet az aktuális viszonyokhoz kell igazítani; az INTAS és a COST szervezetekre lábjegyzetben utalás van a FP7-ben.</p>
<p>G-14 Kutatási Munkacsoport</p> <p>2005. május 17.</p> <p>CM 1772/05 RECH</p> <p>Léon Diederich</p> <p>Szendrői László</p> <p>054-VI/EU/Em/2005</p> <p>8008/05 ECIFIN 122 8087/05 RECH 80 ATO 45</p>	<p>1. Integrated Guidelines for Growth and Jobs (2005-2008) - Continuation of the discussion on R&D aspects of the Commission Recommendation</p> <p>COM ismertette az útmutató tervezetének kutatási tárgyú részeit, és új megfogalmazást javasolt a Guideline No.11 utolsó mondatára: a technológiai platform helyett a közös technológiai kezdeményezésekre (JETI) legyen hivatkozás. A vitában sokan törölni javasolták a Guideline No.7 (4) pontban a „...<i>fiscal measures</i>...” kifejezést, végül – <i>mivel a frázis szerepelt a Tavaszi Csúcs közleményében</i> – azzal értettek egyet, hogy „...<i>such as fiscal measures</i>...” kiegészítéssel maradhat. Sokan kifogásolták a Guideline No.8 (4) pontjában a „...<i>knowledge transfer</i>...” és a „...<i>foreign direct investment</i>...” kizárólagos összekapcsolását. Többen megtámogatták CZ javaslatát, hogy a Guideline No.8 (3) pontjában az egyetemek és a vállalkozások mellett – <i>között</i> – a kutatóintézeteket is említsék meg: „...<i>universities, research institutions and enterprises</i>...” A magyar javaslatokat elfogadták, de FI a Guideline No7 (3) pontjára vonatkozó „... <i>and creating new</i>...” magyar beszúrási javaslatot csak „...<i>when appropriate</i>...” kiegészítéssel tudja elfogadni, amivel többen egyetértettek azután. Ezen kívül többen támogatták a „...<i>will define specific intermediate levels</i>...” bővebb kifejtésének igényét.</p> <p>A sok apró módosítási javaslat sorsa végül követhetlenné vált, ezért DE és BE szövegvizsgálati fenntartásának bejelentése után PRES jelezte, hogy valamennyi ország részére szövegvizsgálati fenntartást jegyez be a módosított szöveg egészére, amelyet kiküldenek amint lehet, de mindenképpen mielőtt a dokumentum a CRP ülésére megy.</p> <p>2. Proposal for the 7th Framework Programme: continuation of the examination</p> <p>a) Implementation and management topics</p> <p>b) (Poss.) Funding mechanisms (other than Joint Technology Initiatives)</p> <p>COM tájékoztatást adott a FP7 megvalósításra, a menedzsmentre vonatkozó elképzeléseiről. A vitában hozzászólt FR, SE, DE, PT, COM, FR, FI, SE, UK, DE és COM képviselője. A hozzászólók főleg azért aggódtak, hogy az externalizálás és szimplifikáció után a tagországoknak nem lesz beleszólásuk a FP7</p>

	<p>végrehajtásába, legfeljebb a félidei felülvizsgálat kapcsán fejthetik majd ki véleményüket. Válaszában COM nagyon határozottan kiállt amellett, hogy (i) nem szabad szereptévesztésbe esni: sem a Parlamentnek, sem a tagországoknak nem feladata a mindennapi irányítás, hanem csak a jogi eljárásban való részvétel a feladatuk; (ii) a FP7 tervezete ilyen szempontból sokkal világosabb és átláthatóbb, mint a FP6 szerkezete volt; (iii) bár a tematikus prioritások pályázatainak felügyeletére fenntartják majd az un. „<i>komitológiai</i>” bizottságokat, amelyben a tagországok képviselői folyamatosan nyomon kísérhetik a fejleményeket, de (iv) értelmetlen lenne a horizontális aktivitások fölé ilyen testületeket rendelni; (v) COM nem tervezi a FP7 módosítását, de erre szükség esetén a félidei felülvizsgálat során lehetőség lesz együtt döntési eljárás keretében a Parlamenttel; (vi) a pénzügyi szabályok módosításán múlik az egyszerűsítés: ezt komolyan elhatározták, de részletekről még nem tud nyilatkozni; (vii) az externalizálás nem öncélú: csak akkor és ott vezetnek be, ha ennek hatékonysága bizonyított, és ezalatt nem csak a szűk értelemben vett pénzügyi hatékonyságot érti; (viii) a hét éves időtartam nem COM ötlete volt, hanem a Tanács illetékes döntéshozói és a politikusok rendelkeztek így, de ettől nem kell félni, mert folyamatos monitorozás lesz, és szükség esetén – <i>bár bonyolult eljárás keretében de</i> – módosítani lehet a keretprogramot; (ix) COM és a Számvevőszék közös rendezésében júniusban az egyszerűsítés lehetőségeiről tervezett workshop segíteni fogja az együttgondolkodást: a workshop ajánlásai alapján COM közleményt fog kiadni, amilyen gyorsan csak lehet.</p> <p>Az egyéb pénzügyi mechanizmusokról szóló bevezetőjében COM jelezte, hogy (i) kizárólag pályázati felhívások útján lehet majd anyagi támogatást elnyerni a FP7 valamennyi aktivitása keretében; (ii) a pénzügyi előírások várható módosítása után az eljárások jelentős egyszerűsítését tervezik, de addig kár erről beszélni, amíg a pénzügyi szabályok módosítása nem történik meg; (iii) a FP6 ismert eszközei folytatódnak majd a FP7 idején, de az egyszerűsítés jegyében az integrált projektek (INT) pénzügyi előírásai nem fognak különbözni a hagyományos projektek (STREPs) pénzügyi előírásaitól: ezért a FP7 nem használja az „<i>instrument</i>”, hanem csak a „<i>funding scheme</i>” kifejezést; (iv) az ERA-Net és az ERA-Net+ programok folytatása biztosított lesz; (v) a 171.§ alapján létrehozott szervezeteket kizárólag csak új infrastruktúrák létesítése esetére tervezik; (vi) az Európai Kutatási Tanács pénzügyi mechanizmusairól még nem született döntés, a kritériumrendszer megvitatása folyamatban van; (vii) nehézségeik vannak a kiválósági hálózatok (NoE) pénzügyi rendszerének egyszerűsítésével, de dolgoznak rajta; (viii) a specifikus programok tartalmazzák majd, hogy milyen prioritásokat fognak támogatni, a munkaprogramok pedig kitérnek a végrehajtás módjára, így többek között a pénzügyi mechanizmusokra is.</p>
<p>G-14 Kutatási Munkacsoport</p> <p>2005. május 20.</p> <p>CM 1805/05 RECH</p> <p>Léon Diederich</p> <p>Szendrői László</p> <p>8087/05 RECH 80 ATO 45</p>	<p>1. Preparation of "Space Council" (Information from Commission with a view to Space Council).</p> <p>PRES a 2005. június 7-i Űrtanács előkészítése jegyében napirendre tűzte a 2005. május 17-i szakértői munkacsoport által frissen javított dokumentum áttekintését. COM a munkacsoport 2005. május 2-i felvetéseivel összhangban tájékoztatást adott az ESA bevonásával kidolgozott dokumentum tervezetről, mely egy jövőbeli Európai Űrpolitika alapvetéseit foglalja magába. COM hozzászólásában (i) bízta a tagállamok szakértőit valamint az érintett ipari partnereket, hogy a vitában aktívan vegyenek részt; valamint (ii) megerősítette, hogy az Űrtanács előkészítése során szükséges a Kutatási Munkacsoport bevonása és konstruktív javaslatainak figyelembe vétele a különböző dokumentumok véleményezésekor. A hozzászólók (i) közül FR, BE, ES, NE hangsúlyozta tetszését a szövegtervezettel kapcsolatban; (ii) bírálták az Annex-ban foglalt struktúra tartalmi elemeit, különös tekintettel az FP7 hozzájárulás kapcsán; (iii) közül FI érdeklődött, hogy az EU szerepe az űr felderítésében (exploration) milyen mértékű lenne (ESA mellett); (iv) pontosítást kértek a lehetséges forgatókönyvek természetével kapcsolatban (költséghatékonyság, időtáv); (v) felhívták a figyelmet a körülhatárolt pénzügyi források fontosságára.</p> <p>COM válaszában (i) leszögezte, hogy a mai ülésnek nem az a célja, hogy érdemi vita folyjon a szövegtervezetről; (ii) ugyanakkor biztosította tagállamokat, hogy néhány javaslatot figyelembe fognak venni; (iii) elmondta, hogy a lehetséges forgatókönyvek felvázolásával kapcsolatban nem határoztak meg időtávot, várva a jún. 7-i Űrtanács fejleményeire; végül (iv) hozzátette, hogy a koncepció kidolgozását a folyamatban lévő Pénzügyi Perspektíváról folytatott tárgyalások is elbizonytalanítják. PRES tudatában annak, hogy az érdemi előkészítő munka a Magas-szintű Űrkutatási Munkacsoport (HSPG) keretében folyik és tekintettel annak 2005. május 23-i ülésére, a tájékozódást és a rövid vitát követően berekesztette a dokumentum áttekintését és kérte a tagállamokat, hogy az itt elhangzott észrevételeikkel összhangban szólaljanak fel a HSPG hétfői ülésén, ahol az érdemi vitára kerül sor.</p> <p>2. Proposal for the 7th Framework Programme (Continuation of the examination of the proposal: "Space", "Information and Communication Technologies", "People")</p>

2.1 Theme „Space”

PRES a napirendi pontokat képező témakörökben közreadta a tagállamok eddigi megnyilvánulásai alapján készített összefoglaló táblázatokat a módosítási javaslatokról. Egyúttal kérte a tagállamokat, hogy a vita során az itt megjelenő álláspontokra reflektáljanak, szükség szerint tegyenek szóbeli pontosítást, kiegészítést. A hozzászólók (i) javasolták, hogy az úrkutatást és a biztonságpolitikai kutatásokat válasszák szét két külön prioritásra, elkülönült költségvetést rendelve hozzájuk; (ii) javasolták, hogy a szövegtervezetben határozottabban jelenjen meg az ESA tevékenysége az FP7 vonatkozásában (*European Space Programme*); (iii) közül FI, UK, ES szkepticizmusát fejezte ki az EU-nak az űr felderítésében (*exploration*) betöltött szerepével kapcsolatban; (iv) közül UK határozottan ellenezte, hogy az EU költségvetésből meglévő úrkutatási infrastruktúrák fenntartására vagy fejlesztésére költsenek, elhanyagolva ezzel a biztonsági aspektusokat; (v) közül DK kiemelte a civil biztonsági aspektus fontosságát; (vi) közül többen elleneztek, hogy az EU űrközlekedési fejlesztéseket támogasson.

COM válaszában (i) elmondta, hogy az űr felderítése (*exploration*) nem az EU fő felelőssége, az EU szerepe inkább az űralkalmazások kiaknázására koncentrálódik; (ii) kifejtette, hogy az űrközlekedés témaköre más fórumokon elhangzott tagállami, valamint az ESA nyomására került előtérbe a tervezet kapcsán.

2.2 Theme „Information and Communication Technologies”

COM reagálva az ICT összefoglaló táblázatban található módosítási javaslatokra (i) elmondta, hogy a tagállami észrevételek az FP7 tervvel összhangban vannak, sőt, egy részük máshol a szövegben már megjelenik; (ii) óva intett bizonyos kérdések túl részletes kifejtésétől (*pl. storage media*); (iii) elfogadta DE javaslatát, hogy a versenyképességre történjen utalás a fő címben, lévén, hogy ez az egyik fő célkitűzés; (iv) elvetette AT javaslatát, hogy az ICT terminológia helyett az IST (*Information Society Technologies*) kifejezés szerepeljen. A hozzászólók (i) nagy számban elégedettségüket fejezték ki az ICT fejezettel kapcsolatban, dicsérve ezzel COM körültekintő munkáját; (ii) közül BE túl ambíciózusnak nevezte a papírt a jóváhagyott költségvetés ismerete hiányában; (iii) közül UK, SE támogatta azt a FR javaslatot, hogy a „*Future and Emerging Technologies*” támogatására irányozzák elő költségvetés 10%-át; (iv) közül IT javasolta az ICT alkalmazások megjelenítését a szórakoztatóiparban (*entertainment and design*); ezt kiegészítve (v) DK a biotechnológiai alkalmazások, FR a textilipari, IR és GR a mélytengeri alkalmazások fontosságát hangsúlyozta; (vi) hangsúlyozták a KKV-k erőteljesebb megjelenítésének szükségességét az ICT prioritás alatt; (vii) javasolták a túrizmust példaként külön megemlíteni.

COM (i) megköszönte a nagyon pozitív fogadtatást és a hasznos javaslatokat (*pl. emerging key technologies*); (ii) megerősítette, hogy az ICT költségvetés növelése egyelőre nem várható; (iii) tájékoztatott, hogy az „*entertainment and design*” téma már eddig is megjelent a szövegtervezetben; (iv) elfogadta a KKV-k és a túrizmus markánsabb megjelenítésére vonatkozó javaslatokat. PRES a költségvetés főösszegének lehetséges csökkentésével kapcsolatban elmondta, hogy amennyiben erre sor kerül bizonyos területek kikerülhetnek a prioritásokból, ami újabb tárgyalásokra adhat majd okot. PRES e napirendi megtaggyalását megelégedettséggel zárta.

2.3 Specific programme „People”

A téma második alkalommal került a Kutatási Munkacsoport elé. COM rövid ismertetését követően a vitában FR, DE, UK, SE, NL, BE ES és FI képviselője szóltak hozzá, javaslatát írásban is benyújtotta DE, NL, FR. A hozzászólók (i) újra kérdezték COM-ot, hogy mit ért társfinanszírozás alatt az egyedi ösztöndíjak kapcsán; (ii) magyarázatot kértek arra, hogy az „*Initial training of researchers*” kezdeményezésen belül miért csak az „*early stage researchers*” kerültek előtérbe a tapasztalt kutatókkal szemben; (iii) üdvözölték az „*industry-academia*” kapcsolódására tett kezdeményezést és hangsúlyozták a fiatal kutatók bevonásának szükségességét; (iv) kiemelték az EU vonzóvá tételének fontosságát az EU-n kívüli országok kutatói számára; (v) jelezték, hogy a mobilitás koncepciója nem jelenik meg elég markánsan a szövegtervezetben; (vi) javasolták az „*excellence*” kifejezés beemelését a szövegbe; (vii) javasolták a „*competitive*” szó beszúrását az „*European labour market for researchers*” kifejezésbe.

	<p>COM válaszában (i) az egyedi ösztöndíjak tagállami társfinanszírozásával kapcsolatban elmondta, hogy azok fontos és értékes elemét képezik majd a programnak, elsősorban költségvetési okokból; (ii) felhívta a figyelmet arra, hogy az „<i>early stage researchers</i>” FP6 tervezetben megjelenő definíciója az elfogadott; (iii) elfogadta azt a felvetést, hogy az „<i>industry-academia</i>” terminológiát finomítsák; (iv) ragaszkodott a kutatók reintegrációjával kapcsolatban a három éves átmeneti periódushoz; (v) elmondta, hogy a KKV-kkal kapcsolatban a mobilitás kérdése további vitát érdemel.</p>
<p>G-15 Egyesített Kutatási és Atomkutatási Munkacsoport</p> <p>2005. május 25.</p> <p>CM1824/05 RECH</p> <p>Léon Diederich</p> <p>Szendrői László</p> <p>061-VI/EU/Em/2005</p> <p>9131/05 RECH 112</p> <p>8087/05 RECH 80 ATO 45</p>	<p>1. Luxembourg Research and Development Policy – presentation</p> <p>Luxembourg kutatáspolitikájáról Robert KERGER úr tartott előadást. Luxembourg egy főre jutó nemzeti jövedelme 2003-ban 52 600 Euró/fő volt, ami több mint kétszerese (!) az E-15 átlagának. Luxembourg 2003-ban a GDP 1,70%-át fordította kutatásra, amelyből csak 0,19% volt kormányzati ráfordítás, a többit az üzleti szféra fedezte. Terveik szerint a következő években a kormányzati ráfordításokat is jelentősen növelni fogják, és 2009-ben a kormányzat már a GDP 1%-nak megfelelő összeget fog költeni a kutatásra. A központi ráfordítások 47%-a a műszaki-technológiai, 23%-a a társadalomtudományi, 15%-a a természettudományi, 13%-a az orvostudományi, 2%-a pedig a mezőgazdasági kutatásokat szolgálta. 2003-ban egyetemet alapítottak Luxembourgban. A következő években kevesebb számú programot fognak indítani, és a figyelmet a kulesterületekre irányítják. Javítani fogják a kormányzat és a privát szféra együttműködését (PPP), megteremtik az összhangot a felsőoktatási kutatóhelyek és az alkalmazott kutatások között, és jobban ki fogják használni a nemzetközi kutatási együttműködésben rejlő lehetőségeket.</p> <p>2. Proposal for the 7th Framework Programme - Preparation of the Council of 7 June 2005 (topics/questions for discussion)</p> <p>Az elnökség fenti számú útmutatója 6 kérdéscsoportot tartalmaz a Versenyképességi Tanács 2005. június 7-i ülésén a kutatási miniszterek megbeszélésének orientálása céljából. A hozzászólók (i) kivétel nélkül elismerőleg nyilatkoztak a dokumentum színvonaláról; és kérdezték, hogy (ii) lesznek-e felkért vezérszónokok; (iii) minden miniszter szóljon-e hozzá mind a hat kérdéscsoporthoz; (iv) lesz-e közös vacsora a kutatási minisztereknek június 6-án; és (v) mi lesz a miniszteri ebéd témája június 7-én. Válaszában PRES (i) indítványozta, hogy a szöveget lehetőleg változtatás nélkül fogadják el, mert már túl késő a javaslatokat átvezetni a COREPER-1 holnapi ülése előtt (nyelvi pontosítás még lehetséges); (ii) nem terveznek vezérszónokokot, minden miniszter maga döntse el, hogy kíván-e hozzászólni; (iii) a miniszterek bármelyik kérdéscsoporthoz hozzászólhatnak, de a hozzászólás időtartama maximum 3 perc, ez behatárolja a lehetőségeket; (iv) a későbbi hozzászólók lehetőleg ne ismételjék a már elhangzottakat, hanem inkább csak hivatkozzanak rá; (v) az útmutatót a COREPER-1 holnapi ülésén terjesztik elő elfogadásra; (vi) nem lesz közös vacsora a kutatási miniszterek részére június 6-án hétfőn este; (vii) az ebéd témáját még nem döntötték el: nagy valószínűséggel a FP7 vagy annak valamelyik résztemája lesz, rövidesen pontosítják.</p> <p>3. (Joint Working Party) International Cooperation on Generation IV reactors - information from the Commission</p> <p>COM előre vetítte, hogy a „<i>Proposal for a COUNCIL DECISION concerning the negotiation of the accession of the European Atomic Energy Community (Euratom) to an international Framework Agreement among the Members of the Generation IV International Forum in the field of nuclear-related research</i>” című tanácsi határozat tervezetének jogi alapja az Euratom egyezményben biztosított, ezért szükségtelen, hogy a tagországok most részletes módosító javaslatokat tegyenek. A G4 Forumhoz FR és UK önállóan is csatlakozik, a többi tagország részére tárgyi egyezmény biztosítja majd a részvétel feltételeit. A vitában AT és IR ellenezte a csatlakozást a G4 Fórumhoz, ellenben FR és UK határozottan támogatta azt, DE pedig kérdéseket tett fel. Válaszában COM kifejtette, hogy (i) a szöveg nem vitatható, és nem szükséges a tagországok beleegyezése, mert az Euratom egyezmény lehetőséget ad a csatlakozásra; (ii) az ellenző országok megnyugtatóra elmondta, hogy az EU nem kíván a G4 technológiai fejlesztésekben részt venni, hanem az ahhoz szorosan kapcsolódó pl. anyagtudományi, stb. kutatásokat fogja megfinanszírozni, (iii) de tagként profitálni fogunk a többiek által végrehajtott technológiai kutatások eredményeiből is; (iv) a csatlakozás költségeit részben az Euratom költségvetéséből, továbbá az ipar hozzájárulásából (PPP) és az önállóan is csatlakozó országok befizetéseiből fedezik; (v) a megállapodás lehetővé teszi, hogy projekt szinten valamennyi tagország részt vehessen a tudományos együttműködésben.</p>

<p>G-14 Kutatási Munkacsoport</p> <p>2005. május 30.</p> <p>CM1942/05 RECH</p> <p>Léon Diederich</p> <p>Szendrői László</p> <p>063-VI/EU/Em/2005</p> <p>8087/05 RECH 80 ATO 45</p>	<p>1. Proposal for the 7th Framework Programme: continuation of the examination c) „Nanosciences”</p> <p>A napirendi pontok sorrendjének felcserélésével PRES a „Nanotudományok” fejezetet bocsátotta vitára: az első olvasatban elhangzott, illetve írásban megküldött módosító javaslatokat SEC által összeállított táblázat foglalja össze. A hozzászólók több apró módosító javaslatot tettek, hozzászólásomban támogattam a „forest-based sector” beszúrára vonatkozó FI-SE javaslatot.</p> <p>COM a módosító javaslatok döntő többségét örömmel fogadta, de jelezte, hogy ezeket majd a specifikus programban tudja figyelembe venni: a keretprogram szintjén nem szabad apró részletekbe menni. Ebből a megfontolásból COM nem fogadta el GR javaslatát és törölni kérte a „retrofitting” kifejezést, valamint elutasította SK autóparrára és autógumikra vonatkozó két javaslatát is. Elutasította továbbá DE „and microtechnology” beszúrára vonatkozó indítványát, mert az elnevezésnek megfelelően a programot a „nano” mérettartományban kívánják tartani.</p> <p>1. Proposal for the 7th Framework Programme: continuation of the examination b) „Food”</p> <p>Az „Élelmiszer, Mezőgazdaság és Biotechnológia,” fejezethez beérkezett, táblázatban összefoglalt javaslatok mintegy 50%-át COM elfogadta, de elutasította, (i) hogy a címet bővítsék, mert ennek a folyamatnak sohasem lenne vége; (ii) az apró részletekbe menő módosítási javaslatokat, mert ezeket majd a specifikus programoknál veszi figyelembe; (iii) a vidékfejlesztésre utaló (eg. regional, rural, etc.), valamint a környezetvédelem és/vagy természetvédelem témakörébe tartozó javaslatokat, mert ezek külön prioritásba tartoznak. COM hozzám intézett kérdésére válaszolva – <i>utalva a belga dioxin botrányra, a szivacsos agyvelőgyulladás kapcsolatos problémákra, valamint a magyar paprika botrányra</i> – kifejtettem, hogy nem vagyunk elégedettek az élelmiszerbiztonságot támogató analitikai módszerekkel, mert ezek lassúak, nehézkesek, költségesek és nem eléggé megbízhatóak, ezért javasoljuk, hogy a kutatásokra alapozva új mérési módszereket fejlesszenek ki; továbbá a környezetvédelmet nem szeretnénk leszűkíteni a szennyezőanyagokkal szembeni védekezésre: javaslatunk a környezet komplex értelmezését segíti elő.</p> <p>1. Proposal for the 7th Framework Programme: continuation of the examination a) „Health”</p> <p>A módosító javaslatokat a mellékelt táblázat foglalja össze. COM a javaslatok mintegy 80%-val egyetértett, de mégis szükségtelennek tartja ezek átvezetését a szövegben, mert (i) az általános megfogalmazás ezeket implicite magában foglalja (ii) a specifikus program fogja tartalmazni a részleteket. COM elutasította azokat a javaslatokat, amelyek (iii) a P2: Food, Agriculture and Biotechnology fejezetbe gravitálnak (<i>köztük a „food-born diseases” beszúrára vonatkozó magyar javaslatot is</i>), valamint (iv) a P6: Environment prioritásba tartoznak (<i>köztük a magyar javaslatot a „biomonitoring” megemlítésére</i>).</p>
<p>G-15 Egyesített Kutatási és Atomkutatási Munkacsoport</p> <p>2005. június 13.</p> <p>CM 2141/05 RECH ATO</p> <p>Léon Diederich</p> <p>Szendrői László</p>	<p>1. Proposal for the 7th Framework Programme (continuation of examination)</p> <p>1. Proposal for the 7th Framework Programme (continuation of examination) 1.b „Environment”</p> <p>A „Környezetvédelem” fejezet tárgyalásához korábban szóban tett, illetve írásban megküldött javaslatokat SEC táblázatban foglalta össze, ami nagymértékben megkönnyítette a vitát. Néhány delegált szóban megerősítette korábbi javaslatát, GR és PL újabb javaslatokat terjesztett be írásban. Válaszában COM (i) a legtöbb javaslatot elfogadta azzal, hogy ezek nagy része a Specifikus Programba kerül majd beépítésre, mert a FP7 tervezete általános szöveget tartalmazhat, (ii) a javaslatok egy része más prioritásba tartozik (pl. biomonitoring --> P1: Health) ezért azok ott kerülnek tárgyalásra, (iii) mereven elutasította, hogy a fejezet címét bővítsék (pl. a biodiverzitás címszóval) mert akkor sok más ezzel egyenértékű témát is meg kellene említeni a címben, ami</p>

<p>066-VI/EU/Em/2005</p> <p>8087/05 RECH 80 ATO 45 COMPET 68 CODEC 266</p>	<p>lehetetlen. Több tagország visszakérdezett, mert COM válasza nem volt világos és/vagy meggyőző. Például IR úgy vélte, hogy itt most nem az átfedéstől kell tartani, hanem inkább attól, hogy szakadék támad az egyes prioritások között. PRES megígérte, hogy konzultál a javaslatot tévő országok, valamint COM képviselőivel, és még ebben a hónapban megküld egy konszolidált szövegtervezetet.</p> <p>1. Proposal for the 7th Framework Programme (continuation of examination) 1.c „Transport”</p> <p>COM (i) a javaslatok nagy részét elfogadta azzal, hogy azok a Specifikus Programban fognak megjelenni, (ii) egy részét (pl. az infrastruktúra kihangsúlyozását) elutasította, mert ezek „implicite” benne vannak a tervezetben, ezért szükségtelen bővíteni a szöveget, (iii) és elutasította pl. DE az „urban” szó törlésére vonatkozó javaslatát, hiszen ott kifejezetten a települési közlekedés vizsgálata a cél, mivel az emberiség egyre nagyobb hányada él városi környezetben. PRES örömmel nyugtázta, hogy a javaslatok nagy része kedvező fogadtatásra talált, és reményét fejezte ki, hogy ezeket viszontlátjuk majd a szeptemberben elkészülő Specifikus Programban.</p> <p>2. (Joint Working Party) Commission proposal concerning the negotiation of the accession of the European Atomic Energy Community (Euratom) to an international Framework Agreement among the Members of the Generation IV International Forum in the field of nuclear-related research (examination of Commission proposal)</p> <p>A vitában AT, DK, IR és DE elleneztek a tervezetet és jelezték, hogy csak a következő Euratom kutatási keretprogram tervezetével együtt hajlandók megvitatni. Válaszában COM kifejtette, hogy (i) a tervezett megállapodás kifejezetten a tagállamok érdeke, mert a tagországok kutatóintézeteinek és innovatív vállalatainak közreműködését segíti elő, (ii) a közös pénzből technológiafejlesztést nem fognak finanszírozni, csak kapcsolódó anyagtudományi, nukleáris biztonsági, stb. kutatási programokat, (iii) elfogadta, hogy a 1.§ szövegét pontosítani kell. Ezután FR, NE, SE, FI és UK14 képviselői szólaltak fel, akik támogatták a tervezet elfogadását, mert (i) jól szolgálja a FP7 és az Euratom keretprogramok céljait, (ii) rengeteg hasznos információhoz jutunk a technológiai fejlesztésekről is, bár ez nem célja az EU kutatásoknak, (iii) lehetővé teszi, hogy a tagországok kutatóintézetei teljes jogú partnerként vegyenek részt a globális érdeklődésre számot tartó kutatási programban, (iv) a JRC nagyon jó alapokkal rendelkezik ilyen jellegű kutatások folytatásához: kár lenne ezeket az ismereteket nem kiaknázni.</p> <p>Ellenben ES úgy vélte, hogy a megállapodás jogi alapjai nem tisztáztak: miért COM az aláírója a megállapodásnak, ha a tagországok kutatóintézetei a kedvezményezettek. A Jogi Szolgálat (LS) képviselője biztosított arról, hogy a megállapodás jogi alapja rendben van, itt most politikai konszenzusra van szükség, de nem ártana a szöveget még egyszer ellenőrizni, és esetleg az 1. és a 2.§-kat pontosítani, illetve megfelelő hivatkozásokkal kiegészíteni. Ezután COM elmondta, hogy nem érti a fenntartásokat, hiszen a szövegtervezetet már sokszor ellenőrizték, azzal az amerikai fél és a többi partner jogi szolgálata is egyetértett. A megállapodás lehetővé teszi, hogy a tagországok jogi személyként bejegyzett kutatóintézetei teljes jogú partnerként vegyenek részt a kutatási programban. DE újra szót kérve hangsúlyozta a tervezet nem szokásos jellegét és politikai vonatkozásait, valamint rosszalotta, hogy a megállapodás előkészítése Párizsban történt, és a tagországok képviselőit nem vonták be. Ezután COM kijelentette, hogy a szöveg már nem módosítható és nem vitatható, és Párizsban egyébként is csak technikai jellegű megbeszélések voltak a megvalósítás mikéntjéről: a megállapodás a tagországokban bejegyzett valamennyi jogi személy érdekeit szolgálja. PRES kijelentette, hogy nem tudja összefoglalni a vita eredményét, annyira különböznek a felek álláspontjai. Kétoldalú konzultációkat fog folytatni az eltérő véleményt képviselő országokkal, valamint COM és LS képviselővel, és alkalmas időpontban újra napirendre tűzi a kérdést.</p> <p>Ezután COM napirenden kívül tájékoztatott arról, hogy Hollandiával a petteni nukleáris kutatóintézet jövőjéről folytatott tárgyalások eredménnyel kecsegtetnek: valószínűleg 2006-ban meg lehet kötni a megállapodást. A tervezet valamennyi tagország részére egyenlő hozzáférést biztosít majd. Egyes részleteket még pontosítani kell, azután a tervezetet jogi ellenőrzésnek vetik alá.</p>
--	--

	<p>1. Proposal for the 7th Framework Programme (continuation of examination) 1.a „Energy”</p> <p>SEC által elkészített táblázatban olvasható javaslatát szóban is megerősítette néhány ország, amelyek közül elsősorban az elektromos energia tárolásának jobb megoldása, valamint általában az energia tároló kapacitások kérdése érdemel említést. Hozzászólásomban kifejtettem, hogy HU számára a geotermikus energia környezetbarát és fenntartható módon való felhasználása fontos kérdés, mivel NE vitatta a 27. sz. lábjegyzet időszerűségét.</p> <p>Válaszában COM a javaslatok döntő többségét elfogadta azzal, hogy azok a Specifikus Programban fognak megjelenni.</p>
<p>G-14 Kutatási Munkacsoport</p> <p>2005. június 20.</p> <p>CM 2252/05 RECH</p> <p>Léon Diederich</p> <p>Szendrői László</p> <p>069-VI/EU/Em/2005</p> <p>8087/05 RECH 80 ATO 45 10013/05 RECH 134</p>	<p>1. Proposal for the 7th Framework Programme (continuation of examination) 1.a „Socio-economic sciences and the humanities”</p> <p>PRES a SEC által összeállított táblázat alapján folytatta le a vitát. Néhány delegált szóban is megerősítette korábbi javaslatát, gyökeresen új javaslat nem merült fel. COM a javaslatok döntő többségét elfogadta azzal, hogy (i) ezek nagy része „<i>implicite</i>” benne van a tervezetben, (ii) néhány javaslat a Specifikus Programban fog megjelenni, mert a keretprogram szintjén nem célszerű apró részletekbe bocsátkozni, de (iii) nem fogadta el, hogy a „<i>cultural heritage</i>” kifejezés a prioritás címében is megjelenjen, mert akkor az egyensúly megőrzése érdekében sok más hasonlóan fontos témát is ki kellene emelni a címben, ami lehetetlen, és (iv) néhány javaslat (<i>pl. SE: foresight activities, ect.</i>) elfogadását attól tette függővé, hogy a költségvetés hogyan alakul végül.</p> <p>1.b „Security”</p> <p>Elkülönítve az úrkutatástól SEC által összeállított táblázat alapján lefolytatott vita során több ország megerősítette azon véleményét, hogy az „<i>úrkutatás</i>” és a „<i>biztonságpolitikai kutatások</i>” elkülönített költségvetéssel külön prioritást képezzenek, mert jelentősen eltérő részvételi szabályok szükségesek (<i>titokvédelem, stb.</i>). Írásban nyújtott be részletes véleményt és javaslatokat DE és FR, FI szóban javasolta, hogy az „<i>Objective</i>” fejezetből töröljék a „<i>terrorism and crime</i>” hivatkozást, mert ez túlságosan leszűkíti a kutatások tárgyát, és ezzel szinkronban DK is a szélesebb értelmezést támogatta a civil alkalmazások és a technológiai kutatások kihangsúlyozásával. PT szerint az FP7 tervezett költségvetésének várható radikális csökkentése esetleg indokolná a biztonsági kutatások kiemelését a FP7 szerkezetéből, és külön aktivitásként a keretprogramon – és lehetőleg az <i>1A költségvetési rovaton</i> – kívül kellene megvalósítani.</p> <p>COM megköszönte a javaslatokat, és egyetértett azzal, hogy (i) a téma kiszélesítése érdekében a „<i>terrorism and crime</i>” kitétel törlésre kerüljön az „<i>Objective</i>” fejezetben, de később az „<i>Activities</i>” fejezetben ezeket szükségesnek tartja megemlíteni; (ii) a program megvalósítását a tagországokkal együttműködésben kell végrehajtani, ehhez meg találni az alkalmas mechanizmusokat; (iii) a programot egyeztetni kell az EDA programjaival a felesleges átfedések elkerülése érdekében, különös tekintettel arra, hogy az FP7 elsősorban civil program, és nem katonai vagy védelmi. Elutasította azonban PT javaslatát: a védelmi kutatásokat a FP7 keretén belül és annak költségvetéséből kell megvalósítani, bár egyes kapcsolódó programok finanszírozása esetleg más rovatból is történhet.</p> <p>2. Commission communication „Nanosciences and nanotechnologies: An action plan for Europe 2005-2009” - presentation and first exchange of views (in particular international aspects)</p> <p>COM 2004. május 12-én elfogadta az „Egy európai nanotechnológiai stratégia felé” című közleményt, amelyben egy biztonságos, integrált és felelősségteljes stratégiát javasolt. Ennek célja, hogy megerősítse az Unió vezető pozícióját az N+N területén a K+F-ben és az innovációban, a környezetvédelmi,</p>

egészségügyi, biztonsági és társadalmi aggályok nyílt megválaszolása mellett. A Versenyképességi Tanács 2004. szeptember 24-i következtetéseiben üdvözölte COM nanotechnológiai cselekvési terv kidolgozására irányuló szándékát. Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság ezt követően 2004. november 10-én elfogadott egy támogató véleményt¹⁷. Ezek figyelembevételével – és támaszkodva egy széleskörű közvélemény kutatás eredményeire is – COM kidolgozta ezt a cselekvési tervet, amely tagolt és egymással szorosan összefüggő cselekvéssorozatot határoz meg egy N+N-stratégia azonnali végrehajtásához. A nano-biotechnológiát illetően ez a cselekvési terv kiegészíti COM élettudományokkal és biotechnológiával foglalkozó európai stratégiáját¹⁸. COM felkéri az Európai Parlamentet és a Tanácsot a cselekvési terv megerősítésére, és felkéri a tagállamokat arra, hogy járuljanak hozzá annak gyors végrehajtásához.

A hozzászólók általánosságban pozitívan viszonyultak az előterjesztéshez, és kérdezték (i) a dokumentum elfogadásának ütemtervét, valamint (ii) a tagországok szerepét az akcióterv végrehajtásában. Válaszában COM elmondta, hogy (i) a dokumentumot most csak a tagországok gyors tájékoztatása céljából terjesztik elő, az ütemtervet még nem állították össze; (ii) a tagországok szerepének és más praktikus elemek megvitatása céljából több szakértői értekezletet terveznek Brüsszelben, ezek helyéről, időpontjáról és tematikájáról később tájékoztatja az attasékat; (iii) a N+N témában esetleg egy szélesebb körű nemzetközi együttműködés kialakítása céljából COM előzetes *(nem hivatalos)* szakértői szintű megbeszéléseket folytat a G8 országokkal, de ezeken a megbeszéléseken még semmi elkötelezettség nem merült fel: szükség esetén és a megfelelő időpontban COM tárgyalási mandátumot fog kérni. PRES megköszönte a tájékoztatást és kérte, hogy a kormányok kellő alaposággal tanulmányozzák a tervezetet, mert – *várhatóan a UK elnökség idején* – a téma ismét napirendre fog kerülni.

3. The 7th Framework Programme: Risk-sharing finance facility - information from the Commission

Hivatkozva a 2005. márciusi Európai Csúcs záródokumentumában rögzített javaslatra COM és az EIB az európai kutatásokkal kapcsolatos kockázatvállalás közös finanszírozására irányuló kezdeményezésről tájékoztatták az attasékat. A kockázatvállalás közös finanszírozása lehetővé tenné, hogy az EIB nagyobb – és kockázatosabb, de még racionális – kutatási projektek megvalósításához nyújtson bankgaranciát. A FP7 költségvetésének „Cooperation” és „Infrastructure” rovataiból mindösszesen a teljes költségvetés mintegy 1,3%-nak megfelelő összeget – éves bontásban – bocsátanának az EIB rendelkezésére, ami nem helyettesítené, hanem kiegészítené az EIB kockázat fedezeti alapjait. Ettől az új eszköztől azt várják, hogy a privát befektetések becsatornázásával (PPP) mintegy 4-6-szorosára növelné a FP7 költségvetésében kockázatok fedezetére rendelkezésre álló pénzeszközöket. A fel nem használt – *illetve eredményes kutatás esetén visszafizetett* – hányad visszaforgatásra kerülne a kutatásfinanszírozásba. Az EIB elfogadná a FP7 bírálati rendszerében kiválasztott projektek tudományos bírálatát – *tehát a szakmai bírálatot nem ismételné meg* – de kiegészítené azt egy kockázatvállalási elbírálással: mindkét szűrőn átmert projektek számíthatnának bankkölcsönre a kutatási kockázatok fedezetére. A Közösség monitorozná és ellenőrizné bankfinanszírozást.

A hozzászólók jelezték, hogy (i) pozitív várakozással tekintenek a tervezetre, de (ii) még nincsenek teljesen meggyőzve az új eszköz hatékonyságát illetően, továbbá kérdezték, hogy (iii) a FP7 költségvetésének várható redukciója hogy érinti a tervezett hozzájárulást, és (iv) miért csak nagy kutatási projektek esetében tervezik a kockázati fedezetvállalást, amikor erre a segítségre a kis- és középvállalkozásoknak (SMEs) is égető szüksége lenne. Válaszában COM és EIB elmondták, hogy (i) a dokumentum újabb, javított szövege szerkesztés alatt áll, ebben a delegáltak választ találnak majd egyes részletkérdésekre, (ii) bár a SMEs nem célcsoport, de megfelelő pályázattal ők is elnyerhetik a támogatást, mégis (iii) ezen eszköz segítségével elsősorban az igen nagyméretű (európai léptékű) kutatási projektek kockázatának fedezetéhez szeretnének támogatást nyújtani.

4. The 7th Framework Programme: Human resources: co-funding mechanism - information from the Commission

COM rövid „non-paper” dokumentumban (mellékelve) próbálta megválaszolni azokat a kérdéseket, amelyek eddig a FP7 „People” fejezetében tervezett Marie Curie akciók társfinanszírozásával kapcsolatban különböző fórumokon felmerültek, és többnyire megválaszolatlanul maradtak. PRES megköszönte a

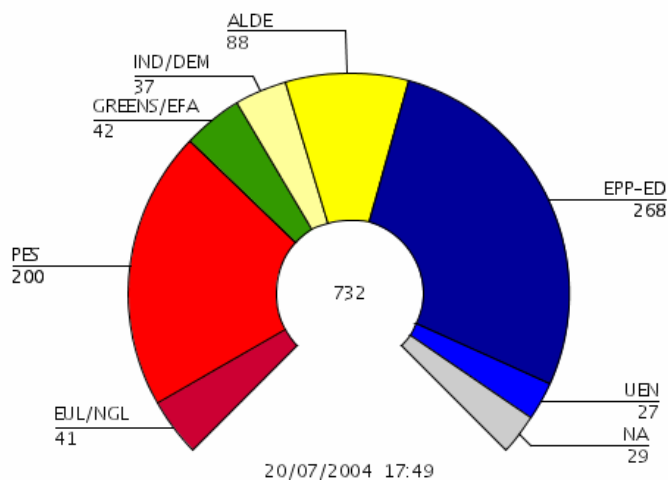
	tájékoztatást, de egyéb ütemezett elfoglaltsága – konzultáció az EP ITRE Bizottságának képviselővel – miatt a vitát elnapolta a következő ülésre.
<p>G-14 Kutatási Munkacsoport</p> <p>2005. június 27</p> <p>CM 2346/05</p> <p>Léon Diderich</p> <p>Szendrői lászló</p> <p>070-VI/EU/Em/2005</p> <p>8087/05 RECH 80 ATO 45</p>	<p>1. Proposal for the 7th Framework Programme: Continuation of examination</p> <p>a) „Security” research</p> <p>A Munkacsoport múlt heti ülésén – <i>mivel túl későn kapta meg SEC által összeállított táblázatot</i> – COM nem volt felkészülve a javaslatok megvitatására. Most a táblázatba foglalt javaslatok döntő többségét elfogadta azzal a kitételrel, hogy ezek egy része a specifikus programban fog megjelenni, amelyet terv szerint COM 2005. szeptemberében hoz majd nyilvánosságra. A biztonsági kutatások nyitottsága – <i>társult és/vagy harmadik országok kutatóinak részvétele</i> – elsősorban politikai kérdés, és további megvitatást igényel. Ugyanígy nagy figyelmet kell majd szentelni az eljárásrend és a részvétel szabályainak kialakítására, különös tekintettel a minősített információk kezelésére és a titokvédelemre.</p> <p>b) „Human resources”: co-funding mechanism</p> <p>COM által a témában korábban közreadott <i>non-paper</i> mentén folyt a vita. Kérdéseket exponálva a társfinanszírozás szükségességével gyakorlatilag egyetértett IR, NL, IT és AT képviselője, míg – <i>pozitív irányultsággal bár, de</i> – további meggyőző érveket várt FI, DE, UK és PT. PRES szerint a <i>non-paper</i> egy nem-hivatalos dokumentum, csak a tájékoztatást és a vélemények cseréjét szolgálja: a társfinanszírozás vitatott kérdései majd a specifikus programban és a részvétel szabályai között lesznek részletezve.</p> <p>c) „Cooperation”, general aspects (pp. 12-16 of the proposal)</p> <p>A vitában gyökeresen új elem nem merült fel, a hozzászólók egyes részletek kiemelésével megerősítették korábbi véleményüket. Válaszában COM a javaslatok jelentős részét elfogadta azzal, hogy ezek többnyire a specifikus programban fognak megjelenni, mert nem célszerű a keretprogram szintjén apró részletekbe bocsátkozni. Részben a következő pénzügyi előirányzat elfogadásának elhalasztása, részben a tagországok egyes csoportjainak jól érzékelhető véleménykülönbsége miatt továbbra is nyitva maradtak a következő kérdések: (i) a SMEs támogatására explicite is dedikálják-e a költségvetés 15% százalékát, vagy sem; (ii) hogyan jelenjen meg a nemzetközi kooperáció (INCO) a FP7-ben (<i>tagországok többsége egy világos stratégiát igényel mielőbb</i>); (iii) az előre nem látható kihívásokra (<i>future emerging needs</i>) való felkészülés valamennyi prioritásban megjelenjen, vagy horizontális jelleggel kerüljön megemlíítésre; (iv) a FP7 költségvetése az előző megduplázása legyen-e, vagy kisebb összeg is elegendő; (v) a FP7 időtartama 7 év legyen-e, vagy csak 5 év, mint a megelőző keretprogramoké; (vi) a JETI intézménye egyelőre nem kapott teljes körű támogatottságot, és a tagországok felhívták a figyelmet arra, hogy a SMEs részvételét a JETI keretében is biztosítani kell.</p>

7. Az Európai Parlament ITRE bizottságának kutatáspolitikai tevékenysége

Az Európai Parlament közvetlen és általános választójog alapján történő megválasztása hatodik alkalommal június 10-e és 13-a között zajlott le a kibővített Unió egész területén, 44,6%-os átlagos részvételi aránnyal. A bővítés következtében a Parlament újonnan megválasztott képviselőinek száma 732 lett, a képviselők 30%-a nő. Az Európai Szocialista Pártot (PES) megelőzve továbbra is az Európai Néppárt (EPP-ED) teszi ki a legnagyobb politikai csoportot, továbbá a Zöldek, a Liberálisok és az Egységes Európai Baloldal politikai csoportjai is jelentős erőt képviselnek. A Parlament júliusi alakuló ülészsaka során Borrell Fontelles-t, a PSE spanyol tagját választotta meg elnökének két és fél éves időszakra.

A megújult Parlament legfontosabb feladatának szintén az Unió alapjainak megszilárdítását és az integráció fokának növelését tartotta az Alkotmányszerződés ratifikációja útján. A jelenlegi – hatodik – európai parlamenti ciklust az eredeti elképzelés szerint Borrell elnök az Alkotmány ratifikálásának szándékozta alávetni, s büszkén hangoztatta a parlament által szorgalmazott Alapjogi Charta belekerülését, valamint a demokratikus jelleg erősödését, ami abban nyilvánul meg, hogy a polgároknak megadatik a kezdeményezés benyújtásának joga, valamint az együttműködési eljárás általánossá tételének köszönhetően az Európai Parlament végre teljes jogú jogalkotó szervként működik. A sikertelen francia és holland referendumok újabb erőfeszítésekre készítetik az Unió vezető szerveit, így az Európai parlamentet is.

1. ábra Helyek az Európai Parlamentben (forrás: EP - Eos Gallup Europe)

A parlamenti választások után a beszámolási időszakban újjáalakították az ITRE bizottságot is. Ezentúl csak ipari, kutatási és energiaügyekkel fog foglalkozni - a kereskedelmi ügyek vite-lére önálló bizottságot hoztak létre – de nevének korábbi rövidítése megmaradt: ITRE. A Bizottság elnöke Giles Chichester (EPP-ED) lett, magyar tagja Gyürk András (EPP-ED), pót-tagok Barsiné Pataky Etelka (EPP-ED) és Herczog Edit (PES). A bizottság tagjainak névsora hozzáférhető a EP ITRE Internet honlapján.

Az ITRE Bizottság a beszámolási időszakban számos alkalommal foglalkozott kutatáspolitikai témákkal. A kutatási napirendi pontok felsorolása **7.1 táblázatban**, az állásfoglalás indítványok, jelentések és elfogadott dokumentumok a **7.2 táblázatban** látható.

7.1.táblázat Az EP ITRE bizottságának kutatáspolitikai tevékenysége a beszámolási időszakban

Időpont	Napirendi pont
2004. augusztus 30.	Találkozó a soros holland elnökséggel, Laurens-Jan BRINKHORST gazdasági miniszterrel – Eszmecsere Találkozó a soros holland elnökséggel, Maria van der HOEVEN asszonnyal, az oktatási, kulturális és tudományos ügyek miniszterével – Eszmecsere
2004. szeptember 21.	Tájékoztató a 2004-es EuroScience Nyílt Fórumról (ESOF), amely 2004. augusztus 25-28. között, Stockholmban kerül megrendezésre – Bemutató
2004. szeptember 21.	A kutatás támogatásával kapcsolatos jövőbeli EU-politika irányvonalai - Eszmecsere A. MITSOS úrral
2004. október 1.	Janez POTOČNIK, a tudományos és kutatási biztos jelölt meghallgatása
2004. október 6.	Előadás a kutatási kezdeményezések eredményéről, Carlos TRIAY úr, az ARTTIC Paris koordinátora Tájékoztató a 2004-es EuroScience Nyílt Fórumról (ESOF), amely 2004. augusztus 25-28. között, Stockholmban kerül megrendezésre
2004. október 7.	Tudomány és technológia - iránymutatások az Európai Unió eljövendő kutatástámogatással kapcsolatos politikájához
2004. november 22.	Tudományos kutatás: egységes vízumok a harmadik országokból érkező kutatóknak – Eszmecsere Tudományos kutatás: a harmadik országokból érkező kutatók belépése – Eszmecsere Tudományos kutatás: intézkedések a harmadik országokból érkező kutatók belépésének megkönnyítésére

2004. december 14.	<p>Tudomány és technológia - irányvonalak az Európai Unió jövőbeli politikája számára a kutatás támogatására Előadó: Pia Elda Locatelli (PSE) – Eszmecsere</p> <p>Janez POTOČNIK, tudományos és kutatási biztos látogatása – Eszmecsere</p> <p>A kibővült Unió politikai kihívásai és költségvetési eszközei a 2007–2013 közötti időszakban Reimer Böge (EPP-ED)</p>
2005. január 17.	<p>Tudományos kutatás: a harmadik országokból érkező kutatók befogadása</p> <p>Tudományos kutatás: a harmadik országokból érkező kutatók befogadását elősegítő intézkedések</p>
2005. január 24.	<p>Meghallgatás – „Tudomány és technológia – az Európai Unió jövőbeli kutatástámogatási politikája”</p>
2005. január 25.	<p>Tudomány és technológia – iránymutatások az Európai Unió jövőbeli kutatástámogatási politikájához Előadó: Pia Elda Locatelli (PSE)</p>
2005. február 1.	<p>Tudomány és technológia – iránymutatások az Európai Unió jövőbeli kutatástámogatási politikájához Előadó: Pia Elda Locatelli (PSE)</p>
2005. február 21.	<p>Tudomány és technológia – iránymutatások az Európai Unió jövőbeli kutatástámogatási politikájához Előadó: Pia Elda Locatelli (PSE)</p> <p>Tudományos kutatás: a harmadik országokból érkező kutatók beutazása</p> <p>Tudományos kutatás: a harmadik országokból érkező kutatók beutazását elősegítő intézkedések</p> <p>Tudományos kutatás: egységes vízumok a harmadik országokból érkező kutatóknak</p>
2005. március 30.	<p>EUREKA, az Európai Kutatási Térség kulcsfontosságú szereplője - Michel Vieillefosse, az EUREKA Titkárság igazgatójának előadása</p> <p>Biztonsági kutatás: a következő lépések Fogalmazó: Philippe Busquin (PSE)</p>
2005. március 31.	<p>ITER - a nemzetközi termonukleáris kísérleti reaktor: a tárgyalások állása – Előadás</p> <p>AZ EU kutatási keretprogramjainak ötéves értékelése - 1999-2003 - Dr. Erkki ORMALA, a testület elnökének előadása</p>

2005. április 06.	Janez POTOČNIK, a tudomány és kutatás biztosának látogatása A Bizottság az EU 7. Kutatási Keretprogramjára (2007-2013, FP7) vonatkozó javaslatának ismertetése – Eszmecsere
2005. április 19.	Kutatás a biztonságról Előadó: Philippe Busquin (PSE)
2005. április 20.	Az EU 7. Kutatási Keretprogramja (2007-2013, FP7) CIP - Versenyképesség és Innováció Keretprogram (2007-2013) - A javaslatot a Bizottság ismerteti
2005. április 25.	Viviane REDING, az információs társadalomért és médiáért felelős biztos látogatása – Az FP7 – IKT tevékenységek bemutatása Az Európai Űrügynökség és az iparpolitika – J. J. Dordain úrnak, az Európai Űrügynökség főigazgatójának előadása
2005. június 21.	Kutatás, technológiai fejlesztés és demonstrációs tevékenységek (2007-2013) Előadó: Jerzy Buzek (EPP-ED)- Második eszmecsere

7.2 táblázat Az EP ITRE bizottsága által a beszámolási időszakban tárgyalt fontosabb dokumentumok

A dokumentum címe	Dokumentum száma
<p>A Parlament által elfogadott szövegek:</p> <p>Harmadik országokból érkező kutatók: egységes vízumok Harmadik országokból érkező kutatók: befogadás megkönnyítése Harmadik országokból érkező kutatók: befogadási eljárás Iránymutatások az EU kutatástámogató politikájához című közleményről</p>	<p>P6_TA-PROV (2005)0089 P6_TA-PROV (2005)0088 P6_TA-PROV (2005)0087 P6_TA-PROV (2005)0077</p>
<p>Állásfoglalási indítványok:</p> <p>A GDP 3 %-ának K+F tevékenységbe történő befektetésre irányuló megállapodás betartásáról Az Európai Tanács 2005. március 22-23-i brüsszeli ülésének eredményéről A Lisszaboni Stratégia félidős értékeléséről A Barroso-bizottság stratégiai politikai elképzeléséről Az Európai Tanács 2004. november 4-5-i brüsszeli ülésének kimeneteléről</p>	<p>RC-B6-0271/2005 RC-B6-0225/2005 B6-0186/2005 RC-B6-0205/2004/rev.1 RC-B6-0154/2004</p>
<p>Jelentések:</p> <p>Az európai versenyképesség megerősítéséről: az iparban bekövetkező változások következményei a KKV-k szerepére... (Vlasto, Dominique) Az EK és a Brazíliai Szövetségi Köztársaság közötti T&T együttműködés megkötéséről szóló tanácsi határozatra irányuló javaslatról (Chichester) Az EK és a Mexikói Egyesült Államok közötti T&T együttműködés megkötéséről szóló tanácsi határozatra irányuló javaslatról (Chichester) A „Tudomány és Technológia – Iránymutatások az EU kutatástámogató politikájához” c. közleményről (Locatelli, Pia) A kibővített Unió 2007 és 2013 közötti politikai kihívásairól és költségvetési eszközeiről (Böge, Reimer)</p>	<p>A6-0148/2005 A6-0081/2005 A6-0080/2005 A6-0046/2005 A6-0153/2005</p>

Az ITRE bizottság erőteljesen támogatja a kutatáspolitikát – *mint a jövő szempontjából kiemelten fontos terület* – fejlesztését. Ki kell emelnünk Pia Locatelli asszony a „*Tudomány és technológia – Iránymutatások az Európai Unió kutatástámogató politikájához*” jelentését a 7. Kutatási Keretprogram előkészítéséről, valamint Reimer Böge úr, a Kibővített Unió 2007 és 2013 közötti Politikai Kihívásaival és Költségvetési Eszközeivel Foglalkozó Ideiglenes Bizottság tagjának „*A „kibővített Unió 2007 és 2013 közötti politikai kihívásairól és költségvetési eszközeiről*”, szóló jelentését. Mindkét jelentésből kiderül, hogy az EP teljes mértékben támogatja az új keretprogramot és egyetért annak előirányzott költségvetésével, ami az előző időszak kutatási ráfordításainak megduplázását jelentené. A Locatelli jelentést az ITRE bizottság minősített többséggel fogadta el, de a következő időszakra Jerzy Buzek (EPP-ED) lengyel parlamenti képviselőt – *korábbi lengyel miniszterelnököt* – bízta meg a riportéri feladatok ellátásával.

9. Az Európai Unió nukleáris kutatásai az EURATOM egyezmény keretében, és az ITER tárgyalások helyzete

Magyarország 2004. május 1-jétől – *mint az Európai Unió teljes jogú tagja* – a Csatlakozási Szerződés értelmében tagja lett az Európai Atomenergia Közösségnek, az Euratomnak is. Az Euratom Szerződésnek tagja az Európai Unió mind a 25 tagállama, függetlenül attól, hogy van-e atomerőműve.

Az Euratom Szerződésben való részvétellel a legjelentősebb változás az atomsorompó szerződés nemzetközi ellenőrzését szolgáló biztosítéki (*safeguards*) rendszert érintette. Az Euratom Szerződés a NAÜ biztosítéki rendszerénél régebben, 1957-ben jött létre. A szerződés előírja, hogy az Európai Unió Bizottsága köteles meggyőződni arról, hogy a tagországokban a nukleáris anyagokat kizárólag az előírt célokra használják fel. Ebből a kötelezettségből fakad, hogy miután az Euratom tagállamok a nukleáris fegyverek elterjedésének megakadályozására a NAÜ-vel biztosítéki egyezményt kötöttek, az EU Bizottsága közvetlen hatáskörrel rendelkezik minden tagállamban e kötelezettségek betartatására. Így a Bizottság a nukleáris anyagok békés célú alkalmazásának ellenőrzése terén lényegében nemzeti hatósági jogkörökkel rendelkezik: a létesítmények részére kötelezettségeket írhat elő, helyszíni ellenőrzéseket tarthat és szankciókat alkalmazhat. Május elsejétől ezért a magyar nukleáris létesítményeknek jelentéseiket közvetlenül az Euratom luxemburgi székhelyű biztosítéki irodájának is meg kell küldeniük, és a NAÜ ellenőrzései mellett az Euratom szervezet rendszeres ellenőrzéseivel is számolniuk kell.

A másik fontos változás, hogy az Euratom Szerződéssel létrehozott Euratom Ellátási Ügynökségnek (*Euratom Supply Agency, ESA*) elővételi joga van minden, az Unió területén kitermelt uránércre, előállított alapüzemanyagra és különleges hasadóanyagra, valamint kizárólagos joggal rendelkezik a nukleáris üzemanyag-beszerzési szerződések megkötésére. Az ESA ezt a jogosultságát a valóságban csupán formálisan gyakorolja. A magyar létesítmények jelenleg érvényes üzemanyag-beszerzési szerződéseit azonban már a csatlakozást megelőzően az ESA-nak be kellett nyújtani, a csatlakozás óta pedig ilyen beszerzési szerződések csak az ESA jóváhagyásával köthetők.

Magyarország a Kormány 1181/2002. (X. 31.) számú határozata alapján csatlakozott az Európai Atomenergia Közösségnek (Euratom) az Európai Kutatási Térség létrehozását elősegítő 6. Atomkutatói és Képzési Tevékenységeket felölelő 2002-2006. évi keretprogramjához. Ennek megfelelően az Euratom keretprogramban Magyarország kezdettől fogva mint teljes jogú tag vesz részt. Sajnos, a 6. Keretprogramban a reaktorbiztonság súlya lecsökkent, ezért e területen a magyar kutatók nemzetközi együttműködésben való részvétele is visszaesett.

A KFKI Atomenergia Kutatóintézetében az elnyert nemzetközi pályázatok zöme így is az Európai Uniótól ered, mert az intézet már a csatlakozás előtt is jól be tudott kapcsolódni az európai tudományos életbe. Sajnálatos viszont, hogy az elnyert pályázatok és folyamatban lévő kutatások zöme az 5. Keretprogrambeli, és relatíve kevés a 6. keretprogramon belüli. Ennek oka az, hogy a 6. Keretprogramban a nukleáris témákat jelentősen korlátozták, és kevés remény van arra, hogy ez a tendencia a 7. keretprogramra megváltozzon. Az elnyert nemzetközi pályázatok összege országos viszonylatban így is jelentős, és 2004-ben fontos hozzájárulást adott a magyar kutatási források kiegészítéséhez.

A KFKI AEKI intézetében az Európai Unió 5. Keretprogramján belül három kutatási téma is befejeződött. Az IMPAM-VVER projekt keretében a korábban elvégzett kísérletek segítségével a számítógépi programok validációja történt meg, az AEKI a RELAP5 kóddal végzett elemzéseket. Kimutatták, hogy – *a kísérleti eredményekkel egyezően* – amennyiben a nagy nyomású üzemzavari hűtőrendszer nem lép üzembe egy közepes méretű primerköri hűtőközeg-vesztés során, akkor a primerköri lefűtás sem tudja megakadályozni a zóna túlhevülését. Befejeződött a magas hőmérsékletű referenciaelektrodok tesztelésére irányuló EU 5. keretprogrambeli projekt is, melynek fő célkitűzése az atomerőművek primer körében is használható elektrod kifejlesztése volt. Az eredmények alapján három elektrod típus bizonyult megfelelőnek, melyből kettő használhatónak bizonyult a működő atomreaktorok körülményei között is.

A KFKI AEKI az EU 6. Keretprogram keretében sikerrel pályázott a COVERS konzorciumban. A pályázat célja a VVER reaktorok élettartamának meghosszabbításával kapcsolatos ismeretek összegyűjtése és cseréje. A projekt két tudományos munkacsoportjából (*workpackage*) az egyiket az AEKI vezeti (*Szerkezeti anyagok öregedése*). Részt vettek a HOTLAB, AMES, NESC, ATHENA EU hálózatok munkájában, előadásokkal írott anyagok készítésével és szervezéssel is.

Az AEKI-ben a korróziós kutatások területén elkezdődtek a rozsdamentes acél egyenletes korróziójának mechanizmusának meghatározására irányuló kutatások. Rozsdamentes acél, polikristályos vas és különböző orientációjú vas egykristály mintákon történtek elektrokémiai és felületanalitikai mérések. Az eredmények értékelésére analitikus modell került kidolgozásra, mely leírja a töltéshordozók vándorlását a felületi oxidrétegben. A munka része az EU 6. keretprogramjában szereplő PERFECT projectnek.

Az in-beam Mössbauer berendezés beruházása 2004-ben befejeződött az AEKI-ben. Az új – *Európában is egyedülálló* – mérési lehetőség jelentősen kibővíthető a nagyérzékenységű Mössbauer technika alkalmazását további kb. 30 mag esetére. Ezzel új lehetőségeket kap egyebek között a katalizátorok vizsgálata, jelenleg az üzembe helyezéshez szükséges mérések folynak. Az EU FP6 keretprogram támogatásával 2004-ben 177 nap mérési időt igényeltek a felhasználók, ami meghaladja a szerződésben az EU-nak felajánlott keretet. Figyelembe véve a hamarosan munkába álló két új berendezést (*a repülési idő spektrométert és a Mössbauer berendezést*) megjósolható az igények gyors növekedése.

A Tanács Egyesített Kutatási és Atomkutatási Munkacsoportja a Kutatási Munkacsoport és az Atomenergia Munkacsoport összevonásával létesített – *tulajdonképpen változó felállású* – munkacsoport, amely a beszámolási időszakban több alkalommal tárgyalt nukleáris kutatások témakörébe tartozó témákat. A beszámolási időszakban legfontosabb téma a nemzetközi termonukleáris fúziós kísérleti reaktorprogram előkészítésével kapcsolatos nemzetközi tárgyalások ügye volt.

A több éve folyó hat párti előkészítő tárgyalásokon patthelyzet alakult ki: az USA és Korea inkább Rokasho-mura japán helyszín támogatta a kísérleti reaktor felépítésnek helyszínéül, míg Oroszország és Kína az európai Cadarache részesítette volna előnyben. A Versenyképességi Tanács 2004. novemberében határozatot hozott arról, hogy a létesítmény Franciaországban lesz felépítve, de a működtető szervezetet jogi személyként Spanyolországban jegyzik be. Ez az aktus azonban nem tévesztette meg az USA-t, és hosszú ideig nem volt előrelépés a tárgyalásokon. Végül az előkészítő tárgyalások 2005. június 28-i tárgyalási fordulóján Moszkvában született megegyezés arról, hogy a nemzetközi termonukleáris fúziós atomreaktor

Franciaországban, Cadaracheban lesz felépítve, ami az Európai Unió nagy sikereként könyvelhető el. Ahhoz, hogy ez a megállapodás létrejöhessen, a japán fél komoly engedményekre készítette az európai tárgyaló felet. A japánok többek között elérték, hogy a beruházás értékének 10%-ig megrendeléseket kapnak a japán beszállítók: mivel a „host” ország fedezi költségek 50%-át, a többiek pedig 10%-os hozzájárulással vesznek részt, így Japán – *mint ország* – számára gyakorlatilag ingyenes a programban való részvétel.

Megjelent a Bizottság közleménye az EURATOM egyezmény hatálya alatt folyó nukleáris kutatásokból származó sugárzó hulladékok korszerű kezelésére, valamint a berendezések majdani ártalmatlanítására irányuló hosszú távú elképzelésekről³⁸. A tervezett program szerint 1 657 millió eurót fordítanak 2015-ig a sugárzó hulladékok korszerű kezelésére, illetve a használaton kívüli berendezések ártalmatlanítására. A program tervezetét a Bizottság belső egyeztetési eljárás során 2004. májusában fogadta el, most folytatódnak az egyeztetések a Tanáccsal, illetve a Parlamenttel. Tárgyalásokat folytatnak az illetékes olasz hatóságokkal egy későbbi korszerű tároló hely kiépítésének részleteiről Olaszországban. Az olasz terveknek megfelelően egy átmeneti tároló hely létesítéséről is meg kell állapodni. Lehetőség szerint externalizálni kívánják a mentesítési és tárolási szolgáltatásokat. Az Isprában tárolt nagy mennyiségű hulladék (*mintegy 3000 bitumenezett hordó, beton blokkok, stb.*) felmérését, minősítését és kondicionálását mielőbb meg kell kezdeni. A petteni intézetben keletkezett nukleáris hulladékot az USA-ba fogják szállítani. A mentesítést végző személyzet költségeit keretprogramon kívüli forrásból tervezik finanszírozni.

A Bizottság a tájékoztatta a Munkacsoportot, hogy a negyedik generációs atomerőművek kifejlesztésével foglalkozó G4 Fórumhoz az Európai Közösség mellett Franciaország és az Egyesült Királyság önállóan is csatlakozik³⁹, a többi tagország részére tárgyi egyezmény biztosítja majd a részvétel feltételeit. Válaszában a Bizottság az ellenző országok megnyugtatósára közölte, hogy az EU nem kíván a G4 technológiai fejlesztésekben részt venni, hanem csak az ahhoz szorosan kapcsolódó pl. anyagtudományi, stb. kutatásokat fogja megfinanszírozni, de tagként mégis profitálni fogunk a többiek által végrehajtott technológiai kutatások eredményeiből is. A csatlakozás költségeit részben az Euratom költségvetéséből, továbbá az ipar hozzájárulásából (PPP) és az önállóan is csatlakozó országok befizetéseiből fedezik. A megállapodás lehetővé teszi, hogy projekt szinten valamennyi tagország részt vehessen majd a tudományos együttműködésben.

Megújították a z EURATOM Tudományos és Műszaki Tanácsát: a 39 tagú testületbe két magyar tudós, Dr. Szatmáry Zoltán és Dr. Zoletnik Sándor is bekerült, ami nemcsak a magyar tudósok kiemelkedő megbecsülését jelzi, hanem a magyar tudományos diplomácia sikereként is elkönnyvelhető.

³⁸ Commission communication on decommissioning of JRC nuclear installations (9818/04 RECH 106 ATO 54)

³⁹ Proposal for a COUNCIL DECISION concerning the negotiation of the accession of the European Atomic Energy Community (Euratom) to an international Framework Agreement among the Members of the Generation IV International Forum in the field of nuclear-related research

10. Az Európai Unió kutatási együttműködése harmadik országokkal (INCO)

Az Európai Unió nemzetközi tudományos kapcsolatrendszerének az Európai Kutatási Övezet (ERA)⁴⁰ ad keretet. Az ERA alapvető célja az európai versenyképesség megőrzését, illetve javítását szolgáló új, innovatív tudományos eredmények szolgáltatása a tagországokban meglévő tudományos kapacitások hatékonyabb és gazdaságosabb kihasználását elősegítő koordináció révén, valamint az Unió e célra elkülönített pénzeszközeinek célszerű és hatékony felhasználásával. Az ERA nemzetközi irányultságú⁴¹, nyitott a világ többi térsége felé⁴², és pozitív választ ad a globalizáció kihívásaira. Az ERA koncepciójában körvonalazott célok megvalósításának legfontosabb eszköze a nemzetközi tudományos és technológiai együttműködés, ezen belül is az Európán belüli együttműködés. Erősíteni kívánják a tagállamok kutatási és technológia-fejlesztési kooperációját, és aktívan bevonják a csatlakozó és a társult országokat az európai kutatási térségbe. Az Európai Unió azonban felismerte a globalizáció kihívásait és ígéreteit is, ezért szoros kapcsolatokat építenek ki a fejlett ipari országokkal és a felemelkedő gazdaságokkal, a fejlődő országokkal, a földközi-tengeri és a nyugat-balkáni országokkal, továbbá Oroszországgal és az újonnan függetlenné vált országokkal, valamint a nemzetközi tudományos szervezetekkel.

Az un. „harmadik országok” körébe tartozó államokkal a tudományos együttműködési szerződések előkészítése a Bizottság feladata, megvitatása és jóváhagyása az Európai Unió Tanácsa, valamint az Európai Parlament hatáskörébe tartozik. A beszámolási időszakban a Tanács Egyesített Kutatási és Atomkutatási Munkacsoportja ülésein tárgyalta és előkészítette a tudományos és technológiai együttműködési szerződések szövegének tervezetét a harmadik országokkal, majd a szöveget az Állandó Képviseltek helyettes vezetőinek állandó értekezlete (Coreper-1) hagyta jóvá. A szerződések tartalma nagyon hasonló volt, de az egyes országok sajátosságainak megfelelően kis mértékben eltért a szöveg. Az utóbbi időben az Európai Unió nagy hangsúlyt helyez a szellemi jogok védelmére a harmadik országokkal való tudományos együttműködés során is. Az érvényben lévő, illetve előkészítés alatt álló szerződésekről rendelkezésre álló információt **10.1 táblázat** foglalja össze. A nemzetközi együttműködés szempontjából a következő ország csoportokat, valamint a nemzetközi szervezetek csoportját különböztetik el:

- Európai Unió tagországai (*Ausztria, Belgium, Dánia, Egyesült Királyság, Finnország, Franciaország, Görögország, Hollandia, Írország, Luxembourg, Németország, Olaszország, Portugália, Spanyolország, Svédország; Ciprus, Csehország, Észtország, Lengyelország, Lettország, Litvánia, Magyarország, Málta, Szlovákia és Szlovénia*)
- Európai Gazdasági Övezet és az Európai Szabadkereskedelmi Övezet országai (*EEA+EFTA: Norvégia, Izland, Liechtenstein, Svájc és Izrael*)
- társult országok (*csatlakozó országok: Bulgária, Románia; jelölt ország: Törökország; nem jelölt országok: Norvégia, Svájc*)

⁴⁰ COM(2000) 6: Towards a European Research Area

⁴¹ COM(2001) 346 final: The international dimension of the European Research Area

⁴² COM(2000) 612 final: Making a reality of the European Research Area: Guidelines for EU research activities (2002-2006)

A *10.1 táblázat* helye

A táblázat külön .pdf fileban van mellékelve

- fejlődő országok (*ACP: mintegy 70 afrikai, karibi és csendes-óceáni ország a Lomé-Cotonou egyezmény szerint; ASEAN: Brunei, Indonézia, Malajzia, Fülöp-szigetek, Szingapúr, Thaiföld, Vietnám, Laosz, Kambodzsa; ASEM: Kína, Fülöp-szigetek, Malajzia, ASIA:)*)
- felemelkedő országok (*Kína, India, Brazília, Argentína, Chile, Mexikó és Dél-Afrika*)
- iparilag fejlett országok (*USA, Kanada, Japán, Ausztrália, stb.*)
- mediterrán partnerek (*Algéria, Egyiptom, Jordánia, Libanon, Marokkó, Palesztin Önkormányzat, Szíria, Tunézia, valamint a társult mediterrán országok: Ciprus, Málta, Törökország és Izrael*)
- nyugat-balkáni országok (*Albánia, Bosznia-Hercegovina, Horvátország, Macedónia, Szerbia és Montenegró*)
- újonnan függetlenné vált országok (*Örményország, Azerbajdzsán, Belorusszia, Grúzia, Kazahsztán, Moldávia, Oroszország, Tádzsikisztán, Türkmenisztán, Ukrajna, Üzbegisztán*)
- nemzetközi szervezetek (*CERN, COST, EMBL, EMBO, ESA, ESF, ESO, ESRF, EUREKA, ILL, stb.*)

Az egyes ország csoportok részvételének feltételeit a 6. Kutatási Keretprogramban részletesen rögzítik a részvétel szabályai. A nemzetközi tudományos együttműködés hatékonyságának növelése érdekében a tagállamok, valamint a társult tagjelölt és nem tagjelölt országok kutatói teljesen azonos jogokkal és kötelezettségekkel vehettek részt a Keretprogramban. Az európai tudományos együttműködési szervezetek (*mint pl. CERN, ESA, ESO, EMBL, stb.*) azonos jogokkal vehetnek részt a programban, mint a tagállamok hasonló szervezetei. Sőt, bizonyos feltételekkel az ún. „*harmadik országok*” szervezetei is részt vehetnek a Keretprogramban, egyes kiemelt ország-csoportok (*földközi tengeri, fejlődő, újonnan függetlenné vált országok, stb.*) kutatói pedig a nemzetközi együttműködés keretében anyagi támogatásra is jogosultak.

A harmadik országokkal való együttműködés terén a beszámolási időszakban a nyugat-balkáni országokra terelődött a figyelem. Az Európai Parlament, Ausztria és Szlovénia 2005. januárjában magas szintű konferenciát szerveztek Brüsszelben a nyugat-balkáni országok kutatói részvételének megkönnyítése céljából. Az öt nyugat-balkáni országnak – *Albániának, Horvátországnak, Bosznia-Hercegovinának, Szerbia-Montenegrónak és Macedóniak* – társulási és stabilitási egyezménye van az Európai Unióval, amelynek gyakorlati megvalósulását nagymértékben segíti a tudományos és technológiai együttműködés. A 6. Kutatási Keretprogramhoz kapcsolódóan a nyugat-balkán országokkal való tudományos együttműködés prioritásai (i) a környezetvédelem, (ii) a vízellátás a megújítható energiaforrások, és (iii) az egészségügyi kutatások. A nyugat-balkán országok kutatóintézetei a harmadik ország jogi személyeire vonatkozó feltételek mellett részt vehetnek a 6. Kutatási Keretprogram tematikus prioritásai-
ban, amelyek költségvetésén belül a három kiemelt ország csoport (a *mediterrán és nyugat-balkán országok, fejlődő országok, valamint Oroszország és az újonnan függetlenné vált országok*) részvételét összesen 285 millió euróval támogatják. Ezen kívül a környezetvédelem

és az egészségügyi kutatások terén nyitott számukra a nemzetközi tevékenységet elősegítő specifikus program is, amelynek költségvetésben összesen 315 millió euró áll rendelkezésre az előbb említett országokkal való tudományos együttműködés támogatására.

Az újonnan függetlenné vált (NIS) országokkal az INTAS kormányközi együttműködési szervezet keretében folyik a nemzetközi tudományos együttműködés. Oroszországban *International Science nad Technology Centre* (ISTC) néven Kanada, Japán, Oroszország az USA és az EU, Ukrajnában pedig *Science and Technology Centre in Ukraine* (STCU) néven Kanada, Ukrajna, az USA és az EU diplomáciai státuszú, kormányközi, non-profit intézeteket hoztak létre elsősorban azzal a szándékkal, hogy korábban a tömegpusztító fegyverek kutatásában foglalkoztatott ukrán és orosz tudósokat otthon tartsák, és segítsék békés célú kutatásokban való foglalkoztatásukat. Úgy az INTAS, mint a diplomácia státuszú központok jövőjével kapcsolatban problémák merültek fel a beszámolási időszakban, amelyek lehetséges megoldásáról tárgyalások lesznek a következő időszakban.

Az Európai Bizottság Kutatási Főigazgatóságának nemzetközi ügyekkel foglalkozó igazgatói álláshelyét pályázat útján Dr. Siegler András, korábbi helyettes-államtitkár nyerte el, aki 2005. március 1-e óta tölti be ezt a tisztséget.

11. Európai tudományos együttműködési szervezetek

Az európai országok – *felismerve a nemzetközi tudományos és technológiai együttműködés előnyeit* – számos kormányközi megállapodás alapján működő tudományos szervezeteket hoztak létre az elmúlt évtizedekben. Ezek között vannak koordinációs szervezetek, mások világszínvonalú kutatóintézeteket működtetnek, lehetővé téve az Európán belüli és kívüli tudományos eredményekhez való hozzáférést, valamint a tapasztalatok cseréjét és a kutatók továbbképzését. Ezzel ezek a szervezetek nagymértékben hozzájárulnak az Európai Kutatási Térség (ERA) megvalósulásához.

11.1 COST

A COST (*Cooperation in the Field of Scientific and Technical Research*) együttműködési szervezetet 1971-ben európai országok hozták létre, hogy a nemzeti finanszírozású alapkutatási programjaikat összehangolja. Működését a Bizottság a keretprogramok költségvetéséből, valamint a Tanács támogatja. Sikere alapelveiben rejlik: az alulról induló kezdeményezéseket támogatja (*azaz a kutatók maguk határozzák meg a koordinált kutatási akció témáját*), az egyes országok részvétele egyes akciókban önkéntes és nem kötelező (*a la carte*), egyformán nyitott minden országra, függetlenül attól, hogy tagja vagy sem az Uniónak, valamint struktúrája rendkívül rugalmas. Ma már 33 tagországa van, Magyarország 1991 óta tagja. A COST akciók kutatási költségeit a résztvevők maguk, saját intézeti forrásaikból teremtik elő, elkülönített központi keret a kutatás finanszírozására nincs. A kormányok képviselői csak akkor írhatják alá az akció közös szándéknyilatkozatát (*Memorandum of Understanding*), ha biztosított a vállalt kutatási tevékenység pénzügyi háttere.

Az Európai Tudományos Alap (ESF) a COST támogató ügynöksége lett 2003. augusztusában, 2004. januárjától pedig jogi személyiséggel rendelkező szervezetként működteti és irányítja a brüsszeli székhelyű COST Irodát (ESF COST Office). A 6. Kutatási Keretprogram költségvetéséből a COST együttműködés működtetésére 50 és 80 millió euró közötti összeget szánnak. A 2004. évi költségvetés 18,2 millió euró volt, amiből 12,3 millió euró volt a nemzetközi akciók koordinációjának költsége, a titkárság működtetése és az adminisztratív költségek pedig összesen 5,9 millió eurót tettek ki.

A 2004. szeptember 9-én megjelent „*A Bizottság és a COST közötti kapcsolat megújítása*”⁴³ dokumentum vázolja az első lépéseket a kapcsolat megújítása és elmélyítése felé: (i) áttekinti a jelenlegi helyzetet a kutatási keretprogramok (*mint Közösségi Kutatás*) és a COST közötti együttműködés és egymást kiegészítés szempontjából, (ii) új lehetőségeket keres a kreatív együttműködés és az egymást kiegészítő szerep elmélyítésére, és (iii) új fórumokat nevesít a fenti célok érdekében.

A reformfolyamatban a Bizottság passzív szolgáltatóból aktív partnerré lépett elő. Ezért (i) felélénkíti a tudományos akciók és események az információcseréjét, valamint a „*best practice*” tapasztalatcserét; (ii) projekt-szinten törekszik a szorosabb kapcsolat kialakítására valamint egymás hatékonyabb kiegészítésére, és (iii) Stratégiai együttműködés kialakítását szorgalmazza program- és politikai szinten. Ennek érdekében javasolták a magas szintű Bizottsági/COST stratégiai csoport létrehozását.

⁴³ Towards a new partnership between COST and the Commission

A 7. Kutatási Keretprogram (2007-2013) előkészítő szakaszában a tagországok nagy része javasolta a COST kooperáció folytatását, valamint anyagi támogatását a FP7 költségvetéséből.

11.2 EUREKA

Az EUREKA (*European Market Oriented Research and Development Cooperation*) szervezet 1985-ben jött létre az EU világpiacon versenyképességének támogatása érdekében. Feladata az ipari és technológiai kutatások koordinálása, a kis- és középvállalatok bevonása a K+F folyamatába, valamint az egyetemek, kutatóintézetek és az ipar együttműködésének megvalósítása. Alulról szerveződő projektjei elsősorban a piac orientált kutatásokra irányulnak. Összesen 33 tagja van, Magyarország 1992 óta. A kutatások költségeit a résztvevők maguk fedezik. Az EUREKA szervezet Titkársága Brüsszelben van, jelenleg magyar munkatársa nincs. Az EUREKA soros elnöke 2004. július 1-től 2005. június 30-ig Hollandia volt. Az EUREKA szervezet keretében jelenleg 672 projekt fut, a projektek teljes költségvetése 1814 M Euró. A résztvevő szervezetek száma 2744, ebből nagyvállalat 627, KKV 1125, Kutatóintézet 505, Egyetem 411, további 76 szervezet pedig nemzeti vagy regionális hatóságok képviselője.

Az EUREKA stratégiai projektek hosszú távú, stratégiaileg jelentős ipari kezdeményezések, melyek rendszeresen (*általában évente*) pályázati felhívást adnak ki, melyekre al-projekt javaslatokkal lehet pályázni. A felhívásra jelentkező pályázatokat önállóan szerveződő konzorciumok nyújthatják be. Központi pénz a stratégiai projektekénél sincs, a finanszírozás nemzeti forrásból történik. A jelenlegi stratégiai projektek az (i) Információs technológiák (CAPE 21, EURIMUS II, ITEA, MEDEA+, PIDEA+), (ii) Gyógyászat és biotechnológia (EUROFOREST (IMP), INSYSBIO, NEWMEDFASTER (DEF)), a (iii) Kommunikáció (CELTIC), (iv) Energia (EUROGIA) és a (v) Robot-technológia (FACTORY DNA) körébe sorolhatók.

Az EUREKA ernyő projektek nem a konkrét termékfejlesztést célozzák, hanem olyan előkészítő bizottságok, szakmai fórumok ahol egy adott szakterületen a résztvevő országok szakemberei, az illetékes kormányzati hatóságok képviselői információt cserélnek, hogy új EUREKA projektet generáljanak. Ilyen ernyő projektek jelenleg az (i) Információs technológiák (ECONTEC, EUROTOURISM), a (ii) Gyógyászat és biotechnológia (EUROAGRI, INNOFISK); (iii) Környezet (EUROCARE2000, EUROENVIRON); (iv) Lézer (EULASNET); (v) Robot-technológia (ENIWEP, FACTORY) és a (vi) Közlekedés (LOGCHAIN) területén működnek.

11.3 ESF

Az ESF (*European Science Foundation*) nemzetközi alapítvány a magas színvonalú tudományos kutatásokat hivatott támogatni tudósok és különböző szervezetek összehozásával páneurópai szinten, vallva, hogy a sokféleség és különbözőség növeli az európai hozzáadott értéket. Az 1974-ben alakult szervezet – *köszönhetően rugalmas szervezeti felépítésének, függetlenségének és nyitottságának* – az európai kutatás kezdeményezéseinek hosszú sorát segítette a megvalósuláshoz. 78 tagszervezete (*Magyarországról az MTA és az OTKA*) 30 európai ország K+F tevékenységénél bábáskodik. Székhelye Strassburgban van.

11. 4. CERN

A CERN (*eredeti, francia nevén: Conseil/Centre Européen pour la Recherche Nucléaire*) a világ egyik legnagyobb nemzetközi részecskefizikai laboratóriuma a francia-svájci határon, Genf mellett. 1954-ben 11 ország hozta létre, jelenleg 20 tagállama van, köztük Magyarország 1992 óta. Gyorsító berendezései, a részecskegyorsításhoz szükséges infrastruktúrája egyedülálló.

11.5 ESA

ESA (*European Space Agency*) Európai Űrügynökség. Székhelye Párizs, ahol az irányelveket, programokat dolgozzák ki. Kutatóközpontja Hollandiában, Németországban, Olaszországban van, irodája Belgiumban, az Egyesült Államokban és Oroszországban, kilövőállomása Francia Guyanában található. Története – *az európai űrkutatás története* – 1958-ig mutat vissza. Feladata az európai űrprogram kidolgozása és végrehajtása, a műhold alapú technológiák kifejlesztése és az európai űripar támogatása. Az ESA-nak 16 tagországa van. Magyarország egyelőre nem teljes jogú, de társult országgként már részt vesz a PECS programokban.

A beszámolási időszakban megkötésre került egy együttműködési megállapodás az ESA és az Európai Bizottság között. Az együttműködési megállapodás alapján létrehozott közös titkárság – *együttműködve a magas rangú tisztviselők munkacsoportjával* – készítette elő az Európai Űrtanács első és második ülését. Az Európai Űrtanács tagjai a tagországok űrpolitikáért felelős miniszterei. Az Űrtanács eddigi üléseit a Versenyképességi Tanáccsal egy időben és egy helyszínen tartotta meg. Az űrkutatással foglalkozó igazgatóság munkatársaival együtt 2004-ben kivált a Kutatási Főigazgatóság (DG RTD) kötelékéből, és betagozódott a Günter Verheugen biztos által felügyelt Vállalkozási Főigazgatóságba (DG ENT)

11.6 ESO

Az ESO (*European Southern Observatory*) az európai csillagászati kutatások kormányközi szervezete, melyet 1962-ben alapítottak azzal a céllal, hogy a déli féltekén felállítsanak egy nagy teljesítményű, magas szinten felszerelt csillagászati megfigyelő objektumot, ahol közös kutatási projekteket végezhetnek. Jelenleg 11 tagországa van. Központja München mellett, három megfigyelőállomása (*a VLT, a La Silla és az ALMA*) a chilei Atacama sivatag körzetében található.

11.7 ESRF

A ESRF (*European Synchrotron Radiation Facility*) létesítményt tíz nyugat-európai ország kezdeményezésére 1987-ben alapították meg a franciaországi Grenoble-ban. Jelenleg 18 európai ország közös kutatóbázisaként működik, Magyarország 2000 óta küldheti kutatóit Európa legjelentősebb szinkrotron sugárforrásához.

11.8 EFDA

Az EFDA (*European Fusion Development Agreement*) szervezetet az EURATOM és a szabályozott magfúziós kutatásokhoz társult tagszervezetek 1999-ben Európai Fúziós Fejlesztési Megállapodás néven keretszerződést kötöttek, mely az EU és Svájc szabályozott mágneses fúziós kutatásokhoz kapcsolódó tevékenységeit foglalja magában. Magyarország is csatlakozott az egyezményhez. Az EFDA működését két munkacsoport segíti melyek a németországi Max-Planck Plazmafizikai Intézetben, valamint az Egyesült Királyság Atomenergia Hivatalának laboratóriumában működnek. E két csoport felelős azért, hogy a tagszervezetek kutatói által végzett tevékenységek illeszkedjenek az európai fúziós programba.

11.9 EMBL

Az EMBL (*European Molecular Biology Laboratory*) laboratóriumot 1974-ben alapították azzal a szándékkal, hogy színtere legyen a molekuláris biológiai alapkutatásoknak, biztosítsa a kutatásokhoz elengedhetetlen eszközöket és szolgáltatásokat, a magas szintű továbbképzést és fejlesszen ki új technológiákat és eszközrendszereket a biológiai kutatás területén. Tizennyolc tagországa és öt bázisa van: Heidelbergben, Hamburgban, Grenoble-ban, Hinxtonban és Monterotondóban. A molekuláris biológia csúcsintézménye, világszínvonalú továbbképző központ.

11.10 ILL

A ILL (*Institut Laue-Langevin*) közös kutatóközpontot – szintén Grenoble-ban, ahol neutronokat használva vizsgálják az anyagok struktúráját és dinamikáját – 1967-ben, francia kezdeményezésre hozták létre, hogy biztosítsák a civil alapkutatásokhoz szükséges neutronforrást. A három alapító ország: Franciaország, Németország, és az Egyesült Királyság irányítja és biztosítja költségvetésének legnagyobb részét.

A többéves keretprogramok specifikus programjainak kialakításánál nagy figyelmet szentelnek annak, hogy ne keletkezzen szükségtelen átfedés a nemzetközi szervezetek és kutatóintézetek programjaival. Ugyanakkor törekszenek a szinergia és koherencia megteremtésére, hogy úgy a közösségi, mint a tagországi kutatási források minél hatékonyabban legyenek felhasználva. Egyes területeken az unió keretprogramját és a nemzetközi szervezet programját még szorosabban kívánják koordinálni. Így pl. az űrkutatás terén megkötötték az ESA és az EU között az együttműködési megállapodást, és napirenden van egy közös titkárság létrehozása is. A szorosabb együttműködés célja az Unió űrpolitikájának, valamint kidolgozás alatt álló űrprogramjának megvalósítására.

12. Az innovációs politika evolúciója

Az első generációs innovációs politika egy lineáris szemléleten alapult. Eszerint az innováció a laboratóriumban kezdődött, majd egy egyirányú folyamat keretében az új tudományos eredmény bevezetést nyert a termelésbe, az új termék a kereskedelmi láncon keresztül extra-profitot realizált, amelynek egy része a kutatáson keresztül visszaforgatásra került az innovációs láncba. Ebben az időben az innovációs politika figyelmének középpontjában az állt, hogy felismerje azokat a tudományos és technikai területeket, ahol rövid időn belül technológiai áttörés volt várható, ezután politikai – és *anyag* – támogatás segítségével gyorsítsa ezeken a területeken az új tudományos eredmények megszületését, majd hathatósan segítse az új kutatási eredmények mielőbbi bevezetését a termelésbe. A második generációs innovációs politika a hatékonyság növelése érdekében segítette a kétirányú párbeszéd kialakulását az innovációs láncba szerveződött legfontosabb szereplők, a kutatóhelyek, a termelőkapacitások és a kereskedelem között. Ekkor részben már felismerték az innováció komplexitását, valamint térbeli és időbeni gravitációját, ezért az általános innovációs politikát nemzeti, regionális, ágazati, stb. elemekre bontották le. Bár egyelőre még a második generációs innovációs politikában rejlő lehetőségeket sem aknázták ki kellőképpen – és *építeni kívánnak rá a jövőben is* – máris nagyon markánsan megjelent az un. harmadik generációs innovációs politika kidolgozását szorgalmazó igény.

A harmadik generációs innovációs politika kialakítása során először is újra kell definiálni az innováció fogalmát, meg kell határozni az innovációs térben ható tényezőket, erőket és folyamatokat, fel kell térképezni az innováció szereplőinek helyzetét az innovációs térben, reális célokat kell kitűzni, majd prioritásokat kell meghatározni a célok elérése érdekében, végül azonosítani kell azt az eszköztárat, amely segítségével a célok elérhetők. Az európai innovációs politika fejlesztésének szükségességéről 2003. március 13-án közzétett vitaanyag⁴⁴ épít az európai versenyképességet és innovációs politikákat elemző korábbi tanulmányokra, statisztikákra és felmérésekre, továbbá igényli egy széleskörű párbeszéd létrejöttét a gazdasági élet valamennyi szereplője között egy reális és hatékony innovációs politika kialakítása céljából a lisszaboni célok megvalósítása érdekében. Az új innovációs politika a régi közhely alapján – *miszerint a pénzt a kutatás átváltoztatja tudássá, az innováció pedig a tudásból pénzt teremt* – az innovációs tevékenység központjának és legfontosabb szereplőjének a profitot termelő vállalkozásokat tekintti, amelyek nélkül nincs termék előállítás és forgalmazás, nincs szolgáltatás, nincs pénzforgalom, és nem képződik profit.

Az innováció megvalósulásának módjai között továbbra is első helyen említik az új tudományos eredmények beépülését a termelési technológiákba. Elismerik, hogy a kutatás általában nélkülözhetetlen az innovációs folyamatban, de nem az egyetlen lehetséges módja az innováció megvalósulásának. Az új tudományos eredmények bevezetése mellett hangsúlyozzák más szektorok tapasztalatainak, módszereinek, gyakorlatának, technológiáinak, anyagainak, stb. átvételével megvalósuló innováció jelentőségét. Erre a folyamatra jó példa az űrkutatásban kifejlesztett anyagok alkalmazása az autóiparban. Ez a szemlélet egyenes következménye annak, hogy az innováció fogalmát nem szűkítik le az ipari – *ezen belül is a csúcstechnológiai*

⁴⁴ COM(2003) 112 final: Innovation policy: updating the Union's approach in the context of the Lisbon Strategy

– fejlesztésekre, hanem a gazdasági élet minden szereplőjétől – *így a kis- és középvállalkozásoktól is* – elvárják, hogy innovációval növeljék versenyképességüket. Új, érintetlen piacok felkutatásával kialakuló innováció legtöbbször technológiai fejlesztésekkel is párosul, de nem szükségszerűen, és nem kizárólagosan. Ez utóbbira kiváló példa az ékszerórák gyártásának kialakulása, amely új termékeket eredményezett és kielégített egy létező keresletet, de ehhez nem igényelt különösebb technológiai fejlesztéseket. Általában nagyobb képzelőerőt és több erőfeszítést igényel az új – *korábban nem létező* – piaci területek kiépítése, illetve meglévő piaci területek jövedelmezőségi viszonyainak átalakítása. Ehhez rendszerint teljesen új termék kifejlesztése szükséges, vagy a technológiák jelentős átalakításával, termékfejlesztéssel lehet az árakat leszorítani, esetleg a szolgáltatás minőségét jelentősen javítani. Az ilyen fajta innováció ma már nem képzelhető el kutatás-fejlesztés nélkül.

Az innovációs térben – *amely tulajdonképpen a gazdasági szféra maga* – a legfontosabb külső ható tényezők a technológiai verseny, az árverseny, és a piaci nyomás. Ezek a tényezők kikényszerítik a gazdasági élet szereplőinek fejlődését a technológiai innováció, a szervezeti innováció, valamint termékfejlesztés és marketing megvalósításával, máskülönben a verseny a vállalkozás megszűnéséhez vezet. Az innováció eredményességét nagymértékben befolyásolja a vállalkozói környezet: a gazdasági szabályozás adekvátsága és stabilitása, az adószervezet, a szellemi tulajdonjog védelme, a szerződéses fegyelem, a bankszféra stabilitása és a hitelpolitika, stb.

Az innováció kezdeményezése és eredményes megvalósítása szempontjából nagyon fontosak a vállalkozás belső adottságai. Ilyenek a menedzsment felkészültsége, és alkalmassága arra, hogy felismerje a piaci lehetőségeket. A tulajdonosi szemléletből fakadó erős vállalkozó kedv szintén segítheti az innovációs folyamatokat. A vállalkozás tagjainak és személyzetének kiemelkedő tudása, jó felkészültsége, illetve tanulási kedve, tanulási képessége rendszerint jó alapot ad és szükséges feltétel az innováció eredményes megvalósításához.

Az Európai Unió innovációs teljesítménye az Unió egészének szintjén sem kielégítő, és a legtöbb tagország egyénileg is messze elmarad a dinamikusan fejlődő gazdasági térségektől. Felmérések mutatják, hogy a világpiacon versenyző gazdasági térségek közül többen már akkor sokkal jobb mutatókkal rendelkeztek, mint amelyeket az Európai Unió a lisszaboni stratégia keretében célul tűzött ki önmaga elé 2010-ig. Az Unió egyik legnagyobb gyengeségének tartják a konzervativizmust és a nagy tehetetlenséget, aminek következtében csak nagyon lassan képes véghezvinni bizonyos elengedhetetlenül szükséges gazdasági szerkezeti változtatásokat, amelyek jelenlegi felépítésükben akadályai az innovációnak.

A legutóbbi bővítés, a tíz új tagország csatlakozása jellegzetes változásokat eredményezett az európai innovációs folyamatok területén. Az új tagországokban számos probléma hasonló, mint a régi tagországokban, ilyenek például a kutatás-fejlesztés krónikus alulfinanszírozottsága, a kockázatvállalás kerülése, az ipar és a kutatóhelyek gyenge kommunikációja, stb. Más adottságokban az új tag országok jelentősen különböznek a régiektől, és ezeken a területeken sajnos inkább a gyengén teljesítők irányába tendálnak. Ilyen adottság például a gazdasági szerkezetek stabilitásának hiánya (*ami részben a korábban szigorúan centralizált állami tulajdonú vállalatok átalakítása miatti bizonytalanságoknak tudható be*), az ágazati irányítás következetlensége és ellentmondásai, a jogszabályi háttér gyengesége (*beleértve a szellemi jogok védelmének hiányosságait is*), a különböző ágazati politikák közötti harmonizáció hiá-

nya, az innovációs politika hiánya, a gyenge beruházási kedv, a nem kielégítő finansziális háttér, a nyelvtudás akut hiánya, stb. A csatlakozó országok esetében azonban többnyire előnyként értékelhetjük, hogy a lakosság nagy része jó általános képzésben részesült, továbbá a gazdasági-társadalmi átalakulás éveiben – *ha olykor kényszervállalkozóként is* – később jól hasznosítható tapasztalatokat szereztek a vállalkezési tevékenységben: így a humán erőforrásokban további jelentős tartalékok rejlenek. A kibővült belső piac várhatóan szintén élénkítően hat majd a gazdaságra, bővítik a mozgásteret, és serkentőleg hatnak az innovációra is.

12.1 Az európai innovációs politika megújítása

Az innovációs politika újragondolását többek között az kényszeríti ki, hogy az új évezredben tovább nőtt a szakadék a gazdasági versenyben élenjáró térségek és az EU tagállamai között. A lisszaboni határozat megkövetelte az innováció gyorsítását is az Európai Unió tagországai-ban, mert e nélkül megközelíteni sem lehet az ambiciózus célt, miszerint Európát a világ legversenyképesebb, dinamikus tudásbázisú gazdaságává kívánják fejleszteni 2010-ig. Gyors válaszként a lisszaboni csúcson elfogadott irányelvekre a Bizottság megjelölte azokat a legfontosabb területeket⁴⁵, amelyek fejlesztésével jelentős javulást lehet elérni az innovációs folyamatokban:

- az nemzeti innovációs politikák koherenciájának javítása,
- innovációt támogató jogszabályi környezet kialakítása,
- innovatív vállalkozások alapításának támogatása, valamint ezek növekedésének elősegítése,
- az innovációs rendszer interfészeinek kialakítása, és
- társadalmi nyitás az innováció felé.

Ezek a prioritások továbbra is érvényben maradtak, de ezek mellett szükségessé vált egy átfogó innovációs politika kidolgozása. Az új innovációs politikának javítania kell a vállalkozások versenyképességét helyi, regionális, nemzetállami, uniós és globális szinten egyaránt. Az innovációs politika egyes részleteit a szubszidiaritás elve alapján ezért helyi, regionális, és nemzeti szinten kell kialakítani, az Unió szintjén a koordináció a Bizottság feladata lesz. A harmadik generációs innovációs politika kialakításánál nem cél az egyöntetűség, az egyes régiókban és a tagországokban kétségkívül meglévő változatosságot (*sokféleséget*) meg fogják őrizni, mert úgy vélik, hogy hosszú távon ez a gazdasági-társadalmi fejlődés tartalék erőforrása. Az új innovációs politikának szektor specifikusnak kell lennie. Ugyanis – *bár egyes szerkezetek és folyamatok általánosak az egész ipari szektorban és a kereskedelemben is* – az egyes ágazatok nagymértékben eltérő sajátosságaik miatt (*pl. az információs és kommunikációs technológiák, a textilipar, a biotechnológia, stb.*) más és más megközelítést és különböző szabályozást igényelnek.

A tervek szerint az új innovációs politika szoros kölcsönhatásban lesz más ágazati politikákkal, mert végrehajtása az ágazati politikákkal együtt, vagy azok keretében történik majd. Az innovációs célokat integrálni kell többek között a versenyképességi politikában, a monetáris politikában, a foglalkoztatási és szociálpolitikában, a tudománypolitikában, a környezetpoliti-

⁴⁵ COM(2000) 567: Innovation in a knowledge-based society

kában, a kereskedelmi politikában, az adópolitikában, a regionális politikában, és szinte valamennyi más ágazati politikában is. Az egyes ágazatoknak olyan mechanizmusokat kell kialakítaniuk, amelyek lehetővé teszik a szoros együttműködést az innovációs célok megvalósítása érdekében. A vitaanyag előrevetíti, hogy az egyes ágazati politikákat át fogják világítani, hogy mennyire felelnek meg a lisszaboni stratégiai célokat megvalósítani szándékozó innovációs politikának, és nagyon magas szintű koordináció fogja biztosítani az egyes ágazati politikák együttműködésének hatékonyságát.

Sokan nem voltak megelégedve az Unió kormányzati szerveinek teljesítményével⁴⁶ sem. Az Európai Iparvállalkozók Kerek Asztala például néhány nappal az Európai Tanács 2003. évi tavaszi csúcserkezte előtt sürgető hangú levélben kérte számon a lisszaboni és a barcelonai célkitűzések megvalósításában mutatkozó számottevő késedelmet, és aggodalommal hívta fel a figyelmet az Egyesült Államok és Európa között a versenyképességben megmutatkozó egyre nagyobb szakadékra. Levelükben a lisszaboni és barcelonai célok mielőbbi megvalósítása érdekében három dolgot követeltek:

- több befektetést a kiválósági központok hálózatába, a kutatók létszámának és anyagi megbecsülésének növelését,
- a központi kutatási ráfordítások növelését, hogy ezzel is bátorítsák a magánszférára kutatás-fejlesztési befektetéseit, és
- a szellemi tulajdonjogok fokozottabb védelmét, valamint az új termékek és technológiák illetéktelen eltulajdonításának visszaszorítását.

Az Európai Tanács ülése előtt a Bizottság által közzétett vitaanyag⁴⁷ hangsúlyozta, hogy az innovációt a jövőben úgy tekintik, mint egy sokdimenziójú koncepciót, amely a technológiai innováción túlmenően magában foglalja például a vállalkozások szerkezeti átalakítását, a marketinget és a termékfejlesztést is. Így az innováció nem korlátozódik a csúcstechnológiai szektorra, hanem a gazdasági élet minden területén jelenlévő hajtóerő. Az új megközelítés alapvető jellemzője az is, hogy az innováció középpontjában – *nem tagadva a kutatás szerepének hagyományosan elismert fontosságát* – a jövőben nem a „tudomány”, hanem a „vállalkozás” áll majd. A vitaanyag felszólítja az Európai Tanácsot és a Tagországokat, hogy aktív közreműködésükkel segítsék egy kellőképpen agresszív innovációs politika kialakítását és megvalósítását a lisszaboni célok elérése, valamint a versenyképességben és értéktermelésben élenjáró országoktól való lemaradás csökkentése érdekében. Az innovációs politika kialakításában és megvalósításában munkamegosztást javasol, amelyben kijelöli azokat a feladatokat, amelyeket a tagországoknak maguknak kell megoldaniuk, meghatározza a Bizottság feladatait, továbbá kitér azokra a feladatokra is, amelyeket a Bizottságnak és a tagországoknak együttesen kell megoldaniuk.

12.2 A kutatáspolitiká és az innováció kapcsolata

Az új innovációs stratégia szükségszerűen visszahat a kutatáspolitikára is. A kutatáspolitiká felelőssége, hogy a kutatási szektort megfelelően orientálja, és segítségével a kutatóhelyek

⁴⁶ Denis MacShane, az Egyesült Királyság európa-ügyi minisztere úgy fogalmazott, hogy az EU kétségkívül többet is tud tenni, mint pénzt szórni a vállalkozók közé.

⁴⁷ COM(2003) 112 final: Innovation policy: updating the Union's approach in the context of the Lisbon Strategy

eredményesen tudjanak együttműködni a jövőben a megváltozott körülmények között a gazdasági élet többi szereplőjével. A kutatáspolitikában az eddigieknél is nagyobb hangsúlyt kell helyezni az új tudományos eredmények széleskörű ismertetésére, a „piac-közeli” alkalmazott kutatások anyagi támogatására, a kutatóhelyek és a vállalkezási szféra közötti kommunikációs csatornák és interfészek kialakításának elősegítésére, a „spin-off” vállalkozások támogatására, stb. A kutatáspolitikai felelőssége, hogy a kutatóhelyeken segítse megteremteni a feltételeket ahhoz, hogy attraktív legyenek a vállalkezási tőke számára, és garanciákat kell adnia mindkét félnek az együttműködésben rejlő előnyök kihasználása érdekében.

Bár sokan aggódnak ezért, az európai innovációs politika továbbfejlesztése nem a kutatások rovására történik. Ezt az a tény is ékesen bizonyítja, hogy a 6. Kutatási Keretprogramban számos támogatott kutatás szolgálja az innovációs potenciál javítását:

- az Európai Innovációs Trend⁴⁸ felmérések és elemzések eredményeit közli az innovációs politikákról nemzeti és közösségi szinten, segíti a jó gyakorlat elterjedését, és megvalósítja a nyitott koordinációt az innováció területén
- a Közösségi Innovációs Felmérés⁴⁹ az Eurostat és a nemzeti statisztikai hivatalok felméréseire támaszkodva adatokat közöl az innovációs mutatókról
- az InnoBarometer⁵⁰ könnyebb lélegzetű tanulmányokat közöl az Eurobarometer közvélemény kutató módszerének felhasználásával
- kiemelkedően sikeres új vállalkozásokról nyújt információt a PAXIS⁵¹
- az Innovatív Régiók Európában hálózat⁵² egy működő mechanizmust nyújt a sikeres innovációs stratégiák megismeréséhez és adaptációjához
- az Innovációs Közvetítő Központok⁵³ hálózata a nemzetközi kooperációhoz nyújt kiindulási alapot a transznacionális vállalkozások számára

Előbbi felsorolás korántsem teljes, és a 6. Kutatási Keretprogram széleskörű eszköztárának felhasználásával (*networking the centers of excellence, benchmarking, integrated projects, etc.*) további támogatást kívánnak nyújtani az európai, a nemzeti és a regionális innovációs politikák továbbfejlesztéséhez. Ilyen például az Európai Kutatási Térség Strukturálása fejezetébe tartozó „Kutatás és Innováció” című horizontális aktivitás⁵⁴ is.

A kutatási szektor – *ez alatt most szűkebb értelemben csak a döntő mértékben államilag finanszírozott kutatóintézeteket és egyetemi kutatóhelyeket értjük, hiszen jelen megközelítésben a vállalati kutatóhelyek inkább a vállalkezási szféra részének tekinthetőek* – azonban válaszút előtt áll: rövidesen reagálnia kell az innovációs stratégia új koncepciójára. Elvileg két lehetséges irány mutatkozik, valójában azonban csak az egyik út járható.

⁴⁸ <http://trendchart.cordis.lu>

⁴⁹ <http://www.cordis.lu/innovation-smes/src/cis.htm>

⁵⁰ <http://www.cordis.lu/innovation-smes/src/innoBarometer.htm>

⁵¹ Pilot Action of Excellence on Innovative Start-ups (<http://www.cordis.lu/paxis>)

⁵² <http://www.innovating-regions.org>

⁵³ <http://irc.cordis.lu>

⁵⁴ FP6-2003-INNOV-1, Official Journal, C49/5-7 (01.03.2003)

Az a lehetőség, mely szerint a kutatási szektor egyszerűen tudomásul veszi, hogy az innováció már nem kizárólagosan a „tudomány” kompetenciája, és bízva a barcelonai határozat végrehajtásából adódó kényelmes helyzetre – mely szerint a kutatási ráfordításokat átlagosan a GDP 3%-ára tervezzik emelni az Unió országaiban 2010-ig – elfordul a vállalkezési szférától, és koncentrálna a megnövekedő kutatási támogatás minél eredményesebb felhasználására, valójában csapda. Csapda azért, mert a barcelonai határozat értelmezése során világossá vált, hogy a kormányok a kutatási ráfordítások növelését elsősorban a magán tőke bevonásával kívánják megvalósítani, ezért a kutatóhelyek nem számíthatnak a központi erőforrások jelentős növekedésére. A kutatóintézeteknek és az egyetemi kutatóhelyeknek meg kell nyerniük a vállalkezési szféra bizalmát, ha ténylegesen profitálni akarnak a barcelonai határozat politikai tőkéből.

A másik – és gyakorlatilag egyetlen – lehetőség tehát az, hogy a kutatóintézetek a korábbiaknál is nagyobb figyelmet fordítanak a vállalkezési szférával való kapcsolattartásra, az új kutatási eredményeket megpróbálják mielőbb piacképesé tenni, és megpróbálnak új forrásokat találni a kutatási programok megvalósításához. Ez a reakció egyébként kölcsönösen hasznos lehet mind a kutatási szektor, mind a vállalkezési szféra számára, és egyúttal az innováció felgyorsításával a versenyképesség javulását is eredményezi hosszú távon.

12.1 táblázat: Az állami alkalmazottak aránya az összes foglalkoztatott százalékában (2003)

Ország	Állami alkalmazottak aránya (%)
Svédország	31.7
Dánia	30.4
Finnország	25.6
Franciaország	23.0
Magyarország	17.8
Szlovákia	21.1
Egyesült Királyság	18.8
Belgium	18.3
Portugália	17.9
Lengyelország	17.4
Csehország	16.2
Olaszország	16.0
Luxembourg	15.4
Spanyolország	15.0
Ausztria	12.9
Görögország	12.5
Írország	12.0
Németország	11.1
Hollandia	11.0
EU-15	16.7
USA	15.7
Japán	8.7

12.3 A kutatás és innováció hatása a versenyképességre

A kutatási eredmények hasznosulása és az innováció sebessége nagymértékben függ a társadalmi-gazdasági környezettől. Az Európai Versenyképességi Jelentés 8. kiadásában⁵⁵ talá-lunk elemzést a kormányzati politika hatásáról, valamint az állami kutatási és fejlesztési kiadások gazdasági növekedésre gyakorolt hatásáról.

A tanulmány megállapítja, hogy a kormányzati politikának kulcsszerepe van a gazdasági növekedés és a versenyképesség alakulásában. A kormányzati politika egyrészt közvetlenül befolyásolja a produktivitást az állami szektorban, másrészt – az adókon, a központi kiadásokon és a szabályzórendszeren keresztül – áttételesen gyakorol hatást a magánszektorra. Az állami szektor tevékenysége nagy súllyal szerepel az egyes országok gazdasági eredményeiben, de ennek aránya országonként változik. A diverzitás elég nagy: például az állami szektorban foglalkoztatottak aránya Hollandiában

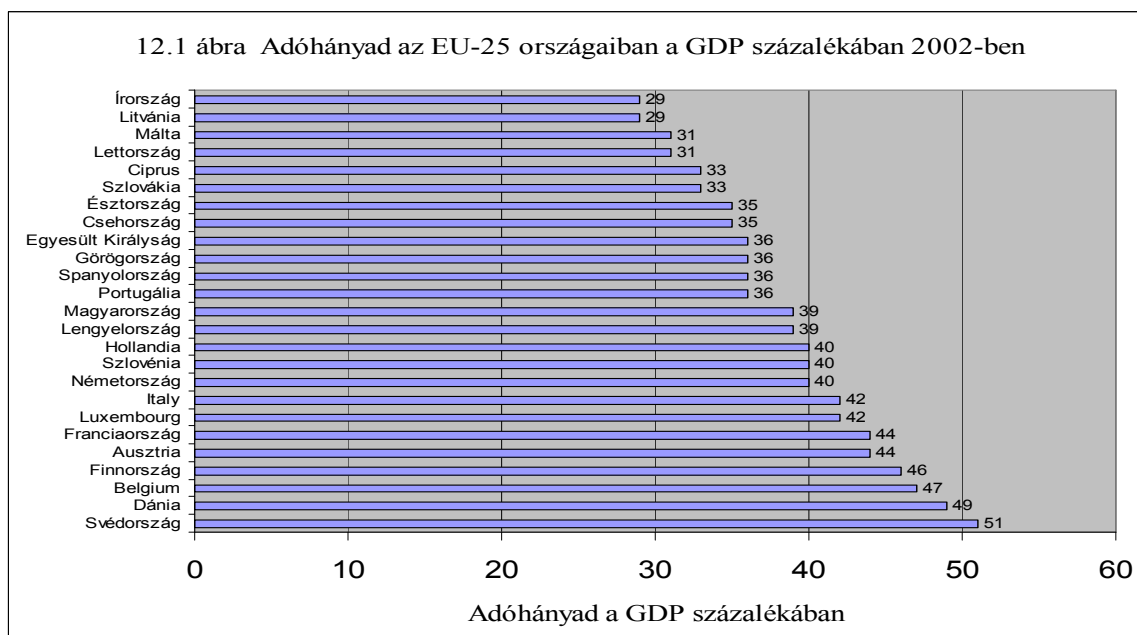
11,0%, Németországban 11,1%, míg Svédországban 31,7% és Dániában 30,4% az összes foglalkoztatott százalékában (12.1 táblázat). Ezért az állami szektorban foglalkoztatottak munkájának produktivitása jelentős mértékben befolyásolja az ország produktivitásnak mérőszámát

⁵⁵ European Competitiveness Report 2004. Commission Staff Working Document. 14509/04, Brussels, 10 November 2004. pp 354

is. Az állami szektorban foglalkoztatottak aránya az EU-15 átlagában 16,7%, Magyarország 17,8%-kal a középmezőnyben foglal helyet.

Az állami szektor kibocsátását nehéz egzakt mutatókkal mérni, és a nemzetközileg harmonizált adatok hiánya is megnehezítette az állami szektor teljesítményének összehasonlítását az egyes országok között. A rendelkezésre álló tanulmányok eredményei azt sugallják, hogy az állami szektor hatékonyságát lehetséges fejleszteni a jövőben, és a jelenlegi kibocsátás jelentősen kisebb költséghányaddal is elérhető lenne. Néhány eredmény arra utal, hogy a kisebb kormányzatok hatékonyabbak, mivel a kormányzat növekedésével a kibocsátás nem növekszik egyenes arányban.

Az állami szektorban végrehajtott reformokat legtöbbször az állami kiadások csökkentésének igénye, a gazdasági növekedés gyorsításának vágya, illetve a magánszektorban már végbe ment innováció – pl. az informatika széleskörű alkalmazása – indukálják. A sikeresnek tekinthető országokban az állami szektorban végrehajtott reformok rendszerint a (i) menedzsment korszerűsítése, (ii) az információs technológiák alkalmazása, és (iii) a privatizáció, illetve egyes kormányzati feladatok végrehajtásának kihelyezése útján valósultak meg.

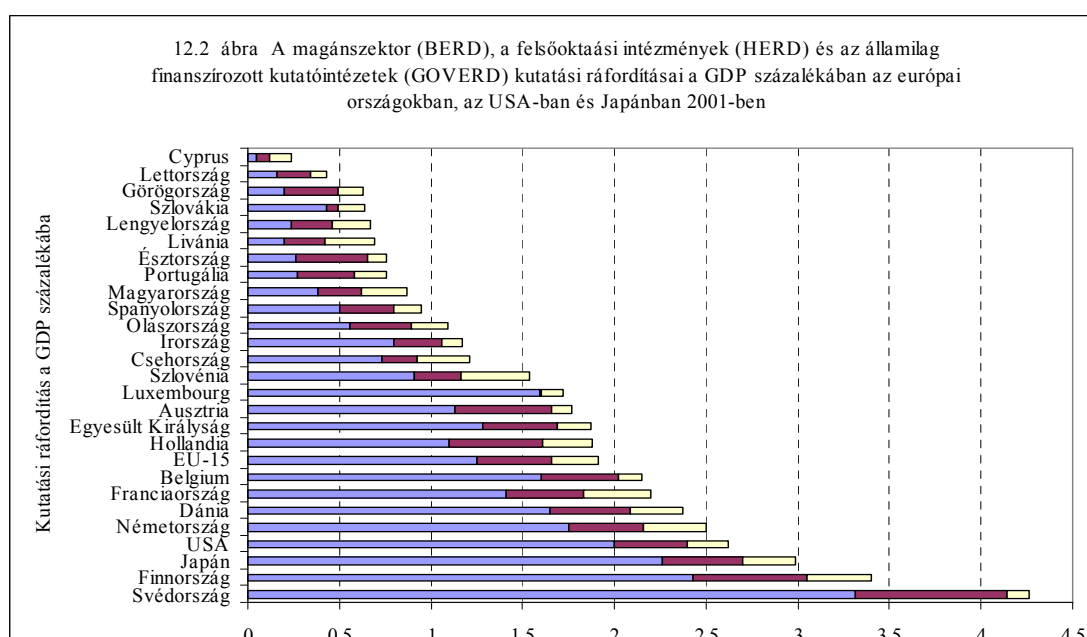

Adók kivetése feltétlenül szükséges az államháztartás és a kormányzati munka finanszírozásához (12.1. ábra). Bár az eddigi elemzések nem tudtak statisztikailag szoros összefüggést kimutatni az adóhányad és a GDP növekedése között, a tapasztalatok mégis azt mutatják, hogy a túl magas adók lassítják a gazdasági növekedést, csökkentik a vállalkozó kedvet, és ezzel visszafogják az innovációt és a kutatási eredmények hasznosulását is.

A központi költségvetésből oktatásra, kutatásra (12.2 ábra) és infrastruktúrafejlesztésre fordított összegek hosszú távon kétségkívül javítják a versenyképességet, de arra nézve nincsenek adatok, hogy ennek milyen a hatékonysága: egyes szerzők azt sugallják, hogy azonos források felhasználása a magánszektorban sokkal produktívabb lenne. Ezzel szemben mások kimutatták, hogy a kutatóintézetekben és az egyetemeken államilag finanszírozott kutatások eredményei nagyobb hatást gyakorolnak a gazdasági növekedés egészére, mint a magánszektor által finanszírozott kutatások. Sőt, a produktivitás növekedésére a legnagyobb hatást nem is a hazai kutatások eredményei, hanem a külföldről átvett kutatási eredmények gyakorolták. A közpon-

tilag finanszírozott kutatások hatását a gazdasági növekedésre nagymértékben befolyásolja az is, hogy az üzleti szektor milyen intenzitással hasznosítja az új tudományos eredményeket.

A szabályzórendszer a sok egyéb más szempont mellett legtöbbször védi a szociális célokat, a fogyasztók érdekeit és egészségét, illetve a környezet minőségét. Ugyanakkor a szabályzórendszer csökkenti az állampolgárok, illetve a vállalkozások mozgásterét. A szabályzórendszer hatását a termelékenységre nagyon nehéz számszerűsíteni. A versenyt korlátozó szabályzók hosszabb távon rendszerint negatív hatást gyakorolnak a gazdasági növekedésre is, bár az Unió szintjén meghozott rendeletek hasznosak lehetnek olyan szempontból, hogy minden résztvevő számára egységes feltételeket teremtenek a piacon. Az Európai Unióban – *legalábbis az USA-val összehasonlítva* – a szabályzórendszer erősen fékezi a vállalkozásokat: egyes tanulmányok szerint csak a szabályzórendszer egyszerűsítése önmagában és a verseny növelése akár 12%-ra növelhetné (!) a GDP növekedését Európában.

Számos tanulmány kimutatta, hogy a szigorú környezetvédelmi szabályozás negatív hatást gyakorol a gazdaság produktivására. Mások ezt vitatják, mivel előbbi elemzők rendszerint nem vették figyelembe a környezetkárosítás megszüntetéséhez, az eredeti állapot későbbi helyreállításához szükséges anyagi forrásokat. Utóbbi szakértők feltételezik továbbá, hogy a környezetvédelmi szabályzórendszer hosszú távon kikényszeríti új, költség hatékony technológiák alkalmazását is. Szektor specifikus szabályzók új lendületet adhatnak egyes területek fejlődésének, de ennek részletes vizsgálata további elemzéseket igényel.

Az Európai Versenyképességi Jelentés európai produktivitást, innovációt és az állami szektorban finanszírozott kutatás-fejlesztést elemző fejezete két fő kérdéscsoportra kereste a választ: (i) vajon az állami szektorban végzett kutatás-fejlesztés komplementáris-e az ipar által finanszírozott kutatás-fejlesztéssel, és (ii) vajon az állami szektorban finanszírozott kutatások eredményeinek a gazdasági növekedésre és az innovációra gyakorolt hatása arányos-e annak mérőszámaival (*pl. a publikációk számával, a szabadalmak számával, stb.*)?

Az 1987-1999 közötti időszakra rendelkezésre álló, ipari bontásban vizsgált adatok az mutatják, hogy a kormányzatok által finanszírozott kutatás-fejlesztés komplementáris az ipar által finanszírozott hazai kutatásokkal az EU-15 tagállamaiban. Továbbá egyes OECD/EU államok csoportjára 1981-2002 időszakra elvégzett makro-gazdasági elemzés eredményei azt sugallják, hogy úgy a direkt kutatási támogatásnak, mint a kutatás-fejlesztés céljára igénybe vehető adókedvezményeknek szignifikáns és pozitív hatása volt a magánszektor kutatás-fejlesztési ráfordításainak növekedésére. Ugyanakkor tagállamok közötti eltérés a kutatás-fejlesztés intenzitásának növekedésében nem magyarázható meg egyszerűen a direkt támogatásokkal vagy az adókedvezményekkel: ez sokkal inkább a kutatásigényes szektorok irányába történő elmozdulásnak, tehát a szerkezetváltásnak tudható be. A vizsgálatok szerint az egyetemi és a központi kutatóintézetek által végzett kutatásokra fordított anyagi erőforrások szignifikánsan és pozitívan korreláltak a magánszektorban végzett kutatások anyagi ráfordításai-val, ismét megerősítve, hogy az állami szektor és a magánszektor kutatásai komplementárisak. Az OECD/EU országok csoportjára elvégzett elemzések szerint a felsőoktatási intézmények kutatás-fejlesztési ráfordításai szignifikánsan növelik az egy főre eső GDP növekedést is.

Vállalati adatok alapján elemezték a kutatás-fejlesztéshez és az innovációhoz nyújtott központi támogatások hatékonyságát Németországban, Finnországban és Ausztriában. Az eredmények szerint a központi támogatásoknak – *akár közvetlen támogatás nyújtásával, akár a kutatás-fejlesztési együttműködés elősegítésével* – nagyon fontos szerepe van az innovációban. Sajnos, az eredmények azt is kimutatják, hogy az EU teljesítménye nagyon elmarad az USA mögött, ahol az állami kutatóintézetek és az egyetemi kutatóhelyek sokkal hatékonyabban – *és globális szinten* – kapcsolódnak össze az innovációval.

A kutatás-fejlesztési ráfordítások összege önmagában nem határozza meg, de hatása kétségkívül nagyon nagy a tudományos fejlődésre, és a gazdasági fejlődésre később. Egy-egy évben, vagy egy rövidebb időintervallumban csökkenő kutatás-fejlesztési ráfordítások még nem vezetnek a kutatási környezet, a kutatási kapacitások és a humán erőforrások jelentős leromlásához. A hosszabb távon stagnáló kutatás-fejlesztési beruházások azonban súlyos gondokat okozhatnak a gazdasági fejlődésben, és a halmozódó hátrányokat nagyon nehéz ledolgozni. Kivétel nélkül valamennyi gazdaságilag felemelkedő régió és ország példája azt bizonyítja, hogy tartós gazdasági növekedést csak úgy lehet elérni, ha jelentős figyelmet – *és ennek megfelelő anyagi eszközöket* – fordítanak az oktatásra, a kutatásra és fejlesztésre, valamint az innovációra.

A kormányoknak biztosítaniuk kell a központi kutatóintézetek – *és különösen az egyetemi kutatóhelyek* – megfelelő finanszírozását. Az oktatási reformoknak össze kell kapcsolódnia a kutatás-fejlesztés és az innováció reformjával is. A központilag finanszírozott kutatóintézeteknek bizonyítaniuk kell alkalmasságukat gazdaságilag hatékony kutatások elvégzésére. A központi kutatás-fejlesztési ráfordításokban egyes EU országokban tapasztalható csökkenő tendencia azonban arra hívja fel a figyelmet, hogy a kutatási szektor átszervezése csakis a rendelkezésre álló anyagi eszközök átcsoportosításával mehet végbe. Ez még nagyobb nyomást gyakorol a központi kutatóintézetekre, hogy úgy a kutatási programjaikat, mint az egyes kutatók alkalmasságát, illetve az intézeti struktúra hatékonyságát felülvizsgálják és értékeljék.

12.4 A Versenyképességi és Innovációs Keretprogram (2007-2013) tervezete

A Bizottság 2005. április 15-én fogadta el és bocsátotta vitára a Versenyképességi és Innovációs Keretprogram tervezetét⁵⁶. A keretprogram célja a vállalkozások versenyképességének előmozdítása; az innováció támogatása, beleértve az ökoinnováció támogatását is, a versenyképes, innovatív és integrált információs társadalom fejlődésének felgyorsítása, az energiahatékonyság, valamint az új és megújuló energiaforrások támogatása valamennyi ágazatban, beleértve a közlekedést is. A keretprogram három egyedi programból fog állni, ezek a vállalkozási és innovációs program, az információs és kommunikációs technológiák támogatásának programja, valamint az „*Intelligens energia – Európa*” program. A keretprogram tervezett költségvetése 4,2 milliárd euró, de a következő pénzügyi előirányzat sarokszámainak függvényében ez még változni fog.

⁵⁶ Javaslat — az Európai Parlament és a Tanács határozata a versenyképességi és innovációs keretprogram (2007–2013) létrehozásáról. Brüsszel, 2005. április 15. (8081/05 COMPET 67 RECH 79)

13. A Tét Attasé egyéb tevékenysége és a munkavégzés feltételei

13.1 A Tét attasé egyéb tevékenysége

A brüsszeli székhelyű tudományos szervezetek rendezvényein rendszeresen résztvettem, a rendezvényekről dokumentumokat és más hozzáférhető információt elküldtem a Nemzeti Kutatási és Technológia Hivatalba, valamint más illetékes hivatalokba és szervezetekhez.

Munkám során a beszámolási időszakban egyes szakkérdésekben – *kiemelten az egészségügyi kutatások, az atomenergia kutatások, a biotechnológia, a környezetvédelmi kutatások, a mezőgazdasági kutatások, az informatika és a biztonsági kutatások területén* – rendszeresen kooperáltam szakattasé kollégáimmal az Állandó Képviselőten, valamint az itthoni intézményekkel és hivatalokkal tartottam a kapcsolatot.

A beszámolási időszakban hazaküldött futárjelentések jegyzékét a **13.1 táblázat**, a gyorsjelentések és e-mailek jegyzékét a **13.2 táblázat** tartalmazza.

13.1 táblázat A beszámolási időszakban hazaküldött futárjelentések jegyzéke.

Kelt	Tárgy
2004.07.06.	J. Ross és A. Gérard levele a Tudományos Tanács tagjainak megújítása tárgyában
2004.07.13.	Magyar képviselő jelölése az ERRAC – Európai Vasúti Kutatási Tanácsba
2004.07.19.	Tóth Katalin szakértőként történő foglalkoztatása az Európai Bizottság Kutatóközpontjában (Ispra)
2004.07.20.	Magyar jelölése a JRC-ben (Reviczky László)
2004.07.20.	COST E43 COST P13 akciók egyetértési nyilatkozata
2004.07.27.	COST 291 COST 859 akciók egyetértési nyilatkozata
2004.08.31.	Az INTAS elnökének levele az INTAS költségvetésének arányos növelése tárgyában
2004.08.31.	Az „Európai Tudomány Hete” ismertetője
2004.09.07.	Az Egyesült Királyság Kutatási Hivatalának (UKRO) éves jelentése
2004.09.22.	Feljegyzés megbízási jogviszony létesítéséről

2004.09.27.	Tájékoztató az ERRIN irodáról
2004.09.30.	COST 292 egyetértési nyilatkozat
2004.09.30.	COST D33 egyetértési nyilatkozat
2004.09.30.	COST 293 egyetértési nyilatkozat
2004.09.30.	Kéri T. támogató levele G.Tóth László nemzeti szakértőként való alkalmazásáról Ispraban.
2004.10.08.	Somogyi Zoltán szakértőként való alkalmazása Ispraban, a JRC-ben
2004.10.14.	Podmaniczky Z. szakértőként való alkalmazása Ispraban, a JRC-ben
2004.11.15.	Mitsos és Colasanti főigazgatók közös levelének felterjesztése a Euroean Security Research Advisory Board (ESRAB) megalakítása tárgyában
2004.11.15.	Henessy igazgató levelének felterjesztése a Maritime Industries Forum (Bremen, 25-26 January 2005) tárgyában
2004.11.15.	Mitsos főigazgató levelének felterjesztése a SCAR (Standing Commitee for Agricultural Research) tárgyában
2004.10.19.	Ismertető az Innovatív Vállalkozások 4. Európai Fórumáról
2004.11.23.	Humbert Drabbe igazgató (Versenypolitikai Főigazgatóság) tájékoztatást kér a magyar adókedvezményekről a kutatás-fejlesztés területén
2004.11.23.	Magyar képviselők jelölése a Szénkutató Tanácsadó Testületbe (CAG) és az Acélkutató Tanácsadó Testületbe (SAG)

2004.11.23.	COST 861 egyetértési nyilatkozat
2004.11.23.	COST E41 egyetértési nyilatkozat
2004.11.23.	COST E32 egyetértési nyilatkozat
2004.11.25.	Balogh A. nemzeti szakértőként való alkalmazása a JRC-ben, Geelben
2004.11.25.	Koenig Zsuzsa másodállású szakértőként való alkalmazása a Kutatási Főigazgatóságon (hosszabbítás)
2004.12.06.	Összefoglaló a 11. 30-i COST-napról
2004.12.07.	Bulmahn miniszter asszony Magyar Bálint miniszter úrnak írt levele a 7. Kutatási Keretprogram (2007-2013) előkészítése tárgyában
2004.12.07.	Seiser igazgató (Oktatási, Tudományos és Kulturális Minisztérium, Bécs) levele a 7. Kutatási Keretprogram (2007-2013) előkészítésével kapcsolatos osztrák álláspont tárgyában
2004.12.20.	P. Henessy igazgató levelének felterjesztése a Maritime Industries Forum (Bremen, 2005.jan. 25-26) tárgyában
2005.01.10.	Mitsos főigazgató levelének felterjesztése a Standing Committee for Agricultural Research (SCAR) újjászervezése tárgyában
2005.01.10.	Mitsos főigazgató levelének felterjesztése a Vízügyi Technológiai Platform (Waterborn Technology Platform) tárgyában
2005.01.11.	A szellemi tulajdonjogok védelméről (IPR) az Európai Unió kutatási programjaiban.
2005.01.05.	A. Mitsos főigazgató levele a Marie Curie Díj Nagy Zsűrijébe delegálható magyar képviselő tárgyában

2005.01.31.	Európai Kutatás és Innováció Kiállítás és Konferencia – Párizs, 2005. június 3-5.
2005.01.31.	COST 270 egyetértési nyilatkozat
2005.01.31.	COST 353 egyetértési nyilatkozat
2005.02.01.	A. Mitsos főigazgató levele a Repüléstudományi Technológiai Platform (ACARE) megalakítása tárgyában
2005.02.08.	D.M. White, az Európai Bizottság Vállalkozás és Ipar Főigazgatóság igazgatójának levele magas rangú tisztviselő jelölése tárgyában
2005.02.08.	COST 285 COST 296 COST D32 COST D35 egyetértési nyilatkozatok
2005.02.21.	A. Mitsos főigazgató Kiss Tibor nagykövet úrhoz írt levele Alföldi Katalin nemzeti szakértő megbízásának meghosszabbítása tárgyában
2005.02.21.	A. Mitsos főigazgató Dienes-Oehm Egon nagykövet úrhoz írt levele szakértők jelölése tárgyában az EURATOM Group Article 31 és Group Article 37 munkacsoportokba
2005.02.21.	A. Mitsos főigazgató Kiss Tibor nagykövet úrhoz írt levele Szendrák Erika nemzeti szakértő megbízásának meghosszabbítása tárgyában
2005.03.01.	Az Európai Kutatás Kommunikációja – CER 2005 – rendezvény előkészítéséről
2005.03.08.	EADSNE (European Agency for Development in Special Needs Education) fogadásáról készített jelentés

2005.03.08.	ECTP (European Construction Technology Platform) ülése – Brüsszel, 2005. febr. 23.
2005.03.08.	COST 728 COST D28 COST P15 COST 731 egyetértési nyilatkozatok
2005.03.21.	COST 295 COST 863 COST C20 egyetértési nyilatkozatok
2005.03.23.	COST 729 egyetértési nyilatkozat
2005.04.12.	Tóth Katalin Erzsébet (JRC, Ispra) nemzeti szakértő megbízatásának meghosszabbítása
2005.04.18.	Nők a tudományos életben – tájékoztató anyag DVD-n
2005.04.19.	A 7. Kutatási Keretprogram tervezetével kapcsolatos magyar álláspont fogadtatása
2005.04.22.	A. Mitsos levele a „ManuFuture” TP tárgyában
2005.04.26.	a Bizottság felhívását a 2005. évi Descartes-díj kiírásáról
2005.04.26.	Az EGE (European Group on Ethics) vitaanyaga az ICT emberi testbe ültetésének etikai aspektusairól
2005.04.26.	Brüsszelben, 2005. április 20-án megrendezett EIRO-fórum kiadványai (CERN, EFDA, EMBL, ESA, ESO, ESFR, ILL)

2005.04.29.	A Joint Research Centre éves jelentése
2005.05.08.	Kilúgozási workshop és biocid technikai találkozó – Arona, 2005. június 13-16.
2005.05.04.	European Security Research Advisory Board/ESRAB – tagság
2005.05.04.	Az EP Greens/EFA konferenciája a 7. Kutatási Keretprogramról
2005.05.17.	European Construction Technology Platform (ECTP) ülése – Brüsszel, 2005. június 8.
2005.05.19.	COST 279 COST A35 COST P18 egyetértési nyilatkozatok aláírt példánya
2005.06.20.	IGLO – Informal Group of RTD Liaison Offices – kiadványok
2005.05.27.	COST 733 COST A30 akciók egyetértési nyilatkozata
2005.06.28.	Cseh Köztársaság K+F brüsszeli kapcsolattartó irodájának (CZELO – a Czech Liaison Office for Research and Development) 2005. június 27-ei megnyitójának programját

13.2 táblázat A beszámolási időszakban küldött gyorsjelentések és e-mailek jegyzéke

Dátum	Tárgy
2004.07.06.	Jelentés a Kutatási Munkacsoport 2004. július. 5-i üléséről
2004.07.08.	K+F és innovációs programok
2004.07.13.	
2004.07.20.	Jelentés a Kutatási Munkacsoport 2004. július. 19-i üléséről
2004.07.23.	
2004.09.07.	Jelentés a Kutatási Munkacsoport 2004. szeptember 6-i üléséről
2004.09.10.	Jelentés a Kutatási Munkacsoport 2004. szeptember 10-i üléséről
2004.09.13.	
2004.09.20.	
2004.10.04.	Jelentés az Egyesített Kutatási és Atomkutató Munkacsoport 2004. október 4-i üléséről
2004.10.12.	Jelentés a Kutatási Munkacsoport 2004. október 11-i üléséről

2004.10.18.	Jelentés a Kutatási Munkacsoport 2004. október 18-i üléséről
2004.10.26.	Jelentés a Kutatási Munkacsoport 2004. október 25-i üléséről
2004.10.27.	Jelentés az Egyesített Kutatási és Atomkutatási Munkacsoport 2004. október 21-22-i üléséről
2004.11.09.	Jelentés a Kutatási Munkacsoport 2004. november 8-i üléséről
2004.11.16.	Jelentés a Kutatási Munkacsoport 2004. november 15 üléséről
2004.11.17.	Jelentés az Egyesített Kutatási és Atomkutatási Munkacsoport 2004. november 17- -i üléséről
2004.11.17.	Jelentés a Kutatási Munkacsoport 2004. november 17-i üléséről
2004.11.23.	Jelentés Ausztria Állandó Képviselétének TÉT attaséja által nyugat-balkáni országok 7. Kutatási Keretprogramban való részvételének támogatása tárgyában szervezett informális ebédről
2005.01.14.	
2004.12.15.	Jelentés az INTAS Közgyűlés 33. üléséről <i>(Brüsszel, 2004. december 14.)</i>
2005.01.17.	Jelentés a Kutatási Munkacsoport 2005. január 17-i üléséről
2005.01.28	Jelentés a szellemi tulajdonjog védelméről (IPR) az Európai Unió kutatási programjaiban
2005.01.28.	Jelentés az elektronikus pályázattásról

2005.01.31.	Jelentés a Kutatási Munkacsoport 2005. január 31-i üléséről
2005.02.08.	Jelentés a Kutatási Munkacsoport 2005. február 7-i üléséről
2005.02.11.	
2005.02.15.	Jelentés a Kutatási Munkacsoport 2005. február 14-i üléséről
2005.02.22.	Jelentés a Kutatási Munkacsoport 2005. február 21-i üléséről
2005.02.24.	Jelentés az Európai Építészeti Technológiai Platform (ECTP) üléséről
2005.03.01.	Jelentés az EADSNE fogadásáról
2005.03.11.	Jelentés a K+F és innovációs programok független értékelők által végzett közbenső és utólagos értékeléséről az EU-ban
2005.03.14.	Jelentés a Kutatási Munkacsoport, valamint az Egyesített Kutatási és Atomkutatási Munkacsoport 2005. március 14-i üléséről
2005.03.24.	Az EU innovációs stratégiája
2005.04.04.	Jelentés a Kutatási Munkacsoport 2005. április 4-i üléséről
2005.04.06.	Jelentés a Kutatási Munkacsoport 2005. április 6-i üléséről

2005.04.08.	Feljegyzés a Coreper-1 2005. április 8-i üléséről
2005.04.12.	Jelentés a Kutatási Munkacsoport 2005. április 11-i üléséről
2005.04.15.	Jelentés a Kutatási Munkacsoport 2005. április 14-i üléséről
2005.04.15.	Feljegyzés a Coreper-1 2005. április 15-i üléséről
2005.04.19.	Feljegyzés a Versenyképességi Tanács 2005. április 18-i luxembourgi ülésének kutatási napirendi pontjairól
2005.04.22.	Jelentés a Kutatási Munkacsoport 2005. április 21-i üléséről
2005.04.25.	Jelentés az Egyesített Kutatási és Atomkutatási Munkacsoport 2005. április 25-i üléséről
2005.04.29.	Jelentés a Kutatási Munkacsoport 2005. április 28-29-i üléséről
2005.05.03.	Jelentés a Kutatási Munkacsoport 2005. május 2-i üléséről
2005.05.10.	Feljegyzés a Versenyképességi Tanács 2005. május 10-i üléséről
2005.05.11.	Jelentés a Kutatási Munkacsoport 2005. május 11-i üléséről
2005.05.13.	Jelentés a Kutatási Munkacsoport 2005. május 13-i üléséről
2005.05.17.	Jelentés a Kutatási Munkacsoport 2005. május 17-i üléséről

2005.05.27.	Jelentés az ír K+F kapcsolattartó iroda megnyitójáról
2005.05.27.	Jelentés a Kutatási Munkacsoport 2005. május 25-i üléséről
2005.05.27.	Jelentés a CREST 301. üléséről (Luxemburg, 2005. 05. 23-24.)
2005.05.31.	Jelentés a Kutatási Munkacsoport 2005. május 30-i üléséről
2005.06.07.	Feljegyzés a Versenyképességi Tanács 2665. luxembourgi ülésének kutatási témájú napirendi pontjairól
2005.06.14.	Jelentés az Egyesített Kutatási és Atomkutatási Munkacsoport 2005. június 13-i üléséről
2005.06.21.	Jelentés a Kutatási Munkacsoport 2005. június 20-i üléséről
2005.06.28.	Jelentés a Kutatási Munkacsoport 2005. június 27-i üléséről

